

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 111

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-18963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-18963)

Reichenau

CXI

Aug. CXI

226.

II.

47.

Handwritten text, possibly a signature or date, partially obscured by a horizontal line.

o summa

o summa clemencia o summa bonitas
o maris stella maria summi regis cella
o summa potencia o su

Jam dudum saulus uere nū precepta secutus
Cui dno patnas uellet preponere leces
Abnuener scos xpm laudas se prophetas
Cedi bus ad siduis cupener dis cinpere plebem
Cum lacerat scē matris pia foedera cecus
Post tenebras uerū meruit cognoscere lumen
Temporatus sensit possit quō gloria xristi
Aunibus ut dñi uocem luce m quere cepit
Composuit mones xpi pnae cepta secutus
Mota to placuit post quā de nomine paulus
Mirafides reuocū est subito trās et hena uectus
Nos cere pro meruit possent quid pnae uita
Conscendit raptus martyr penetralia xpi
Tercialux celi tenuit paradisi eunteo
Conlo quis dñi fructus secreta reseruat
Gentibus ac populis ius sus predicere uera
Profundum penetrae noctem que diei que
Uisere cum magnū satis est uixis se latentem
Carceris in lubiem ungas tormenta ceteras
Naufragi uolacri ans serpentis dira uenena
Stic, iuxta montium portare incorpore xpi
Credentes docuit possent quā uincere morteo
Dignus amore dī uiuit perse chama gister
Uenibus his bre uiter fateor bestis si me doctor
Sce tuos datus uolui monstrare tui uos phos;

2.
INCIPIT PREFATIO SANCTI YSIDORI DE FLORA.

Domino scilicet ac reuerentissimo fratri orosio. isidorus quedam notissima nomina legitur & euangeliorum que sub alligorie imaginarię obteguntur. Anterpretatione sua aliqua egent breuiter deflorata contraxi celeriter. Ut plana ac que apte lectoribus reciderem. Que quia explicatis sunt adnotanda breuibus materiola dicendi cogit que nec libelli modum promisit. efficere nec plenissime figurarum mysteria explicare. Ac erit quidam sensus ita uersus que positas sunt. ut preclara & subsequente intelligantur. Hec itaque cognitiue tractanda ac probanda offerimus. Ut que quid in ratione uerborum ac sensum meritate dependit. enenclaudum sollicito curet. Ego enim mihi. castissime. in huius operis reprehensione. excusabilem me ipsum existimabo. quia hoc non meo conseruau arbitrio sectuo commisit corrigendo iudicio. **ITEM LIBER YSIDORI DE FLORA.**

Adam figuram xristi septauit. Nam sicut ille sextadie formatus est. & imaginem dominici. Ita iste sextamundi. & carne carnem induit. hoc est formam seruauit. ut reformaretur. & hominem ad similitudinem dominici. Eua designat et ecclesiam factam primitiuum. baptisimi. que de latere xristi morientis profluxit. Abel pastor omnium xristi tenuit. typum. qui est uerus pastor. ponens animam suam pro ouibus suis. Cain frater. etate maior. que undem occidit. in campo. Priorem populum significat. quoniam sicut xristus in caluarie loco. Enoch filius cam. cuius in nomine. pater. condidit. ciuitatem significat. impios in hac uita tantum esse fundator. Sedh. qui interpretatur. resurreccio demonstrat. xristum ihesum. in quo est uera resurreccio & fidelium uita. Enos filius eius qui se inuocauit nomine dominici. Declarat in spe ueniencem. & ecclesiam quam dominicus ad beatitudinem. promisit se felicitate in proueniat. Lamech. seculi huius figuram tenuit. cuius peccatum xristi prosanguinis sui. effudit. diem post. huius mundi generationes absoluit. iuxta quod eas euangelista lucas scripsit. Enoch. qui fuit septimus ab adam. & trans lacus est. significat septimam. requiem pro proue. in mortalitate. Noe. qui interpretatur. requies. similitudinem proferat dominici. in cuius & ecclesia requiescunt. qui cumque ab huius seculi exadioliberantur. sicut arca. Sem prophetarum. & apostolorum tenuit. typum. quia & eius scilicet prophetas cunctur.

Jafeth. figuravit populum gentium. qui uersatur in & ceteris. iraheli-
tarum; Cham. uideos. designat qui xpi carne atq; mortem derident;
Canaan filius eius. qui patris dilecti male ditione. datur. Postea
tortam uideorum. que in passio ne dñi. dampnationis sententiam. excipe-
runt. clamantibus iudeis. sanguis eius sup nos. & sup filios nostros;
Nebroth. syzari. diabolus typum gerit. qui supbia. adpexit culmen celsitudinis;
Haber. in cuius domu ppria remanet. loquella. ceteris linguis diuisis. redemp-
tor em nrm. significat. in cuius ecclia unitas fidei. sine ullo scismate pseruat;
Melchisedech. quod de fructibus terre. sacrificium dño obtulit. Regnū xpi quē
uerus rex iusticie. & sacerdotium figuravit. cuius corporis. & sanguis secun-
dum. idē. oblatio panis ac uini. toto orbem terrarū offertur. Abra-
ham dicitur. gestauit. typum. qui filium suum dilectum. p mundi salute. tra-
didit. immolandum; Tri angeli. uenientes ad eum. diuinam. historialiter. in-
sinuant. trinitatem; Quas. autē quas habuit. abraham. idē. liberum. & ancil-
lā. apostulus. duo testamenta. designat; Isaac. & Ismahel. duos populos.
scilicet. que. testamento pcedentes. significant; Puer. abraham. p isce-
lis. imaginem. designat. p quā p se dño nro ihu xpo. sponsa ecclia pæpa-
rata est; Esau hirsutus. ac queruis. populus. ē. iudeoz. in xpo. & p se. im-
pia psequutione sanguineus. iudicio pilose. cutis. tegimine. pccatorū. ornatus;
Jacob autē. xpm demonstrat. siue populum gentium. quod patri benedictio-
ne. prelatum ē. priorem populum iudeorum; Laban legis. uel diabolus. habuit
typum. & cuius. corpore. adsumit. sibi xpi. duas con iuges. plebis. scilicet.
circumcisionis. & gentium; Lia. sinagoge. figurā. habuit. que in formis.
oculis. cordis. sacramenta. di. specular. non potuit; Rahel. uero. clara.
aspectu. ecclie. typum. tenuit. que. contemplationis. acie. xpi. in ista.
cer. nit; Uir. qui. cū. iacob. luctamen. inuit. xpi. certam. cum. populo.
irahel. p se. figuravit. Nam. sicut. iacob. claudicauit. certamine.
ita. iudei. claudicauerunt. in fide. in clu. passione; Loth. typum. habuit.
scilicet. qui. in. fine. se. culi. ab. impiorum. incendio. liberabitur; Uxor.
Loth. eorū. tenuit. typum. qui. p gratiā. dñi. uocat. post. modum. rē. respici-
unt. Consequenter. ipse. Loth. legis. gestauit. p sonam. de. qua. in. fidelitate.

operapartium qui etiam carnali intellectu utuntur. Filie eius due. Ra-
 maria significat & Hierusalem. que for incantatur in lege p ad ubertatē in licite
 doctrine; Ruben primogenitum populum figuravit. qui uolauit cubile
 dī patris quando carnē. quā sibi xps spoponderat. confixit. in patibulo crucis;
 Simeon scribas designat iudeoz qui in furore suo occiderunt pphetas. & in do-
 lore suo suffuderunt fixuris clauorum: xpm. firmis simū. murū. in quo
 credentes stabili robore. comminuuntur; Levi & auditor & figura ē
 principum sacerdotum. qui xpm dnm crucifixe. runt. Judas signifi-
 cat xpm qui in cubile. sepulchri. quasi leo securus. quodā corporis. som-
 no quieuit. de uictu quem ortu imperio post triduum resur. rexit; Isaac
 har. ecclēsię tenet. typum que sub iecit. humerū suum ad crucis unius
 portandum; Zabulon. eandem significat ecclēsiā. que secus styx
 us. huius uite. inhabitans. omnes temptationis & turbidines. seculi portat;
 Neptalim exprimit & omnes scōs predicator es. qui instar ceruū transi-
 lientes. ad supna. seere gunt. cunctis que. credentibus. doctrine elo-
 quia conferunt; Dan. anti xpm significat. qui in uia uite huius
 ungula sequi. id ē extrema scī subplantare nititur. in ar. sup est. fero
 predicationis. ut deiciat eos qui extollantur. in huius seculi dilectis;
 Gad. xpm demonstrat qui in secundo aduentu suo contra anticristum
 & cinctus. uir iudicis. proelictendum. tenuntiat; Aser eundem demon-
 strat. dnm ihm. cuius pinguis ē panis more credentiū; Joseph quia frater b;
 uenditur. egypto sumitur. redemptor em nrm significat. a populo iudeoz.
 in manibus psequentiū. traditum. & nunc in gentibus. exaltatum; Beni-
 amin. pauli apostoli imaginem. preulit. quia nouissimus. apostolorū. fuit
 electione. & tribu eius descendit. iste lupus rapax. mane psequitur. de-
 ripientis doctor pascient. anaser. priorū populi figuram gestauit; Efra-
 im. aū gentium. qui p benedictionē patriarce. ppositus. maiori populo iudeoz;
 Thamar. ecclēsię. imaginem gestat. que a xpo. panulum fidei. & uirgam
 crucis. conceptonem scēmeruit. ubertatis; Duo gemini in utero
 thamar. duos populos significauerunt. quoz. poster. or. natus. qui manū
 prior. & uero misit. qui a gentium. populus. antea quidem ē. pphetas.

ostensus sed postea reuelatus. cuius ideo absterge ligauit. desiderā
coc co quia idē populū p̄ sanguinē xpi. crucis notatus ē signo; Dina filia
iacob. sinago gam. uel animam significat quā in inter oribus. seculi cu
ru reptā sichei. principis terre opri mit idē diabolus. uitio concu
piscencie. carnalis corrumpit; Bala concupina iacob quā ruben in
cesta crimine pulluit significat legem ueteris testamti. quā populo
israhel p̄dicando conmaculauit; Job in factis dictis q; suis p̄sonā
exprimit redemptoris; Uxor eius quę eū ad maledicendum puo lauit.
carnalium prauitātē designat; Tres amici iob typum tenuerunt
hereticorum qui sub specie consolandi studium seducendi gerunt;
Helu uero doctorem sup̄bum & arrogantem demonstrat quid uisus
in reparatione sua. fidelis intra ecclēsiā interrogat; Pharaos figurā
diaboli habuit qui in huius seculi captiuitatem populū dī. p̄dere &
tremis. uitiorum. operibus p̄gra uare. temptauit; Filiapharaonis
que moy sen. expositum ad ripam fluminis colligit. ecclēsiā gentiū
ē. que xpm ad flumen salutans. lauacrū repperit. Moyses typū
xpi gestauit. qui populū dī. iugo diabolice. seruitutis. eripuit. & ipsum
diabolū in eterna p̄na clāpnauit. Aaron sacerdos qui cruore iudi
marum. populū expiauit significat xpm. qui sacrificio sanguinis sui
p̄ccata. deluit mundi; Maria soror moysi. sinagoge. speciem p̄tulit.
Uxor moysi & Ethiopia figurauit. ecclēsiā gentium xpo coniunctā
cuius ob causam. zelus sinagoga obtrahens aduersus xpm. ilico contagio
lepre p̄funditur. Amalech designat diaboli. figurā qui ob huius
dī. populo ad signum crucis euinctur. Seor quoque rex amor reor
qui ueritatur in latinum temptatio. oculorū. eundem diabulum
significat qui mendacio fallendi se uelut angelum luciferi figura
uit; Ipse ē & rex basan. qui interpretatur conclusio qui in clude
re molitur difficultate uitiorum uia fidei nostre nepaciat nobis
transitus. ad regnum p̄mis sum uite & ne; Septuaginta uir seniores
sup̄ quos cecidit sp̄s dī. lxxii. nationum linguas in hoc mundo. defusus.
ostendunt. & quibus multi. credentes. gratiā sp̄s sc̄i. acciperunt;

Dathan & Abiron. & ceteri qui se amoysem. & Aaron segregantes sacrificiū
 usurpare conati sunt. hereticorū prauitatem designant & punitam qui se a sa-
 cerdotibus xpi. & societate. & ecclesie diuidunt & sacrificia profana adsumunt;
 Balaam qui cadens a potu oculos habuit. typum eorum tenuit. qui p̄ fidem cogni-
 tionem dī habent sed obscurat operibus. contruunt; Finees qui zambri.
 & zēan. & scortam. in adulterio conuersantes. partē int̄ imit figuram
 tenuit. scōr̄ doctorū. qui iudeos. & hereticos. spiritali mucrone. uerbali
 in amplexu falsae doctrine. interfecerunt. Ille qui ab bato ligna colligit. signifi-
 cat eum qui cū p̄cc̄o cetero diebus iudicij inuenerit & exploratores. scribarū. & scri-
 eorum imaginē tenuerit. qui in heliticum. populū. auertauerunt. ne confide-
 rent. gratiam diuine p̄missionis. adipisci posse p̄ xpm; Duo portatores qui dēer-
 ra repmissionis. bac̄ in ligno. humeris gestauerunt. duos populos significant
 quorum uelut cui. gradient. aduersus ter. gadae xpo posthor. xpianus eum quem
 uelit. inspicit & sequitur xpm; Jesu naue. imaginem saluatoris expressit. qui nos in
 terrā repmissionis. induxit & in regnum celestis glorie eius collocauit; Raab signū
 habet. & ecclesie que p̄ coc̄ cum. idē dominice. passionis signum ab interitum mundi. saluauit;
 Duo exploratores. nisi ab iesu in hiericho quos suscepit. raab. duo intelleguntur
 testamenta in mundo missa que suscepit ecclesia & gentibus congregatur; Achab
 quide heretico. anathemate. concupit ut significat nequā xpianum qui post p̄cep-
 tam fidem seculares mores uel mundi inlecebras appetit; Cedron qui cum
 ceteris. p̄rexit. ad proelium typum xpi gestauit. qui in signo crucis de mundo uicto-
 riam reputauit; Tricentorius enim numerus. T. tau littera continetur &
 species crucis ostenditur; Sisara typus diabuli fuit; Jahel qui tempora eius ligno
 transfudit & ecclesie triumphum expressit. que auxilio diabuli imperium int̄ fecit;
 Ipsa quoque deborra eius dem ecclesie typum portat. que de uicto sisara diabulo
 canticum celestis glorie p̄clamauit;
 Raab filiam immolauit redemptoris os
 qui & mundo triumphans carnem ppriam
 obtulit; Samson saluatoris m̄i. morte
 ruit. siue qui ad faucibus diabuli gentes quasi fauim
 ti leonis abstraxit. siue qui post mortem. plures lucratur plurimosq; moient

XII

quāuis & cetera;

Dalila que uertice samson de calua aut. significat synagogā que xpm in locū
 caluarie crucifixit; Ruth. quae aliena genē que israhelico uiro nupsit
 ecclēsiā ad xpm. & gentibus uenientem ostendit; Boz autē xpm uerum
 ecclēsiē sponsū imaginem. & pres. sic; Anna que fuit stēilis & postmodū
 foecunda effecta ē. ecclēsiā xpi ē. que prius ingentibus erat sterelis nunc
 largiter pollēt. p̄ unū uer. sam. terrā. prole numerosē foecunditatis; Heli sa
 cerdos repbatus ab idōtionem sacerdotū uelens testamenti. presfigurauit;
 Samuel uero qui repbato heli in ministerio sacerdotali. sue ces. sic. noui sacro
 do. sue cessionē abiecto. uelens sacer. docui. pronuntiāuit; Duo filii heli. sacer
 dotis. qui capta agentibus. archapempti sunt. significat posteritātē sacer
 dotis. suis se. prioris. & tūctam. & legis testamentum ad cultū genū. esse trans
 latū; Saul regni iudaici. insinuat remissionem uel repbationē siue eiusōe
 populi. emulacionē quā dauid. idē xpm. in uisio odio. in uide conatus ē perdere;
 Dauid filii dī & saluatoris nr̄i. & pres. sic. imaginē siue quod in sectacione iudeorū
 in uisio p̄secucionem sustenit siue quā idē xpm. & eius stirpe carne adūpsit;
 Urias & heur. typum habuit diabuli. cuius coniugio prius erat copulata ec
 clēsiā. quam xps. concupuit lauātem a sordibus seculi sem & ipsam. plau
 eri. undam purificātem; Salomon xpi p̄nuntiāuit figuram que ecclēsi
 cauit. domū dō. in celestī hierusalem non delignis & lapidibus sed de sc̄is
 hominibus; Regina austri que uenit ad audiendā sapiētiam salamo
 nis. ecclēsiā intellegitur. que ad uerbum dī. ab ultimis sibus terre.
 congregatur; Roboam filius salomonis & hieroboam sub quibus nr̄i. in
 duas partes diuisus ē significat. disensionem illam in dñi aduentu factā
 in qua pars. & iudeis regnat. cū xpo. qui ē & dauid. genere. ortus pars uero
 secuta ē. anti. cristum. ad cuius cultum nefande. seruitutis. errore. con
 stridit; Golia designat. diabolū cuius electionis supbia xpi
 p̄stravit humilitas; Helias xpm demonstrat quia sicut
 igneo curru. in qua natus ē. ad igna sublatus ē. ita xps. carne sua.
 passus ē & resurrexit adūpsit ad celū;
 Uidua ad quam int. t̄tur. helias pascebat ecclēsiā. ad quā p̄fide ue
 nit se xps. legitur. cuius farine & oleo benedictū. & non defecit. idē gratia

corporis xpi. & crismatis unctio quae toto mundo cotidie impenditur & nunquam
minuitur; Heliseus eundem dnm. figura ut quidam ontis altitudine. id
ē. celoz. discedens sublimitate humiliavit seipsum a formadi usque ad
formā hominū. a mortuis mēbris sua membra composuit nostre mortali
tatis suo corpore. medicinā aptavit; Pueri qui insultantes helisen clama
bant. ascende calue. & nuasi abestus perier. indicant populum iudeoz. qui
pueri stulticia inriser. xpm. in loco caluarie. dicentes. crucifige. & capti ad uob;
ur sis. tito. & uespasiano interierunt; Puer. helisei. cum baculo. ad resurrec
tum filiū mulieris ius ius. typam. praecelegis. doctor. ostendit. quae generi humano.
trans. in. sa. nihil. prestat. nisi quod in iur. gā. solam. austeritatem. seruitutis.
monstra. uertit; Sum. manis. filius. mortuus. humani. generis. figurat. tenuit. sup.
quē. xpi. septies. suscitans. spm. septi. formis. gratiae. spiritaliter. adspirat. p. quem.
amorte. p. catorū. uiuet. cat; Septē. uiri. milia. de. quibus. dictum. ē. helie. quod.
non. cur. ua. uer. uat. genua. ante. baha. significant. numer. scōz. qui. spm. septi. for
mis. gratiae. adimplē. diabulo. abrenunt. iauerunt; Neman. tyrus. significat. po
pulū. & gentibus. lepra. gentilitatis. pollution. atque. xpo. p. sacramta. bap
ti. purificatum; Ozias. rex. qui. ob. mer. tū. sceler. suoz. in. fronte. contagio. lep
p. funditur. regnū. indicat. iudeoz. quide. decus. p. fidie. in. fronte. gerunt. ubi. ru
cis. signū. portare. noluerunt; Ezechias. rex. cuius. p. bono. opere. x. ann. ad
uitam. adiciuntur. significat. uitā. & nam. quon. que. libri. legis. cum. decem. uer
bis. decalogi. datus. sunt. omnes. scōz. quibus. obsequendē. ut. con. plement. um
legis. & pre. ceptorum. regni. celestis. plenitudinē. consequantur; Josias. rex.
qui. celebrauit. pascha. & de. templo. dñi. idola. multa. depellit. significat. xpm.
qui. nobis. passionē. suscipit. ad. que. omnia. & sc. rabilia. gentium. de. templis.
corporis. nostri. deiciunt. igne. uis. tatis. sue. & iusta. commu. nit. atque. in. huius.
seculi. tor. rent. p. iect; Sedecias. rex. cuius. oculos. in. rebacha. rex. babilo
nis. se. uul. sic. rebacha. in. latinū. uertitur. multa. haec. idē. que. ista. sig
nificat. eos. qui. in. huius. mundi. multa. actione. in. uoluntur. atque. ad. dia
bulo. capti. intelligentie. oculos. p. dunt; Isai. forma. euangelistar.
& apostolorum. ex. p. res. sic. qui. in. uniuersa. sacramta. xpi. non. quasi. figurā.
sed. p. sentia. predicauit; Hieremias. a. u. uer. bis. & passionibus. mortem.

& passionem figuravit dñi saluatoris; Ezechiel. imaginem xpi gestavit qui
positū in hac terrena peregrinatione populū salutis preceptis instigat; Daniel
qui celeberrime tenuit similitudinem habuit & continentie siue eorum qui sunt
in otioso. & terrenis copiis abutuntur; Ose. xpi demonstrat figuram
qui ex fornicatione gentium adsumpsit in corpore tuo et desit; Joel qui
pretaxat incipiens indicat typice eos fidei ostium diuine scientie incipi
unt cognoscere sacramentum; Amos pastor & rusticus xpi est typus
qui ob officio pastoralis p̄cor. idē ab hebreor. regimine. . . trans
latus. nunc alios greges pascit ingentibus; Ab dias qui in samaria centum
pauit. p̄phetas. significat omnes fidei predicatorēs. qui in hoc mundo ali
mentis sc̄pturay. om̄i crē debent residere; Jonas xpi mortem
figuravit qui iiii diebus ac noctibus in corde ēre quasi in ventre colliquuit
Amba cuc. luctator fortis. populus fidelis ē qui sup̄ excelsa constructus
in cruce dñi contemplatur diem. cor nua in manibus eius ibi illic con
summata ē. virtus glorie eius; Soffenias qui in p̄datur sp̄cula
tor uel ab. sc̄ndita dñi uia. siḡ eos qui p̄ contemplationis arcuum
ad p̄fectum pueniunt. meritorum; Aggeus. & zacharias figurā gestauer
sc̄or. qui nobis in huius peregrinationis. uita futurū tempus liberationis.
decanat; Malachias qui in p̄tatur angelus dñi. typum saluatoris in
tenit qui angelus magni consilii dicitur; Iesus sacerdos magnus figurā
gererat xpi. p̄ quē peregrinatione huius seculi ad
celestem hierusalem nobis fuisse. regressus cū p̄batur; Zoro ba
bel sacerdos typus dñi saluatoris qui rediit de captiuitate
populū ad diuini lapidibus construxit dñi templum;
Judith & hester. typum et dñi gestant. hos
tes fide puniunt & populū dñi ab interitu erunt;
Tobi p̄ris celēgi imaginem tenuit cuius oculi iu
daci passeret. male intellegentes obice cant. Tobias
filius dñi ihu xpi imaginem habuit qui uelud absconditam & obcecata
figurā caliginem legis claritate. sue uirtutis inluminat. Tres
pueri figurā p̄tuler sc̄or. qui corpus suū in p̄sequutione xpi nomine
Tobuler;

obcecare
dū eos. lumi
nis saluatiū.

Susanna figura ut et ecclesia quae testes falsi iudei quasi ad uterque in legis acuitate;
 Nabucodonosor rex typus diabuli fuit hereticorum plebem erroris captiuitate
 aduincta de hierusalē idē et ecclesia in babiloniam idē ignorantie con-
 fusionem dicit; Princeps cocorū qui iherusalē muro subuertit hoc signi-
 ficat quod omnis qui uentris desiderio seruit uirtutis anime destruit;
 Machabei uiri qui sub antiocho acer uis sima ppeti tormenta gloriosissime coro-
 nati sunt significant et ecclesia septiforme que ab inimicis xpi multā marty-
 stragem protulit & glorie celestis coronā ac cepit;

Huc usque uetus testamētō pō h: sequitur nouū;

Quatuor euangeliste dñm nrm ihm xpm sub quatuor animalium uul-
 tibus figuratim exprimunt; Matheus enim eundē redemptorem
 nrm natū & passum adnuncians in similitudinē hominis comparat; Marcus
 a solitudine & orsus leonis figuram inducit & xpi regnum & uirtū potentia
 quae p dāmat; Lucas quoque per uultū mysticum uultum xpm p nobis predi-
 cat immolandum; Iohannis autē p figurā aquile eundem xpm post resurre-
 ctionē carnis demonstrat reuoluisse in celis; Petrus p rōnam et ecclesie ges-
 tat habet potestatem dimittendi pccata atque reducendi ab inferis
 homines ad celestia regna; Apostoli quoque omnes totius ecclesie por-
 tant typum quia & idem in dimittenda pccata similes acciperunt potesta-
 tem habentes quodē & iam formā patris uercharū qui ap uerbū p dicationis
 in toto orbeter rarū dī populū spiritaliter tenuerunt;

XXII discipuli significant in illustrationem totius orbis p euangeliū trinitatis;
 XXIII enim horis munclis pagitur qui numerus triplicatus propt̄ eundem
 trinitatem in hxxii deductur idcirco autē mititur bini propt̄ predi-
 candū dī amorem & proximit̄ inferiorum geminae testamenta; Ioseph
 typice xpi gesta uit figuram; Maria autē et ecclesia significat que cum
 sit disposita xpo ut gonorū despū concepit ut go & iā parit; Zacharias
 sacerdos qui an gelo iubente obmutuit silentium legis & phariseorū adue-
 niente xpo ostendit; Iohannis habuit formam legis que xpm adnū-
 ciat & remissionē pccatorū plaueri gratiā predicauit; Magi sig-
 nificauerunt gentium populos lucem fidei cognituros indicantes sacra

mentorum numeribus xpm. pchus esse dñm. p mra hominem passiuum ac que sepul-
tum. paup. regem omnium seculor. Herodis qui infantum necem intulit dia-
buli forma expressit uel gentium quicupientes exingere nom xpi demundo.
incedemas tyri. sepe uer. Muti in euangelio. significantur qui fidem
xpi. non confiduntur. Ceci qui fidem qua credunt nequaquam intellegit.
Sordi qui non exhibent oboedientia pceptoru. Claudi qui implere pre-
cepta salutaria neglegunt. Homo prudens qui edificat domum sua sup
perra. significat doctore. fidele qui in xpo doctyne sue acute. stabili mru
constat. Ille qui edificat domum suam sup arenam hereticoz dogma desig-
nat que edificatur. ut ruina faciat magnam. Lepus quem xps descen-
dens demonte primam curauit humanu indicat genus delicti con-
tagione maculosum. hunc redemptor dñ de celorum. altitudine qua
sidemonte. descendere uario demonum dñerit atque in unitate fidei
reparauit. Centurio. fidem gentium significat. Puer autem centurionis
et filia cance nec. mulier et quos xps non ueniens ad eos saluat eos dem gen-
ter. ostendunt. quas dñs non corporalipresentia uisitauit sed p fide uer-
bi salua uit. Ipsa quoque mulier. cananea. ecclesia & gentibus gere-
bat figuram. que tamquam canis querebat micas demensa domine
id e saturay doctynis apostulorum & prophetarum. Socrus p & h febrent.
significat sinagogam. ceptu carnaliu desiderioz ac censam. cuius filia
e. pars illa credentium que data e p xro regenda. Scriba repudiatus
qui propt. questum dñm. sequebatur. significat eos qui xpi fidem non ppt
dñm. sed ppt lucrum seculi appetunt. Demoniacus que dñs in regione
geras seniorum a regione curauit. significat populū gentilem multoru
cultibus demonorum obnoxii. Pastores porcorum fugientes. que a
quece gestas enunciant ciuitati significat principes impioru qui dñ
fidem xpi fugiant. uirtutes tam eius stupentes mirantur & predicant.
Paralyticus iacens in lectulo. anima e. utris de saluta incorpore suo
quedū fuerit gratia xpi p peccatoru remissionem sanata confestim
physico robore recepto resurgit & lectu carnis sue. in quo debilis iacebat
ad domū uirtutu. reportat. ut se intra conscientie sue. secreta constrin-
gat.

7
Et nequa quia inexterioribus ultra uoluntatibus desoluta discurrat; Archi-
sinagogi filia ad quam dominus curam clauis pergit priusquam qua ad eam uenit & tetigit
eam ad ergo mulier que profluo sanguinis laborat & curata est; Filia quidem
archi sinagogi iudei typum tenet; Hec autem que profluo sanguinis
laborabat figuram habuit ecclesie uenientis & gentibus que dum post predi-
cationem & post passionem ac post ascensionem christi credidit: quasiat ergo dominum
tetigit & ante accipere salutem quam sinagogi permeruit; Duo ceci iuxta
uias sedentes significat eos utrosque populos iudeorum atque gentium per fidem
christi christo adpropinquantes qui dicitur ego sum uita; Demoniū habens cecus & mutus qui
scribitur a saluatore curatus indicat eos qui ex idolatria gentium ad fidem do-
minicam conuertuntur qui bus tamen expulso a corde demonum cultu
dum per multum lucem percipiunt fidei post ea ad laudandum dominum eorum lingua re-
solutur ut confiteantur eum quem ante negauerant; Homo manū ha-
bens arda significat sinagogam uel anime misericordie operibus instructu-
osa cui cum dicitur extendemanū ad mones semper porrigenda elemosina
pauperibus; Homo de quo immundus spiritus exiens & rursum eum occupat
significat populū iudeorum & hominem penitentem cui subsequente negle-
gentiam ac huiusmodi occupat carnis uoluntas adiunctis secum septem
aliis spiritibus uiciorum idē iracundia auaritia inuidia atque inglu-
ue inanis glorie & superbia; Pater familias proferens dicitur auro suo noua
ac uetera christus est proferens de impendibili sapientia sua geminatam
in quo felicitas & eternam uitam nouam per quod regnum celorum sperantur;
Homo qui seminauit in agro suo granum sinapis christus est qui seminauit fidem
in mundo in qua uolucres celi idē anime spirituales requiescunt;
Mulier qui feruntum abscondit in sacis tibus significat sapientiam spiri-
talem doctrinam ferentem tunicam amoris; Homo qui habens conditum
thesaurum in agro repperit ille est qui in isto mundo uidens omnibus christum uitam
que & nam adquiret; Quinque milia auro rum qui quinque panibus
& duobus piscibus pascat ecclesie sunt populi qui per quinque corporis sensus
alimento legis spiritualis a christo reficiuntur & duplici testamento quasi ge-
mellis piscibus saturantur; Quattuor milia uirorum qui alius septem panibus;

aluntur eandem gentium et clericae. que in quatuor partibus mundi diffundi-
tur atque ubi tace. septiformis gratie recreatur. Ille que sepe nunc in igne. nunc
in aqua cadebat mundum significat. ignis autem inflammante. aqua carnis uolun-
tatem demonstrat. in quibus semper arptus cotidiano lapsu precipitatur.
Moyse & **helias** qui apparuerunt. cum dno. in monte. lex & prophetia intelligitur
quorum uocibus passio & resus. rebetio & omni gloria declaratur. Homo habens cen-
tum oues & relinquit illis. ouem perditam querat ac repta humeris uelut signum xpi
sic xpi qui relinquit milibus. angelorum ouem que repererat. in adā. uelut bonus
pastor que sita in gentibus reperit. atque crucis sue humeris paradiso repor-
tauit. **Mulier** que perditam reperit dragmam. et clericae que animam dia-
boli laqueis abstracta dum inuenit. penitentiam & angelorum & hominum.
fecit leticiam. **Debitor**. x. militum talentorum significat homines. quidam
sunt obnoxii pertransgressionem preceptorum. sed sicut nobis ad no post centibus
peccati uincula relaxantur. ita unus quis que nostrum. dimittat & exemplo
dmi ne dum minima debita in nobis peccantibus non concedimus. maiora nostra
& soluere cum peccatorum usuris cogamur. **Diues** qui camelo comparat.
personam iudeorum. indicat. qui elegerit potentia gloriantur. quam propter quod
terrena colunt non habent regnum celorum ubi facilius populus criminibus
tormentosus & sarcinis peccatorum grauatus. ingreditur per foramen. ac ut
quasi per angustas passionis dolorum & laborum. **Pater familias** qui opera-
rios ad uinea conduxit. xpi est qui uocat omnes ad cultum fidei promittens eis
premium perfecte beatitudinis. **Operarios** horarum prima conduxit hii sunt
qui a rudis infantie cultum fidei consequuti sunt. **Qui autem** hora
tertia hii. qui in medio lentia ad fidem accesserunt. **Qui uero** hora sexta con-
ducti sunt hii qui in uentibus & tate crediderunt. **Qui autem** hora nona ac-
cesserunt illi sunt qui iam a uentute in senectute declinantes gratiam pepererunt.
Qui uero ultima hora illi qui iam decrepiti & in extremo uite sue tempore
uocati ad xpm uenerunt quia tamen per nonibus parem mercedem & ne beati-
tudinis accipiunt. in illis conseruans xpi iustitiam. qui prima hora uocati ui-
tatis operati sunt. in istis impendens misericordiam qui una uita hora labora-
uerunt. **Quo filii** missi ad operandum uinea. duorum populorum typum demon-
strat.

8

Pri mus enim uocatur gentium populis p nature intelligentia ad operis
 diuini cultum qui tamen spernens contumax. excedit. & se. iturumne
 gunt. adueniente au dno priorem contumacia sequenti emendauit oboe
 dientia; secundus autem missus iudeus plebis cognitionem respondit om
 ni quecum que dixit dñs faciemus. sed idcirco admiratur quia non solu
 in perfessione legis p uari cauit. sed & ipsum dñm. uineae par ridales manus exercuit;
 Homo qui uineam plantauit d iportat figuram qui condidit hierusalē in qua
 edificabit tur rem & torcular. fodit uidelicet templū & latrare & sepe
 circumdehit. idē angelorum munitj onem uallauit; Colonia autē quib;
 uineam locauit populus ē israhel qui sub diuino cultu possidet hierusalē;
 Ser uiaū qui tēpore fructum missi mē fecerunt a colonijs p se intellegunt.
 quorū sanguis effusus ē a uideri dū ab eis quere rent iusticie fructuū & legis;
 Filius autē nouissime missus quem eiecitum colim extra uineā occiderit. xps ē.
 quē cruci fixerunt iudei eicienter extra portas hierusalē; Colonia autē.
 quos dñs uineae p dē. idē populi iudeorū intellegunt. qui olim ut uidetur
 dispersi. at que penitentisunt; Illi autē agricolae ad quos uineae transfer r p
 cipitur significata postu los & qui fecit nuptias filio suo d i p ac intellegit. h at successorer
 qui copulauit & uir gine carnem uir ginem xpo; Ser u uero qui missi sunt
 uocare in uicatos. apostulisunt. at que p se. sed illi modo tērenis uolunta qui iudeor plebe
 tibus modo carnis. & legis honore pressi sollemnitatē dñi aduentus contēp & euangeliū p
 ser & quos ē indignos existima uerunt. ut tē dñe gentes in croisse manifestatit;
 Regiratus qui misit exercitus suos & didit mē fectores illos & ciuitatem
 illoz incendit. d i p ac ē. qui sus citauit uespasianum cesarem romanum
 qui & populum gladio uastauit. & ciuitatem hierusalē funditus cū suis uni
 uersis. euer tit. ita ut ulterius belligerare non possit; Homo autē non habens
 uestem nuptj alem in acubitu. qui loquente rege obmotuit. quēlibet ser
 uis suis ablatum mitti in tenebras & tenores ille ē qui infide quidem cū
 ceteris requiescit. sed si inuentus fuerit. in die iudicii & uestem carnis
 open bus habere pollutam. cum festum iubetur ab angelis tolli ac mergi in
 gehennā ignis & m; Duo debitorer & quibus unus debbat. fornerator
 denarij os quincentos al ter. qui quaginta. significant uix que populū

iudeorum & gentium. Ex quibus ille qui ^{quoniam} quinquaginta denarios debuit iudeorum
typum habuit. ille uero qui quoniam centos gentium figuram expressit; qui ab
initio mundi debitor seipsum existens. chyro graphum peccati penitentiam
non exsoluit adueniente itaque christo. tandem crederet. atque uberi
orem misericordie fructum accepit. Undeque plus illi concessum est a christo
amplius diligit christum. sicut scriptum est. cui plus dimittitur. plus diligit.
Septem fratres: qui unam mulierem habuerunt. & sine filiis mortui homines. infideles
intelleguntur. qui septem mundi & aetatis. in hac terra totam uitam suam
sine fructu iusticie consumpserunt. Duo in lectu illi significatur qui re
moti a urbis. in otio quodam uite uacare uidentur. Duo molentes qui
negotium temporalium rerum circumferuntur. Duo in agro qui
in ministerio ecclesie. tanquam in agro dominico operantur. Ex quibus ad
ueniente nocte quidam permanserunt infideles & consumuntur ad uitam. quidam
decidunt. & reliquantur ad poenam. Quinquaginta uirgines sapientes. omni
anime sancte. intelleguntur. que quod quinquaginta sensus corporis nullum admittunt.
cordis corruptionem. ideo quinquaginta numero computantur. Quinquaginta
autem uirgines factae que non habent in uasis oleum. illae anime sunt quae ha
bent quidem integritatem corporis. sed non seruant in conscientiam bonis
operis testimonium. dum in facie gloriantur apud homines. & non cor
de apud deum. ideo quia in uasis peccatorum suorum mentis splendorem non gerunt.
adueniente domino. a regni eius gaudio secluduntur. Homo peregre proficis
cent qui tradidit bona seruis suis. christus est qui post resurrectionem suam ad celes
tes egrediens. tradidit euangelicam gratiam euangelicis negotiatoribus fo
nerandam. sed primus seruis in quinquaginta talentis sibi datis. quinquaginta librorum
legis accepit. quos doctrine uel opere. x. preceptorum. amplificauit. Alter
in duobus talentis. duo testamenta promeruit etc. que morali ac mystico sen
su pie dispensanda duplicauit. Tercius sub figura unius talenti gratie
donum acceptum. inter renis obscuram uoluntatibus. ideoque proiectus est
in infernum. quia nullum inde operatus est fructum. Alii in primo seruo
sensus cordis & corporis acceptos. In secundo intellegentiam & opus. In ter
cio orationem intellexerunt.

9

Iuuenis filius uidue quē dñs mortuum extraxerat urbis suscitauit significat eū
 qui palā quodlibet mortiferū cymen admittit. qui que nonnum quō aucto uerbo
 dñi. a morte pēlatj resurgit & p penitentiā xp̄o uiuere dinoscitur. red dicitur que
 uidue matris sue idē communis scē & clēsie; Homo quidam discendebat ab hieru
 salem in hiericho. & incidit in latranes. ipse adam figuratur in gē^{ne} suo quidā
 discendit & de paradiso celesti in mundum incidit in angelos tenebrarum; Sa
 maritanus discendens qui uulnera eius curauit xp̄s custodit quā de celo dis
 cendit & genus humanū a uulneribus pēcatorū curauit. stabularius autē
 apostulis uincit. uel sue cedentes eoz. qui infirmitatē nostrā predicatōne
 euangelica recreant; Martha qui excipit xp̄m in domo sua & ministra
 bat ei. significat & clēsiā in hac uita xp̄m in corde suo excipientem. & o
 pere iusticie laborantem; Maria soror eius que sebat secus xp̄i pedes
 & audierat uerbum. demonstrat eandē ecclesiam in futuro seculo ab om
 ni opere cessantem & in sola contemplatōne sapientiē xp̄i quiescentem;
 Homo media nocte postulabat ab amico suo. tres panes. similitudinē & pri
 mit. cuius que in media tribulatōne dñi postulantis. ut dicit sciētia
 trinitatis; Dives cuius uberes fructos ager adtulit significat hominē luxu
 ris delectū. pēccare desiderantē. arguit dñs dicens. stulte hac nocte aufe. & abundantē
 reuertate animatua que preparasti cuius erunt; Quin que illi in domo
 una. idē. pater. mater. filius. filia. nurus. quibus duo. inter. & tres duo. di
 uidentur. significat humanū genus. fide. & re legione inuicem seperatum
 partim in dīcensione. suis matris. quod duo significant partim in numero
 trinitatis. quod tres. demonstrant; Diuisus enim filius aduersus patre
 suum. idē populus & gentibus ueniens aduersus. diabulum cum quo ante fu
 erat sociatus; Diuisa ē filia aduersus matre suā. idē plebs & iudeis cre
 dens. aduersus impiā sinagoga; Diuisa ē nurus aduersus soerū suā. ecclesia
 scilicet & gentibus. aduersus matre^{sua}. sponsi sui sinagoga. de qua secundu
 carnē xp̄i fuerat pcreatus qui homines separantur sibi inuicem. aliie
 nuntiantes terrenā. alii appetentes celestē gloria; Calilei. xiiii.
 sup quos in silo caturis cecidit. & loc cecidit eos. intentū. plebis iudeorum.
 insinuant. x. enim. & uiii. apud grecos. & iota. & aliteris & primū.

& abundantē
 pēccatis quē in mo
 derato plus amplius

quibus nomen ihu scribitur inque illi credere nolentes pariter a romanis
 cum sua urbe prostrati sunt; Homo qui arborem ficum in uinea sua planta
 ut xps e quis in ago ga: a iudaeo populo condidit qua cu dno quasi mutale
 eius sit & abscondi illi a colonis apostulis fossa humilitatis adhibetur & ster
 cus id e confessio peccatorum: sic que in nouis simu credendo comutabit
 in melius dabit que fructos iusticie copiosos; Mulierque .x. & un
 annos infirmitatis habens adno: erecta e ecclesie typus e que finde
 poru: salutem fidei consecuta e: sex enim & octo bus mundus iste compleretur
 est: cuius tam tempus habet et p totam descriptionem: unam ante lege
 alteram in lege tertiam sub gratia: sexies et octo ni .x. & un: efficiunt
 quo numero tempus hoc nre: salutis insinuatur: quando a satane uinculis
 quibus curuati erecti: dona salutis & spem sup ne conceptionis accipimus;

Hydropicus que dno cura ut demonstrat eos quos fluxus carnalium uolunta
 tum exuberant: ad grauat; Homo habens duos filios: dno intelligendus
 habens duos populos quorum .i. maior: figuram tenuit iudeoz qui p mansit in
 di cultu: alter minor gentiu qui conditor e deserto: ^{sepulch} factus e idoloz que
 egestatem fidei reuertente clementer suscipit dno: & pro conuersione
 eius sub utuli typo filium in molat un cum tribus & a ei: anulu fidei
 & stolam in mortalitatis inclut eu: quam qua iudeus frater liuoris tor
 quatur inuidie p saluat tam eius gau diu: concin & angelorum simphonia;

Dispensator prodigus quem dno auilicatione moueri precepit & p eudem
 faciens dno suo: relaxauit debitoribus parte: ut haberet unde in posterum
 uiueret: hoc comparatio ad exemplum nri preposita e: Na si ille adomino
 suo laudari pmeruit quia fraud e ei: faciens in posteru: siue de alienis
 rebus puidit: quanto magis xpolacere pos simus si de propriis nostris
 misericordiam indigentibus faciamus a quibus recipiunt aberna
 cula & eterna possimus; Diues qui in diebatur pur pura significat:
 iudeoz sup bla florentem quandam imperii claritate & honoris: & col
 lantia; Medicus ulcerosus demonstrat gentium populum confes si
 onibus peccatorum humiliatum; Quin que fr: illius qui apud infe
 ros tor quebatur: iudei intelleguntur qui sub quinque libris legis posi
 ti sunt;

[ ]

10
Legi qui mundantur ad nō hereticos significant. qui in uari & tate colorū diuer-
sitatem scismatum habent. ideo ad sacramentum mittuntur ut dē heresi-
uari & tate errorum unitatis percipiant sacramentum; Iudex iniquus qui
dñm non timebat. ad si due tam deprecantem uiduo gaudebat similitu-
do ē qua demonstratur. quantā spem habet quidē indefinenter exposita.
Cum & iam apud aures iniusti iudicis ualuerit frequens instantia uidue
deprecatur. Ipsa autē uidua significare potest eccliam perseuerantiam sui pe-
tentē utq̄ onem de inimicis suis. diabulo & de hereticis; Phariseus
orans in templo iudeorum populū ē. qui ex iustificationib; legis & tol-
lit merita sua; Publicanus autē gentilis ē qui longe ad dō positus confitē-
peccata sua. quorū. unus supbiendo reces sic humiliatus. alē confitendo
ad propinquos re meruit exaltatus; Cecus sedens secus uia populū de-
monstrat gentilem qui xpi gratiā fidei meruit claritatem; Zacharicus gen-
tilis populū ē uel gratiam gentiorū pusillus. qui tam aēremis altibus subleuatus
plignum domine crucis xpi misterium contēplatur; Homo nobilis qui in lon-
quin quam habet regionem accipere sibi regnū. redemptor nō ē. qui usque infimē
re puenit accipere regnum in populū gentium; Diues qui eum regnare nol-
erunt. iudei intelleguntur. qui xpm regem spreuerunt; Seruus ^{uus} qui nam unam ac-
cipiens. x. adquesiuit. significat doctores qui acceptā gratiā euangelii in x. uer-
borum predicationis bene uisunt. & docendo multos infide adquesierunt. ideo
co adueniente dño laudabuntur qui lucrati sunt; Qui uero & una quicque ad-
quesiuit illoz demonstrat. qui mandata dī seruantes consecuntur scienciā legis.
in quinque libris moysi scriptam. eamque docendo ad usum necessarium fenerunt;
Qui uero minam ipsam in odorio conseruauit. ostendit eum qui creditum sibi gratie
donum dilacate. otie que tractauit unde & tate amittit conlatam gratiā quā
neglegentiā pdicare contempnit. ut & augeatur qui in delaborat ut; Vidua q;
in gazophylatio. diuiecit minuce animā fidelem demonstrat eius qui in thesauro
cordis suis fructū dilectionis dī. & xpi seruauit; Sponsus xps ē cuius nuptie
cū ecclie celebrantur in cuius conuentione aqua in uinum mutatur
qui credentes plauacri gratiā transeunt ad passionis coronam; Archi-
trichinus moyses intellegitur qui meretur meliorem & scitorem fieri
populū p ihm in euangelio congregatū quā illū

priorem ex egypto ecludum finitum enim unum ostendit sublatum esse gratia.
spī scī audens & p apostulos ingentibus conturbatam; Mulier samaritana
iustice intelligitur. sinagoga quinque libris legis quasi quinque uiris p sen
sum carnis subiecta quā misericordie dñi p uocat aurire aquā uiuam.
laua chīscilicet p cipere gratiam uel secrā legis intelligentiā; Mulier
adultera que offeritur iudeis lapidanda ex clericiāe que prius relicto dō
in idolis fuerat formata. hanc uolebat sinagoge zelans mīfici & xpī sal
uat. p missionem delicti. nec sin & eam perire quin uult ueniā condonare
p cātib; Simeon leprosus gentilis ē populus qui ē a re p tōre mandatus;
Mulier que ungento caput dñi unxit ex clericiāe que fructum sui operis fideiq;
odorē ad laudem dī & xpī gloriā refert; Piscina illa ad cuius discentiū
mouebatur. aqua u. portibus cincta xpī ē in cuius aduentu turbatus ē
iudeorū populus. quinque libris legis conclusus discendente enī angelo cō
mouebatur. aqua & sanabatur infirmus discendente aū de celis xpō cō
motus ē in passione eius dē populus sanatus ē mundus; Cecus anacru
tate sua quē dñs unctis oculis. ad piscinam. syloz. misit lauandū significat
humanū genus. anacruitate. id ē. a primo homine erroris tenebris uti
atum. cuius oculos desputo & luto liniunt. qui a uerbum caro factus est. &
lauandū oculos in piscina iussit. ut baptizatus in xpō acciperet. lucem fidei &
credere & meum qui humilis in mundo apparuit; Lazarus quem dñs qua
triduanum foletem demono mīto suscitauit. significat mundum. quē
grauissimo pccati consubūdo cor ruperat. quāta die mortis
resuscitatur; Prima enī dies ē mortis tracta de adam p pago mortis;
Secunda dies mortis ē transgressio legis naturalis; Tercius mortis dies ē
p uari cāto dāte legis; Quarta dies mortis contemptus euangelice p dila
tationis in quo dñs suum opus respiciens misericordie suscitare dignatus ē;
Seruus principis sacerdotum. cuius auris dextera amputatur. israelitici
ē populus. incredulitate seruus effectus. hic dextera aurem dimittit
dū ad sinistra. p intellectum littere transiit. Cui dñs in his qui credunt
audium restaurat. fidei. & obediētē. euangelice fecit mandati;
Principis sacerdotum qui scilicet uestimētū suū in passione. in dicit.

hebreoz populū nudatum sacer dotio euacuato in regno scio; Bar-rabbar qui iudeis dicitur titur. significat anti xpm. qui illi errantes suscipere meruerunt xpo;

Herodes & pylatus qui cum essent dis cordes in passione dñi amicitia foederunt. indilant primos diuitos suis se utrosque circum cisionis & gentium quitañ p passionem dñi infide concordauerunt; Simeon cyrenus cui gestandam crucē imposuer populū gentilitatis intellegitur. que peregrinus in lege oboediens efficitur euangelio crucis ipse xpi. uector & fida baiulus factus; Duo latrones populū & premunt iudeoz ac gentium quorum unus cū esset incredulus blasphemac xpm in cruce pendentem abter fidelis iudeos increpat blasphemac;

Qua tuor milia et quatuor partibus sibi de ihu ueramentis fecer p figura uerunt quatuor partes mundi que diuiderunt sibi eloquia xpi sic scriptum ē. Et labor ego sup eloquia tua sicut qui inuenta spolia multa; Mulier et que apostulis dñi dicitur reationem adnunti auerunt. lge & pphētia intellegunt que gloriā reatū reationis xpi ante quā reuelar dicitur quas pre cursori p dicauerunt; Septem discipuli cum quibus post resur rectionem suā conui uas se describitur septimā indicat resur rectionis futuri requiem. in qua omnes scī p xpm & ne beatitudinis resur rectione saturabuntur;

Expt lib scī y sodo ri de no. et uet testa cō to.

INCIPIUNT PRO UERBIA EUACRII.

Heredes dī audite sermones dī. Quo heredes autem xpi. p capite eloquia xpi. Ut dicit ea cordibus filioz uestror; Verba autem sapientium. docent eos; Pā bonus erudit filios suos. pā autem nequā disp dicit; Fides initium caritatis. p nraū dilecti omni scī entia dī; Timor dñi custodiam mā. continentia aū bona confar tat illam; Sufferentia uiri. generat spem. Spes aūcē bona. glorifica ut eum; Qui ser uatā subicit carnes suas. impar sibilis erit. quiaū murtit eas. do lebit sup illas; Spī autem fornicati omni. in corporibus intemperanti ū. Spī aū pudicitie. in animis abstinentium; Secesio cum caritate purificator. Soperatio aū cū odio concur bat illat; Melior ē millen simus in caritate. quā solus cum odio. in abditis & speluncis; Qualligat memoriā malitię in anima sua. similis ē a. qui abscondit ignē in paleis; Ne de deris. et cas multas cor pori tuo. & non uidebis in somnis. fantasias malas;

Sicut enim extinguit flammam aqua sic fantas mata turpia extinguit esuriet;
Vir iracundus trebitur. mansuetus autem intrepidus erit; Ventus ualidus fugat
nubes. memoria autem malicie sensum ascientia; Quorac punitur hic memor
e. malicie quia par est lingue. non contristabit proximum suum; Si exacerbauit
fratrem suum. induc eum in domum tuam & ad ipsum non impleat te introire. sed manduca
cum eo panem tuum; Hoc enim faciens eripies animam tuam. & non erit tibi offendi-
culum in tempore orationis; Sicut caritas gaudet paupertatem sic odium delectatur
deuitis; Non potestur diues scientiam. & camelus non introiit per foramen acus.
sed nihil horum impossibile est apud dominum; Qui diligit pecuniam non uidebit scientiam
& qui congregat illa contenebrabitur; In tabernaculis humilium commorabitur
dominus. in domibus autem superbiorum multiplicabitur maledictum; In honore domini qui
transgreditur legem eius. quia custodit eam. glorificat factorem suum;
Si emularis christum. beatus efficeris. mortem autem eius moriatur anima tua; Et
non contra ire tuam malitiam. sed erit peccatus tuus super mortuum stultus. & re-
surrectio tua tanquam sol fulgebit ueniens in diem mortis; Quem ammodum
enim euolauit cor uis genitum suo. sic in munda anima & corporis suo; Animas
iustorum deducunt angeli. Animas autem impiorum suscipiunt demones;
Quocumque ingressa fuerit malicia. ibi & ignorantia. cor autem iustorum implebitur
scientia; In misericordia monachus inops erit. enutritus autem pauperes he-
reditaueit thesauros; Melior est paupertas cum scientia. quam diuitie cum
ignorantia; Ornamentum capitis corone diuitie. ornamentum autem cordis sci-
entia dei; Posside scientiam & non auxilium. & sapientia super diuitias multas;
Iusti here ditabunt dominum. scilicet autem nutrentur ab eo; Qui miseretur pauperi. &
terminat iram. & qui nutrit eum implebitur bonis; In corde mansueti re-
quiescit sapientia. sedis autem impas sibilat anime bene operatrix; Fabrica-
tores malorum percipiant mercedem malam. fabricatores autem bonorum dabitur
mercedem bonam; Qui ponit laqueum comprehendit ab eo. & qui occultat illum
deperdet ab eo; Melior est secularis mansuetus. quam monachus furiosus. & ira-
cundus; Scientia dissipat iracundiam. longanimis autem congregat eam;
Sicut uentus auster uehementis est. in pelago. sic furor in corde uiri; Quorac sub
inde effugiat temptationes. negligentes autem conturbabunt cogitationes;

12

Non te delictum & uinum. & non te mliat caro; **N**e enutias carnes corporis tui
& cogitationes turpes deficiant a te; **N**edicas hodie festus ē dies. & bibamus ui
num. crastinum penite costen. & manducabo carnem; **E**o quod non ē festiuitas
apud monachos. in terra ad replendū hominem uentrē suū; **P**as chaxpi. transitus
a malicia ē. penite costen aū resurrectio anime; festiuitas dī. obliuio malorum. req
nitem aū maliciā adprehendit luctus; **P**enite costen aū dñi. suscitatio caritatis.
quia aū odit fratrem suum. cadit in ruinā; **Q**uia magna festiuitas dī. scientia uera.
quia aū intendit. scientia falsa. mori & turpiter; **M**elius ē ieiunium cum man
do corde. quā epulatio immunditio anime; **Q**uidis potest cogitationes malas. decor
deuo. similis ē ei qui allidit paruulos babilonis ad pēram; **M**onachus somniculosus
incidit in mala. quia aū euigilat. sic passer euolauit; **H**ede deriste in uigiliis nar
rationem sup uacuarū. & non habicicis sermones spiritalis; **Q**uo dñs inspiciat cor
tuum. & non te stauit innocentem. ab homine malo; **S**omnus multus in cras
sa cor. uigiliae aū bone acuum mentem; **S**omnus multus sup ducit temptationes.
quia aū euigilat. fugi & eas; **S**icut ignis liquefacit ceram. sic uigiliae. bone cogita
ones malorum; **M**elior. ē. uir dormiens. quam monachus uigilans inter moribus uanis;
Somnum angelorum. lēficat cor. somnum aū demonicum. conturbat illud; **S**eā;
Penitentia & humilitas erigit animā. elemosina aū & mansuetudo. confirmauer
Memento semp patris tui. ne obliuiscaris iudiciū dñi. & nē erit delictū in anima tua;
Si sps acie. ascenderit sup te. ne derelinquas domum tuā. & non declinet in tēpore iusticie;
Sicut enī quis confringet argentum. sic splendendum si & cor tuū si seuerauerit;
Spm teclit abiguunt lacryme. spm aū iusticie conturbant orationes; **C**upiens
diuitias sollicitus eris multum. & amplectens illas. lugebas amans sime; **N**on re
memoratur diu. in sinu tuo scorpio. sic nec cogitatio mala in corde tuo; **O**cci
dere gemina serpentiū ne parcas. & nē par tuas cogitationes eorum; **S**icut
enim aurū & argentum pbat. ignis. sic cor monachi temptatio; **A**ufer a te
supbiam. & uanā gloriā. longe fac cito a te; **Q**ui expta priuatur gloriā sētris
tabitur. at que uero adeptus ē si & supbus; **N**e dederis supbiam cordi tuo.
sēne dicens in conspectu dñi potens sum; **U**t non dñs derelinquat animam
tuam. & maligni demones humiliant te; **T**unc enim de acre conturbabunt
inimici nationes. aū terribiles suscipiente;

Conuersatio monachi custodit scientiam. quia cum discedat ab ea incidit in latrones;
Depressa spiritali manat fluxus. anima autem bene agens bibit gressus. Uas electionis
anima munda. Immundus autem replebitur amaritudine; Abi que lacte non
enuerit & ut infans. & sine impassibilitate. non exaltabitur cor caritate ante
deum. sine impassibili; Scientia autem procedit delitio. scientie adicitur sapientie;
Impassibilitatem uero generat prudentia. timor domini generat sapientiam; Fides
uero christi. donec timorem domini; Sagitta cadens. incendit animam. uir autem
operator boni extinguet eam; Clamor & blasphemia auertit scientiam.
sermones autem dolosus fugit sapientie; Suauis est mel & dulce fauuum. scientia
autem dei dulcior ambobus; Audi monachum. sermones patris sui. & ne irritas fa-
cias eruditiones eius; Cum miserit te obaudiet. & quantum ad mentem com-
mittere cum ab eo; Hoc enim modo effugies cogitationes malas. & maligni
demoni non ualebunt aduersare; Si re dixerit peccatum tibi non dispenses
illam. & si operatus fueris non deneas. apud deum; Malus dispensator contri-
uit animas fratrum. & memor malicie non miseretur eorum; Qui dispertit sub-
stantiam monasterii fraudat dominum. & qui negligit eam. non erit impunitus; Iniquus
dispensator distribuit male. iustus uero dignum est dabit; Qui loquitur male de
fratre suo. exterminabitur. negligentia uero egentem non uidebit lumem; Melior
est secularis in infirmitate seruientis fratrum. quam anachoritis. qui non miser & proximo suo;
Insuper monachus negligit. strumenta artis sue. sapiens autem curam habebit illorum;
Neglexerit hodie maneo & cras scibo. quia non in sapientia cogitasti hoc ipsum;
Circulator monachus meditabitur sermones falsos. propriam autem nullificabit patrem;
Qui exoritur uestimenta & implent. ubi tere suum. & pascat cogitationes turpes. & cum
seis conciliu non habebit; Si intro uideris in uicium non proxima ueris sermocina-
cere. cures. que admodum enim si quis glutinat mel. sic attrahit animam uia. sicut illi dicitur;
Longanimus monachus impassibilitate gaudebit. quia cum exercebat fratres suos
Mansuetus monachus diligit dominus. & turbulente autem repellit se; Piger monachus
murmurat multum. & somniculosus. dolorem capitis frangit; Si contem-
ptus fuerit fructuosus est solare illum. & si dolens condolerit illi; Hoc enim faciens
beneficabis cor eius. & thesaurum magnum. tibi cumulabis in celis; Monachus qui
disimulat custodire sermones patris sui. blasphemauit canos. genitorum sue. &
derogauit uite. filiorum eius. dominus autem nullauit eum;

13
Quae cationem querit sepe de re se a fratribus. patre autem incusabit; Nec de
ris audiam sermonibus qui contra patrem tuum. & suscitatis animam honorari
tis illi. ut non dicitur irascatur in operibus tuis. & de ad nom tuum de libro in uobis;
Qui ob hoc dicit patrem monasterii. diligit semetipsum. quia uetera diligit et inicit mala;
Beatus monachus qui custodit precepta domini. & seruat sermones patrum suorum;
Piger monachus multa delicta patitur. si autem profuerit in audacia. & habitum
suum adiciat perdere; Qui custodit linguam diriget uias suas. & seruat cor
suum implebitur scientia; Monachus bilinguis conturbat fratres. fidelis autem in gratia;
Qui confidit in sua continentia hic cadit. quia humiliat se & altabitur;
Nec de deris te uentura uentis. & non implearis somno nocturno; Hoc
enim modo efficitur mundus. & spiritus domini superuenit & inter; Psallentis uini
conpescit indignatio. & qui longanimus est interitus erit; Ex mansuetudi
ne generatur scientia. Sicut aqua dat incrementum plantationi. sic hu
miliatio iracundie & altat cor; Qui inuestigat conuiuia & tangitur lu
meneius. animam eius uidebit tenebras; Pondera instatera panem tuum.
& bibe in mensura aquam tuam; Et spiritus fornicationis fugiat ab te. eo quod est
thuerunt. carnes iuuenat testis; Non subplantes fratrem tuum. & in uina
eius ne congratularis; Dominus enim cognoscit cor tuum. & tradit te in diem mortis; Monac
hus prudens impassibilis erit. imprudens & auri & mala; Oculum nequam excerauit
domini. simplicem autem eripit & tenebris; Sicut lucifer in celo & sicut palma in paradiso.
sic in anima mansueti sensus purus; Vir sapiens seruauit sermones domini. insipiens autem debet eos;
Qui odit scientiam dei & reiciat considerationem eius. similis est ei qui lancea pungit cor suum;
Melior est scientia thitatis super scientiam incorporalium. & est desiderium super rationes omnium seculorum;
Cansentiam mansuetudo. utraque illorum scientia uera; Iuuenis mansuetus multas uis feryt.
pusillanime autem senem quis sustinebit; Uidi iracundum senem elatum ultra tempus suum.
spem tamen magis habuit iuuenior quam ille; Qui scandalizat seculares. non erit in punitus.
qui exercebat in hominum sensum; Conturbantem ecclesiam domini. & geminabit ignis. re
sistenti autem sacerdoti de gluti & terra; Qui amat panem man ducant fauam. & qui col
ligit eam implebitur melle; Honoratum. & cognoscat incorporalia. seruet illi
& ostendit tribulationes seculorum; Circa scientiam non & altabitur cor. & ar
bor non florebit sine humore;

Carnes xpi ad tuum uirtutis: quia autem manducat eas efficietur impassibilis; Sanguis
 xpi consideratio factorum: obuiauerunt sibi & quibit illum inluminabit ab eo; Pectus
 dñi scientia dñi: quia uero recubuerit sup illum: peccator erit diuorum; Plenus scientia
 dñi: & actor bonorum obuiauerunt sibi: melius autem in te uti que sciet dñs; Quod qui
 sunt puerbie adquisiuit thesaurum: accipit ad dno gratia magna; Consilia demonum
 cognus est sapientia: astucia autem illorum inuestigauit prudentia; Non spernas decem & scia
 que posuerunt patris tui; Fidem autem baptisimus non derelinquas: & non repellas signacu-
 lum spiritalem: ut adsit dñs animæ & protegat in diem malo; Sperne hereticorum nun-
 tumortis: quia uero suscepit illos p dicit animam suam; Hunc ergo fili audime: & non accedas
 ad ostia uiuorum iniquorum: neque in ambulet sup laqueos eorum: ut non capiaris;
 Separa animam tuam absentiæ falsæ: & enim ego sepe loquutus sum ad eos: tenebrosus sermo
 nes eorum inuestigauit: & uenenum aspidum inueni in eis; Non est prudentia & non est sapi-
 entia in uis eorum: omnis quis uis capiunt eaperbunt: & quid ligant eos implebunt malis;
 Uidi ergo patres dogmatum eorum: & inderetis comiscum illis; Inimici enim dñi obuia-
 uerunt mihi: & demones in uerbis concertauerunt aduersum me: & non uidi lumen uerum
 in sermibus eorum; Uir mendax excedit ad o: seductus autem proximum incidit in mala;
 Melior est paradisi dñi sup hortum holus colap: & fluius dñi sup fluium contenebrat
 tem terram; Fidelior est aqua celestis sup aqua egyptiorum: sapientia autem aurum dicitur;
 Sicut enim qui rotas ascendunt deorsum ascendunt: sic exaltant uerba sua humiliant;
 Sapientia dñi exaltat cor: intellectus autem eius: purificat illud; Rationis prudenti-
 e obscure & uis intellegibilis considerationis iudicium: uis autem beneagens cognoscit eas;
 Qui purificatus conspicit naturas: intelligibiles: rationes autem incorporalia cognuscat
 monachus intus; Qui creaturam dicit trinitatem blasphemat dñm: & qui spernit
 xpm eius: non cognoscat eum; Considerationes creaturarum delatant cor: uer-
 ba autem prudentie & iudicium exaltant illud; Scientia incorporalia eleuat
 sensum: & sciet trinitates amplifacunt eum; Memento eius: quid dicit uobis in dno.
 puerbia luculenta: & non animam eius humile in tempore orationis;

DE HUMILITATE

Dñs enim ait: discrete ame quia mitis sum & humilis corde: & sup que requies-
 cam: nisi sup humilem & quietem & tremantem uerba mea; Sct̃s hieronimus
 dicit: ad suam mitate uirtutum: non potentia sed humilitate peruenitur;

obliuiscaris.

14
S^c Gregorius ait. qui enim sine humilitate uirtutes congregat in uento puluerem postat.

S^c Augustinus ait. Ille namque ad tendit laudem dⁱ & uerba ostendit. cuius ceruicem inclinat humilitas & non erigit superbia; Uirtus quolibet sine humilitate & sine caritate in uicium deputatur; Qui enim sibi uult esse. apud d^m magnus est; Uirtus humilitatis non uerborum elatione sed mentis puritate requiritur; Sic quis que paruulus in oculis suis. ut sit magnus in oculis dⁱ quia humilitas precedit gloriam; Auxiliante d^{no} qui uiuit & regnat in secula seculor^{um};

vii

DE PATIENTIA

Tribus modis uirtus patientie exercere solet. Aliud ad. Aliud ab anti quo aduersario.

Aliud a proximo tolleramus; Ad. autem flagella. ab anti quo aduersario temptamenta; A proximo uero persecutio & damna; Patientia uera est aliena mala equanimiter prosequi. & nullo dolore cum mordere quei mala intragat; Nam quis sic mala proximi portat ut tacitus doleat & tempus retributionis expectat; Non est uirtus mansuetudinis. sed uelam furoris; Sapientis grauitatem morum. hilaritatem frontis temperat; S^c Augustinus ait. qui enim patientior fuerit ad iniuriam portandum. potentior constituitur in regno; S^c Ysidorus ait. contumelia ad ira horum patientia superat & contra lingue gladium. patientis ceperit & scutum;

S^c Ambrosius dicit. a facie publica patientia fugit. & in animo iracundie. uirtus abscondunt; Ad nocendum parati cum nocendi tempus inuenierit; S^c Gregorius ait quantum mens fuerit laeta a amore. tantum erit patientis. pro longa inimitate. tantum quis que portat proximum quantum amat. quem enim minus diligimus. minus etiam tolleramus; Salomon ait. melior est palidus uir & forte. & qui dominatur animo suo capiet urbem; Melius est. iniuriam tacendo fugere. quam respondendo ^{superare;} Quantum inuenitur homo minus patientis. tantum inuenitur minus sapiens; Paulus apostolus ait. impatientia uestra possidebitis animas uestras; Rogo uos fratres patientia sectamini quem maxima uirtus anime uestra. & na accipere mereamus. pro eum. qui uiuit & regnat in secula seculor^{um};

viii DE CARITATE;

Multos fratres apostolum dicentem de caritate est. qui caritatem habet & d^m habet. & si d^m habet. quid non habet; Diues sine caritate pauper pauper cum caritate diues est; Putas quod ille sit diues. cuius arca plena est aurum. & ille sit diues;

Cum confidit plena est caritate; Non tamen frater seculi uere diues est in quocumque ha-
bitare dignatur; Quidem de sanctis scripturis potest ignorare. sicut caritas
posse hoc esse deum. uel quid de bonis operibus non potest implere. si fructus bonorum
operum intemeruere habere. quam aduersarium timebit. si regem deum in se habuerit;
Sanctus Isidorus ait. nullum premium caritati pensatur; Caritas enim omnium uirtu-
tum optima et prima est; Apostolus ait. sicut ex una radice multarum pullulant.
ita et una caritate multae uirtutes procedunt; Sanctus Augustinus dicit. tantae
uirtutis caritatis. ut etiam propheta et martyr sine ipsa nihil esse credatur;
Paulus apostolus ait. strado cor meum. ut ardeam et conturbuero omnes facultates
meas in cibis pauperum. et in lingua hominum loquar. etiam in angelorum. et ha-
buero omnem fidem et omnem scientiam caritatem autem non habuero nihil mihi prode-
re; Adtentate fratres quid in uerbis breuius et in rebus magnificentius quam caritas
de corde puro et fide non ficta; Radix bonorum est caritas et radix malorum est
cupiditas; Sicut enim in caritate nihil est mali. ita in cupiditate nihil est
boni; Isti duo radices in duobus agris plantantur. una plantatur in cordibus
bonorum. alia diaboli in cordibus malorum; Veritas ait. arbor bona non
potest malos fructos facere; Nec arbor mala bonos fructos facere; Tan-
ta enim sit habundantia in uobis que non solum amicos. sed etiam inimicos dilexerit
usque ad ipsos perueniat inimicos; Ipse est uere caritatis filius. qui etiam inimicos di-
lexerit; Audistis laudem caritatis et obsecrationem cupiditatis. qui in corde
suo conspexerit cupiditatem. deo augetante stirpem et plantat caritatem; Quam-
diu hoc facere noluerit fructus bonos afferre non potest. et qui fructus bonos
non adtollet. dominus deo dicit. arbor que non facit fructum et cideatur et in ignem mittatur;
Quae radices sunt ut supra diximus. Una in cordibus bonorum alia in cordibus malorum;
Hac si una plantatur in celo. altera in inferno; Sed dicit aliquis utique fideles
adhuc in mundo esse uidentur; Quomodo radix illa plantatur in celo; Uis scire
re quomodo quia corda fidelium celum sunt; Dicentes ad eum dote. sursum corda
per populum habemus ad dominum; Caritas fides et elemosina et homines fideles celum sunt;
Propheta ait. celi enarrant gloriam dei. id est apostoli; Apostolus ait. nostra autem conuer-
satio in celis est; Et e contrario radix cupiditatis in cordibus malorum est.
Quae semper terram cupiunt et capiunt terram diligunt et in conspectu sua in terram conuertunt;

15
Sed tam ne peccatores superbi debent desperare; Nec humiles iusti aliquo superbi.
Quasi iusti de se aliquid presumpserint. cito perdunt radicem caritatis; Et peccatores
si ad penitentiam reuertunt. euulsam cupiditate cito capiunt radicem caritatis.
Et deo qui boni sunt custodiunt. quid diminueri pepererint. & qui mali sunt stu-
deant inuenire quod feliciter perdidierunt; Nemo se illud tempus referat
ut in senectute peniteat. quando de hoc seculo coeperit migrare; Quae fron-
te in senectute desimulat salutem suam. Cum uisus dies spatium certus non est;
Et si mortem timere nolumus semper parati esse debemus; Non cum desperatio-
ne sed cum gaudio & secura conscientia ante conspectu & in iudicis uenia-
mus & laudare mereamur. euge serue bone & fidelis inquam gaudium dominum;

DE SUPERBIA DICITUR.

Omni uita dicitur. est superbia. seu propter quod a summis personis adsumitur;
Seu quod de opere iusticie & uirtutis exortur minus que culpe eius sentit;
Omni peccator superbus est eo quod faciendo. uultu contemnit diuina precepta;
Recte ergo inquit omnipotens cetero superbia. quia nisi cesset in iudiciorum
diuina obedientia; Non sequitur culpa; Tanto animo iacet superbia quan-
to malto exigitur; Quae inflatur superbia. uento pascentur; Unde propheta
ait. omnes pastores tuos pasce uentos. hoc est spiritus superbie; Quid est uirtu-
tibus superbiunt. & ipsi suis operibus iudicantur; Merito superbie dia-
bulus a superna beatitudine corrumpit. qui ergo de uirtutibus ad tollunt.
diabulus imitantur; Sicut origo est omnium criminum. hinc uina cunctarum
uirtutum; Ipse enim aut in exordio mentem pro peccatum prosternit.
aut nouis sine de uirtutibus deiecit; Omnia peccata dei odio habet;
Mendacium. perurium. furtum. homicidium. fornicationem. que furtum facit.
die fame. moriebam; Qui facit adulterium. die uult me caromea; Superbus
autem nullam excusationem habet; Qui habet superbia sine causa alia uirtutis
habet qui habet. quod deo contrarium est. quomodo deo potest habere quod deo amicum est;
Ego simpliciter & libera fronte dico. melius erit ut alia omnia uirtuta ha-
bare. hoc solum non habere; Si enim cetera mala habet. & malis suis incli-
nabitur. ad penitentiam & ut que de misericordia misericordetur; Qui autem
superbus est non agit penitentiam. sic enim se habet quasi iustum;

Job ait. *reger eximē & dēthronopotentes ad nihilum redigite.* Judices iniqui
 auerit. & iniustum mittit in tenebras; Nolite gloriari superbe. & nolite loqui
 ex celsa. Omnis qui exaltat cor suū immundus est apud dñm; plerumq;
 ad elationis emendatione providenciā aliquo casu multi cadunt.
 Per quo lapsu repenti a se & ipsos humiliter sapiunt & de muneribus dī laudari
 non appetunt; Sed laudent dñm a quo acceperunt. unde laudare se uolunt;
 Uti lius ē adrogantibus quo cum que lazo laui & humilis postea sum fieri. quam pela
 tionem grauiorem que damnationem. ruinam supbia; ^{sumere.} Odibilis ē apud dñm
 & hominibus supbia. Supbis resistit dñs humilibus autem dat gratiam;

DE LUXORIA

Ex culpa supbie plerū que in abhominandi carnis immundicia. itur; Nam alie
 rapendit ex altero sic supbia mentis itur in p̄stitutionem libidinis; Itaphumi
 litate mentis saluatit castitas carnis; Dñs autē in unquam deicit oculta mentis supbia.
 p̄ carnis manifesta
 ruina; exemplo primi
 hominis qui mox p̄ sup
 bia
 contradm̄ timuit. statim carnis libidinem sensit; Quapp̄ unus quisque siue de
 peccat cul quod cecidit quotiens libidinem unciatur. Quam si p̄cessisset latens su
 p̄bia non sequeretur libidinis manifestaruna; Sed dñs seruus utriusque pensat. sic
 cauet libidinem. ut non incurrat elationem; Sic cauet elationem ut non resol
 uat mentem ad libidinem; Principaliter his duobus uitis diabolus humano
 geneti dominatur; Unde dñs. ad iob loquitur de diabulo. sub umbrador m̄
 in se creto calami in locis humilitatis; p̄ calamum enim manit supbia. p̄ loca
 uero humilitatis carnis demonstrat luxuriam; Libido tunc magis queritur dum
 uidetur; Sic quidā sapiens ait. prima fornicatio oculorum. secunda uerborū.
 sed qui non capitur oculis potest uerbis resistere; Cito enim resistit opere. qui
 non adcomodat dilectionem; Seruorum dñi multa certamina de sua carne
 mouebunt. quā uis in amore dī eorū sit inconcussa intentio inens tam de carne
 quā exterius gestat inēna pro elia tollerata; Dñs autē qui hec ad p̄bationem p̄
 mittit gratia p̄te gente suos non deserit; Ideo in unquam electi lapsu carnis
 contriunt ut auctio supbie sanentur; Quid uirtutum effectibus existunt
 supbia cadant. carnis uitio humiliantur. ut surgant; Ex corde enī
 primā fornicatio ē auferenda ne p̄rumpbit in opere; Hinc p̄ph̄ta ait.
 ac cingite lumbos uros sup ubera ura; hoc ē in corde libidines retinere.

14 id. Sent. 7. 39. 134.

p̄ carnis manifesta
 ruina; exemplo primi
 hominis qui mox p̄ sup
 bia

que ad lumbos pertinent nam cor super ubera est & non in lumbis; Si plus oblectat in
 tem delectatio fornicationis quia amor castitatis adhuc in homine regnat peccatum;
 Si autem amplius dilectat puritatem & castitatis iam non regnat peccatum
 sed iusticia; Huius non solum de commissa fornicatione peccatum regnat sed
 si adhuc dilectat & amittiteneat; fornicatio carnis adulterium est fornicatio
 animi dolosus seruitus est; Est autem spiritualis fornicatio sic dicitur; Qui uidet
 mulierem ad concupiscendam eam iam mechatus est in corde suo; Omnis immu-
 nda pullatio fornicatio dicitur; Interea uicia uix fornicatio maximae sceleris;
 Quia carnis immundicia templum diuoluit & dembraxpi facimbra meretricis;
 Demones scienter puritatem anime esse castitatem & phan hominem agelicis
 meritis equari equibus illi lapsi sunt luore inuidie percussu inueniunt presentium cor-
 poris opus desiderium queli bidinis; Quatenus a celestibus delectam animam
 trahunt secumque ad tartara ducunt; Quando impulsu demonum mens ad di-
 lectionem fornicationis impellit; Diuini iudicii meatus & in tormenti incen-
 dia ante oculos proponatur; Quia omnis poena grauiora supplicii formidine
 superat; Si enim clauus clauum expellit ita recordatio ardoris gehen-
 ne ardore excludit luxorie; Quidam in iuuentute luxorioso uiuentes in senec-
 tate continenter uocandisunt; qui in iuuentute luxose uixerunt; Tales non habent in fine delectantur
 premium qui laboris certam non habuerunt; Sol enim expeditat gloria in quibus
 fuerit laboriosa certamina; **XII DE CUPIDITATE;** seruos abere contentes; Nequaquam in sen-
 tute continenter.

Ex delectatione
 fornicandi uaria
 signantur uicia
 quibus regnum dei clauditur

Non posse que pie spiritualia bella suscipere nisi prius carnis ecomit uiriditas;
 Non potest ad contemplandum deum mens esse libera que desideris huius mun-
 di & cupiditatibus inmat; Neque enim alta conspiceret poterit oculus que
 puluis claudit; Omnis peccato peior est auaritia & amor pecuniarum; Un-
 de & salomon dicitur; nihil scelestius quam amare pecuniam; hec enim animam
 suam uenalem facit qui inuita sua proicit in uita sua; Cupiditas omnium
 criminum materia est; Unde & scriptum est; Radix omnium malorum est cupiditas
 qua quidam appetentes errant a fide; Si ergo sic eradicat radix criminum si
 polluant cetera soboles peccatorum; Multi causas cupiditatis tene-
 re etiam ipsa fidem renunciauerunt; Cupiditas enim christum uendi dicitur Nam &
 plerisque tantum in rebus alienis & desiderium; ita sua hominibus duntaxat reuerant;

Sic ahab qui appetitu cupiditatis suis sanguinis expleuit effusione. Sepe iniquima
la que concupiscunt adsecuntur. quatenus effectus mali desiderii fortius puniantur.
Electos autem suos deus non dimittit ire in desideriorum malorum perfectione. sed in
dolorum mentem eorum. conuertit. Pro id in seculo nequitie appetunt. ut hanc expe
riencia recipiscunt reuertant ad deum. quod huiusmodi censent. deum ergo si impi
tatem nouerit aduersari qui quod temporaliter est cupiscit. non permittere ad
implere. si credo autem iudicio dei fieri ut durius pereant huiusmodi quorum cupidita
tem effectus statim sequitur actionis. Numquid scitatis nouit cupiditas.
Semp enim auarus existit. quanto quemagis adquerit. tanto amplius querit.
Nec solo desiderio augendi exeruiatur. sed etiam admittendi adficitur.
Inopes nascimur in hac uita inopes recensur autta. Si bona huius uita peri
tura credimus. cur peritura tanto amore cupimus. Plerumque poten
tes cupiditatis rabie inflammantur. Unde confiniis suis pauperes exclu
dunt nec habitare permittunt. Quibus per prophetam dicitur. ue uobis qui coniu
ngitis domum ad domum & agrum ad agrum copulatis usque ad terminum locis.
Nonque duo soli habitabitis in medio terre. Tales quippe homines in infernum
idem est. r. diabolus rapit ad perditionem. Itaque propheta sequitur adnuntiat dicens.
Propter ea dilatauit infernus anima sua & aperuit. os suum absque ullo timore
& descendunt fortes eius. & sublimet gloriosi que eius ad eum. Nec quod mori
entes in inferni ignibus. deperantur. qui uiuenter flammam cupiditatis sue.
non extinguerunt. Quid desiderio cupiditatis sue exestuant flammam diaboli
ce inspirationis. uruntur. Accendit enim mentem. eue superbia ut deligno
uulgo manducaret. Accendit in uichamtem. Ham ut fratrem suum occi
deret. Accendit salomonem luxuria ut pro amore libidinis idola adoraret.
Accendit ahab cupiditatis auaritia ut homicidium adnecteret.
Saul propter auaritia ad deo alienus effectus est. & ad extremum de culmine
regali expulsum est. & ab inimicis suis peremptus. His ergo inspirationibus
diabolus corda hominum occultis deprauat cupiditatibus. Nam & illud ui
tem quomodo ad regna celorum pro cauit. amor pecuniarum eum non permisit intrare.
Sed & iude percutit auaricie flamma exarsit ut deum cunctos bonos largitor remunera
tionibus. traderet impiorum. Caue ergo cupiditatem ne amore pecuniarum subici
(ste.)

17

Sed ab omni auaritia declina ne condemneris ut adulter & idolorum cultor; Noli diligere opera terrena; necem mittas celestes; Multi cupientes aliena. desunt priuatis; Alienatum a nobis huius seculi facultates nostra autem possessio regni celorum est; Cotidiano uictu esto contentus quid quid super fuerit. tanquam ab impedimento pice abste; Alienus esto ab hoc uicio & nolite pigrescere sed labora manibus. ut habeas unde pro illis tribuas indigentibus; Tantum enim expectatur a te quantum tibi fuerit creditum;

EPIGRAMATA POTUS EBRIETATEM GENERAT EBRIETAS AU. DE CRAPULA;
Perturbatione mentis. gignit. mentis furor. cordis flammam libidinis. ebrietate. Ita mente alienat ut ubi sit nesciat; Unde etiam nec malum sentit. quod per ebrietatem committitur; Uerum est quod iuxta prophetam fornicatio & ebrietate auferat cor; fornicatio enim sicut ait salomon in factu ac sapientem. Ebrietate sic inloth sensum rationis captiuat; Unde & in proverbiis potentes inquit. qui in acundis. uinum non bibant. nec cum biberint obliuiscantur sapientiam; Plerisque laus est multum bibere & non inebriare; Audiatur huic aduersum se dicentem prophetam;

Ue qui potentes estis. ad bibendum uinum & uiri fortes admiscendam ebrietatem; Uino multo delectat. & luxuriose uiuente. esaias. sic arguit dicit; Ue qui cum surgitis mane ad ebrietatem sectandam. & potandum usque ad uesperum. ut uinum estis & in doli bus & alio loco dicit. ut tibi ciuitas cuius exi uenis erit & cuius princeps mane comedit; Multi enim amant usque ad solis occubitu ebrietate. & gula. & uoluptatibus seruiunt. nec intellegunt quid nati sunt. sed consuetudinem. uel uinum dicitur. luxorie tantum. tota die. epulisque inserviunt; Clamat iohel propheta. his qui ebrietate deseruiunt. Expurgati mini ebrii flete & ululate omnes qui bibitis uinum in dulcedine. quod testimonium non est. tantum flete omnes qui bibitis uinum & bibere. omnino non liceat. sed adiecit in dulcedine quod ad uoluptuosam pertinet. & dicit effusione;

Nam quantum satis est necessitati edocet timotheum lib. ap. dicens; Uinum modicum utere. Non solum ex uino inebriantur homines sed etiam ex ceteris potantibus generibus. que uario modo conficiuntur; Unde & nazoreis. qui se sic faciebant. dno preceptum est. uinum. & sicera non bibere. Ultraque enim statum mentis. euerunt. & ebrius faciunt. luxuria quoque carnis. utraque aequaliter gignunt. Quidam continenter sic panem cum pon

dere edunt. Ita & aqua cum mensura sumunt. Adferentes ad castimonium
carnis & iam aque abstinentie conuenire.

MOIT SCI AGUSTINI DE ELIMOSINANDU.

Audi uicinus fr̄s cum euangelium legeret & terribilem uocem. & m̄ uendā
partē & desideranda dñi dum sententia terribilis ē eo quod dicit;

Disce dite ame male dicti. desiderabilis ē. pro eo quod dicit. uenite benedicti
patris mei percipite regnum. Quis enim audita hac uoce. si contremescat.
simul & gaudeat. quia xpi seruis suis p̄mittit. & p̄ccatorib; ignē mināt & m̄;

Rogauit fr̄s km̄ ut l̄ctionem istā ad tanto corde auclat. & memoriē re
tinetis. qui em̄. l̄c. istā diligentē attendit. & iam si reliquas scripturas.
minime. intellegit. ista sola l̄c sufficere potest. ad omne opus bonum
faciendū. & ad omne opus malum. fugiendū. Attendite fr̄s. quid dñs
illis. qui ad dexteram futuris p̄missa dicere. uenite benedicti. qui esuri
ui & de distis mihi manducare. Illis uero qui ad sinistra ē. dicturus ē.

Discedite ame maledicti. qui esuriui & de distis mihi manducare. N̄ dix
discedite ame qui fur-tum & homicidium. fecisti. & aliam mala; Sed ait
qui ad substantia ur̄a pauperibus n̄ dedistis; Sic illos qui ad dexteram
futuri sunt. sola misericor̄ ehec liberauit. Ita eos qui ad sinistra sola
auaritia condemnauit. N̄ ideo audituri sunt. uenite benedicti. qui
a non pec castis. nec illis diciturus ē. discedite ame male dicti qui
pec castis; Sed quia p̄ccata ur̄a elemosinis redemere nolulistis; Nil
lus sine p̄ccato. potē eē. sed p̄ccata sua om̄s homo dō auxiliante elimo
sinis. redemere potest; Dñs enim ait. qui esuriens n̄ pauert. & nudū
non uestit. mittitur in ignē & n̄; Et sic cum diabulo condem
nat. qui pauperi n̄ dedit. ubi dicitur n̄ datus ē qui tulerit alienum;

Si in inferno damnat̄ qui peregrinum n̄ suscepit. in domū suā. Ubi
damnandus ē qui foras expellit; Si in ignem mittitur qui nudum
non uestiuit. Ubi dicitur n̄ datus ē qui expoliavit; **T**enete uos ergo
fr̄s ad elemosinam uel misericor̄ eheam. qui elemosina operatum suū
n̄ patitur ire in tenebras; Sic enim ait. sc̄s daniel propheta
consilium meum accipere r̄g. & p̄ccata tua. elemosinis. redime. & sine

glomeris sine causa ad celum pulsaueris; O anima que in tra car ne os fra
 giles parietes habita. uigila. ora. pulsa. & quere; Uigila pendo. ora que
 rendo. pulsa erogando. uigilanti tibi. & pendo. die dñs. ecce adsum. & si
 transieris pignem tecum sum. flammate non conburit. que orando si que si
 eris inuenis; Cum pulsaueris erogando. xps tibi aperit. ianuas. ut posses for
 paradisi intro ees. & si adhuc putas. desine mundi restare uel tuu conde
 ras finem; Paulatim enim subtrahunt omnia bona que erant & accedunt
 mala que non erant; Scriptum e enim. Nudus exiit de utero matris mee.
 & nudus ibo subtra; Ideo fac elemosina cu pccum. in manibus habet. donat tibi de
 tuo quedabile e quod tenes & sep extraneum ad te de pccum p de dedit. sangui
 nem suum tuum; Respice dñm tuum. considera qualem pccum pte dedit
 sanguinem suum ptesudit; Carior tunc habuit que tam caro redemit;
 Fuge exemplum diuitis cuius canes lazarus suis uulneribus pauit. & non ui
 dit diues quos utique carne natus similis dissimiles fecerit diuitie; Tam
 mortuis par es. & apud inferos mutates uices. p dicit diues quod habebat
 & paup coepit ee quod non erat; Tunc ait diues. pat abraham miserere mei.
 Dix ei abraham. fili memorare quia recepisti bona in uita tua. & lazarus
 similiter mala. hic uero consolatur. tu aut cruciaris; O homo audisti
 tam comparatione sentencie. quia refrigerium non habet qui pauper non
 dedit; sps mei manuchi. formati audite uocem dñi. implete desiderium ei
 ut accipiatis hereditatem. in regno patris ustri; Ex seruo enim factus e ami
 cus. contempne quod natus es. respice quod renatus es. facti biaz tificem
 contra t renu patrimonium; Si offert. celum. tunc dic tibi pater & dñs
 & amicus. cum quo fecisti celeste conmercium. amen dico tibi. quod fecisti
 uni scilicet minimis mihi fecisti. quod ego accepi. non redco. centies tantum
 immo milies centuplum & in futuro uitam & nam; Si p iohannem pmissi mil
 le annorum. conuiuium. & ad dexteram patris regnum; Ideo rogo uos si
 ut unus quis que quantum ualeat. peregrinum portiget bono animo;
 Audi dñm in euangelio dicentem de uirgula. qua duos nummos obtulit
 magis omnibus misit. quia reliqui diuites erant. & ego quod illis. habun
 dauit. miser; illa uero totu quo habuit obtulit. & ideo meruit. qd ea dñs

[ppho ore claudat;]

Ideo unus quis que faciat quod p̄ ualeat & excepto uicto rationabi le & uestito. quid
 quid sup fuerit leuis & hilaris. pauperi tribuat. quare & dicit. quia paruū dat &
 ac ceptū multum. porriget nūmū & ē paratū regnum. Tribuat paruam pecuni
 am. & accipiet uitā & nām. Dat temporalia & mercat' & nā. porrigit caelu
 ca. & redipit sine fine mansura. Et si tibi dixerit homo fidelis da mi hu
 num er eum nūmū & red doti bi solidos centum aureos. numquid cum gau
 dio dabis unū & accipies centum. quanto magis quia tibi dicit dñs qui paupe
 per tribuit dō fenerat. Da ergo dō mētra. ut accipies multā & nām. ut
 cum uem et in conspectu. angelorum. ante tribunal & iudicis secura
 & libera conscientia dicere possis. da dñe quia de di. fac misere cordiā
 quia feci. ego impleui quod iussisti. & tunc red de quod p̄misisti. & tibi au
 dire merearis. Uenite bene dicti patris mei posside regnū. quod duo
 bus paratum ē. ab origine mundi. Prestante dño nro qui uiuit & regnat
 in secula seculorū. amen. **INCIPIT DE VII SIGILLIS**
Legimus in apocalypsin septem sigillis librum esse signatū
 quem nullus potuit aperire. nec soluere signacula ei. Nullus in celo neque an
 geli. Nemo mētra. neque homo. nemo sub tēra. neque sp̄s nisi leo dicitur. uida
 radix dauid. id ē xp̄s. Primus sigillus ē natiuitas dñi. Secundus baptismum.
 Tercius crucificatio. quartus sepultura. quintus sepulchri resurrexio. Sextus
 ascensio. Septimus iudiciū. & hoc sunt septem dona sp̄s sc̄i. I. sp̄s sapientie. fuit
 ut xp̄s de uirgine nasceretur. sine uirili semine. II. sp̄s intellectus fuit
 ut p̄ tres undas baptismatis dimittere omniū peccata. III. sp̄s consilii
 ut casus dix̄ meliē ut unus homo periret quā tota gens. IIII. sp̄s fortitu
 dinis quando corpus in sepulchro fuit. & xp̄s alligauit diabolū. & illas
 animas que ibidem tenebant redux̄ ab inferis. ut dicitur momordit infernū.
 V. sp̄s scientie quando xp̄s resurrex̄ a mortuis & nos fec̄ credere & resurgere.
 VI. sp̄s pietatis. quando xp̄s ascendit celos. & ascendunt ad eū cœniustorum.
 VII. sp̄s timoris dñi. quando uenturus erit xp̄s ad iudicandum grandis timor
 ibidem erit peccatoribus. Ita. VIII. dona sp̄s sc̄i. VIII. patriarche habuerunt.
 — Sp̄s sapientie fuit mada. qui imposuit nomina omni creature. que sub celo ē.
 — Sp̄s intellectus in noe q̄ meruit audire ad hō fact' archā de lignis quadratis.
 — Sp̄s pietatis fuit i abrahā. qz deus fuit ei ut de uia exiit i q̄ fuit.
 qz uer' i eua chanaan. — Sp̄s fortitudinis fuit i ysaac. qz erat cha
 naan manu fortis i habuit. — Sp̄s scientie i. iacob. vñ dñs
 iacob luctanti dicitur alba sciētia uer'. Conflicta ē. q̄ dicitur iob. ult'.

EUCERTIUS UERANO FILIO IN XPO SALUTEO DICET

Formulas spiritalis intelligentie componendas tibi que mittendas
 pro studio peccatorum erigite sollicitudinis estimavi quibus precep-
 tis in omni scripta diuinae facile ad intellectum sequax sensus
 intenderit Nam cum littere occidit spiritum autem uiuificet necesse
 est ad illud spirituum interiorum sermonum spiritum uiuificanti pendere
 in uniuersam porro scripturam tam ueteris instrumenti quam
 noui ad intellectum allegoricum esse sumendam ad monito nos uel
 illud quod in ueteri testamento legimus. Aperiunt imperabulis omne
 um loquax enigmata antiqua. Uel illud quod item in nouo testa-
 mento scribitur. Haec omnia loquitur est ihesus in parabolis ad tur-
 bes & sine parabolis non loquebatur eis. Ne mirari dum quod ser-
 moni uisus prophetarum apostolorum que ore placuit ab usitato
 illo hominibus scribendi modo multum recesserit. Facilia in prin-
 tu habent magna in interioribus suis continent quia & reuera sunt
 congrua ut sacra est dicta ad eorum scribitur sicut merito ita & specie
 discernitur. Ne illa celestium uocantur dignitas passim ac
 que indifferet cunctis patet. Semper que canibus & maris garritus por-
 cis exponeret. Ad illius columbae de ueritate modum cuius posterior
 ra specie auri splendoris. Incedit. Ita scripturae diuinae prince-
 que que argento fulgerent auro oc cultiore ritualitate. Recte itaque
 procuratum est ut illae eloquorum castitas promiscuis cunctorum oculis
 ceboitotuo quasi quodam uelamine puritate contegeretur ac diuinae
 optime dispensatione punitum est ut scripta ipse ita te gerentur celest-
 tibus ob umbrata mysteriis sicut secretis ipse diuinitas operabatur.
 Itaque cum in libris sancti oculi domini ueteris domini pedes domini armee & iam
 domini scripta reperiantur longe que ab eis accedunt & clericorum
 fide deum corpore dicitur mineri. Quasi inuisibilis incomprehen-
 bilis infinitus. Requiritur est qualitas ista per spiritum sanctum figu-
 rali expositione referentur. Hinc enim inueniuntur illae domus
 interiorum templi. Hinc illae sancti spiritus corpus ergo scriptu-
 re secreta. Sicut traditur in littere est anima in more li sen-
 su quod opus dicitur. Spiritus in superiore intellectu quicquid
 appellatur. Quae triplicem scripturarum regulam conueni-

— Spiritus pietatis fuit in moyse. vii. uisus. ac moyse inquit domum tenuit
 pietatis. qui dixit domine populi peccata remitte. — Spiritus timoris in
 dauid. vii. h. papue dauid in rege timor regem. p. d. q. m. po-
 auit q. saulo. sponere peperit.

enter. obseruat. confesio trinitatis. scificans. nosp omnia. ut in
teger. sps nos. & anima. & corpus. sine quae relle. in ad uen tu
dñi. nī ihū xpi. iudicium que ser uetur. : Sæpi entia. huius mundi.
philosophiam. suam. inter partes. diuisit. Phisicam. h& hica.
Logicam. id est naturalem. Moralem. Rationalem.

Sed naturalem. illam. ptinentem. ad causas. nature. q. que.
unius. se contineat. : Moralem. uero. quae. respiciat. ad mores.
Rationalem. autem. quae. de sublimioribus. disputans. dñi. omnium.
patrem. esse. confirmat. : Quam. tripertitam. doctrinæ. distri buti
onem. : Non. cedeo. ab hor. rel. illa. nostrorum. indisputatione.
distincio. que. docti. quique. hanc. caelestem. philosophiam.
secundum. stoicam. secundum. tropologiam. secundum. ane
go gen. differendam. puto. : Quae. propt. historiam. uertutem
nobis. factorum. ac. fidem. relationis. inculcat. : Tropologia.
ad. uitæ. emendationem. mysticos. intellectus. refert. Anægo gen.
ad. sex. creatura. celestium. figurarum. secretap. ducit. :

Sunt. & icem. qui. allegoricam. in hoc. scientiæ. genere. quarto. in
loco. ad. eien. decipunt. : Quam. gestorum. narrationem. fact
orum. umbram. prætulit. se. confirmat. : Hæc. uero. ipse. uis. sub
iectus. plenius. manifestentur. exemplis. : Celum. est. secundum
storicam. hoc. quod. intuemur. : Secundum. tropologiam. uita
caelestis. : Aque. allego. secundum. allegoriam. baptisimus. :

Secundum. anægo gen. angeli. : Omnis. autem. discipline. nos
træ. religionis. scillo. duplici. scientiæ. fonte. manat. ut. :

Cuius. primam. practicam. secundæ. theoreticam. uocauerit. :

Id est. actiuam. & contemplatiuam. : Vnde. quæ. actiuam.
uitam. morum. emendatione. consumat. : Alia. quæ. & contem
platione. celestium. & diuinarum. scripturarum. disputatio
ne. ut. scilicet. : Ergo. actualis. scientiæ. induerit. studio.
diffundatur. Contemplatiue. item. induerit. deriuata. partes. :

Id est. in historice. disputatione. & spiritalis. intellegentia. eæ. inter
pretacione. consistit. : Sed. huius. nunc. remotionis. formulas. intellegentia.
spiritalis. quas. spondimus. pponemus. curramus. : P. singulorum
nominum. figuras. Quibus. ista. in illo. diuine. l& cionis. insertæ. textu.

accipi solent.

Oremus itaque dñm. ut reuelat. contenta. scriptura rum. suatum

& profere mus. quomodo se cre cuore. intellec tu. senti endum sit.:

EX PIC EPIST L.

I De his qui appellamur. m̄ bradñ. uel. quæ de eo. signifi cant.:

II De super nis creaturis.

III De ter renis.

III De animantibus.

V De ueris. nomi num. appella tionibus.

VI De interiore. homine.

VII De his quæ in usu. ad que. in me dio. habentur.:

VIII De ueris uer borum uel nomi num. signifi cationibus.

VIII De hierusalem. uel ad uer sis. eius.:

X De numeris.

ER GO ipsa sicut hunc nom hunc. ad que. uerborum. sig nifi can ti. as. secun do. quas. uel. maxime. in alle goria. con tra huntur. pro. ut. donum. dñi. sus. ces. serit. ex pli. ce. mus.

OCULI dñi. inspec. tio. diu. nce. in psalmo. oculi dñi. sup. iustas. ser. u. aures dñi. cum. & audire. dignatur. ubi. supra. & aures. eius. in. p. r. e. ces.

OS dñi. sermo. ad homines. in. p. h. e. a. os dñi. qui. ut. e. bonum.

UERBUM dñi. filius. in psalmo. eructa. uit. cor. meum. uer. bum.

BRACHIUM dñi. Q. S. P. quem. omnia. operatus. e. in. p. & brachi. um. dñi. cui. re. uel. at. ue.

DEXTERA dñi. I. d. n. quod. sup. in psalmo. dex. ter. a. dñi. fecit. uir. tu. tem.:

UTERUS dñi. Sec. r. d. u. m. & quo. fili. um. pu. lit. in. ps. l. & uero. an. tel. u. fer. gn.

PEDES dñi. Stabi. lita. tis. in psalmo. & cali. go. sub. pe. di. bus. ei.:

UESTI GIA dñi. ope. rum. sec. r. d. o. rum. sig. na. in psalmo. & uer. ti. gi. a. tue. non. cog. noi. centur.:

CRASSUS dñi. Adu. entus. uel. uis. ita. tio. dñi. in psalmo. uis. ita. te. gres. sus. tui. dñi.:

ARMA dñi. Adu. to. ria. eius. in. sc. o. s. in psalmo. ad. pre. hende. ar. ma. & scutum.:

SCUTUM Pro. tecta. tio. dñi. in psalmo. dñe. ut. scuto. bonæ. uolun. tæ. tuæ. corona. ta. nos. clude.:

FRAMEA Ul. tio. di. uin. ce. in. im. pio. s. in. ps. l. ef. fun. de. fra. mea. & con.

IPIC

ARCUS. Intentio: comminationis: diuine: in psalmo.

arcum suum: tetendit: & parat ut: illuc:.

SAGITTE. Precepta diuina: apostuli: uel prophete: in psalmo: dixit sagittas: suas: & dissipauit eos:.

GLADIUS. Uindicta: uel sermo dñi: in apostulo: uiuus est: enim sermo dñi: & efficax: et penetrabilior: omni gladio: accipit:.

Rocophæa. Idem: quod supra:.

TUBA dī. Uox manifestæ: dñi: in apostulo: in iussu scilicet uoce archangeli & tubæ dī:.

CURRUS dī. Sedes dī: uel quæ dñi: formata: euuangeliorū: in psalmo: currus dī: decem milibus: multiplici:.

URGADI. Regni significatio: uel correptio: discipline: in psalmo: uirga equitatis: uirga regni tui:.

CARBONES. Ignis caritatis: aut exemplorum: in psalmo: cum carbombus: desolabitur is:.

FUMUS. Inicia consumptionis: futuri: uel ipsius: comminationis dī in psalmo: ascendit fumus: in iracundia: Itaque in aliam partem: sicut fumus: oculis: noxius:.

TRIP. id est: ueritas:.

IGNIS. Sp̄s sc̄s: in actibus: apostulorum: & apparuerunt: illis: disparte: lingue: tamquam ignis: sedit que: sup singulos eorum:.

3 oratione: & replētum: omnes: sp̄s sc̄s:.

ii. Celi. Apostuli: siue sc̄i: ideo quod dñs habitet: in eis: in psalmo: nequē: celem: exierunt: gloriam dī: & operam: eorum:.

NUBES. Prophete: siue sc̄i: qui pluant: uerbum dñi: in scripta: BRONTH man dabo: nubibus: desup nepluant:.

TOMITRUA. Uocæ euangelii: eo quod: de celo intonant: in psalmo: uox tonitruus: tui: intonat:.

CORUSCATIONES. Splendores: euangelii: in psalmo: inluxerunt: corus: cationis: orbiterre:.

FULGORA. Virtutes: uel uerba: ih̄u xp̄i: in psalmo: et fulgoris: multipli: & turti: eos:.

THRONI. Angeli: uel sc̄i: uel ipse: potestas: in psalmo:.

h. Baculū dī. Sufferentia: consolationis dī in psalmo: uirgata & baculū tuū: super me:.

21
thronus tuus. dñi. in sc̄lm̄ sc̄ti. Jam malicam partem. de chabulo ponā
thronum meum. ad aquilonem. **SEDES.** Idem quod sup̄. quod in his dñi
sedet. in psalmo. dñi. sicut. sup̄ sedem sc̄am suam. **SOL.** dñi. ih̄s xpi qui
et fulget. et. tris. in salo. mone. ergo sol iusticie. In lux nobis.

LUNA. Ecclesie. eo quod in hoc mundum. nocte. resplendeat. in ip̄
fate. lunam in tempore. **STELLE.** actapee. sc̄i siue docti. in dñm he
le docti tam quam. stelle fulgebunt. interdum & ange. li. **ΩΑΙΑΗ**

NEBULA. Velamentum mysteriorum dñi. in propheta. & nebule pul
uere dum. eius. **ANCARPIA.** **CALIGO.** diuinorum secretorum.

operimentum. In psalmo & caligo sub pedibus eius. **ABYSSUS**

PROFUNDITAS. scripturarum. in psalmo. abysus abysum inuocat.

ROS. Verbum dñi. de quo necesse. faciat hominum terram in psalmo

Sicut ros hermon. quod descendit in montem sion. **ΥΑΙΤΟC.** **PLUUIA.**

PRÆCEPTA. uel mandata. dñi. eo quod. terram. id est homines. irriget. in
psalmo. pluuiam uoluntariam segete gabit. dñi. hereditate tue. **ΧΙΩΗ**

NIUES. Pro candore. iusticie. maxime. in psalmo. laua uis me. & sup̄
nuem. dealbabor. **GRANDO.** Comminationes. dñi. quibus con
tusa. maces. euerberat. in psalmo. grando & carbones. ignis. item in
aliam partem. & occidit in grandem uineas eorum. **ΠΑΧΗΗ**

PRUINA. Abstinentie eo quod per hanc. frigeret labor corporis. in
psalmo. factus sum sicut uer in pruina. **ΘΡΕΛΛΑ.** **TEMPESTAS.**

PERSECUTIO. num uel tribulatio. in psalmo. quis saluum me fecit
a uisillo. animo & tempestate. **ΚΡΕΤΑΝΟC.** **CHALIES.** Durities
peccatorum. in sc̄lo. mone. & sic in sereno glacies. ita soluentur. peccate
tue. **ΑΝΧΟΙ.** **UENTI.** Anime sc̄orum. in psalmo. & uolauit sup̄ pinnas
uentorum. Jam in aliam partem in metheo. & flauerunt uenti.

ΒΩΡΕΑC. **AQUILO.** Diabulus. uel homines. infideles. aut mali.
in psalmo. ab aquilone & ardescunt. mela sup̄ terram. **DEXTER**

Idem quod sup̄. in psalmo. aquilone. durus est uentus. nomine. autem. dexter
uocatur. eo quod. diabulus. nomen sibi dextri. presumat. tam qua
boni. siue quod. occidentem. id est peccatum. respicientibus. dexter fiet.

ΝΟΥΤΟC. **AUSTER.** Calor fidei. in psalmo. sic torrent. in austro.

Α. ΕΡ. Inanitas. enuntatio in apostulo. Sic pugno non quasi aerem
uerberans. id est non inanice. consecrans.

TEMPORA: oportuna distributio uoluntatis diuine. in p[ro]p[ri]o.

fecit luce. in tempore. **ANAP:** UER: uere renouatio. uel p[ro]p[ri]um.
paptis mum. uel p[ro]p[ri]um. in p[ro]p[ri]o. estate. & uer
tute uita exim. **SEPTE:** ESTAS. Uenturae. iucundita

tis. p[ro]p[ri]a figuratio. in p[ro]p[ri]o. idem quod supra. **XCIX UN:** HIEMIS

P[ro]secutio uel tribulatio in euangelio. ut non fiat uestra fuga hieme. uel
sabbato. **ENIARTOI:** ANNI: Aliquando p[ro]p[ri]a accipiuntur.
ut ibi. annus non deficiat. Interdum. & p[ro]p[ri]a breuitate. ut uel
anni nostri. tamquam. h[ab]ere nec. meditantur. **HIC PANIS**

DIES ET NOX: Justicia & iniquitas. fides. & infidelitas. Prospera
& aduersa. in p[ro]p[ri]o. in die mandauit. d[omi]n[us] miseri cordi d[omi]n[us] suam. &

nocte declarauit. **LUCENETTE:** Ita maxime accipiuntur

ut dies. & nox. in ep[isto]la iohannis. **NEBRAS:** Quid diligit fratrem
suum. in lumine. manet. quatenus odit fratrem suum in tenebris est.

UOBRAS: P[ro]tectio diuina. in p[ro]p[ri]o. sub umbra alarum tu
arum. protege me. **HORA:** Quin genti. ut p[ro]p[ri]a. quid aman

ni. quando dies p[ro]p[ri]o. mundi istius. seculo. accipitur. in ep[isto]la ioh
filioli. nouis. sine. hora e[st]. **ORIENS:** Saluator maxime in lu

ca uisitauit nos. orientis & alto. & in zacharia. ecce uir orientis nome[n].

OCCIDENS: Vite melioris defectus. in p[ro]p[ri]o. occidit uobis. sol in die.

ORIE: Lux aeterna. bonorum uel baptis mum. uel resurre
tio. in p[ro]p[ri]o. mane adstatur. **MERIDIES:** Plena doctrinarum

factorumque claritas. in salomone. ubi cubas in meridie. & in
inclam. partem in p[ro]p[ri]o. ad monio. meridiano. id est manifestato.

UESPERE: Finit uita. uel seculi. uel in poena. in p[ro]p[ri]o ad uesperum.
demonstratur. fl[eu]s & ad matutinum. lab[or]ia. **TERRA:**

III Homo ipse. in euang[el]io. aliter ce cidit. inter ram bonam. Item in ma
lam. partem. de p[ro]p[ri]o. **TERRE:** sedet omnibus diebus. ut & ue.

ARIDA: In fructuosi. homines. in salomone. cooperire arida me

liciam. & dolositate. **PULUIS:** P[ro]p[ri]a. uel carnis uanitas
in p[ro]p[ri]o. sicut puluis. que p[ro]p[ri]a uentus. **LUTUCO:** P[ro]p[ri]a

rum. glutinum. in p[ro]p[ri]o. en p[ro]p[ri]a deluto. canon in figurat. Item in aliam
partem. in iohanne. lutum fecit & in u[er]o oculos meos. **MONTES:**

D[omi]n[us] et apostoli siue t[er]ra. acclitidine. uirtutum. in p[ro]p[ri]o. quod des

cent sup montem sion. Item in aliam partem proph. Nequando offendent
pedes ur̄i. ced montes. caligofas. id est. hereticorum. **COLLES.**
Sci sedm ino ris meriti in ps. montes & omnes. colles. Item in malam
partem in euang. omnis. collis. & mons. humiliabitur. **UALLIS.**

Contritione cordis. humiles. in psalmo. & conueller abun dabunt. fru
mdito. It in mat part ps uallera filiorum emnon. **PETRA.**

Xpi asfirmate. in cap. petra cu erat xpi. **LAPIDES.** Inter dum
xpi. aut sci in psalmo. lapis que rep bndunt. edificauer. Item in a
liam part potens e dr de lapidibus. istis sur cre fiti haebhe. **AGER.**

Hic mundus. in euang. ager e hic mundus. **CAMPUS.** Sci siue scripture
diuine eo quod pastu micenimarum prece beant. in psalmo. & campu
reple buntur. ubertatem. item in ali part in camp poteneos. **PASCUA.**

Refectio spiritalis. in ps. in loco pas cuq ibi me conlocat. (estis).
CULTURA. Sci qui excoluntur. in om. apo. di agnecultura
AGRICOLA. Dr in euang. dñs ego sum uitis uerac. & pater meus
agricola. **SULCI.** Cor da scorum. in psalmo. sulcus eius in
ebriant. **SEMIN.** Diuinae prece dicatio in euang. & in sem
nate. seminare semen suum. **MESSIS.** Ubertas uel copia
fidelium in euang. leuate oculos ur̄os. & uide de regioner. qui alber
iam admet sem; & aliter. met sis consum matio. scilicet. sic met seret angeli.

MANIPULI. Fructus iusticie. in ps. portant manipulos suos.

STIPULA. Aridi ad fidem. uel in anes. in apostulo. ligna fe
num stipula. & in proph heu. mihi qui a factus sum. sicut qui colligit sti
pula in met se hoc e. nullas. boni. operis. fructus inueni. **AREA.**
Ecclie sic in euang. & p mundauit. aree. suam. **UENTILABRU.**
& amen. iusticie. di. ubi sup cuius uenti labrum in manu sua.

TRITICUM. Sci uel & ti. di ubi sup & congre gauit tricū in oryeu.

HORDEUM. Regis littere. ubi sup. est puer unus hic qui habet
quin que panes. hor diatos. **PALEAE.** Peccatores. ubi sup. pale
ae. autem. conburnt igni. in extingui bili. & hiremicis. quid paleis.
ad tritacum. dicit dñs. **ZIZANIA.** Scandale. uel mala in uen
tes. ubi sup. uenit inimicus. & sup semina ut. zizanie. in medio tritici.

UINEA. Ecclie sic uel populus israhel in psalmo. uineam de
egyptu trans tulisti. Item in malam partem. & uinea enim sodomoru

ur̄as eorum.

UITIS. xpi in euang. ego sum uitis uera. Item in maliam partem. in
canta co. de uero nomii. & uinea sodo morum. uitis eorum.

PALMITES. Apostoli uel scii. in euang. ego sum uitis uos palmites
& in maliam partem in cantico. de uero nomii. & palmites eorum & gomora.

UUE. Fructus iusticie in cantico. esce ie. & p & tau. ut faceret
uue. Item in maliam partem. in de uero no. uue eorum. uua fellis.

BOTRUS. Ecclie. siue corpus dni. in numeris. eo quod botrum
in de portat sent. fili israhel. **UINDECCIA.** Consummatio. seculi
uel in dicta in populo. in psalmo. uin demicent. exiit ex. omni qui
pt grediuntur uiam. & in helmitate falces & uin demicent uineam
terre. qui amatu re sunt. uue eius. **TORCULAR.** Altare. ab eo
quod ibi. oblationes. tanquam. fructus confringantur. in can. isai
& torculor. sodi uice. & aliter torcular. tribulationum. pres
sura ubi infideles. probantur. in titulo. psalmi. in finem. p torculb.

FENUCO. Caro uel uanca glorie. in proph. omni coro fenum. & omni
glorie eius. ut flor feni. **HERBE.** Iucunditas. quae decem. profi
cientibus. anime ingeneri. p ducat terra herbam uirentem. item
in maliam partem. mane sicut herba transeat. **FLORES.** xpi uel
specimen. iusticie. in psalmo. iustus. ut palmarum florebit.

LILIUO. xpi uel angeli. a candore. iusticie. in salmo. ego flor
campi & liliu con uallium. **ROSE.** coartures. a rubore sanguinis.
ubi sup. sicut rose. germinat. sup humida fluentia. **UIOLE.**

Confessores ob similitudinem. libidinum. corporum. in cantico.
canta corum. flores interris. uis sunt.

SILUE. Genes in psal
In uenimus eam. in campis silue. **CONDENSA.** Opaca uel e

tecta. scripturę diuine. **LIGNA.** Peccatores. igni depudandi. in
ecclie astre. qui scindit ligna. periclitabitur. in eis. Item in bonam

partem. & erit tam qua lignum. **RADIX.** Origo. in xpo. quod
si radix. scem. & rami. & in maliam partem. & radicem tuam de

ra uiuentium. **ARBOR.** Homo a fructu operum in euang. aut
facite arborem bonam. & fructum eius. bonum. & in maliam
partem. aut facite arborem malam. & fructum eius. malum.

RAMUS. Succesio in xpo. quod si radix. scem. & rami item.
in maliam partem. in dan helie pre cidite. ramus eius.

ubi sup & reuelant condensam.

FOLIUM. Sermo doctus ne in psalmo. & folium eius
 non defluet. & aliter folium uertitur. & decor cum protec-
 tione diuine gratie. **POMA.** Scorum in uirtutibus
 fructus incan. cantorum. & manducabit. fructum pomorum
 suorum. **PALMA.** Perfectio uel uictoria in psalmo.
 iustus ut palma florebit. **CEDRI.** Excelsiores uiri poten-
 tis. in psalmo. ut cedrus libani multipli cabitur. & in mela-
 partem. ubi sup. & confringet dñs cedros libani. **OLEA:**
 Sicut miser cordis. abundans. fructibus. ubi sup. ego autem sicut
 oliua fructifera. **OLEASTER.** Homo sine fructu uel
 gentilis. in ap. sicutem. tu & naturali. excisus. et oleastro.
FICUS. Sinagoga interdum. in euang. & are facte est. con-
 tinuo. ficulnea. & in ambae cum. ficus non cedit fructum.
MALA GRANATA. Ecclesie demulter. gentibus. siue diuer-
 sas. gratias habent. in can. cantorum. emissionis. paradisi.
 malo granatorum. cum fructu pomorum. **HARUNDO.**
 Peccator uel fragilis infide. in euang. Harundinem. quas
 sciam. non confringet. Item harundo. infirmum. auxilium
 in pf. quid confidis in baculo. isto harundo. neo. egipto. cui
 si quis in subuehit. conquassabitur. & perforata. manum eius.
RUBUS. Ut quidam opinantur. maris uirginis. p. fi. gu-
 ratio eo quod quasi de humani corporis. rubo saluatorem
 tam quam rosam. emisit. ad quod uim diuini fulgoris.
 sine sui. adsumptionis. pertulerit. In godo. apparuit que dñs
 inflammata ignis. de medio rubi. & uidebat. quod rubus. arderet.
 & non combureretur. **SPINE.** Interdum. noxie diuiterum
 cure an. mai. suffocantes. in euam. alia ceteris spinis.
TRIBULI. Aculei. uitiorum uel temptacionum inger. spinas
 & tribulor. gene. raut. tibi. **FONTES.** Baptisum. in psalmo.
 sicut ceruus. desiderat. ad fontes aquarum. **AQUA.**
 Populi uel temptacionis. ubi sup. fors iten. ut aqua. absorbit
 & nos. It. in b. pa. in herem. com. & dere. in quetunt. fontem
 aque. uis. & in proph. quiritas. nos ad aquam. id est ad
 doctrinam. **TORRENS.** Persecutionis. in cur. in psalmo.

dekor rante in uia bibi & in bonam partem & cor rante in uo
luptatis tue. potum dabis eis. **FLUMINA**. Infidelium
populi in psalmo. sup flumina babylo nis; Item in bonam par
tem flumina de ueritate eius. aque uiue id est. gratia sp̄s.
LACUS. Infernum. in psalmo. posuerunt me in lacu inferio
re. id est. in illo. inferni loco. in quo p̄ccatores. soli poenali
custodia detinentur. **MARE**. Se culum. siue populi in
psalmo. homa re magnum. & spaci osum. **PISCES**. S̄c̄i in
euangelio & traxerunt. plenum. reple pisces magnis.
Item in malam. partem. malos autem foras miserunt.
FLUCTUS. Tempestationis. in psalmo. omnia & celsa tua
& fluctuasti. sup me transierunt. **UNDA**. Idem quod sup
gelauerunt. unde in medio mari. **INSULE**. Uelamine
uel & ceteris di. quae diuersis. temptacionum. tunc duntur.
fluctibus. in psalmo. & curtur insule multe. **LITUS**. Finis
seculi. in euang. & seculi litus. sedentes. elegerunt. bo in uasce.
HARENA^{maris}. Innumere gēta um multa tu dicitur in genesi. & mul
tiplicabo. sementium. sicut stellas. caeli. & sicut harena. p̄cca
tores. que ē adoracione tua. **AUES**. S̄c̄i quod ad superiore
corde euolūt. in euang. & fecit rē mos magnos. ita ut possint
sub umbra eius. aues cele habitare. **UOLATUS**. S̄c̄orum & cer
sus. in dō. uel in scripturis. intellectus. in psalmo. & uo labo &
requiescam. **ALAE**. duo testamēta. in ezechielo. unum
quodque. duabus. alis. uelabat. corpus suum. **PINNE**.
Scripture in psalmo. pinne columbe de ar gentate. **NIDUS**.
ex celsis. aut requies. ex celsa sc̄is. ubi sup. & curtur nidum sibi
ubi reponat pullos suos. & aliter nidus. bona conscientia in qua bo
narum. cogitacionem f̄ctus fo uditur. ad que in opere. pariuntur
ut postea filii appellentur. & in psalmo. filii tui. sicut nouella
oluarum in circuitu men s̄c̄ue. **PULLI**. S̄c̄i in psalmo. ut
supra & in malam partem. in psalmo ne. & pulli aquilarum.
deuorent eum. **AQUILE**. S̄c̄i in euang. ubi fuerit. corpus
illuc congregabuntur. aquile. & in malam partem. pulli aqu
larum. deuorent eum.

29
SCRUTIO: Hereticus uel philosophus quod quasi cum pin-
nis sapientie tamen non euolat in caetera & erit cubile dree
conum & patet cuncta fructuorum. **PELECANUS:** dñs xps
in passione aut uir scs solitudine deditur in psalmo. simi-
lis factus sum pelecano. in salomone. in solim. **CORUUS:**
Nigredo. peccatores. uel demones. in salomone. effo dicit
eum. corui de conuallibus. Item in bo par. in can can despon-
so crines eius. ut ab iher. nigri sicut corui. **PERDIX:** diabolus
in proph. clamauit. p dicit congregauit. quos non peperit.
COLUBA: sps scs in euang. & uidit spm di. descendentem
sicut columbam. & maliciam p dicit. in effraim. columba sine
sensu. non habens cor. **TURTUR:** sps scs aut uir scs aut
intellegentia. spiritalis. in can cantico rum. uox tur turis.
in tran ra. audita. est. Sed tunc columba sps scs dicitur. quan-
do scriptura. sacra. manifestat a disertio e. Tunc uero tur tur
sps scs intellegitur cum scriptura. alia ad que obscuris. myste-
ris eleuantur. **MILUUS:** Significat. ut puto. papace.
ueletatum. in ps. secundum hebreum. milui ab eis. domus eius.
ACCIPITER: Interdum. scs. ut puto rapient. regnum di. in iob. Nam
qd in sapientia tua. plumerit accipiter. **NICTICOR:** xps uel
uir scs. infidelibus. despicabilis. in psalmo. factus sum sicut nictico-
rax. in domo alio. **PASSER:** Nonnumquam. dñs aut uir scs
in psal. & enim passer inuenit. sibi domum est & aliter. passer de quo
dicitur. ad sem. trans migrae. in montem. sicut passer. **GALLUS:**
Dñs ut puto aut scs. in salomone & gallus. ambulans. in galli-
nas. l. & in iob. quis dedit. galli. intellegentiam. & in alce-
ram. & asportauit. faciem. sicut asportatur. gallus. gallina eius.
GALLINA: Sapientia. siue ecclesie. siue anime in euang sic.
gallina congregat. pullos suos. sub alis suis. **UESPILIONES:**
Iudiciorum. monstrata tenebris. dedita. in proph. ut adoratis. tul pas-
sua ptiliones. **SCARABEUS:** In proph. & scarabeus. deligno.
clamauit. ut putant. quidam de dño. **LUCUSTE:** Populi.
in euang. et ca. uer. eius erit. lucuste. **APES:** Forma uir-
ginitatis siue sapientie in salomone. uade ad apem & dicit. quam.

operta tunc sic. & in malam partem. in proph. & ap. que e. in as sur.

MOUS CA: Diabulus in salce mone. mus ce mori ture gter mi
nant. oleum su autae tu. **BESTIE:** Diabulus. uel homi ner
pieri. in psal. nra das bestes. animam confitentem tibi.

LEO: Dnr uat leo. dcribu iuda. tam malam. partem. nequan
do rapiat. ut leo animam meam. **PARDUS:** Diabulus. uel pcc
catoribus. moribus. uariis. in proph. sicut. & in ps. non mutauit
pellem. & pardus uari & cetera. **CHEF:** Pccator. in manus
in regum & ad ducebant. ad salce monem. simias & elefantos.

URSUS: Diabulus. aut duces. seculi. in regno rum. egres sunt.

duo ur si. & comederunt. eius. **CERUUS:** Xpi uel su. sicut
acer uis. desiderat. ad fontes aquarum. **LUPUS:** Diabu

lus. uel hereticus. in euang. in trinitate autem sunt lupi in pacet.
item in bonam. partem. bene am. lupus rapax. cepo paulum.

significans. **APER:** Diabulus. in psalmo. gter minauit. eam
ap de silua. **TIGRIS:** Fomine. interdum ar rogantia

in libro iob. secundum hebreum. tigris perit. eo quod non
habuerit. proce dam. **RINOCERON:** Fortis quique. uel in

bonam. uel in malam. partem. in iob. nu quid. uollet nocerit
ser uis tibi. **MONOCERON:** Hoc e. un cornis. in psal. & dicitur

tus. quem ad modum. un cornuorum. id est singularis. potentie
uel sci quate neant. unicum. et uerbum malam partem. &

acor nibus. un cornuorum humilitatem meam. un cornis.
hic sup bus. uel unum. testamentum. habens.

ONAGER: Here mitte. in iob. quis dimittit. onae gram liberum. potest. & po
pulus ille. iudeorum onager dici. quia sequitur. in eodem. li
bro. & in cu lca. eius. quis soluetur. un culca. utique. p ceptorum.

INULUS: Xpi ad scos. propt gratiarum uari & cetera. in salo
mone. Similis e. frater uelis. meus. dam mule. aut in nulo cer
uorum. **DAMCULA:** Idem quod. supra. **LEPUS**

ERINACIUS: Timens dm. in psalmo. pccare fugium leporibus. ^{& erinacis}
Idem quod supra. & erinacis gens. in ualida qui fecerunt. in pccis
domus sibi. **UULPIS:** Hereticus. uel diabulus. uel pccator
callidus. in euang. **ANIMAL:** homo carnalis. in xp. animalis.

ne dicte uulpilli

autem homo non p̄cipi & ecce quae sunt sp̄i d̄i. **JUMENTUO.**
Intell̄ & tu & eloquio. carnis. inpsat. ut in mentis sum. apud te.
EQUUS. Vir sc̄i. in am bacum. qui as cendit sup̄ equos tuos. & in
mea l̄am. par tem. fallax. equus. in salutem. **OULUS.**

Inratio nabilis quis que in psalmo. nolite fieri. sicut equus & mu
lus in quibus non ē intell̄ & tus. **ASINUS.** Corpus hu
manum uel populus. gentiliū. in euā. & ad dixerunt eed
ih̄m. asinam. & pullum eius. & eum desup̄ sedere fecerunt.

ASINA. Caro uel plebs. carnis d̄i. notitia. in euāgelio. idē q̄ supra.

CAMELUS. Diuites. rebus seculi. onusta. uel moribus. distor
ti in euā. facilius. camelum. p̄ foramen. acus transire quam
diuitem. in regnum caelorum. **TAURI.** Principes. populo
rum. inpsat. tauri pingues. obsederunt me. **BOUES.**

Apostuli. qui sus cepto. iugo xp̄m in euā. uomere. mundum. & a
rauerunt. in psalmo. offeram tibi boues. cum hircis. **UACCAE.**

Car nali bus. utitur pleni in psalmo. inter uac cas. populo rum.

UTULUS. xp̄i siue sc̄i. in psalmo. tunc inpon̄. sup̄ altare
re & uum utulos. & animalia par tem. Cir cum dederunt. me utu
li multa hoc ē. las ci uentis. **SUES.** P̄ccatores in mundi.

Inepist̄. p̄ & h̄ & sues. lota. lota. in uoluta bro luti. **ARIE TES**

Apostuli uel & electorum. prin cipes in psalmo. adfer te d̄no filios an̄ & um.

OUES. Populi fideles. in euāgelio. oues me & uocem meam audiy.

PECORA. Simpliciores qui que minus. p̄dicta. ratio cinandi
subtilitate. in salo mone. pas ce am meos p̄ccorum tuorum.

HYRCI. P̄ccatores. siue gentiles. in dam hele & ce autem.
hircus caprarum. ueniebat. ab occidente. sup̄ faciem totius
ter re. Item in bonam. par tem offeram. tibi. boues cum hircis.

CAPRE. Iusti inter dum & gentibus. uenientes. In salo mone.
capilla tua tua. sicut gr̄e. caprarum. que reue late sunt.

de gala ced. **AGNI.** xp̄i uel apostoli. aut sc̄i in euāgelio. pas
ce agnos meos. hedi. P̄ccatores in euāng. hedi autem. ad sinistr̄.

TALPE. Iudaei uel heretici. qui non uident ueritatem. miscia
ut ad or̄it̄. talpas. & ues p̄tilionis. **CANIS.** Diabulus. uel iude
us. uel ḡntiles. in psalmo. & de manu & animaliam par tem.

Canis uni cā meā.

in ecclēsiā aſcen. melior canis uel uul. leo nemor tuo. hic leo
nem. diabolū. canem uero gentilem uel hominē. p̄ccatorem
ac capiendum. putant. quod ille. ad fidem. uel penitentiā
poſſit. uenire. ille non ueniet. **RANE.** Demones. in apo
calypſi & uidet. de ore. draconis. ſp̄s. tres in mundor. in modū
renarum. Sunt autem. ſp̄s. demoniorum. Item rane. here
tic. qui in ceno. uulſiſimo rum. ſenſum. com morantes. uance.
gur. rultate. blate. rare. non deſinant. **FORNICA.**

Pro iudis. uel operariis. in ſalomone. uade ad fornicā op̄i ger.

UERUIS. Xp̄s. pro humili tate. ad ſumpta homines. in ſalmo.
ego autem ſum ueruis & non homo. Item in aliam. par. tem
miſeric. ueruis. eorum non mori entur. id eſt. ſiue. ipſi uer
uis. ſiue p̄ccati. conſci entia. **ARANE.** Humana. fragilitas

in ſalmo. & taber. cere. uelut. araneam. feciſti animam meam.

SERPENS. Diabolus. uel maligni. homines. in euāg. ſer
pentes. gen. mia. uiperarum. Item in alterā. par. tem. in euā
ſicut moysi. & abauit. ſerpentem. in deſer. to. **DRACO.**

Diabolus uel ap̄tus. p̄ ſequitor. in ſalmo. tu conſtrigisti. caput
draconis. dediſti eum in escam populo & uopum. **SCORPIUS.**

Diabolus uel miſter. eius. in euāg. de duobis. po. tes. tatem. cal
candi. ſup. ſerpentes. & ſcorpios. **UIPERA.** Idem quod ſupra

ubi. ſerpentes. gen. mia. uiperarum. **HOMO.** Aut homo

totus. aut mens. in geneſi. fecit. d̄s. hominē. ad imaginē. &
ſimilitudinem ſuam. & in malam. par. imitat. & ſur. ge. d̄ne.

non confortetur. homo hoc ē. caro t. diabli. **UIR.** Sp̄s. idē
mens. in apoſt. caput. malicijs. uir. Item uir. in malam. par.
in geneſi. bonae. facie. ualde. uirgo. quam uir. non cognoue
rit. id eſt. diabolus. qui plerum. quementem. cogitatione.
corrupt. **MULIER.** Anima. ſiue. caro. humane. in cepto.
caput. mulieris. uir. **UIRGO.** Ecclēſiā. ſiue. ſcē. anime.

ubi. diſpon. diem. uos. un. uir. uirginem. caſte. ſub. expo.
REX. D̄s. ubi. ſup. rex. regum. & d̄s. domi. nan. ti. um.

REGINA. Ecclēſiā. in ſalmo. adſte. tit. re. gi. na. ad
d̄s. tris. tuis. & iterum. re. gi. na. anime. imperans. cor. por. i.

PATER. Dñs inproph & ero uobis in pectrem & uos eritis mihi infi
 lior & filices dñi dñs om̄ps. **MATER.** ec clesice uel hierusalem. ecce
 lestris inapost illo autem. quae sursum est hierusalem. libera e q̄
 est mater nostrae. **FRATER.** Xpi uel proximus inpsat. narra bo
 nomen tuum fr̄a meis. **SOROR.** ec clesice synagoge uel xpo. ani
 ma incan carit corum. soror mea. sponsa. **UIR ET UXOR.**
 Xpi & ec clesice. intellec tur. spiritalis & histo hce scripturarum
 incepofft. uin diligite. uxores ur̄as. sicut & xpi dilgat. & clesice.
SPONSUS. Xpi ideo. quod apatre ab initio sic promissus
 in ps̄. & ipse. tam quam. spon sus. pro cedens de hce loco suo.
SPONSA. ec clesice. que uti que. diuinis. spon sionibus. sic
 promissae. incan carit corum. ueniali. bœno. sponsee uenialib. uo.
FILIUS. Populus credentium. inapost. iam non e. ser uis.
 sed filius. quod si filius. & heres p̄ dñm. **FILIA.** Anima fidelis
 si ue ec clesice. inpsat. aut filia & uide. **PROXIMI.** Fide propin
 qui. in salomo ne. ueni man ducate. & bibite & inebriamini proximi.
AMICI. Concor des. in dñm. in euam uos amici mei. estis.
SENEX. Consum mae iusticie in genesi & mortuus est abra
 ham. senex. & plenus dierum & in salomo ne. can sunt hominis. sen
 sus. & etas senex tutus. uitae in ma culatae. & in altera. par tem
 de salomo ne. eum que. iam senex esset. deprauatum e cor eius.
IUENIS. Alex cris. in dñm. in epistula iohannis. sen bouobis.
 iuuenis. qui for tis estis. & uer bum dñi. in uobis manet. & uicistis
 malignum & in malam partem. in regnorum. libro. de robo
 am. dere licto consilio seniorum. loquutus e. secundum. con
 silium iuuenum. **PARUULUS.** mente humilis. & simplex
 in euanḡ abscondita. hce. a sapientibus & reuelata ec. paruulsi.
 item in aliam partem inapost. cum essem. paruulus. loquebar.
 ut paruulus. **MERETRIX.** Anima p̄c catrice. quae relic
 to celesti uiro suo. idē xpo. ad alteri nos. de diabulo. iniquita
 tis fructus. concepit. in hien m̄ca. facies muliens. meretrix.
 facta est tibi. **OPERARIJ.** Aposto li. uel p̄dicatores.
 euangeli. in auan̄. mel sis. quidem multa. operarij. autem pauci.
PASTOR. Dñi ego sum. pastor bonus. item pastor. apostulus.

in euang. pas ce ouer meos: **MERCEN**. Seruientes dño non
pro cemo re. diuino tantum. sed pro temporali retributione
in euang. quanti mer cenerit patris mei abundant panibus.
PISCATORES. Apostoli. uel doctores in euang. & faciam
uor. fieri piscatores hominum: **MEDICUS**. Xps uel doc
tus in salomone. mansuetus uir. cordis est. ^{medicus. tē negent} scilicet medicinalis sed
melle habentes: **DIUES**. Fidelis abundans spiritali
bus bonis. in apostulo qui a diuites facti estis in illo in omni sci
entia & omni uerbo item in malam partem in euang. ue uobis
diuitibus: **PAUPER**. Humilis ubi. & erat quidam. laza
rus pauper. & iterum beati pauperes spū in malam partem.
In psalmo. qui a pauperes facti sumus nimis: **UESTITUS**.
Habens baptis mi. uel fidei. in te g. tatem in euang. uestitum.
ueste nuptiale. **NUDUS**. Carens baptis mi. uestimento.
uel diuino. adiutorio in apocalypsi. tu autem es nudus. & miser.
& in bonam partem in euangelio. & re iecta in quid. sindone.
nudus. pro fugit. ab eis. id est nudus. terrena facultate. in alia parte
UUL. Iusti in psalmo. placebo dño in regione uiuorum. & laudum
mortuorum. quam uiuentes in ecclesia. **MORTUUS**. magis
Pccatores. uel infideles in euang. sine mortuos. sepelliunt mor
tuos suos & in bonam partem beati mortui qui in dño. mori
untur. & item. mortui enim estis. & uita uestra abscondita
est. cum xpo in dō. **CADAUERA**. Infidelium. corporee in
proph. & imple am. uellem. in ioseph. cada ueribus mortuorum.
item in aliam partem. in psalmo. posuerunt. cada uerem. ser uor uorum.
SEPULCRUM. Corpus pccatores. mortuam uitam. ani
mam in seculis. retinens. in euangelio. quia similis estis. se
pulchris. de albas quae foris. parent hominibus speciosa.
intus uero plene sunt. osibus mortuorum.
INTERIOR. Anima rationalis. in apostulo. in interiore.
homine habitare xpm. p fide in cordibus uestris.
CAPUT EITUS. Xps ubi sup. caput uiri xps. **VERTEX**
Summi iustitiae in salomone. coronam. enim. uertice
tuus. item in malam. partem. uerticem capilli pambulans

ti um in dilec tis suis. idē summa nequiti a. **CAPILLI**

Ornatus iusti cie uel sen sus in euang. uiri autem & capilli ca
pitul omi numer a t i s u n t . **OCULI** Intellectus fidelis & sim
plex in euang. uestri aciem beati oculi qui ui dōt . & in
malam partem ubi si oculus tu us nequā nequam fuerit .

AURES Oboediencia & fidelis ubi & aures uestre. quae au
diunt . **NARES** Spi rae culum fidei bonorum que uirtu
tum in iob . & spī diuinus in naribus meis . & in malam
partem ubi dēnari bus eius procedit fumus idē diabuly .

Fauces Iudicium intellectus ubi & fauces meae . scipien
tiam meditantur . & in malam partem . rauce facti sunt

fauces meae . **OS** Sermo ipse in psalmo . os iusti meditati
tur sapientia .

LINGUA Idem quod supra . in psalmo
& lingua eius loquitur iudū . **MANUS** opus in psalmo .
& laui inter innocentes manus meas . **DEXTERA** opera
bonae in euē . nesciat sinistra tua quid faciat tua .

SINISTRA opera mala . ubi idem q̄ . **PECTUS**

Arcanum intelle gentis . ubi dicit cum beati aciem . sup . p̄ . tui .
dñi discipulus . quem . ih̄s . & m̄ . b̄ . a . e . plurimum . **VENTER**

Capacitas rationis in eba eum . uenter meus . & batus ē
in tre me . **RENES** Interior sensus in psalmo . in sup
& us que ad nodem erudi erunt . . me renes mei .

LUBI Fortitudo animi in ap̄o . . de cingite
lumbos uestri . **UMBILICUS** Adp̄li
tus concupiscentiae in iob . & uirtus eius sup umbilici

uentris id est quod fames . genetalia p̄ hoc signifi
cat . sicut in lumborum . **ADIPS** Pinguis do gra
cie diuine in psalmo . sicut adipe . ^{quidm̄ repl̄s car} & pin . animae meae .
tam in malam p̄ . & de p̄ . grat̄ . st̄ . do . malicie . in psalmo .

adipem suum . con cluserunt . **OS SA** Firmitas . cen
inḡ . impi . om̄ . uae . ossa meae . dicent dñe . in li bro iob .
ossa eius . eius . uelut fistulae eris . **UISCERA** Affec tus
peccati . & misericordie in ap̄o . siquid uis cere . miserat

omnis & in alteram partem. in adibus. apostolorum. de u-
doe. & diffusae sunt. uiscera eius. **PELLES**. Signum.
mortis & letitiae. in gene si. & fecit eis. pellicias tunicas.
SANGUIS. Operatio. carnalis. in psal. Liber me de
sanguinibus. dñi dñi salutis. meae. & item caro. & sanguis regnū
dñi non posse debent. **CARO**. Homo exterior. in apostulo
caro enim. concupiscit. aduersus p̄m sp̄s autem. aduersus
carnem. **GENUA**. Confessio humilitatis. in cantico. &
nunc flecto genua. cor dñi mei. aliquando uirtus. fidei in
proph. reliqui mihi. septem milia uirorum. qui non cur-
ua uerunt. genua babilonis. **PEDES**. Cursum uitae. uel sta-
litas. mentis uel fidei. in psal. stantes erant pedes. nri.
& in malicam partem. in proph. quia claudicatis. utroque
pede. & ueloces. pedes eorum. ad effundendum sanguinem.
CALCANEO. Supplantatio. uitiorum in gene si. ipse
tuum. obserua ut. caput & uellus. calcaneum.
CRISUS. Signa uirtutum. in psalmo. ut non moue-
antur. uestigia eorum. & in alteram partem. in salomone
& tran sit uitae nrae. idē impiorum. tum quam uestigiū
naui. **STOLA**. Indumentum. baptismi. uel fidei. in
euā. cito. profer te. stolam primam. **CILICUO**.
Penitentiae. [redacted] testimonium. in euā. olim in ci-
licio. penitentiam. egissent.
CINCULUO. Spiritus operis ac cinctus.
in psal. & prope cinxisti me. laetiae. ne euā. gelii. p̄m.
CALCIATIO. proeparatio pacis. in apō. calceat pedes
in p̄paratio. ne. euā. gelii. pacis. **ARCO**. Interioris
hominis. in apō. induta locum. iusticie. & scutum fidei
& galeam salutis. & gladium sp̄s quod est uer- uer- bum dñi.
PANIS. Xp̄s uel sermo. dñi in euā. ego sum panis uiuus.
UINUM. Idem q̄. in salomone. & bibite. uinum. quod
miscui uobis. **OLEUM**. Misericordia. uel sp̄s. sc̄s.
in psal mo. in oleo. sc̄o. medius eū. Item in malicam partem.

oleum autem per carnis non implet gustu caput meum: id est
ad ulcra o. **PORCINA**: Per carnis implet saturatio est sunt
partia na: **AGROUO**: Sine fermento.
malicie in apo. in agnum. in dicitur tunc dicitur tunc:

SIMILAGO: Puritas mentis & fortitudo caritatis inle
uita co. Sicut enim. animae offeret munus. sacrificium.
do. similago. sic munus eius. **SUBCINE**: Humilitatis
oblato. in genesi. festinant. consp geres. mensurates.
similagini. & fac subcine ricia: **LAC**: Venas sinceri
tatis. in epist. perri. ratio na le. sine dolo. lac concupis cre.
Item in aliam partem. lac vobis. potum dedi. non et carni.
non dum enim. poteratis. hic lac. exiguitas. sensus.

COAGOTA: Vitae conerbum. in psal. coagulatum. e.
sicut lacoe eorum. **SAL**: Condimentum sapientiae.
in euā. vos estis. sal terre. **VEL**: Dulcedo. precepto
rum di. in psal. quam dulcia factu. cibis meis. eloquencia
dne. sup orimeo: Item aliter. in celo mone. inueni et mel
māduca. quod satis ē. ne forte satiatus. euomatur. idē al
ti ora ate. neque fieris: **FEL**: Amaraudo. malicie
in psalmo. de derunt. in et camea fel. me acdo. **ACERUO**.

ASPERTAS: corrupte mentis. ubi & in ista meta. potauerunt
me aldo. **SICERA**: Confectio que dam nequitiae. in
euā. unum. & sicera non bibet. **CALIX**: Dni passio. in
psalmo. calicem saluta ris ac cipiam. **VER**: Sincen
tas. iudicii. aut ueritatis. uel calor fidei. in psalmo.
unimera plenus ē mixto: **FEX**: Vltimum iudicii. ubi sup
uerum tamen. fex eius. non exinanitax. **CYBUS**.

Ser mo uel uoluntas. dni. in euā. mī. cibis. ē. ut facia uoluntati
POTUS: Idem quod supra. in psalmo. & cor rertem uolun
tatis tue. potabis eos. id est spū scō. item in aliam partem.
non ē regnum di. et ca. & potus. **PRUTUR**: Cor dis re
ceptacula. in cantico. deuterio nomu. & in prump tuarum
timor. **PERA**: Vicitur. solli ctudo. in euā. non per a in uia.

SAC CULUS. Thas auris ratio. in dñm. in euangelio
 facite. uobis. sac culor quonon. uideret carit. & in aliā p̄r
 sac culum. communem. pos se de amus. id est auaritiā.
PECUNIA. Verba diuinae. In eūc. oportuit ergo
 tenuit tere. pecuni am meam. num mo larus.
UELUTIS. Populus. in p̄t. & descendit tam quā
 plu uia. in uellus. **LINUUM.** Spiritu alit fortitu
 do. uel carit. in xodo. por ro filis. aaron. tunicas
 lineas parabis. **UTRES.** Vasa humani. corpo
 ris in euangelio. uinum in ures. no uos. mta de b̄.
FARINA. Opus bonum uel scientia. in eua. abscon dit
 mulier. in farinae. sata trice. **MOLA.** Vite. con uer
 sio ubi sup. due molentes. in mola. pos sunt. & duo testa
 m̄tae. lapides mola. signi ficare. p̄ quos labore. dis se
 rentiam. trita lum. uideris. instrumenti. in farinae
 in euang. con uer tatur. Sepe ame requisit. multa
 rum. absolutionem. que in diu nis. uolumi tribus. inter prae
 tem. postulant. colligam. pro ut redierint in memori
 am. que ce ate. m̄tae loni. studio. cognoscendi seclule. cupio
 se que. pro lactae sunt. ad que est. non ex meo. ingenio. sed ex
 lustrum. doctorum. iudicio. neque ex proprie. temerita
 te. sed ex. aliorum primum. Denominibus. hebraeis. de
 uariis. uocabulis. de expositione. diuersarum. rerum.
 de ḡtibus. de locis. de fluminibus. de mensibus. de sollemni
 tatibus. de idolis. de uestibus. de aubus. uel uolantibus.
 hec igitur. nomine. cum in x̄tu. sacre. l̄ctionis. oc
 cur runt. ita uel maxime. ut exprimus. aptiorib.
 accipienda. traduntur. Licet in diuersis. plerumq.
 significati ones. pro p̄sonae. uel temporae. uel loco. exant.
 ad que. in figurat. locis. congruae uas. pratione. allegorice
 inter pr̄tationis. erumpant. Nam & abys sus. intelligen
 tur. sicut sup̄t̄e diximus. p̄ fun dices. scripturae rum.
 & item abys sus. aque. in men sitas. & ruptis. fontis. abys

L simagne.

29
Item abyssus ineffabilis iudicia dei. Iudicia cetorum abyssus multa.
Item abyssus infernus. aut quis descendet in abyssum. id est
christum demortuis reuocare. Item abyssus corda hominum
facinoribus tenebrosae. Abyssus dixit non est mecum id est
sapientiae. sicut superius memorauimus. Ignis accipit
spiritus sanctus. Item ignis caritatis. circum scriptae eius. circum sep
tae ignis flammam eius. Ignis tribulatio. ignis nos exami
nasti. sicut igne examinat argentum. Ignis irae. & est
summa eius. igne ire me ait dominus. Ignis uoluptatis. omnia adul
terantes. sicut elibanus corda eorum. Umbra ut in
dicauimus significatur. protectio diuinae. Item ^{umbra} aliquan
do. peccatae. Sedentes in tenebris. & umbrae mortis.
Umbrae aliquando penes. in iob. ubi umbrae mortis. &
nullus ordo. & quia umbrae non longe est ab aere. cuius
est umbrae. ita & mors non longe est a pena. que infert mortem.
Umbrae aliquando est delectatio peccatorum. in iob. de
diabulo. sub umbrae dormit. in seculo calcami. & locis
umentibus. Et rursum species ^{alia quae species} unam rem. multae
significat. Duo testamenta. eo quod hic. duo illi. La
pides. molae res possunt significare memorauimus.
Et item duo testamenta duo cherubim in exodo.
Duo anni maliciae in abecuc. duae peritiae in exodo. & in can
ta eius cantu eorum. quarum uelae mento. sponsoe. & moyses
protegentur. Duo montes enei. in zachariae. de quoru
fructibus. myrtinis. & obscurae. opacitate. egrediunt
qua dirigunt cum equis rufis. nigris. albis. uetris. Sed hardam
multi modesti. significatio net. in singulis. persequi nominibus
non solum. laboris immensis. uerum & aem. imposibile. arbi
trata sumus. Nunc ergo. ad eum. interpretacionis mo
dum. ad que ordinem. quem paululum. pro necessitate. dir
putandi. interrupimus. reuertemur. COPHINI. Aposto
li in euangelio. & tulerunt. reliquias. xii. copias. fraximen
torum. plenas. item malicem partem. manus eius in cosino. ser

uerunt. id est miser. uita. uel tribulatione. quam egypti
in ualerunt. **CATHEDRA**: Doctrina. in psalmo. & in
cathedra. semo. rum laudat eum. Item in mae. lee
partem. & in cathedra. pestilencie non sedet. id est in doc
trina. hereticorum. **SCAPILLUM**. Humiliatorum
subiectio. in psalmo. donec ponam in micos tuos. scabil
lum. petuorum. **STABERA**. Aequitas. uel diuine
gubernationis. potentie. misericordie & libere ut inponde
remontes. & colles in statera. **CINIS**. humane. fragili
tatis. mantetis. in seculo mone. quid super biter. ra. & cinis.
OLIA. Pro sapientia. in salomone. mo ab olla. spermeue
Id est. quod deruch. mo ab ita. dexpi. secundum carnem. pro sa
pia. det ebiderit. item in aliam partem. olla. tribulationis
& coctio. in proph. & uidi ollam. sine cen. & facies eius.
afacie. aquilonis. **LAMPADIS**. Am me. iusticie. fulgen
ter. in euang. lio. & para uerunt. lampadas suas. **LUCERNA**.
A& clerice. uelamine. meua. sint. lumbi. uiri. de cineti. & lu
cerne. ardentes. aliquotiens. lucerne. opere. bone. sic lu
ceat. lum. uiri. ut uideant. opere. uira. bone. **MODIUS**.
Corpus. humanum. uel legis. littere. uel populis. iudeorum
in euam. nemo. accendit. lucerna. & ponit. ea. sub. modio.
CANDELABRUM. A& clerice. uel corpus. dni. ut scia. scriptu
ra. in prop. & uidi. ad. altaris. candelabra. duo. ardentes.
MENSA. Altare. uel refectio. spiritalis. in psal. parasti. in
consp. tu. meo. mensam. **CLAUES**. Adaptio. scientie.
spiritalis. in luda. uel uobis. legis. peritis. qui. tulistis. clauem.
scientie. ipsi. non. tro. istis. & eos. qui. intro. ibant. prohibui
tis. clauem. iusticie. misericor. dis. pietatis. que. uir. uis. in
euam. tibi. clauem. regni. celo. rum. **SERPE**. Rebe. culce. ad
uersum. impios. diuinorum. pre. ceptorum. in psalmo. quo
confor. ta. uit. serues. portarum. tuarum. **ASCLIA**.
Pra. uorum. pre. quatio. psal. bi. pin. ne. & as. ce. de. se. cer. un. tea.
BIPINNIS. Geminate. afflictio. in psal. idem. quod. supra.

FLAUES Acc de sicce meuan gelio. nauu culae. multas in me
dio mari iac de batur fluctibus sol & homo. nauu cu
la diei ut nauite. cogitatio nra. hominum guber nantei.

RETIA Predicatio in euam. & mitte
i. dicitur. cap turam. **TRATUS** Peccatum. grauius. meia
eiceprimum. trauem. de oculo tuo. **FISTUCA** Pecca

tum leuius ubi. & tunc u debis. eicere. festucam. de o
culo. **FRATITUR** Laqueus. Dolus. in psalmo. laque
os parce uerunt. pedibus meis. **FUNES** Sors. uel here di

tas. in psalmo. funes ce ciderunt. mihi in pre claru. tem fu
ner. peccate. ue qui tra hitis peccata. uelut. funem longu
& funes peccatorum. circumplexi sunt me. **ROTA** orbis

aut uitae. humanae in psalmo. uox tonitruu tui. in uoce. & te
dormi. pone illos. in uoce. idē uolubiles. uel instabiles. effi
ce. in malicio sua. **SPONGIA** Craue. infidelitas. uideoz

in euā. illi autem spongiā. plenā. aceto. & hysopo. cir
cum ponentes. obturunt. orientis. **SCALE** Scōrum
profec tur. in gene si. uidit que. in som niis scalam. stantem

sup ter ram. & cacumen eius. tangens caelum. angelos quo
que. di as cen dentes. & de as cen dentes. p eam. **SCOPA**
en. Curam. sup sticio nis. p uance gloriā in euā. & uenite

in uenit. uia castem scopis mun datam & or natam.
MARGARITA Doctrina euang elica. uel spes. regni
celorum. in euā. in uentee autem. unam p dicit osam mar
gae retiem abire. & uen dicit. omni que. habuit. & emitt ea.

ANULOS Signa culum. fidei meia. & date anulum
in manu eius. item de hoc in psal mo. signatum est. sup nos
lumen uultus tui dñe. **CLAMIS** Lau dis or natu

in salomo ne. clamys fecit urosuo. id est ues tamen
tum. id est quod de duobus testamen tis. confecit.
AURUM Interi or scriptu raturum. intellec

tus. in psal mo. & posteri orae dor si eius. in sp re auri.
ARGENTUM Eloqui diuina siue intellec tus.

lit tere. uel histo ris impiat. eloqui adni. eloquia casta
 argentum igne examinatam. LAPIDES. Preciosi apostoli. ut
 sci. siue ipse opd. uirtutum. in apo calipii. fundamntee.
 mun. cui. ta. tis. omnice lapide. precioso. ornate. AEG
 Vanitas. uel in antea. fidei. in apo. factus sum. uelut. det so
 nans. item in alia. comp. posuit. ut ar. eum. areum brachia
 mee. hic greum. fortan. uel firmum. FERRE. Tribulatio
 uel homo ipse impiat. fer. rum. p. tran. site. animae. PLUMBI
 Pondera. peccatorum. in proph. & uidi. qui. tectum. sup. talen
 tum. plu. bi. FICTILE. Fragilitas. carnis. in apo. stulo. habemus
 thesaurum. hunc. in uce. sis. ficti. libus. EDIFICIA. Bone. ope
 ra. facere. uel bene. docere. in apo. si quis. autem. edificatur
 supra. fundamen. tum. hoc. aurum. argentum. lapides. preciosos.
 DESTRUERE. Mala. opera. & er. cere. uel male. docere
 in salomone. unus. edificans. & unus. destruens. MUNDARE.
 Ut. u. & pur. gare. in eu. a. t. dicit. eum. ihu. dicens. uolo. mun
 dare. & confes. tam. mundata. e. lepro. eius. STARE.
 Fide. consistere. in apo. stulo. stare. infide.
 AMBULARE. Ad. dm. ten. dere. in psalmo. & ambulabam. in la
 titudine. Sedere. In. dm. humiliter. resumere. in eu. a.
 uos. autem. sed. & in. ci. u. tate. JACERE. Aut. ut. uis. aut
 tempta. tionibus. sic. cumbere. in eu. a. & in. uent. ea. iacenten
 tem. in lecto. CURRERE. In. op. bus. bonis. properare. in
 apo. sic. cur. rite. ut. con. pre. hen. dicit. UGILARE. Custo
 diam. cordis. ad. hibere. uel. in. dm. resur. gere. in psalmo
 auxilia. me. tutans. usque. ad. noctem. DORMIRE.
 T. ran. situ. ad. xpm. requies. cere. in psalmo. nu. quid. qui. dor. mit
 non. di. cedi. & ut. resur. gat. & aliter. dor. mire. p. ca. u. u.
 sopore. tor. pel. cere. in apo. sur. ge. qui. dor. mit. ASCENSUS.
 P. ro. fectus. in. dm. impiat. ascensus. in. cor. de. eius. DISCENSUS.
 Defec. tur. ad. o. in. eu. angelis. homo. quida. des. cen. de. bat. ab
 hieru. salom. in. hie. richo. Uta. Xpi. in eu. a. ego. sum. uice. & ue
 ritates. & uita. & aliter. uia. uita. hominis. in psalmo. uiam.

vii

enunti aui & q̄ adisti me **SPATIOSA**. Vita orum inlece
 bris dilate meua. late & spatioſa. uaque. ducte ad p̄dicationem.
ARTE. Distructe. uel tribulatiombus. p̄ſſe. meua qua
 anguſta & arte uae quae ducit ad uitam. **DERECTA**
Prae ceptis. di. ordinatice inſecia. & erunt p̄ce uae indirecta
 & aspera in uas planas. **PLANA**. Oboediencie. p̄cep
 torum. & equatice. inſecia. idem quod ſupra. **PRAUA**.
Inoboediencie. aſpenſate. horrida inſecia. idem q̄ſ.
ADEXTRIS. Aparte. iuſticie. meuan. ſtatuit oues. quidem
 adſtris. ſuis. heclos autem aſinis. **ASINISTER**. Aparte
 inuſticie. meuan. ge. lio. idem quod ſupra. **F**o uex. Dolus
 uellap ſus. inmor. tan. inſalmo. fo derunt ante faciem me
 am fo ue am. **PUTEUS**. Diabulus. uel inſer. mun. inſat. neq̄
 ur. ge. et. ſup me. pute us. of ſuum. & in bonam. par. in geneſi
 ad puteum iura menti. idē ad ce qua fidei. **SANITAS**.
Mentis in te. ḡritas. inſat. clamaui ad te. & ſanaſti me.
LANQUOR. Vita orum mor. bus. inſalmo. qui ſanaſti om̄s
 languores tuos. **LEPRA**. Pec. ce. torum. contaminatio
 meua & conſe. tim. mundate eſt. lepra eius. **IERUſ**.
Aec. cleſie. uel an. mee. inſat. lauda hieruſalem dñm. & no
 tandum. quod que cum que. in ec. cleſia. gene. raliter. con
 ueniunt. hec & ad an. mam. refer. rapor ſunt. **SIOM**.
 Idem quod ſupra. in ſalmo. lauda. dñm. tuuſion. **FILII SION**.
 Filii ec. cleſie. in ſalmo. & filiuſion. & uolent. ſup. regem ſuum.
Filii hieruſa. leon. Idem quod ſupra. **TABERNACULUM**
 Corpus dñi uel ec. cleſie. in ſole poſuit. taber. naculum
 tuum. **ARCHA**. Caro domi. ce. uel cor. da. ſcōrum. dōplence
 in ſalmo. tu & ar. caſe. ficati. omiſtue. Item. ar. ca. ec. cleſie.
 intra quam ſaluanda. clauduntur. in geneſi. remanſit. autē
 ſolus noe. & qui cum eo erant. **TABULE**. Lapidē. & duae
 ut. p̄ce. prop̄. teſtamenta. duo uel p̄p̄t. duo p̄ae. cepta.
 chlee. tio. ni. dñi. & p̄oximi. in. ge. o. do. & dixit. dñs. ad moysen.
 & ad ſibi. duas. tabulas.

Lex. Proce cepta diuina inpsat. Lex dñi immaculata.

CYROGRĀ. Conscripta o homi nris pcc caturū. cum diabulo p manu iniqui tatis. in apō chiro gra fum. pcc catj quod erat contrarium uobis. **PACTUO.** Confoederatio gratie diuine. cum homine inpsat. ut dicitur uantet pactum.

TESTAMĒTŪ. Confirmatio. uoluntatis diuine inproph. & confirmabo testamentum. sup domum iuda. **PREPUTIŪ.** Uita gentilis. incepte. inproce putio aliquis. uocatus est. non cir cum cidatur. idē & cum quibz gen tibus ad fidem xpi uenit cor pore. non cir cum cidatur. **CIRCŪ CISIO.**

Expoliatio. uitiorum. in apō. cir cum cisio est cir cum cisione. non manufacte. in expoliatione. corporis carnis. **CORNU.**

Fortitudo uel regnum. ^{In regnō} & altauit. cornum xpi sui. **PURPORA.**

Martyrii. species per uorem in xodo. omnis quip capit. corde. offeret. in i ad nō aurum argentum. aere metum. hyacintum. purporam. coccum. nēlum & abyssum. **COC CUS.**

Idem quod supra uel caritatis. ardor. uel cruor. mentis in xodo. sicut supra. **HYACINTUS.** Confessorum. labores in xodo. idem quod supra. **BYS SUS.** Castitatis uel continentie. candor. in xodo. idem quod supra. **SUP Humerū** perum ab hmeris. signifi catio. in xodo. & hyacinto & purpure. & cocco. nēlo abysso. **RATIONALE**

Doctrine. uel rationis. apertore declarat. in xodo. & fecerunt. rationale. opere. textile. secundum opus sup humerū lit. **PODERIS** doctrine secretior ad que pfectior. in xodo. & fecerunt uel timentū. poderem. sub umbone. opus textile. totum. hyacintū.

Lammina. Aurea in fronte crucis in fronte prece figuratio. in xodo. & fecerunt lamminam. auream. & in prece. scripserunt. inquitinece. litteras. deformatas. singulū. scitatis. dñi id est. terre gram maton dñi. **Templum.** Corpus dñi. uel scī in apostulo. uos enim estis. templum di ui ui.

& fecerunt sup
umerale de uero.

Altare. Fidei. altitudo in psalmo. tunc in ponent sup altu
 reuum. utulos. **Sacrific.** Oblatio iusticie. in psalmo. sa
 crificate. sacri fici cum iusticie. **Holocauti.** Totus fidei.
 accensus in psalmo. holocauste in multate offerentibus.
Hostia. xpi uel anime. dicata do. in xpo. oblationem.
 & hostiam do. modo rem sua uitatis. **MYRRA.** Mortali
 tate tui indicium. in psalmo. myrrae & guttae & ceteri
 & auesti mentis tuis. **UNCENTUM.** Diffusa. nominis
 xpi. graece in salomone. ungentum. effusum nominatum.
SCA SCOR. Interi orae. quae que mystice di uel regnae.
 caelorum. in epistola ad hebreos. non enim manufactis. scilicet ihu
 in dicit exemplare. uirorum. sed in ipsum. caelum. ut ap
 pareat. nunc uultu di. pro nobis. **SABBATUM.** Requies
 spiritus in genesi. & requies. dicitur. ab omnibus operibus suis.
LEONA. Figurae presentis uite. & laboris in euam. & cum ie
 uinas sa xl diebus & xl noctibus. **PASCHA.** Proximum
 tatio dominici transitus. in euam. ante diem autem festum
 pasche. sciens ihu. quia uenit. horte eius ut transeat. & hoc
 mundo. ad patrem. **LEONA.** Manifestatio. future. beati
 tudinis. uel remissionis. in leuitico. numerabitur. ergo sep
 tem. ebdomadas. plenas. usque ad alteram diem. & infra
 idem quinqua ginta dies. **IOBEL.** Venaure quibus.
 significatio in leuitico annus remissionis est signum sem
 erit uobis. di nostri. **CIUITAS DI.** Ecclesie uel anima
 in psalmo in ciuitatem. dicitur. **CIUES.** Fidelis. ma
 postulo. sed estis ciues scorum & domestici di. **MURI.**
 Num matthe. scripture. diuine uel prophete. dicitur.
 in psalmo edificentur muri hieru salem. item in aliis par
 indio meo trans ire dicitur murum. **TURRES**
 Apostuli uel pfecti. qui que. in psalmo. & abundantia in turribus.
PORTE. Scripture scilicet uel iusticie uel apostuli. sicut
 angeli in psalmo. & eleue mini porte & nala. item in ali
 am. par. qualitate. & spaciota uia qui ducit ad uitam.

PLATES. Beatitudo dilactata scōy in apocalip si & placte
ciuitatis aurum mundum tamquā uirum p lucidum.

FUNDAMENTŪ xpi uel fides in apostulo. fundamentum
enim. alius nemo potest ponere. quam id quod positum ē xpi ih̄s.
MACERIA. Lix uel angelorum custodie. In cantico isaie. & ma
ceriam circum de di. & calamos adfixi. & plantauit uineam.

DOCCUS. Anima in qua xpi. habitat uel ecclesie in psalmo
in domum dñi ibimus. **CENACULŪ.** Altitudo meritorū
uel scientie in eua. & ipsi uobis ostendit. cenaculum magnū.

HOSTIA. Adaptio. fidei in apostulo. ostium mihi aptum ē
magnum & euidens. **COLŪNA.** Firmiteramentum. uel sta
bilitas. spiritalis. in apo. iacob & io hannes. & cephas. qui
uidebantur. columne esse. **PARI ES.** Interdum. struc
turae bonorum operum. in cantico canticorum.

et ecce hierem. post parietem. nostrum. prospiciens. per
fenestram. **FENESTRE.** Uisus & aditus. uel sensus
sensus. ut supra prospiciens. p fenestras. item in malam par
tem. mors uita uiuit. p fenestras uas. **GRADUS.**

Spiritalis ascensus in psalmodum. titulo canticum
gradum. **PAUŌNŪ.** Humiliatio uel afflictio.
anime siue terrene. declinatio in psalmo. ad he
ste pauimento anima mea. **PSALTERIUM.**

Opera bona in psalmo. psalterium iucundum cum cythara
CYTHARA. Pectus deuotum in quo tamquam. ner
uisunt. uirtutes. hoc ē spiritalis. bonae. in psalmo.
gesur. ge psalterium. & cythara. idē opera cum fide
uel de ipso dño. retur rectio carnis cum diuina uirtute.

DECA COR DŪ. Precepta decem uel gemi
nata quin que sensus hominis. exterioris. cum inte
rioris. in psalmo in deca chorda. psalterio cum can
tico & cythara. **ORGANUM.** Homo uel ille. quē
adsumptus. ad dño. in psalmo. laudate eum. in cho & or
TYMPANUM. Ad tenuatum. corpus ieiunio. in psalmo.

Lau date eum in tympano & choro: **CHORUS** Concor
 dia: in psalmo. ut supra: & alta ut tubæ. uocem tuam.
TURBA Vocis & altatio. in predicatione. diuinec ⁱⁿ prop.
Cymbala Labia dñi confitencia uel dilectio dñi &
 proximi in psalmo. laudate eum. in cymbalis benesonantib.
Jubilatio Clamor spiritali feruore & pressior
 in psalmo. laudate. in cymbalis iubilati onis. **Ægyptus**
 Mundus uel gentium populus in psal. ueniunt legati
 & egypto: **ETHIOPIA** Aec clauca & gentibus in psal.
 & hiopice pre ueni & manus eius. item in aliam par tem
 in psalmo. dedisti eum escampo pu lo & hiopum. **Babylon**
 aut mundum. aut roma in apocalypsi. & babilon magna. ue
 nit in memoriam. ante dñm. dare ei calicem uini in dig
 nati onis. ire eius. **Juicoci** Diabulus uel uitaæ. in psal
 non confundet. cum loquitur. inimicis in porta. **Fures**
 heretici uel pseudo prophæ. in euân om̄s quot quot ue
 nerunt ante me. fures fuerunt. & latrones. **Centes.**
 Vitaæ in penite heuco. cum intro. ^{daxerit redñs dñi tuas.} inter ram quam pos ser
 surus ingre deret. & deleuerit. gentes multas. cor amte
 item in aliam par tem om̄s gentes plaudet manibus.
PUGNA Certamen ad uer sum ne quitas. spiritalis. uel
 ad uer sum. uitaæ. conflictus in apostulo. sic pugno non
 quasi æerem. uer berans. pax. Car nis in bonum. sp̄s que
 con cor da. in psalmo. Rogate. que pacis sunt hierusalem
 Item pax xpi in apostulo ipse est enim pax nostra.
Victoria De diabulo uel de ad uer sis. triumphus
 in apostulo. do autem gratias quide dicit nobis uictoria
 p̄ dñm n̄m ih̄m xpm̄. **Braui uo.** Con sum ma
 torum. proxi um. meri torum. in apostulo
 ad defta natum. p̄sequor ad braui um. sup̄ ne uoca
 tionis dñi. **CORONA** Aler ne glorie pro
 iusticia mer ces. in apostulo dere liquo
 repo sita est. mihi. coro na iusticie.

Quo spirituum profectum consummatio prouehit ad
ceru nam recte horum quo que spirituum nomina
interpretationem corda consummat que & amen nomina uni
uersae con plecta arduum diximus sicut & iam illud ut de
promerentur cuncta que seminatam que partem gemina
significatio ne diffundunt Sane his nominibus absolutis
numeros quo que breuiter digere mus quos mystice exem
plo ruminatio inter sacros celebriora efficit.

- Unus** Hic numerus ad unitatem data referatur inpen
teucho aui irae hel dñi dñi tuus dñi unus est.
- II** Ad duo testamenta in regnum & fecit in tabu
duo cerubim decem cubitarum magnitudinem.
- III** Ad tria in iohannis epistulae tria sunt
quae timonium dant aqua sanguis & sps.
- IIII** A quat tuor euangely & in zec hiete uidi & in
medio eorum similitudo quae tuor animae lum.
- V** Ad quin que libros moysi apostolorum nec clerice uolo
quin que uerba sen sum eo loqui animantibus fecit in ge
- VI** Ad diem sextum quo dñi hominem cum uniuersis terre
nisi faciamus hominem oculum agnam & similitudinem nrae
Item paulo post & factum e uespere & factum e mane dies sextus.
- VII** Ad diem in quo pfectis omnibus dñi requieuit die sep
timo ab uniuersis opere quod pararet.
- VIII** Ad diem dominicum resurrectionis id e octauum
in titulo psalmi in finem pro octaua: in euangly & circa hora
- IIIIII** Ad sex sacramentum quod horae nonae dñi spm emisit
nonae clamauit ihu uoce magna: psallam tibi.
- X** Ad decalogum in psalmo in psalterio de ecc chodo
- XII** Ad apostulos in euangely duo decem autem apostu
lorum nomina sunt haec.
- XIII** Ad sacra mentum dominice generationis in
euangly abraham usque ad dauid generationis xiiii.
- XV** Ad quin decem gradus templi.

34
xvi Ad nomen prophetarum: / tera hebreorum:

xvii Ad sacra mentum diuinorum uoluminum secundum lit

xxiii Ad mysterium numeri senarum: / alia tricenisimum:

xxx Ad fructus fidelium conuictorum in euangelio
& dabit fructum alia centenisimum: alia sexagesimum:

xxxiii Ad mysterium & actus quadam in carne uersatus est in apost.

sicut quibusdam. & hoc uidetur donec occurrat ramus in unum de
fidei & agnitionis filii. in unum perfectum in mensuram.

& actus plenitudo dicitur xpi. / batur ad spm in deserto diebus quadraginta:

xl Ad quadragenisimum sacramentum in euangelio & age

xlii Ad numerum in heremo / mansionum uel ad numerum
generationum quae ab abraham sunt usque ad dnm ihm xpm:

L Ad pentecosten in actibus apostolorum & cum compleren-
tur dies pentecosten / & dabit fructum alia sexagesimum

lx Ad fructum iudicis siue contentibus debitum in aia

lxxii Ad numerum praecedentium moysi uel discipu-
lorum quos dñs elegit in euangelio: Post haec autem de-
signa ut dñs & alios septuaginta duos & misit illos binos
ante faciem suam: in omnem ciuitatem:

C Ad martyrium fructum: alia centenisimum:

Hos igitur certos sacros que numeros & exemplarum
haec protulimus. Sunt uero praeter eos pluri-
uelpaene omnes sacros qui quomodo fiunt ipse diuine
lectionis scrutator inueniet. PROLOCUS.

Q UO fili carissime super ore libro propositionibus tuis
re retulit crebrae responsio. Quere or ne ad si due
interrogationes ut sit plerum que legenti generent
& facti & acti fastidium. meo nunc nomine ecce quae
suo pondere ram. opus uanaturus donec tam singula
quae que. ut ordine. ipso magis clareant. p species. suas
diuidit. de titulis suis sub dens. Et pri mo ueniam
ad hebreorum nominum inter praedicationem equi-
bus certa que que. & celebri ora breuitatis causa ponam:

ADONAI. In latinum sig dñi	populum uel pater multarum
SABAOTH. exercituum siue	id est gentium.
uir tutum. aut ut aliqui uo-	SAR RAI. Princes meæ.
lunt omnipotens.	SAR RA. Princeps.
Ihs saluator nazæ reus sc̄s	notandum quod utriusque
meritici unctus id est x̄ps.	nomibus id est abrae
Michael. qui sicut dr̄.	tantum. & ut tertem dñi
Gabriel. fortitudo dñi.	adclidert. quædamena
Raphael. medicina dñi.	put hebreos. p̄ e legitur.
De hebraicis nom̄.	ACAR aduena uel conuersa
ADAM. homo siue terra gena	Israhel. audito dñi.
EUA. uita siue calamitas	ISAC. riuus non tamen
miror unde apud hebraeos	ut quidam putant ideo.
interpretatio huius nomi-	sic appellatur quia sar ra
nus tam diuersa sit. nisi for-	risert sed quod abraam.
te ideo quod eadem & eadem	quit tunc utique prior riuus &
de homini uita adtulert	indicatur. (multum accipere.)
& transgrediendo calami-	REBEC CA. Patientia siue que
tatem. aut quod mulier	JACOB. Subplantator.
alut inter dum uita alut e-	ISRAHEL. uir uidens dñm sc̄l
salce mitas.	melius princeps cum cl̄o.
ABEL. Luctus uel miserabilis	LIA. Laboriosa.
CAIN. Possessio uellamentatio.	RACHEL. Ouis uel uidens dñm.
ENOCH. delicatio.	RUBEN. uidens filius siue ui-
WATUSALA. mortuus e & misit	dens in medium.
NOE. Requies.	SYMEON. aduersa tristitia.
SECO. nominatus.	LEUI. adpositus siue aditus.
CACO. calidus.	JUDA. Confitem siue glori-
JAFETH. latitudo.	ficant. (pulchritudinis.)
LOTH. de climas.	ZABULON. habitaculum.
MELCHISEDECH. rex iustus.	ISACAR. est mercis.
ABRAAM. pater excelsus.	DAN. iudicium aut iudicans.
ABRAHAM. pater uidens.	QAD. temptatio.

A SER. Latitudo siue beatus.
 NEPTALI. Conuersantia
 bene amia. filius dextre.
 EFFRAIOM. Frugi fer siue
 ubertas. uel augmentus. Latine.
 MANASSE. oblitus. lapidum
 ESAU. Roboreus siue aceruus
 PEDAR. tenebre uel meror.
 JOB. magus uel dolens.
 DONALICH. Populus lambens
 siue res lingens.
 MOSES. adsumptio uellim. dñi.
 AARON. mons fortitudinis
 PHARAO. denuclans eum siue dis
 sipator. eius. Sed pharao nom
 est. non hominis. sed dignitatis
 ne caput nos augusti appellan
 reges cum propriis. nominibus
 censeantur. pharao. tamen ille
 submersus. in mare rubrum prop
 ouo cabulo cen chre uoluitatus e.
 JOSUE. saluator. uel responsio di
 ATHORUEL. Tempus eius. dñi
 ADOD. gloriosus. uel ibi colonus.
 SEDECAE. nomen adueniens si
 BARAC. fulgorans.
 DEBBORA. apru uello quax. taseoz
 CEDEON. Tentatio inquit ce
 ABIMALEC. Pater meus rex
 THOLA. uermiculur uel.
 coc cinum.
 JAIR. Inluminans.
 JEPTE. aperient uel aptus. lumerous.
 ESSEFON. cogitatio siue cingu.

Achialon. uiuent do uel ui
 dent dñi
 ABDO. ser uis eius
 SAMSON. Soleorum uel so
 lor fortitudo. / situla.
 DALILA. Pauper cula uel
 HELI. dñi meus.
 SAMUEL. nomen eius dñi.
 SAUL. Expletus siue plectio
 JESSE. Insule olo causum
 uel sacrificium.
 DAUID. desiderabilis siue
 fortis manu. uel dñi d. o. n. c.
 JONATHAN. columbe clonum
 ABESALON. Pater pacis.
 SALOMON. Pacificus id est
 ee. elen. as. et. to. est. conti. ona.
 tor. idem. & chidic. id est di
 lectus. dñi.
 ROBOAM. Latitudo populi.
 ABIA. Pater dñi.
 ASA. Tollens siue suscollens.
 JOSAFAT. dñi iudicium.
 JORAM. quis est ex celis.
 ACHAZIAS. aspheroent dñi.
 ATHALIA. tempus dñi
 JOAS. sperare siue temporalis.
 ACCASIAS. Populum tolens
 OZIAS. fortitudo do dñi
 AZARIAS. auxilium dñi.
 JOZABA. est pfectus
 ACHEZ. adprocehen dñi.
 EZECHIAS. fortitudo dñi
 MANASES. oblitus uel qui
 oblitus e.

ACMON fidelis uel nutritus. dñi uel dñi salus.	ABDIA seruus dñi.
JOSIAS ubi est in censum	JONA columba uel dolens
JOCHAS robustus	COITHEA quis iste
JOACHIM cuius est preparatio	NAUM germanus siue consolatio.
ELIAHIM dicitur reotio.	ABACUC amplians.
JECHONIAS preparatio dñi.	SOPHONIAS abscondens eum.
SEDECAS Justus dñi.	ACCEUS festus siue sollemnis.
HIEROBOAM diu dicant	MAKACHAS angelus meus.
populum uel diu dicant sup	ISAIAS salus dñi.
nor. RECES ISRAHELI.	HIERECOTAS excelsus dñi.
NABE latro tuus.	HIEZECHIEL fortitudo dñi.
BAASA pinguis.	DANIEL iudicium dñi.
HELAM seculi uel orbis.	JUDITH laudans ac uidec.
ZACBRI palmus uel sanctus	JOSES actus sed serinus yrodoia.
sum meum.	MARIA inluminata siue stella maris
OMRI crispans meas.	SIONON ponemero rem t oboedient.
ACHAB frater patris.	PETRUS agnos cens.
ZEZABEL fluens sanguine	PAULUS mirabilis
uel ubi est ser quiliunum.	BARIONA filius columbe syru
OCHOZIAS adprehendens dñm.	partor & hebreum.
JONAM quis est excelsus	CEPHAS petrus syrum est.
sed melius sublimatus.	SAULUS temptatio respiciens
JEU ipse uel est.	ter uel secun tot.
ZACHARIA memor dñi	ANDREAS uirilis gre cum est.
SELLA um bra eius uel p&mo.	JACOBUS supplantor
MANAHEM consulans.	JOHANNES dñi gracia.
FACEAS aperiens.	PHILIPPUS os lampadarum.
HELIA dñi dñi.	BARTHOLOMEUS filius suspen
HELISEUS di mei salus.	dentis aquas.
OSEE saluator.	TOMAS abyssus uel geminus
JOHEL incipiente dō siue est dñi	unde & dydimus grece dicit
ACOS potens uel fortis aut	MATHEUS donatus id est pē leui.
populum deuellens.	LEBBEUS cornutus id est cor
	de ipse & ad deus ipse est. & iurati.

CHANANEUS possidens siue
 possessio. ita alii dicitur simon
 auico chana: ipse e & zelotus
JSCARIOTH memoriale dñi
 t memoriamortis hoc uero no
 mine appellatus e iudas auico
 in quo natus est:
MARCUS excelsus mandato:
LUCAS ipse con surgens siue
 ipse eleuans:
STEPHANUS nor ma uia gre
 co autem sermone coronatus:
PONTIUS declinans consiliu:
PILATUS os malle ceteris:
BARABBAS filius magistri eoz
 absque dubio iudeorum qui e
 diabolus t filius patris:
AEDEN delicias:
HIERUSALEEM uis pacis:
SION spe cula & recte nam
 hec ciuitas a dauid in monte e
 structa est. Latio:
BABYLON confusio siue trans
ÆTHIOPIA tenebre tenebre:
ÆGIPTUS tribulatio siue
TYRUS angustia
ROMANI sublimis siue
 tonantes grece romani uirtus:
SINAI mensura siue man
 datum siue temptatio taphomea:
GEHENNA uallis gratia
 quidam estis man appellat
 hanc aualle gehen non que e
 iuxta murum hier:

HEBREI transitores
SADDUCEI iustificati
PHARISEI diuisi
GALILEI uolubiles
SAMARITÆ custodes eo quod
 ab ebiloni: illic adusto di
 am collo catisint iudec eoru:
PRE FATIO
Cum inter ceteris tum e
 in hoc habundanter li
 que scripturae omnis sa
 crete quam uere diuina sit
 de plene mysteriis quan
 ditate congruant rebus
 nomine effectibus quere
 spondeant. Sicut dauid
 qui e primitur in latinu
 fortis manu utique for
 tis animus omnibus fere
 bellis gertit. Salomon
 pacificus utique in pace
 regnum administravit:
Daniel iudicium di: uti
 que in prece bitatorum
 iudicio sententiam di
 uine disceptationis ex
 hibuit. Unde quid miru
 sibi future prophetae
 rint. quorum & iocm no
 mine sicut res edoce pro
 phetiam sonant:
Sed iam de uariis uoca
 bulis inter preda
 tionem ponamus:

Alleluia: in latinum
sonat laudate dñm.
la enim unum est. de de
cem nominibus dñi que apud
hebreos habentur:

Amen. uere siue fideliter.
Orap salmoe, semp id e quod
illoe quibus hoc adnectitur
sempiter nec esse. confir-met
adeo non commutatione
m&ri significat. ut quida
& ista ment. uel sp̄s pro re
fecio nem. Sunt & iam
quod ap salmoe. ideo scribi
putant ut & hoc siue p̄so
nec rum siue sensum intel
legatur esse conuersio:

OSANNA saluifica siue
saluum fac: tatur:

OSIA enim saluifica in pre
ANNA. inter iectio e depre
cantis. ergo in te gre dicit:

Osien nec sed dum corripitur
aut corruptitur sonat
oranne. est autem sensus
saluum fac ut subauditur
uel populum israhel uel
totum mundum:

RACA & celsae in euangelio
uox in rama auditae. id
est in & celsis. est tamen
& ciuitas querec ma appel
latur.

Raca. uanus aut inanis

RABBI. magister syrum est.

ABBA. pater & hoc syrum est.
MAN. quid
MANNA. quid est hoc.

Anathema. Perdicio.

ANATHA. dñs noster uenit
syrum. e a nathemoe uatem ma
ra natha. sicut qui clam dicunt
p̄dicio in aduentum dñi

MANOTA. diuitie.

Therapico. figure uel imagi
nes. melius quam incendice.

SARAFIN uel serafim cor dñi
ter uel incendentes. iuxta illuc
qui facit angelos suos ignem ueren
tem ergo serafim uirtutes in
celis et se confir-mcent. quae
dñm laudent & in ministerio di
uer sa mittantur:

Cherubin. scientie & multitu
do & erubin. cherubin ipsum in
rea scorum duotantum signifi
cantur animalice alius uero lo
cis ubi hoc nomen legitur aut pic
turam aliquam indicant aut
ueritatem:

MANDIRA GORA. in gene si
genus pomi similli mun. paruo
peponis pecie uel odore:

MAZUROTH in iob 20ae ys
quae duo decim. signa mathe
metici. adserunt.

PAR. cae alce id e plaga. ut meri
dianae uel occidentalis.

non rubus sed.

RACONUS in psalterio spina
rum genus sentibus pmo lectu.
ROOPHEA gladium in lati
num sonat nam ubi in genesi
dicitur gladius flam meur
ad que uer sacilis in greco
romphea ponitur.

FRACONAE haste longissime
sunt quibus & com nuna rmo
ria utentes hoc nomo tribu
unt qui dicitur & com gla
diol significari putant.

CAPPARIS in saelomone
fructu genus in oriente simile
lentisco.

PALATHE in regnorum mas
se que dert centibus ficis conpin
gi solent palathe grecum est.
DEBELAIO in osee proph. pa
latheas dicunt.

DABIR in regnorum orce cu
lum quod erat factum in medio
in interiore parte templi in
quo & ar cadni erat hoc appel
labatur sca scorum.

BYSsus genus sirci grossi
oris pariter & for cioris sunt
quidam qui & genus limese
byssum putant.

FOENICUOD in esai a concu
num latera in regnorum con
ce uel cantarice quaru. Sed &
cantarus grecum nomen est.

LOTHOOD in regnorum lapidu

cesores. & hoc grecum e.
CREXERE in parte lypo
menon fuscine ad carnis de
caldarus proferendas grecum e.

SACBUCE in musicis ge
nus symforicarum.

NABLUCO quod grece ap
pellatur psalterium quod
que ap fallen de dicitur e
ad similitudine e. cithare
barbarice in modum del
te litere.

TYOOPANUCO quod & te
apelle uel corio.

CINARI ut qui clam paccant
actabulae quae paut se in
modulos concitantur.

THYINAHIGNA de quibus
saelomon grados fecit in do
mo dmi incognita ligna & ia
perta oribus uideorum
SETTICO in pentate uho
spinarum inheremo genus
est equibus lignum impu
tribile.

SABETH uirgulta apia
hebreos nomen est in gene
si. ecce in quinta riet post
er gum eius tenebatur in
uirgulto. saebeth.

LEBETE enei minores.
in usum coquendi parata
in parte lypo menon pacifi
cas uero hostias coxerunt

inleber cac cabir & ollis
COPHINOS. corber
HYDRIA. uas aquarum
CONDI. in generi po
culum. uel scyfum.
LECYTUO in regnoru
cum pulla olearice.
LENTICULA in libro
regnorum uasculum &
ere habet oleum ^{quo} ungu
ebantur in regnum.
PARAPSIIS acetabulum
mex ut aliqui & catinum
ita appellari putant.
EPISTYLIA in regnorum
que sup capitella columna
rum ponuntur grecum est.
MACHONOTH in regnoy
future quas bases appel
lamus.
TOPAZION. lapis pretio
sus in quo sicut aliqui ad
firmant omnium lapidu
colorer refulgent.
CORBONA gazofyla
cium cor bonae autem in
terprettatur oblatio.
CHASMA in luca hyc
tur grecum est.
ERISYBE in propheta
erugo id est rubigo met
rium grecum est.
ZIZANIA. lolium.
SICERA. succus & tactu

lit & omnis procer uinum
liquor qui ad bibendum aut
potum aut quo libet genere
conficitur sicera nuncupat.

NARDUO PISTICUO.

Nardum si delon id est si
ne impostura grecum est.

NARDUO SPICTUO.

ab eo quod species ipsa cer
di in modum spice sic que in
fusca conficitur.

ALABASTRUO. Genus mar
moris proceriosum. & euangeli
ci illud unguenti uasculum
erit. Spacia certe dimen

STADIUM. in euangeli
o octo stadia mille passus
efficiunt. PREFATIO.

Haec nomina quae sub se
quuntur in modo uel in reg
num. libris his reperiuntur
locis quae arce. uel taber
naculi aut templi dei rela
tionem continent. Quorum
nominum uocabulorum haec
quae obscuriorae sunt in
translatione. uel non habent.
haec uero quae lucidiorae
apparent. noue translatio
nis textu continentur.

Uel ergo translatio habet
spertores. nouas feru lac
calce mis cor. calce mis
trou cor. uel calce cor. quasi.

in nucis modum deformatus:

ACONIS COS. incastratus est.

ASPIDIS CAS. unanor.

RICON BRIAS. catenulas.

SCYTHALAS. uec testodolus.

LAPIDIBUS. acrotomis de

DE GRAPIDE. celaturam.

PETALIS. lamminis.

PERIOMETRUM lineam.

SPIRAS. capitella columnarum uel sicut puto factura eorum. interpretatur an

AELIUM. porticum sed melius refertur siue uestibulum ergo elam hebreum e. cetera que superius sunt græce ca sunt maxime. Item in zechielis

extremæ parte. inuisio nem ciuitatis in ueteri translatione. habet. pascu forice in noua gazofilatio id est cellular. paruer.

THEAE. thæ lamur

AIHEU. frontem.

AELIUMOTH. uestibulum.

POHIAN DRION. multitudines.

SPITHAMES. psalmus.

CIS SUS. definitio.

MAN NAA. sacrificium.

JURE CUI. cenotophia.

simulacra quee græce. MORFOCATEC. sed hec actenus nunc & eam illuc accipe ut quee eam nomina prius scrip

turae appellauerit & ut nunc uocatur. DEYENTI BUS.

X GOMOR. in genesi galathæ. id est galli quia a candore corporis primum galathæ appellat. sunt equibus populi quondam. morientur longin quamigranter. primum gallo greci nunc antiqua gallorum nomine. galathæ uocantur. MAGOG. Sythæ quidam gog & magog. gothos putant.

THUBAL. heberi qui & hispani.

THIRAS. tra cer.

THOCORMA. friger.

MADIA. medi.

IUDAN. Ionæ. qui & greci unde & mare Ionum.

CET THU. citi. id est cyprii. apud quos & urbs citium. uocatur.

DODANI. Rodii. & his grecorum nationibus exister. qui a tau ro monte. us que ced oc cidentem oceanum marti mam ora occupauerunt he omnes gentes de iafet. stirpedes cendunt.

CHUS. & hiopie.

MESRAIM. egyptus.

CHAS LOION. qui postea
philistini nunc palesti
ni idem tamen & alio
phili idem & alieni gene
appellati sunt. horum ci
uitates ascalon.
SABA. Arabice scaba uo
citatur. & regio in qua
nunc. saebi.
euilla getuli.
LABIN. nunc lybier. quon
dam. fuchei. appellabant.
THARSIS. siue car che
don. car chago e. quidam
thar sos cilicias arbitran
tur quice & ciuitates thar
sos illic sitae est.
AFRICA. appellata est
ab uno ex posteris abrahe
de & thurae. qui uocatus
est aser.
ISMAHELITAE. uocati
ceb is mahelo filio abrahe.
idem & saraceni. narra
idem & agareni. abcegar.
NABATHEI. Ance beth.
filio ismahelis appellati
qui ab eufraten. ad mare
rubrum porruguntur.
CANANI. appellati de cha
naan. filio cham horum
terre iudei expulsi in co
lis possiderunt. huius ori
gine cham ueniunt.

ASSUR. Assiri cebas sure
filio sem huius urben ninum ex
nomine niniregis condiderunt
que nunc ninue uocatur.
SYROS. appellatus quidam
asserunt ab asurim filio a
brace & cethurae
US. que & augeti thir regio cir
ca caelei riam ita ab huius sem
prone pote appellata.
AELANTHE. Perse ab elam
filio sem. ab heber qui prone
hebraei cognominatus sum.
pater fuit sem.
CHAS DEI. nunc chaldei nunc
chaldei uocantur & chasdei ac
har & filio nae chor frater abrahe.
hi omnes de sem posteritate
procedunt.
INCIPIT DE LOCIS
IEBUS ipsa est & iherusalem ip
sa e & salem in qua regnauit mel
chisedech. hec nunc ab helio hadri
ano uocatur helice.
BABEL. in genesi nun babilon
uocatur in hoc loco cum tur
rem quondam homines echi
care aduersum caelum. ad
gressi essent dispersi sunt in mis
se diuinitur confusione
linguarum.
ACCAR nunc misibi appellat
REBLATA. nunc antiochi
ce uocatur eodem. & epiphania.

Sycon. hęc ę sicimę hec
& nunc neapolis ciuitas sea ma
ritanorum:

OLIBANA. in prophęta ciui
tas in qua e dom principes ha
bitauerunt. ęę quidam putant.

ARIHEL. in scia prophęta hanc
ce re opo lim. cębi lomartir
arihel quod illie situm ę. inter
prellatur autem ari hel leo
nem dę hierusalem figurali
ter significans.

ARARATH. armenia in cuius
montibus post diluuium arca
con se dit ad eo ut illie aliqua
eius. indicia nunc usque
per moę neant.

ARBE. quę ar hoc in nos
tris codicibus corrupte legitur
in quę tra patri arce sapulta
sunt ab rē am isę ac. & iacob. &
pęter ad am ipse hec ę sicem
cebron in quę dauid. regnauit.

ACCARON. urbs palestine
sunt alii. qui est in mont acca
rones se turram stratonis.
& post ea hinc appellatam.
fuisse cesaream.

LOTH ipse ę tyel dę. ipse ę
diopolis.

Decapolis in euangelio
regio est habens ciuitates x.

ANTE LIBANUS loca appel

lantur que supra libanum
montem orientalem pla
gam respiciunt.

EPHATHA ciuitas beth
leem regio est. eufrate
tę uero fluuius de paradiso.
mesopotamia. idcirco
dicitur quod tigris gide & eu
frate fluminibus ambidur.

EMMAUS. in euangelio
nomen quod dam castelli
nunc ciuitas quę emi copo
lis dicitur.

CALUARI E LOCUS. ob
hac causam. dicitur quod
de consuetudine. in eodem
loco clam nati capite trun
cantur.

ARIOPAGUS curie apud
themienses nomen. quę
amarce nomen accepit.

INCIPIT DE FLUMINIB:
CEON. fluuius & thiopie
de paradiso emergens quę
nilum usque ad. nomine
appellat.

FI SON. fluuius indie
id ę. quo que a parte diso
fluens hunc alii gen
gen uocant.

JORDANES. ideo dic
tur quod ^{fontes} cluo. in unum
confluent quorum alii
ior. alii. dan
appellatur.

mare galilee idem
est & mare tyberiadis idem
& stagnum gen sar idem &
lalus cener & h.

MARE SALINARUM hoc
uocatur & mœ remor tuum
uel aspalta idest utrumque
ab hiericho. aut longe abest.

BETH SAIDA piscina in
hierusalem in qua & legri
deferrebantur ideo & pro
batia idest speculis appel
latur quod hostias in ecc
quondam sacerdotis laua
bant.

INCIPIT DE MENSIBUS
NISAN. in libro hester mē
sis quem dicunt mar-cium
qui que in scripturis ap
pellatur mensis i. / dūs.

JAR uocatur mensis secun
dus. / ter-cius aprilis.

THAMMUS. quartus maius
AB. quintus iunius.
ELUL. sextus iulius.

TISRI septimus augustus
MARESIAN octauus. septēb.

CASLEU. nonus. october.

THEBETH. decimus. nouemb.

SABATH. undecimus. ianuar.

ADAR. duodecimus. februa.

INCIPIT DE SEPTUAGINTA

ANNUS IUBILEUS annus

quinque-gentimus

qui erat annus remis sionis
quo nōt. unus quis que resue
uenditor & dius eius & idem
absque pro-celatio. reuertebat.

PASCHA. transcensus hebre
um est non grecum trans cen
sus uero idcirco dicitur est.
quod hebrei ab egipto in ter
ram re-promissionis. trans cen
derant. certe pas cha nostrū
est quod saluator ab infernis
re-tur-gens celorum regna
trans cendit.

PHASE. idem pascha. trans
census. uel transitus. Sunt qui
magis transcensum uel tran
situm & hoc appellatum. ad fir
mant quod eodem nocte. dñs
pegyptum transiit. cum
egyptiorum primogenitae
cunctae p-cis-erit.

PENTECOSTE. quinquagen
sima grecum est huius quin
que-gentime. figuram annus
iubeleus. gessit quem nunc
iterum future re-promissio
nis. & eternam requiem pre
figuratur.

SCENO PEGIA. cum taber
naculo audeis figuratur
ob memoriam. taber-nacu
lorum. scene enim grece
tabernaculum dicitur
hec uideorum. sollempnitas

sep tem bri mente celebratur:
ENCENIA noue edificationis
obseruatio uel dedicatio. ce
non nam que ingre cam lin
guam nouum significat er
go in hac sollemnitate iu
dei octobri. mense dedi
cationis templi colebant
diem.

EPHIPHANIA grecum est
quod significat apparitio
uel ostensio siue quod eodem
die dñs & saluator noster
in baptismo suo populis fu
erit ostensus siue quod stel
la magis siue quod primo sig
no dñi & quam unum uersa
tunc apperuerit.

NOECCENIA hoc est quod apud
nos halende sed quia apud
hebreos secundum lunę cur
sus mensis supputantur & uenit
grece lunce appellatur. idcir
co noenice. noue lunce ac
cipi potest.

PARASCIE preparatio
grece cum est parascie enim
secta sabati appellatur
hinc uero prepa ratio dñi
quod iudeis eodem dieque
in sabatum sunt necessari
ce precepta uentur.

SABBATA requies he
breum est. idcirco autem.

requies quod in eodem die
dñs ab opere fecit omni
bus absolutis. que requie
uerit

INCIPIT DE IDOLIS.
IDOLA simulacra grece:
BELECOR quod inter
preatur simulacrum
ignominie idolum est mo
ab hunc latini principum
appellant.

BEI quod interpreatur
uelut idolum babilo
num fuit uero hic idem
belus pater nini regis
assyriorum.

ADRA ME LECH. idolum
assyriorum quod & iam sa
marite coluerunt

ASTRATIEN. quod in la
tino sonat futuram
supfluentem idolum sido
norum dicunt.

BEELZEBUL. inter
preatur uir muscarum.

DIABULUS. deorsum
fluens grece uero crimi
nator dicitur.

SATAN. in latino sonat
aduersarius siue
tran grece tor.

SIRINE. misciatie
mones aut dicitur coner
magni cristati acuo

luptantes ut a quibusdam
putatur:

ULULAE. miscere ab om-
nibus translatio ne nomi-
ne ipso hebreo hibim appel-
lantur septuaginta tan-
tum inter praeter pro his
nocent tauris intrans lati-
one posuerunt. Sunt qui ulu-
lae putent aves esse noctur-
nas ab ululata uocis quem
effertur. quas uulgo cauani-
nos dicunt:

LACIA. genus mostri ut qui-
dam adfirmant:

PILOSI. miscere demonum
generis nonnulli hos & ca-
doctas simorum incubones
uel saturos aut quosdam silues-
tres homines intelligendos
putauerunt:

INCIPIIT DE UESTIBUS
EPHOD. uestis sacer dotalis
que sup indu mentum uel
sup humerale appellatur
est autem uel ut in arte cal-
le modum sed sine cucullo
cuius uesti menta duosunt
generis unum lineum &
simplex. quod sacer dotes
habebant. Alii diuer-
sis coloribus & auro gem-
mis que contextum quo-
solum pontifices utebantur:

PODERES. sacer dotalis lineae
corpori pentas ad stricta eccle-
que taxalaris un de & poderis.
appellata haec & subuculadicit:

LOGIUM. quod & rati ona-
le pannus & ignis & auro
gem mis coloribus que uariis
quisup humerale contra pec-
tus pontificis ad nec tebatur:

CIDARIS. Pilleus sacer da-
talis & bys so hunc greci & nostri
taccarem quidam & iam mitra
uo cant:

PETALUM. aureae laminae
in fronte pontificis. quae dnt
nomen illud ineffabile & & &
gem matum id est quat tuor
litteris hebrais gerebat in-
scriptum:

PENULA. in apertulo latinu
e autem quasi lacer nam des-
cendenti bus clausi:

BAD DICO. in dani hele uestes
linee quibus femine licet ut ar-
bitror. significatur. bad enim
apud hebreos linum dicitur. un-
de & in quibusdam locis legitur
ephod. bad hoc e. ephod. line-
um. non autem. ephod. bar
ut qui decem corrupte legunt:

DIPHOS. in regnorum. ra-
gum uel clausis ab eo quod du-
ΑΠΟΡΟΥΑΙ ΠΑΥΣΤΕ ΠΙΧΤΕΙ-
& omnem in dumentum quo

dupliciter ambimur diplois
appellari potest.

MELIOTIS in regnum pellis
simplex. quomodo nati egypti
etiam nunc utuntur & unola

tere dependentes

THERIS TRUON. in genesi arcebi
pilly muliebris

PERIS CELIOE. miscia ut qui
dam dicunt. apud feminas cru
rum ornemēta sunt.

INCIPIT DE AVIBUS
PELLICANUS Aves parua
que solitudine delectatur
est & aliter pelicanorum genus
in nido pene cignis simile nisi quod
paulo maiores sunt quidam ite
& non croceolor uocant.

NICTICORAX. noctuae multi
bubonem esse contendunt sunt
& etiam quidam seruit esse ortualem
auiem que nocturnus appellatur.

IBIS. in pentateuco auis egyptia
obscenitate oris in manu de quo
alium purgare consuevit.

ERODIUS. in psalmo ardeat
aquibus dam putatur.

LARUS. in pentateuco ga
bicem significat.

COENO MYIA. non musca
canina ut qui dam putant
in psalmo accipienda est. sed
musca omni moda. & ideo non
per y grecam litteram sed per

diplois gen. or. scribi debet.

SCIRPES. culi cum genus
est aculeis per molestum.

INCIPIT DE BESTIIS
UEL REPTILIBUS.

RUINO CERON. ferax terri
bilis gemina in naribus
gestans cornu.

MONO CERON. in psal
mo uni cornu appellatur.

TRAGA LAFUS. indeute
ronomio plato ceruus id est
cornibus latus.

ERIACI. χοιρος πιλαιοι
nuncupantur prope magni
tudinem medio cyum cum

precedentes gregu
culorum decauerunt nisi per
rum. de parantur. que contra maytemor

ERIACI qui ex inoi dicuntur
tur ita spi non se defendunt. tegmine ut nec

BRUCUS in psalmo lu
custa qui non dum uolunt
contingit quidam perissit

quam uulgo ob bacem uocant.
INCIPIT DE PONDIBUS.

TALENTUM. est pondus
quod faciunt hoxe. libree

et tace. munita talentum
MINA est libree unce. & se
habet minas hex. dicitur.

MINA grece latine mince
DRACMA habet scripula
tredecim.

DI DRACMA. dragma
due unde miror

quomodo in libro ebraicarum
questionum semurra scribit;
STATER est nam mus habent
ut quidam adfirmant unciam
una id est aureos sex italici
putant tres. in euangelio enim
produorum didragmis statuat.
SECEL qui in latina lingua
corrupte siculus dicitur
ut in quibusdam supra die
tis indicatur unciæ pondus
habet utalibi scriptum reppen
scripulax. quod & ipse arbi
tror nam siculus ipse uel si
cel de propinquitate pon
deris quasi siculus sonat.
OBULUS est scripulum dimi
dium quod facit siliquis in
meze huelo sicilicus autem
obulos habet.
INCIPIT DE MENSURIS
CORUS est modii xxx
BATUS amphora una id
est modii tres.
CADUS greca amphora
est habet urnas tres.
OEPH siue oefa modii tres
OEPH idem mensure habet
in aridit quod in liquidis batus.
METRETA una ut quidam
dicunt habet sextarios cen
tum mensure autem gre
ce meeron dicitur unde
& metra appellatur notan

dum uero quod mensura hebre
um nomen est.
ARTABE mensura egiptorum
mensure que in faciunt modios x.
SATA idem sunt quod & oephi
idem modii tres.
COMOR mensura est. at tica
habent ut quidam opinantur.
comces tres id est sextarios xii.
Alii gomor dicunt paulo minus
sextarios quam que quod & sic
ipse sequor eo quod sit decima
pars oephi gomor. Tres.
NEBEL quidam putant modios
In sextarius est liquide spectat.
COTYLæ hemina est mezechiele
x. inquad cotyle gomor.
INCIPIT DE RECIIS NOMINIBUS
Accipe nunc ceterorum nomina
significationes que & clerice
ore celebrata in sermone nos
trum uertuntur ex greco.
THEOS. ds. theos autem ut quorum
dam opinio habet.
ATTOY O EA CACTAI ab aspectan
do id est omni prospiciendo.
OMIOUSION unius substantie.
OMOEUSION similitudinis substantie.
XPS unctus. ad uolatus.
PARACHITUS consolator siue
AGIUS sanatus.
ANGELUS nuncius.
THRONUS sedes uel solium.
APOSTULUS missus ideo quod

adno ad euangeliu[m] mandum
 mit sifunt:
 propheta: predicator:
 martyres: testes:
 epis copus: sup inspe tor
 & ideo propheta aut speculato
 rem te po sui domus int:
 presbiter: senior
 diaconus: minister:
 clerus: sort: tio:
 ecclesia: euocatio uel collec
 catholica: uniuersalis. $\alpha\pi\tau\omicron$
 $\tau\omicron\upsilon\chi\lambda\theta\omicron\alpha\omicron$ quod est secundum
 totum: (congregatio;
 synagoga: conuentus uel
 ethnicus: gentilis:
 hereses: secta:
 hypocrita: simulator
 monachus: solitarius;
 heremus: desertum:
 parocia: adiacent. id e. domus
 diocesis: gubernatio & hoc
 non se cundum ppietatem aut
 potestatem. uerbis sed secun
 dum effectum:
 laicus: popularis: siue audient:
 cathedra: in structus
 neophytus: nouella plantatio:
 baptisteriu[m]: tinctorium:
 crisma: unctio:
 eucharista: gratia:
 holocaustu[m]: totum conbus
 tum. hoc ideo quia integre
 hostia igni tradita e sumebat:

symbolus conlatio aut
 pactum uel conplaci^{tu} quod
 sic hominum do: de di:
 hymnus: carmen in lau:
 antiphonu[m]: uox reciproca;
 pentateuchus: quin que
 uolumina: id e. moysi li
 bri quin que de quibus die
 apot. quique uer bis uelle se
 in ec cleria loqui:
 exodus: exiit uel egres
 sus id est populi int:
 deuteronomiu[m]: preter
 missorum uel reliquorum
 id e. quod hic historie contan
 gantur. quae in regnum
 libri preter missi sunt:
 euangeliu[m]: bonae ad nun
 tiatio siue bonum nuntium;
 apocalypsis: reuelatio:
 canonicu[m]: diuitiaru[m]
 custodia compositum delin
 gua p sica & gre ca: codex;
 sinodus: comitatus uel
 canon: regula: (oculta:
 theucus: uolumen)
 apocrypha: recondita uel
 exapla: sex simpliciter:
 apologia: excusatio. unde
 apologeticus appellatur.
 uel sicut qui bus clam uidet
 purgatio. seu defensio:
 anacore: superior sensus:
 tropologia: moralis in
 tellegentia:

PARABULA similitudo: **ANACEPHALE**. o sis recapitula
HABES. opusculum mi
fili caris sine in omne fere

scripturarum corpus qua
si quod dam intellegenti &
seminarium quod in duo
bus uoluminibus non parū
ut arbitror instructionis
et deo docendum te. scrib;
uariis necessariis q. exesi.

INSTRUCTIONUM LIBRUM EXPLICIT.

INCIPIT DE QUESTIONIBUS
DIFFICILIORIBUS UETERIS
ET NOUI TESTAMENTI
NUMERO DUCENTE ET
IIJ DEPENDENTIA HEUCON. QUESTI
ONES QUADRAGINTAE DUO.

DE IOB	III
DE RECU	UI
DE PROPHETIS	UIII
DE PARAPOMENONUM	
DE PSALTERIO	LI
DE SALOMONE	V
DE EUANGELIIS	XII
DE MARCI	II
DE LUCAE	VIII
DE IOHANNIS	X
DE APOSTULO	XXII
DE ACTIBUS APOSTULORUM	XVI
DE EPISTULIS APOSTULI	V
DE APOCALYPSI	I

EUCHERIUS SALONIO
filio in xpo salutem dicat.

Sepem requirit multa rerū
absolutionem que in diuinis uolu

minibus inter præbent. postulante
colligam p uere dierint in memo
riam. Quae. acc. in saloni studio
cognoscendi sedule cupiose quae
prolatæ sunt. adque eis non ex meo
ingemio sed ex multorum doctorū
iudicio. Neque ex propria teme
ritate. sed ex aliorum autori
tate respondeam consecutus.
non tam eloqui exultantis am
bitum quam necessitate. breui
tatis modum sicut in & in nu me
ris satis fieri inquisitionibus
tuis poterit & mihi insup libe
rum etiam aliqua ex tunc secus
que cognitio nrae utilia arbi
trabor inferere. Ut ē illud
quid signifi est alleluia.

Diapsalma. amen. quid sit. ci
datis ephod nictus & coere
que uel in sacris libris fre
quentia uel maxime in eccle
sie usupposita inter præbati
onem requirunt. Hec cum
selegentibus pro tum scrip
tura rum corpus crebro
offerunt. Non ab re existima
ui ex tibi cum significationi
bus suis in opere hoc. quæsi
co arte uatæ ostendere;

Dignum namque est quia cum que curam ex ingenium tuum
remunerari qui uix dum decem natos annos heremum ingre-
sus inter illos seorum meos non solum inbutus uerum & c.
enuitatus sit sub honore patre illo inquam primo insularum
postea & c. ecclesie magistro. Cum te illic beatus hila-
ri tunc insula maronis. Sed iam nunc sum in pona fici doctri-
ne formare & p omnes spiritalium rerum disciplinas. Ad hoc
& c. te postea consummatus scis uis saluano ad que un cen-
tio eloquentia pariter scientia & que prae mittere bus. Hi igitur
tot actibus usus magister & me quo que minimo omni-
um audies que scis esse tui es in quibus iam nunc & inter ro-
gantem te & me respondentem recognosce;

QUIBUS scripturarum testimoniis trinitas approbatur.
Quod multas re & multis id quidem significationibus pomice
ferre se esse uolumi me declaratum manifestatum que diffun-
ditur. Sed nos pre utter hoc in ipso statim diuinarum scriptura-
rum demonstremus exordio. In principio inquit fecit deus celum
& terram. & infra spiritus dei ferebatur super aquas. In principio hoc
in filio quia p filium fecit deus pater celum & terram.
Cui & illud apertum dicitur facti amus hominem ad imaginem
& similitudinem nostram. Omnia enim p filium operata sunt
quae omnia p ipsum facta sunt & sine ipso factum est nihil.
Ferebatur autem super aquas spiritus dei utique scis. Ecce habet &
deum patrem & filium & spiritum scis. Item alia. Verbum dei celi fir-
mati sunt & spiritu oris eius omnis iustus eorum. Ecce deum & uerbum
& spiritum eius scis. item in euangelio. In baptizate gentes in nomi-
ne patris & filii & spiritus scis. Sed pater ingenium filius gentium spiritus
scis nec gentium nec ingentium. Nec ingentium dixerimus duos
patres dicere uideamur. Si gentium duos filios. Sed potius
qui & pater & filium pce dect. Uelut que dam patris filiiq;
concordia. neque uero apud nos potest sine spiritu scis. iusta e concordia;

I-dem sp̄s & caritas & donum dī dicitur. Iocem & diuisor est gratiarū;
Ergo pater & quo omnia filius p̄ omnia sp̄s sc̄s in quo omnia sicut
& apostulus dicit quō & ip̄s & ip̄ sum & in ip̄s omnia ip̄s gloria
II **SP̄S Dī** quomodo ferebatur sup̄ aquas: Insecta.

R Non p̄ uagatione sed p̄ potestate dum creature sue sup̄ em
nā regentis imperio. (creatura rum non euidenter diuine

III

AQUAS ubi legimus adō factas. **R** & si factas eēt in gorgo dio
lectionis textus & p̄ se adō tamen facta sunt: Nam & a
liquantia alie que non scribuntur quō dō de ceteris intellegun
tur ostenditur; Sicut & apostuli baptizati intellegendi sunt
cum baptizator eos non ponitur manifeste ap̄tatio scriptorū
significatiue. Licet quidam hoc intellegi illo uel in testimonio
quo saluator dicit qui lotus est n̄ indiget ut lauet & tamen de
aquis adō factis; Illud nos aliquatenus instruere testimonium
potest quod dicitur. sep̄arentur aque incongregationem
unicam & appareat arida; qui sc̄i licet non precipere ut aque
a terra quā fecerit secerne ratur nisi ut aquas p̄ se fecerit sc̄.

Nec enim consequenter creaturarum ordinem postea
distingui uideret quod ip̄s ante ea non creas sc̄.

Et hoc quidem ob̄ colligimus quia creationis eius mani
feste genesis non intulit mentionem manifestus autē
creature huius dīm designat auctorem. p̄ salmus ille
quod dicit quō ip̄s est m̄re & ip̄ se fecit illud.

III] **Q**uid est quod dicitur & uidet dñs qui ab omnia sunt ualde;
R videt hoc ē ad probauit.

V **Q**uae que consequentia ē nominis ut scribatur
hæc uocabitur mulier quō & uiro sumpta ē.

R & himologica quæ hic in latino non sonat in hebreo
sermone. seruat ut enim uocatur; IS & mulier is
ra quod enim aduertitur pulcher rime. recens custodit
& translatio dicens;

Haec uo cabitur usrago quia & uro sumptae e;

VI **I**n quo di. similitudinem retinemus. R in mente;

VII **P**aradisus ubi et ^{de} definitur. R diuersee sup hoc resen-
tentia plurimorum e. aliqui tamen hunc inter rae esse.

quoniam rae magis definiunt ut non potuerunt. nisi inter rae habi-
tate rae tenus quem tamen homini inaccessibile effia diu-
natur tute confirmant. parae diu locum;

VIII **A**deca ingeni quod accipimus. R scie erectis simum ipsum

IX **Q**uid intellegendum e de arbore illic scienciae boni
et mali; R imprimis ne ut quidam heretici interprete-
tantur malorum ite ut bonorum putetur. Et hoc con-
ditur di. in arbore quippe illa quae cum que erat.

Preceptum di intellegendum e; Sed ^m custodie precep-
ti scienciae erat boni. Intrant gressione precepti scienciae
erat mali. ergo de gustata arbore. id e prece-
pti lege uolente scienciae erat mali quia precepta
legis que trant gressus consequatur poence.

X **Q**uo modo accipiendum e illud quod nobis scrip-
turae de ambulante in pace rae dno dim retulit;

R in eodem loco praesentiam hanc de ambulandi appel-
latione manifestat. Scripturae enim mos e quo fa-
cilius hominibus ad intellegendam clareat phuma-
nae significationes diuinor motus affectus ostendere.

Sicut cum di brachium dicit potentiam eius uirtutem
que designat. cum aures eo quod cuncta indubitanter
audiat cum oculos eo quod ^{indiscerere uniuersa respiciat} p pluum semper que uiuat
aut quod auctore ipso omnia uiuificentur;

XI **C**um omnia bonae est fecerit nihil que non ab illo
factum sit unde malum. R Deprivatione boni du-
to quod in bonum auctor bonus ptulit in malum a male-
uolentibus deprauiatur. In ipsa autem creature sub

stantia nihil est quod recte appelleri possit; Porro eae
que putantur malelum id est serpentum & cetera bestiarum
animanti a pincon ueniente nature modum efficitur
ut noxia sint. uenenum quippe quod mortem infert
homini. utraque serpentis est hoc modo & aliter in aquis ui
uunt. quae & expositae moriuntur adque e contrari
o uiuunt aliter rae quae aquis immerse deperunt;

XII
Quia totius substantie creaturee quod auctore proces
sit requiro quid de eius sententia endum sit; R quidam & hoc
ita disputant silentium dicitur ubi sonus nullus est cum ta
men nullam silentii nouerimus esse substantiam sic & qui
alucis praesentiae nullae sunt tenebrae merito tenebrae depu
tantur lucis absentiae cuius opinionem parum congruere putant
aliter testimonium illud quod scriptum tuus est dies & tuus

XIII
Cuius nulla esse ignorantia apud deum possit. quomodo
in libro geneseos. & dixit dominus ad adam ubi es;
R hoc est dicere adam quod recedisti non ergo uox ista quasi
pro ambiguis scilicet utraque querentis est, sed cum in crepatione
interrogantis. & aliter. Sermo hic non uenit deum in seipsum uel
ubi esset & adam deum ostendit ignarum sed illud potius osten
dit quod omnis ille qui peccat uel ut iam erroribus suis
deseruit & per delictum recedens a conspectu dei notitia eius
efficitur indignus.

XIII
Quid est quod ait male dixit terra in operibus tuis.
R hic opere non tam & colendi ad que & exercendi agri
quam peccatae. intelligenda esse quidam arbitrantur;

XIV
Quo modo. intellegendum est quod dicit & habitabit inter
rae. maid. uel sicut in hebreo habet. R maid instabilis
dicitur. ergo terra nomen est sed uox ta poenam sententiam
que diuinam uagum eam fuit se profugum. que declarat.

XV
Cuius superius uirum & mulierem nominibus suis. utrumque.

signas sex quidē quod in con sequentibus adie cit & dicit uirum
& mulierem fecit eos & bene dixit eis & uocauit no men eorum
ad am; R ad am interpretatur homo hominis uero nomine
manifestum ē tam utro appellari posse quam feminam;

XIII Quid est quod in an nis machuſele xiii anni p̄ diligentē
sup̄putati onem ultra diluuium depræ henduntur cū
viii tantum anime in ar ca fuis s̄ referentur: R error
in numero ē quip pe cum in hebreorum libris ita legatur
ut intra dilu uii tempus hic xiiii annorum numerus expleat̄.

XIII C uo dñs dicit erunt dies eorum centum uiginti anni
quo modo post abrahe aliorum quemul torum uite tempora
ultra hęc spacia tenduntur. R quā hic ibi annorum numerus
agen de potius penitencie quam uite fuerat ad tributus hu
māne intra que p̄scriptum numerum confes sioni uacarent
ut dilu uio non perirent; Aut sc̄i numerum illum ad huma
nāem potius refer ri uitam. p̄ hoc quia ne que nunc am
plius quem quā centum uiginti annos uiuere liceat. Illud
quod dictum ē erunt dies eorum centum x̄ anni
non in eos qui tunc conti guo tempore sub sequuti sunt;

Sed posteros pro mul gavit qui non dix̄ se derunt;

XIII DILATET D̄S iafēh & habitet in taber naculis sem quid
in hoc intellegen dum ē de iafēh; R iafēh qui in lingua
nostræ latitudinem sonat gentium nasciturū multitudo
de sem hebrei hoc ergo signi ficatum ē d̄i scripturarum que
noticiam eiecto israhēle a nostris uindican dam;

Notandum uero est tres noe filios tres post diluuium
terre partes occupas se sem namque posteritas in asiam uel
orientem cham in afri cam uel me y diem. Iafēh. cum par
te asie in europam se oc cidentem que porrexit;

XIII Quid est quod dicitur in gene si d̄ terra illa exit as ſir
& edifi cavit in neuēn & ro oboth ciui tatem;

R non duas significat ciuitates robooth namque plateas
dicit. est ergo sensus hic. edificauit nine uen & plateas ciuitatis;

Xxi **Q**uomodo. occurrendum est arguentibus quod
Abraham frater sui sarraem filiam sibi in matrimonium
sumpsit; **R** respondendo quod que adno adhuc tunc
non fuerant lege inter dicta non putabantur illicitae;

Xxii **Q**uid. fuit ut uideat quod neque nos absque uere cunctis scis
citamur signum in illa uere cunctiore corporis parte ponetur;

R porcebat quidem misceloni tantarum profunditatis questionum
ordinatae ac spaciose disputatio. nemo propositis satis fa-
cere promeritis reddere singulis quamdam immorandi digni-
tatem; Sed quid agimus quibus festi nato opus est totam mul-
ta properantibus exhibenda placet acerebus est nuda & circū-
circa responsio; Itaque ad hoc quod nunc requiritur agnosce quod
nihil turbe in ipsa creatione conditi hominis uideri potest quip-
pe cum omni conpage membrorum totum que hominem dicitur
fuerit; Deinde nec incongruum fuerit ut generatio illa sig-
num in parte membri genitalis acciperet per quod generatio-
nis ipsius promebantur exordia; Ceterum secundum inter-
iorum intelligentiae sensum per hanc circumcisionem secretioris
partis corporis illud prefiguratum est quod secretior circum-
cisio id est cordis oportet adhiberi.

Xxiii **S**CRIBITUR in genesi temptauit dñs abraham qua signo
Prubat dñs infidelis dñs abraham fore nisi eum manifestan-
da rei probatione temptasset; **R** Non qui a fidem eius dñs ig-
norare dñs temptauit abraham & uen exploratione sed
idcirco temptatus est ut temptatus iustificaretur;

Xxiiii **Q**uomodo. iacob dicit uidi faciem ad faciem & salua facta
est anima mea; Cumeuan gelio legitur dñm nemo uidit
quam aut quomodo moyses cum dño facie ad faciem tam-
quam cum amico loquutus scribitur & rursum idem dicit.

ad dñm ostende mihi gloriam tuam; R quia iacob uel moyses
 non ipse maiestatis sue glorie dñi uiderunt; Sed sub iacob tam
 diuine potestati speciem uisibilis creature que humanis pote-
 rat apparere con spectibus. in ecc autem substantia maiesta-
 tis in qua e quomodo dñi amortalis ad huc homine uideretur.
 cum ipse ad moysen dicat non poteris uide re faciem meam non
 enim uidebit me homo. & u. ubi; Hæc ergo ratione utrumque
 testimonium uerum est;

XXII Quid e quod ait ipse dñs qui in uent tam m m in de
 ser to cum pas ceret asinos sibeon patris sui; R Jam in lre
 tine maria inter preatur. id est aquarum congregacionem
 quod stagnum in heremo. Aut dubie difficilem ipse repp
 rit indicat iam m m. & asinos qui de onagris eius instratio
 ne nascuntur. Sunt qui est manit quod p mixtione diuer-
 sorum inter se animalium ipse pri mus. ut muli uel mule
 nas cerentur in uent; *fratris suo.*

XXIII QUESUNT illa primo genitæ que esau ueridicta iacob
 R Prior & maior pars primo genitæ debebatur uel
 in honore uel in hereditaria suc cessione uel in gra cia pater-
 ne be ne dictio nis sicut ipse iacob ruben inquit primo gem-
 tus meus; Prior in donis maior imperio; Et in libro deute-
 ronomi de primo genita scribitur dabit que ei id e pater-
 dehut que habuerit. cunctæ duplicia iste e enim princeps
 libero rum eius & huic debentur primogenita; Unde & isa-
 ac bene dictionem suam ad esau puta uertat primogeniti
 iure deferenda; *in ten ciam patribus uel patri archa nyr*

XXIV Quid his respon dendum e qui ob uxores multas in con
 obiciendum putant; R Primus quod tunc nondum
 lege prohibtum quid con suctudo erat crimbi esse non poterat;
 Deinde quod illa tunc uel pro loco uel pro tempore non
 improbia apud dñm fuerunt;

Pro loco sicut & in una domo inter angulo aliquid fieri a quo
libet dño preceptum quod in alio nequaquam fieri potest;
Pro tempore uero quod rudi ad huc seculo preceptum fuerat
creta & multiplicamini nunc uero iubetur ut & qui habent
uxores tamquam non habentes sint; Non quo iusticia ua
riat sed tam pota mita bilia quae pariter ire non possit;
Et diuer sit quibus tempo ribus uel diuer sit locis diuer sa c
gruant necesse e postremo quod in his & uoluntate dñi
sub specie gestorum presentium fuere quedam pro
nuntiatio futurorum;

xxiiii
Quid e quod dicit & uisus in conspectu meo & ecce mihi
te tres fundi; R tres flagella uel tres propagationes in
dicantur sub haetrium enuntiatione fundorum;

xxv
Loquitur ad abraam dñs quod quartae progenie dñra
egypti reuer tui et sent filii isrl. & quomodo postea moy
ses scribit quintae autem progenie ascenderunt filii dñra
egypti; R si geneae logica secundum leui tribuere quatuor
tuor p geni et profiliorum suc cessione numerabis sicut
iude. ordo replicetur quin que gene rati onem suc cessionis in
uenies quam quam in hebreo ut indicat aquilae studio sicut
trans lato ri seditio non habe at quintae gene rati one as
cenderunt sed dar mati ascenderunt filii dñra egypti;

xxx
In scripturis frequenter legimus & dixit dñs istuc dicere
dñi quomodo accipien dum est. R dicere dñs uello qui
scribitur. si quando ad scorum aures & pres sorum quise
pe ab aliis non auditur facti sonitum p uenire uerbo
rum. aut cum ad sumpti cuius libet corporis speciem dñs
loquitur. aut cum aliquis ad monitione si ue reuelatio
ne noctur ne uisionis instrumtar uel cer te cum ecc que agi
uult dñs scorum cordibus ut agantur inspirat;
Secundum illuc audiam quid loquitur in me dñs dñs;

47
xxxⁱ **D**ICIT dñs ad moysen postea omne uidebit quod hic intelligendū ē;
R quod postero ree diuinorum operum in xpo post remis manifesta
tanda temporibus uel in spū uisurus esset uel in posteris suis;

xxxⁱⁱ **Q**ue. referenda sunt inquit tabulis quam a ob causam dñi uni
Cō tantum genti p moysen legem dederit atque hanc ipsam
multa iam seculi actū transcurset; R quod non iudeis tan
tum lex illic prolata sit quae omnibus gentibus constitutione
naturalis legis innascitur apostulo hoc etiam confirmando
ad que dicente;

Cum enim gentes quae legem non habent naturaliter quae
gis faciunt. eius modi legem non habentes ipsi sibi sunt lex
qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis ad que idcir
co non sero; Dñs legem innocencie in decem uerbis colle
git. cuius iam in sue impetoribus. humanis origo processerit
nec tar de eam saxeis tabulis rursum scribit quam iam an
te paginis cordis sculpsisset; Et enim antehanc moysi legē
habebat naturae legem suam p quam & dñm mundi uite que
auctorem agnus cere & p hoc diligere in prorsumptu erat
& iusticiam erga proximum dilectionem que seruari in
quibus mandatis duobus om̄s lex pen dō & prophē;

Igitur & illuc ante iam nouerant om̄ne que cum que uultis
ut faciant uobis homines & uos facite eis. in quo ē lex p̄ prophē;
Et ut hoc etiam exemplū p̄bemus ante hanc legem littere p̄ illam
nature legem. Abel iustus agnos citur. enoch. ra pitur
noe. eligitur. abraam pater gentium nun cupatur
quam obrem hanc moysi legem non sero esse prolatam
precedens efficit lex nature p̄ quam multa dō p̄babiliter & ceter;

xxxⁱⁱⁱ **Q**uis. est ille digitus dñi quo duae legis tabulae leguntur
scripte; R digitus hic accipiendus est sp̄s dñi;

xxxⁱⁱⁱⁱ **Q**uam ob causam in saerificiis mel prohibetur offerri;
R quia secundum interorem sensum resoluta blandim

tas deliciarum aut dulcedine uoluptatum non pot sunt mysteri-
orum dei esse participes; Hinc est igitur quod etiam post cha-
comedi cum amaritudine iubetur quia sic semper austerce dis-
tricti ueritatis; Oportet ergo absque ulla adulationis
ac uoluptatis melle noxio salutem uis nos deo hostias semper offer-
re. & dicere ergo inimicus factus sum uerum dicent uobis;

Et contra ratio admisceri in omnibus sacrificiis sal iubetur. scilicet
ut omnino quae ad christi honorem cultumque offensus saltem ra-
tionis ac distractionis semper accipiant;

QUID proprie ad usus pertinebat sacerdotum qui dicitur ad le-
uiticum & his que populus offerebat; **R** Primitiae
frugum ceterarum que rerum sacerdotibus decime uero leui-
tis deputabantur. De quibus tamen decimis decima sacerdoti-
bus debebatur;

UNI uerba quae dicitur condidit bonae ual desunt & quomodo
in lege quaedam animalia uocantur immunda; **R** ut reliqua
taceam quae & hoc dici possunt immunda appellatae sunt etiam non cre-
ationis; Horum enim incibus usus pro quibusdam figuris diuina inter-

LIBRO MUNDI & immunda animalia diuina per moysen dicta;
Lege cognoscatur lege discreta sunt quomodo etiam ante dilui-
um de his que in arcam recipientia erant immunda appellatae
animalia; **R** moyses inspirante sancto spiritu per te uel scriptor
& conditor est & qui a leuitico de mundis immundis que animalibus
erat prof ferenda discreto & tam in genesi quia utriusque
libri idem auctor est eadem animalia appellauit immunda;

QUE deus in testamento relinquere uel que obseruare
debemus; **R** Debemus obseruare mandata que ad corrigendam
nam uitam mores que pertinent relinquere autem cenomoni-
as ritus que sacrificiorum que figurat ad que umbram fu-
turis tunc rebus preuulerunt;

QUID respondebimus obiectibus quam ob causam est sacrifi-

eius uelentibus repudiatis non ut dilectatus sit nihil enim cor-
 rigas sit inane nisi quod recte factum potest etur; R. spaciola
 questio sed non pronas sit te breuiter respondebimus
 quod non deo dicitur uidetur potest sit mutabilis quia hec protem-
 porum necessitate mutata sunt; Nam & annis tempo-
 ribus & uide spatium uariatur & locis nec idcirco
 quae ista in scripturis diuine prouidentie ratio uariatur
 nec agricolae estate alia genere alia in exercendo
 agro uisum agriculture ratio mutatur non quod
 hic uiuatur esse dicitur similis qui facit sedem per
 quo facit; Praeceptum ergo dicitur quae apta sunt suis
 quibus que temporibus sicut & iam hic desachficis pre-
 ceptum non cause suae delectationis sed humane ut-
 iliter utilitatis & ideo uerus est dominus qui a bonorum
 nostrorum non indiget sed habet ipse sacramentorum
 commutatione noue & subito putetur ad sumptum;
 Prae dictae iam dudum propheticis ad que diuinus uo-
 cabus fuerit quibus dicitur non accipiam de domo
 tuae uittulos neque de gregebus tuis hircos; Postre-
 mo ut breuiter concludamus quia diuerse sibi sa-
 crificia dicitur uoluerit quia alius sacramentis christum pronun-
 tari oportuit cum uenturus esset alius adnuntiari oportuit
 cum uenisset;

sacrae comprobatur historiae.

BALASOR ille gentilis quid est quod profetasse secundum fidem
 R. ut multis in notesceret modis ueritas dum usque quaque plata
 & iam per infideles adnunciatur. Aut hoc gentibus prophetae
 signum hoc esset gentibus credituris. Nam & heliu in iob libris
 defuturis aut dubie multa praedixit & caesar de domino ac silua
 tose nro in euangelio prophetae;

In Cum in de uetero nomio septuaginta tantum animum cum iacob
 egyptum sequebatur ingressus quomodo postea in actibus apostolorum

intro it se egiptum quinque & septuaginta animas refert;
R constat quidem eo tempore quo iacob ingreſſus e egiptum
cum ioseph filio eius efraim & manasse septuaginta a-
mas tantum fuisse. Ibi uero ubi septuaginta animas tan-
tum: quinque animarum numerus refertur quasi anticipa-
tionem etiam filios nepotes q: efraim & manasse numerandos
putauit quos postea in egipto natos diuine relationis
ostendit: Illi ut maledictus omnis qui pendit in ligno;

XLII
Quid respon-
dendum est iudicis obiciendis testis momum
R maledictum est hominem qui in ligno pendet sed noxi-
um non innocentem neque enim innocente potest esse maledic-
tum poena peccati; Kenim si mar docheus preparato ligno ad
pensus sententia regio crudelitate expleta. numquid eum
hui nunc dignum hac maledictione iudicarent; dicit machec-
ber adque alii quos scripturae morte simili indignis sine testa-
tur adflictos; Num quid apud eos pro maledictis habebatur;
Quapropter saluator noster a morte redempturus homi-
nem. tunc crucem non refugit ut mortem; Igitur in minori-
bus non calumniemur cum pro peccata dei nos etiam in
maioribus gloriamur nec mirum sicutur pagulum sub-
isse que nos etiam ad inferna descendit se. facemur. quicquid
prophum ipse peccatum non habuerit; suscepit tamen mor-
tem de peccatis mala dictione uenientem ad que idcirco pe-
pendit in ligno ut nos ad elicto quod in ligno fueret peccati-
onis ad miserum ligno ad pensus obseruaret;

108
In iob qualiter accipiendum e quod scriptura com memo-
rat aurum ophir R regio est ophir in india orientali dicitur
Itaque aurum huius indiae regionis alii aurum ophir
ualde preiosum esse confirmant quod obriyo apud Latinos
appellatur; Legimus pleadas orionae uel arcturum;
Quid sibi uult quod illic auctorum secularium consuetudine

49
R non quod hic apud hebreos nominibus censeantur. sed ut
apud nos horum siderum significatio potius esse manifestior;
ita hec transit lacus appellare uoluit. ut usus istius litterarum
inueniret illuc quo que generaliter obseruandum;

Est quod etiam apostoli uel apostolici uiri in epistulis suis
scribentes ad populos ab utuntur interdum histeris monis
que uidebantur de uulgatice p populos;

III In eodem libro quid est quod de dracone. illo scribitur:
omnes naues si conueniant non sus^{tindit} corium caude eius;

R naues & ceteras dixit. que temptationibus tribulationi-
busque uscatas. anti christus. non p. e. seclp. i scribendus;

Quia cum anti grece. contrarium dicat xpi. contra-
rium nomine indicat uix uix. anti christum inmundifi-
ne tolerabunt. Recte au draconis illius. id est diabuli
caudam anti christum appellat. quo p se quitio uenit &

I Quid est quod saulem dñs postea reprobat regem quem *Extremus*;

R quia dñs suum illuc iustum incorruptum que iudicium exequi
tate. Depromit non ex presentia elegerit que piam cum meretur
reprobat cum electione indignus efficitur;

Ceterum nequaquam conuenire salro sanete ueritati iustis que
suis uidebatur ut pccatum offensa pccat delect;

II Quo modo accipiendum est qd in scripturis penitente terre dñs
sepe memoratur sicut etiam de saule cum dicit penitente me quod
constitui erim saul regem; R Penitentia dñi dicitur rerum ab eo
constitutarum mutatio que pro rerum uicis firmitatem uel pcc-
ta dispositione succedit; Hec est enim ut diuine dispositio-
nis quomaniifesti oret audi entibus fiant p significati omnes
humane mentis indicatur;

III Legimus quod suffocabat sps mala dñi quomodum mala sunt;

R quia cuncta dño autore pro lacte diuine sunt sub dña potestate;

Et igitur & p sacerdotibus li & non qualis nunc est sed bonus ad dño.

IN
NO
VI

prius in magnu
legendu peruenit;

III

quoniam creatur scđo semp pro omni potentis dicatione sub ioc tū dñi
Quid ē quod cum aliquantū hinc dñs un di celi non un dicat Terre;
omnino; R un di celi aliquantū ut intellegatur humce narū
rerum agere curam non un di celi omnino ut agnos catur ter
ribile cunctis ad huc futurum ēē iudicium;

V

UO BRA samuhelis pytho nis scē quem ad modum potuit euolare;
R aut falsam tunc umbram uidentibus diabulis ostendit aut si
fuit ueracitatem elicitur se credendum ē quantum ad nō per
mittente concessum ē nec mirum pro quibusdam reconditis
arcanis que causis uel pro manu festinatione probationum dia
bula ista pmit ti; Cum & saluatorem constitueret acciperet
que temptandum;

VI

Cuo fatum non sit quomo oranti ezechie quindecim anni ad
presertim uita tempus adduntur; R quia utique urge
batur ezechies extremis non facti de celo sed di euocatione
ad que iudicio incantum autem uita anni prius non fuerant
constituti ut suppli cationem intellegatur adiecti;

IN
pooi
chea

Quomodo accipiendum ē quod nichilē prophēta ait. ec
ce dñs exiit de loco scđo suo & descendit sup & cel sce terre;
R descendere dñs dicitur quando habere curam fragilitatis
humane euidenter indicat dignatis sime pietatis ostenditur;
si celi ange li pillam ia cob salam ascendentes descendentesq;
terre norum uisitacionem non ruinaem descendentium in
dicant angelorum; Sic & celi si oret iusticia uiri descen
dere putatur si quando condescendunt inferioribus scē
caritatis instinctum;

I

IN
sate
pphe

Quid intellegendum ē in canticum eschie pphēte cum
dicit. Cantabo dilecto meo canticum patri uel ismaei ui
nēe sue uine a facta ē dilecto meo in cornu filio olei,
R A lu hoc canticum absq; scđo cantari putant alii apphēta
que que scđo spū uacuis non erant;

Cantat autem in plane tu vinee sue quae est domus israel.
 dilectus autem ih̄s xp̄s ē. ip̄s enim dictum est filius meus.
 dilectus. ip̄sum & patri uelom appellat quod & eadem stirpe.
 progenitus hec ergo uineae ip̄si plantata est in cornu quod
 ē in sublimi tate adque uirtute quid dilectus & filius ē olei
 qui a uinetus sit unde & xp̄s uocatur uel quia omni mundo
 tum quam splendi dum lumen in luxerit in hoc cantico uiam
 iusticiam appellat & spinas iniqui tatem;

In isaie uisione quam uidit dñm sedentem sup solium qui
 intellectus ē de eo quod ait serafim stabant sup illu;

Serale uini & serale abterij duabat uelabat faciem eius & dua
 bus uelabat pedes eius & duabus uolabat & clamabat alter
 ad alterum & dicebat. s̄s̄. s̄s̄. s̄s̄. dñs & ex er ctaum;

R In hac uisione iohannes euangelista dñm ih̄m xp̄m ab isaia
 uisum esse testatur dicens; Hec dixit isaias quando uidit
 gloriam & loquitur ē deo primum ergo hic quocurratur quo
 modo serafim circa dñi thronum stantes pariter & uolare
 dicantur bene hoc sermone mystico propheta depmit quia
 dō stare idem est quod uolare & in sublimi & altare se debet
 qui festinat obtutibus apparere diuinis. quod uero serafim
 alius suis faciem operire indicantur. Hoc idcirco quia neque
 hominum quis quam neque ulla creatura diuine maiesta
 tis lumen conplari ita est potest faciem ergo & pedes uelant
 eo quod nobis & ante mundum p̄terita. & post mundum futu
 ra celebentur. Ale quoque serafim indicant diuinum misteriu. uelo
 citatem que ideo singulis sen̄s sunt quia extantum in mundo
 que sex diebus sunt factae conspicimus; Quod uero alter ad
 alterum clamat & dicunt. s̄s̄. s̄s̄. s̄s̄. dñs & ex er ctaum. unam
 ostendunt diuinitatem. in mysterio trinitatis;

Quid responde mus eni quid dicunt nobis quid fecerunt iudei
 si credere non potuerunt quia necesse fuit ut sermo isae

prophete impleretur dicentis. Et cecauit oculos eorum &
indurauit eorum cor ut non uideant oculis & intelligant cor
de & conuertantur & sanem eos; R̄ Propheta hoc predixit
qui a d̄i hoc futurum esse prae sciuit neque enim potest
ad peccatum conpellere d̄s cui non potest placere peccatū;
In his ergo non predixit natio diuine intelligendae ē sed prae
scientia; De hoc in euangelio scribitur propter ea non
poterant credere quia ait isaia & cecauit oculos eorum
& indurauit cor eorum & reliqua non poterant credere
ita dicitur sicut & nos sepe aliqua dicimus non posse qui
nolumus. Et de phariseo scribitur in hoc ipsum suscitauit
te ut ostendam in te uirtutem meam; Neque enim dixit
in hoc te feci ut talis es sed in hoc te elegeri & suscitauit
cum uante talem ipse fecisset; Ergo & hoc & cecati eorum
oculi & induratum cor esse dicitur quia iam se ipsi hac
cecitute dignos effecerunt & cecati autem & indurati
om̄s peccato rem de se reddo & non adiuuando. sicut autē
sensit hic pro fundissime questionis minus fecerit con
tre me fecit mecum & dicit iudici ad̄n̄ abyssus multa
quia iudicia d̄i semp̄ iusta sunt sed frequenter occulta;

Quid ē illud quod scribitur sicut sponso impositum mihi
mitram & sicut sponsam ornauit me ornamento quo
modo idem sponsus & sponsa; R̄ acapite ad corpus
transitum fecit caput enim x̄p̄i est corpus & de sic sed
tamen utrumque esse constat in x̄p̄o; notanda uero &
tenenda regula haec que in prophetis frequenter incur
rit. generans ignorantibus obsecrat te tem cum au
det capite ad corpus aut de corpore ad caput se propheta
se ordo conuertit;

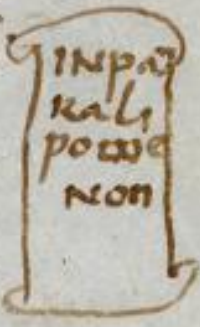
Caelum mihi sedes ē terra autē scabillum pedum meorum.
quo modo hoc intellegi potest cum uti que d̄m incorporeū

esse credamus;

11

¶ secundum consuetudinem eloquentiam nostram uideatur
habitum designare regnantis ut intelligatur deus uel habere
caelestia uel subiecta habere terrena.

Quae causa scribitur in die illic magna tribulationis nemo
liberabitur. nisi noe daniel & iob. cum uti que quando ista
hic zeciel propheta dicebat solus forsitan daniel. incor-
porare fuerit duobus aliis iam tunc in pace dormientibus
uel carnis nexibus absolutis. ¶ In his tribus scis. trea
hominum genere signifi cari. uidentur que liberanda in di-
e illic tribulationis aperit uisus promittuntur in noe eni-
gu bernatores ecclesiae prae figurantur. In daniel
sci contumenciam que sectantes; In iob coniugati & iustici-
am diligentes;

Quid significat illud quod dicitur in propheta auferam
cor lapideum de carne uestra & dabo uobis cor carneum;
¶ Durum cor & obediens lapidei testificati one demon-
strat; Carnei uero significati one cordis molle osten-
dit ac docile & quod insinuationem possit recipere conpunc-tione;

Quid est quod scribitur in paralipomenon que habitabat
in hierusalem secundum ezechielem; ¶ In secunda id est parte eze-
chiel enim secundum in hierusalem murum fecit
filius que eius mandatis tertium. habitabat ergo haec de qua
scribitur in secunda parte ciuitatis.

¶ Arca domini in qua erant due tabule testamenti quo ablatam
et se credendum est; ¶ Legimus in parte lipomenon. iosiam
regem iuda. cum in hierusalem. faceret pascha domino ad leuitas
ita loquutum esse; Pontem arcam in scuaris templi quod
edificauit salomon filius dauit rex israhel nequaquam tunc
eam. ultra porta beth; Hoc loco ita intellegere quidam uo-
lunt. quod iosias futuram preuidens captiuitatem arca-
domini in certum tamen quod tunc loco curauit abscondit;

Quid inter holocaustum & hostiam inter est. R quod hostia
 pars sacer dotis: & debant holocaustum uero erat hostia
 integra ad que perfecta qui tota in oblatione sacrificii igni dabitur.
 hostis quoque pacifice appellabatur. quibus ues ex populo sole

imp
 salm

Quid primus psalmus primis illis uersiculis impium peccato
 rem heredi cum que dicit creuerit quid sibi uult illa sub
 ipso psalmi fine conclusio in qua ait ideo non resurgunt impij
 in iudicio; R psalmi huius initium de dei creatione merita
 est & finis de dei creatione iudicii. in quo ostendit quod ho
 mo absque dubio omnis resurgat idē iustus ut iudicet;
 peccator ut iudicetur impius ut puniatur neque enim tunc ui
 dicabitur iam iudicatus secundum quod scriptum est qui autē
 non credit iam iudicatus est;

11
 11

CUM passio in dnm non cadat quid quid est quod sepe inscribitur
 iras & furor dicitur; R scripturae consuetudo est ut ira
 pro ultione ponatur. Est enim ira secundum hominem
 dicta secundum dnm. & furor secundum animum patientis
 non secundum iusticiam iudicantis. hinc & illud est quod po
 nitur in propheta dnm creans mala: ergo sunt iuxta affectū
 eius qui sustinet iuxta equitatem eius qui iudicat;

111

Quid sibi uult illud quod frequenter psalmorum titulis in
 scribitur in finem psalmus dicitur; R quod psalmi in fine
 mundi bonorum reprobationem respiciant ut quod ea que
 iudei obgnere sepe se. in principio crediderunt nos conse
 quamur in xpo que uenit se confitemur in finem;

1111

Quo modo intelligendum est quod describitur. eloquia dnm
 eloquia casta argenteum igne examinatum ter re purga
 tum septuplum; R casta dicuntur. eloquia dnm. ideo
 quod nulla sint ab ulterata mendacio; Et uicem argen
 ti quod examinatum igni septemplexi. spigne mundatur;

Non congregabo in quid conuentu eula eorum. de sanguinibus;

Cum ita que de sanguine magis laci num sonas scilicet quam ob cau
sam de san sanguinibus contra regulam lacinitatis inscribitur;

R In greco emachon legitur id est plura li numero sanguine
significans cuius proprietatis fidem & iam in laci num plura li
numero trans lator expressit;

vi Cum in psalmo scriptum sit non dabis semituum uidere cor
ruptionem quo modo iterum in alio psalmo scribitur que
uita lita in sanguine meo dum discende in corruptionem;

R Descende de re in corruptionem saluator prophete uo
ce pronuntia dum clauorum adfigentium in ruptione
penetrat; Rursum non dicit dñs sem suum uidere
corruptionem quia corruptionem carnis xpi celeri re
surrectione praeuenit;

vii Quid est quod dicit propheta de inimicis suis ad ipem suum con
cluserunt; **R** Ad epi concluditur impiorum cum in pingu
iti sensu & in crassa iniquitate recedunt uel a iusticia
uel a preceptis di & idcirco dicit alio loco egredietur
& adipe iniquitatorum. Manna uero id est celestis cybur
tenuis est & eorum aptus alimonie qui subtilitate
sensuum uigent;

viii Quid sen tium est de hoc quod scribitur de abscon
ditis tuis adimpleus est uenter eorum saturati sunt
porcine & reliquerunt quae sup fuerunt paruulis suis;

R Supra petit ut iudei a paucis diuiderentur id est a iustis
quia multi uocati pauci autem electi. Nunquam hos
ipso prius abscon distis diuine legis instructos. Porci
na sua id est dogmatum postea in inuidia saturatos
dum negant xpm eodem impietatem elicit & iam ad suos pos
terior trans misisse;

viii Qualiter intellegendum est dies dies et uel uel uerbum
senox nocti in dicit scientiam;

R dies eructat uerbum dum apostoli credentibus adnun-
tiant saluatorem: Nox nocti indicat scientia: dum iudas
iudeis doctrinam prae uisens infundit; Aut certe
dies diei eructat uerbum & nox nocti indicat scientia;
Dum omni utique die & nocte adnuntiatione fidelium
uerum & scientia propagatur;

Uir cā tua & baculum tuum ipsae consolatione sunt
quae hic intellegenda discretio ē: **R** Inuirta cor-
reptio declaratur. in baculo consolatio;

Cum animalia non absque sensu sint quomodo in psalmo dicit:
noli fieri sicut equus & mulus in quibus non ē intellectus;
R quia in animalibus sensus ē in hominibus intellectus;

Cum de uentis sicut de uentibus non sit curatio. quomodo psalmus
ait. homines & iumenta saluos facies dñe;

R homines appellauit rationis capaces. iumenta rationis
& perter; Saluator uero confirmat illos p̄ presentem ē
ueritatem omnem hōs p̄ futuram conuersationem;

Qualiter accipiendum ē quod scribitur. Remitte
mihi ut refrigerem prius quā ab ea
& amplius non ero; **R** Sensus hic de
superioribus ueribus manifestatur;

Supra enim dixerat. remitte mihi ut refrigerem pri-
us quam abeam & amplius non ero; subauditur illud
quod superior dicit peregrinus ceterum manifestum
ē. quod erit quis supra peregrinum appellando patri-
am in qua futurus sit habere dederat; scriptū ē dñe.

Quid indicat illud quod legitur in psalmo in capite libri
R & p̄sona hoc dicitur saluatoris de quo scribitur
in principio creauit dñs caelum & terram id ē in filio;
Aut certe illud in principio erat uerbum & uerbum
erat apud dñm & dñs erat uerbum;

XII ABYS SUS abyssum inuocat inuocet cataractarum tuarum
 quomodo istuc intellegendum ē; R non in merito abyssus appel-
 latur diuinarum scripturarum profundum. & ideo inuocet catar-
 actarum abyssus abyssum inuocat cum uetus testamentum no-
 uum adnuntiat uel nouum testamentum uetus in testimonium
 uocet in uocibus prophetarum;

XIII Quid intellegendum ē & hoc quod scriptur. Propatibus tuis
 nati sunt tibi filii. R Idē eo quod temporum sue cessione sint
 reddita prophetis apostuli;

XIII Frater non redimet redimet homo quid de hoc loco sentendum ē;
 R quod non redemerit moyses redemerit xps;

XIII Quomodo accipiendum ē illuc quod dauid clamat ad dnm di-
 centi tibi soli peccauit. R Soli peccat dō quia utique ipse
 solus sit absque peccato & ita iustificatus uincit & iam dum
 iudicatur. id est uel xps in passione uel secundum illuc quod
 in propheta dicit. & uentite iudicemur dicit dñs.

XIII Uiri inquit sanguinem & dolosi non dimidiabunt dies suos
 quid hic sciendum ē; R Non dimidiabunt dies suos hi qui in maturatione mor-
 te rapiuntur ac ratione & iam illuc intellegere possumus;

Ne rapias me in dimidio dierum meorum. & aliter non dimidi-
 abunt dies suos; qui ad diuinitatem facti non conferunt uel uita suae parte;

XIII Quid in te hor sensus eloquitur de hoc quod scribitur prius
 quam producant spine ur̄e ramum; R Idē prius quam se pecca-
 ta ur̄a consumunt; Iustus quomodo lauat manus suas in
 sanguine peccatoris cum tribuatur uindicta de impiis non
 hoc procurantibus sc̄is & post de dinatione ad que factum peccā-
 torum iustorum clarus utroque ad que operare splendent;

XIII Quomodo accipiendum ē illuc quod in psalmo legitur
 non miserearis omnibus qui operantur iniquitatem;
 R Non tam male dicentis animo istuc dicitur quam cor-
 reptionem emendationem q; peccantium desiderant;

Id est ut in prae sentis potius uita correpti non abutantur
diuina patientia usque ad futuram poenarum acerrimitatem;

xxii
Semel loquutus est dominus duo haec audiui. quid hic intellegendum est; **R** semel hic non ad numerum proferendum est. sed ad firmitatem quae autem sunt illa duo quod dominus adiecit. & potest se omnia & uelle misereri; **Calice**. semel loquutus est dominus id est in lege nam in euangelio non alia precepit quam uenit legem dominus solvere sed implere;

xxiii
Quid est quod scribitur transiimus pignem & aquam. **R** Igne & aqua persecutionis indicat ad quem martyrium aliqui hic aqua baptismum intellegendum putant & ignem spiritum sanctum. quoniam fusus peccata tanquam ignis & uocat & hinc est quod scribitur dominus dominus ignis consumens est;

xxiiii
Quid dicit illud quod legitur. iter facite ei quia ascendit super hoc casum dominus nomen est illi; **R** uiam bonorum actuum preparate illi qui super gressus est occasum morte deuisa;

xxv
Pluuia inquit uoluntaria & segetibus dominus hereditatis in firmitate est tu uero per se cisteria animalia habitabunt in ea quoniam huius loci sensus est; **R** pluuia hic secundum litteram manna secundum anagogen. mandata uellex; **L**il & infirmitate uideatur transgressionibus iudeorum gratia tamen euangelii ostenditur esse completa in qua nunc animalia id est gentes habitant adque consistunt;

xxvi
Quae intelligentiae in hoc quod legimus. si dor mi atq; inter medios clericos pinne columbe. de argenteate & postea horae eius in specie auri; **R** In hoc loco. de apostulis optat propheta ut usque ad transitum perseuerent credentes inter tamentis. duobus. in columba autem spiritus sanctus in postea obribus oc cultior intellectus. In argento splendent historiae scripturarum. In auro interior.

Quel preciosior ostendit;

87
xxviii Dixit dñs ex bethan conuer in profundum maris ut intan-
guatur pestus in sanguine lingue canum tuorum & immi-
cit ab ipso. quid hic sequimur; R Bethan in laq no confusio sonat.
ergo dñs nos mē. de confusione conuertit quae ē in cruce
eius in qua cruce sanguine pede suum tinxit clamantibus
iudeis ut crucifigeretur instinctu inimicorum idē demonū.
ab ipso autem saluatore hoc totum uenit quia omnia haec
propria uoluntate sustinuit;

xxviiii Quos illos accipimus principes babilon. uel principes nep-
thalim; R Petrum apostulum uel andream. qui ex his dem
tribubus sunt uocati. sicut & supra bene amin nomine apos-
tulum paulum oportet intelligi;

xxviiii Quid indicat quod legitur. posuerunt signa sua sig-
na: & non cognouerunt sicut in gētum sup sum mum;
R quod babiloni uictoria insolentis effecta. ita exposue-
runt signa in di templo sicut confectui intropeum solent
sup formice introitus q: portarum;

xxix Quid ē quod scribitur. dñs autem rex noster ante secu-
la operatus ē salutem in medio terra; R Iudeam dñs
in qua xps liberauit p cruce mundum quam aliqui
um babilum. tēre arbitrantur. & ali- ter. operatus
ē salutem in medio terra. idē in uice ro uirginali;

xxx Quid ē quod legitur. quia calix in manu dñi
quum meri plenus ē mixto. & in cli nauit & hoc
in hoc uerum tamen fœ eius non ē & in nita; R Ca-
lix dñi mixtus in sen cordia & iudicium inclinatur
& hoc in illa. Cum de in sen cordia in iudicium diui-
na seueritate transitur. fœ autem eius ideo non
& in nita quia adhuc ultimum iudicii reseruat;

xxxi Quae signi ficantia ē quod scribitur & reliquie
cogitationum dñem festum agent tibi;

R pal chre hinc ostenditur quod dī puritatem mentis uel
ut quādam festi uitate letatur;

xxxiii **V**ox in quid contriuitui in rota quid hinc sentiendum ē.
R Rotam hinc ipsum dixit orbem terre eo quod intra eius dē
orbis rotam circumferent contriuitua mugitum;

xxxiiii **Q**uid intellegendum ē de hoc quod scribitur. & percussit inimici
cor suos in posterioꝝ orā; R Secundum litteram ulcerum
illorum fit. commemoratio quibus sunt allophili in pos
teriora percussī; Secundum interiore uero sensum pec
tiuntur inimici dī in posterioꝝ ora cum ad dno iudicio puni

xxxv **Q**uem significat dicens & terminauit iustitiam extremo;
eam aper de silua & singularis ferus depastus ē eam;

R Aprum hic uespasianum ut quidam dicunt uult intellegi
qui iudeos bella uasta uel singularem ferum tatum. uespa
siani filium. qui hierusalem. oppugnatione consumpsit;

xxxvi **L**egimus in psalmo israhel si audias me non erit in te dī recens
quomodo istuc acciamus; R Idola uel anti christum. refu
tandum esse pronuntiat. xpi autem dī. dī recens non erit;

Luce mundo ꝑ carnem nostris temporibus inluxerit;

Nam in principio erat apud dnm. dī uerbum ipse creans.
hominem ad similitudinem dī. qui que diuer
sit uicibus ad que temporibus abrahe uel patry
bus nostris semp apparuit;

xxxvii **Q**ualiter hoc accipiendum ē quod psalmus ait. dī ste
tit in sinagoga deorum; R Idē in congregatione scōrū
dñs autem noster scōs ut regni sui. ita & iam nominis
sui participatio ne. donauit; Unde ad moysen dicit de
ditepharaoni in dnm conpellantur. ergo nomine dī
qui appellantur & filii dī. nē mirum pro illic ineffe
bili diuine benignitatis. indulgentia si uoluerit
ut homo appellatur dī. cum dī appellatus sit homo;

xxxviii Quid hic sentiendum est iusticia & pax osculata sunt te; **R** quod rel & gratia
quod dnm in im ihm xpm quis fecit utra que unum; con iunserunt p mediate.

xxxviiii Qualiter accipiendum est quod legimus diligit dnm portar
sion sup omnia tabernacule iacob; **R** quod dnm umbraculis
sinagoge ecclesie munimenta praesulert;

xl Mater sion dicit homo & homo factus est in ecc. & ipse fundavit ea
altissimus quid hic sequimur; **R** Mater sion ut qui dam uolunt
matrice signi significatur in quantum natus est in ecc. & ipse fundavit eam al
tissimus & est sensus hic quis hoc hominum nuntiare possit sicut illuc
aut brachium dnm cuius uelatum est; Ergo dicit quod nullus ho
minum ei enuntiare possit quasi sal uetur sion in homine qui
natus sit in ecc. ipse autem est homo altissimus qui fundavit ea
& notandum quod & sicem filius altissimus appellatur;

xli Quid hic intelligendum est ubi scribitur factus sum sicut homo
sine adiutoria inter mortuos liber; **R** xps utique inter
mortuos liber quia absque peccato inter peccatores apparuit;

xlii Que est terre ille obliuionis de qua dicitur num quid cognos
centur in tenebris mirce biliatua & iusticia tua inter ra obli
uionis; **R** Rectissime appellatur obliuionis terra impioru
caro ad no derelicta; & aliter terre obliuionis & sicem in
illo accipi potest quod dicitur quo non est in morte qui me
mor sit tui in inferno autem quis confitebitur tibi;

xliiii Quomodo iuuentur aquile reno uatur secundum illud quod
legimus renouabitur sicut aquile iuuentur tua; **R** Aquilae
dicuntur ut nimie senectute implumes fi en; & nido relate uicis
sim pullis suis ministrantibus parci donec diler so senti ueter no re
cipiant & in pinis usum uolandi; secundum ana go gen autem
iuuentur nostra uel baptismo uel resur rectione renouatur;

xliiiii Abyssus inquit sicut pallium amictus eius quid hic sequimur;
R Non bene plerique arbitrantur a bys sum hic amictum
di appellari cum potius amictum terre dici ipse superiorum uersuum
[ordodeclarat];

Re quoque terra ipsa abysso. quasi quodam pallio circumdata uel circumfusca uel cur;

XLV **Q**uomodo stant super montes aquae. quia scriptum est. super montes stabunt aquae;

Rursumque cum aut plene. aquis nubes super montes dependent. aut cum in mari unde ad montium instat excitatur; (den dunt ei);

XLV **Q**uid sentendum est in hoc quod legitur. draco iste quem formasti. ad mul-

R Draco iste diabolus est secundum formam aduersarii. quam in nomine diaboli uoluntarie. nequitię transire instituit; Hunc prophetia isaia. a paruulis describit in ludi; **R** Christus hic manifestissime designatur. eo quod

XLVI **Q**uarta one. intellegendum est. quod describitur. ferrum protransi & anima eius;

Retur gendo adfigentium clauorum dolorem cruciatum que superauerit; Potest hic ferrum. & tribulatio dure necessitatis intellegi. quia enim mecum dixit. aliquando tamen anima scripturis. & iam presentia uitae appellantur; ut in euangelio nonne anima plus est quam esca;

XLVII **Q**uid inter psalmum. & canticum inter est; **R** quod psalmus & psalterio appellatur. ad uero canticum & uoce profertur. & quod canticum pro scientia; Propere uero psalmus accipitur; Psalmus uero ad actualem. id est ad practicum canticum uero ad contemplatiuam. id est ad theoreticam. refertur; (est in mutabiliter promittere);

XLVIII **J**urauit dominus nec penitebit eum. quo modo iurauit dominus; **R** Jurare dominum recte igitur istuc commutatio sermonis usurpatione quod promissio eius. sacramenta obtineat firmitatem; & abtauit caput;

XLVIII **Q**uid indicat illud quod describitur. de correntem in uia bibet propter ea.

R Ad personam christi ista referenda sunt. quia de corrente. id est de passione in uia id est in seculo. bibet propter ea. de galatam caput eius donauit illi nomen quo est super omne nomen;

Quindecim psalmi illi quam ob causam canticis graduum prenotantur;

R quindecim quondam gradibus. sicut ostendit historie; Ascendebatur in templum ad que hi psalmi quindecim canticis graduum inscriptione signantur quod nos per quosdam profectus ad sublimia spiritualium rerum pro uocatione perducant;

Lⁱ Sagitte inquit potentes. acute cum carbonibus desolatoris quae huius
 uersus intelligentia e; **R** Sagitte potentes sunt. uerbis dñi. quae car
 tate eius corda nostra configant. carbones uero. desolata rursus
 quippe caritate desolent. secundum illum carbonem isaiephete. quid
 labia eius dem deponitur ut purgetur uicia que contraxerat uel loquen
 do uel ob timore tacendo;

Lⁱⁱⁱ Quid sibi uult quod scribitur. ecce non dormitauit neque dor
 miit qui custos dicitur israel. **R** dormire inter dum inscriptum dicitur
 cum nobis potius fides dormit. et dormitatem infidelem relinquit
 nec est uerille querenti bus se. nonno ut dormire uigilanti bus;

Lⁱⁱⁱⁱ Legimus in psalmo de hierusalem. cuius participatio eius in idipsum.
 quid hic sequimur; **R** quod diuersae partes. una constructe ciuita
 tem. uel diuersa membra unum cñi corpus efficiant; (animam in aqua immise.)

L^v Quid sentiendum e. de eo ubi dicitur. forsitan pertransis isrl; **R** Pro
 forsitan in greco scriptum e. arce. quod latine. manifestus inter
 praetamur; Puttes ueritatis sensus iste putas pertransis isrl animam nostra
 aquam immensam. nisi dñs fuisset in nobis; (sicut torrens in austro.)

L^{vi} Quid significat quod scribitur conuertere dñe. captiuitatem nostram
R exaltatae anime uox e. ex uiciorum uinculis in libertatem. con
 uersionem que. redeuntis quae postulat uita diuine misericordiae
 aspiratione. ex parte carorum capti uicium soluantur; Sicut con
 strictae glaciae torrens austri tepore soluantur;

L^{vii} Qualiter intelligendum e illud. ecce heredes dñi filii mer
 cetis fructus uentris. sicut sagitte in manu potentis ita filii ex
 cursorum; **R** de futuris seibi loqui propheta significat qui post
 illam sessionem surgendi tempus declarat id e postea quam dederit
 dilectis suis somnium ostendit que futura sit resurrectio illa scilicet
 dum dicit. ecce heredes dñi filii meritis fructus uentris. Ipsa
 itaque dñi e hereditas in filiis quam pro mercede fructus uentris
 inoptus e quia saluator e. fructus uentris quia usque meritis est
 ut ei gentes heredes sint quasi fidem generat in filios;

Sagitte autem apostoli recte appellantur qui orbem terre quasi uolatu
pugnantis doctrinae sua infidelium corda penetrant. quos filios
excusorum. id est prophetarum. optime propheta designat. Nam utique
eum in prophetia sua excusantur. Prophetae quidam ut in illis nisi in
uenta apostoli manifestantur. Excusis itaque prophetis qui a apostoli
generati sunt. recte appellantur filii excusorum;

Lvii **Q**uid est quod legimus sicut ab lacte tum super matrem sua tarribue
in animam meam; **R** anime nostre ab lacte est. cum ab ignorantie infan-
tia ad perfectum cibum uite consummatione sensus erigitur; Igitur
supra dixerat si non humiliter sentiebam. id est si non humilia & terre-
na cogitabam. sed exaltavi animam meam. hoc est ad celestia mente
contendi. haec mihi fiat retributio. ut animam meam intellectus con-
summatio consequatur; dus est;

Lviii **B**eatus inquit qui restituit tibi quod restituit nobis quis hic intellegen-
R Psalmus hic de captiuitate iudeorum cum in babilonem ducti sunt
& de captiuitate qui ex pulsi & e cleſiam confusionem traduntur. intellegi
potest; Hic ergo secundum historiam ut quidam opinantur significat
cyrum regem qui hanc restitucionem sub uerſa babilone restituit. & usque
ad paruos eius illic omni interuentione deseruit; Igitur ore uer-
ſus sensu babiloni. uicem ille restituit qui eam captiuam ducit quae se-
prius habuerat per carum lege captiuum & exordia uitiorum ad per-
quae est xpi elidit; dum est;

Lviiii **S**epe in scripturis dicitur. confitebor tibi dñe qualiter hoc intellegen-
R Non semper penitencia uidetur significare; Confessio. nam confi-
tebor interdum ponitur plaudabo. uel pro gratias agam uel pro glo-

Lx. **I**mpfectum meum inquit uiderunt oculi tui & in libro Iustificabo dñm;
tuo omnia scribentur quae hic significat; **R** Oculi dei imperfectum
nostrum uident. quia ad hominem & iam prius quam formetur ag-
noscat; Et aliter imperfectum nostrum uident oculi dei. qui cogita-
tiones nostras & iam antequam perficiantur introspicit; In libro autem
eius scribuntur omnia quia omnes homines absque eius uoluntate non

nas cun tur uel quia omnes uoluntates nostre apud eum plenissi
me describuntur & nemo in eis die. id est xpo replebuntur. Ac preter
xpm. nemo in eis erit. qui ad pleni ex que di non sunt recipere n̄ possunt;

Lxi Quisunt pulle cor uorum. de quibus scribitur & pullis cor uorum
inuocantibus eum; **R** Fidelis filios significat de infidelibus
pro creatos

Lxii Quid indicatur in hoc quod legitur. ante faciem frigiditatis eius qui subsistit;
R Temptationum p̄ hec frigus ostenditur; & gladii ancipites in malis; erit;

Lxiii Quare ratione appellantur ancipites illi scōrū gladii de quibus scribitur:
R Gladii ancipites dicuntur quod in iudicio. corpus adque animā.
punire simul possunt; & aliter quod puniant. supplicio presentis poe
ne. & metū future. & hinc est illud quod in eo dem psalmo cantatur
dño canticum nouum. quod qui in uel purgamenta creduntur
denationibus ac regibus iudicabunt;

de pro
uer
biis

Ceruus amicitie & pullus gratiarum fabulantur. tecum quid hic sequimur;
R Ceruus amicitie accipien dum hic quidam putant. xpm doctus dilec
tionis & caritatis magistrum; Pullum gratiarum spm sc̄m. quisit om
nium. gratiarum. idē charismatum distributor. admonemur. ergo hoc
ut temp xpi uel sc̄i sp̄i solatia requiramus; utique. aut cogitatione

L Quid ē quod scribitur septies cadit uisus. & resur. ḡ; **R** In sermone
cum labitur aut certe in traseptiformi sp̄i gratiam cum delinquit;
quidam propter septem dies p̄ quos uite humane cursus reuoluitur;
Septies hic dictum esse confirmat. eo quod absque p̄te cato uite ip
sius. cursus esse non possit;

de eccle
siaster

L Quid ē quod in eclesiasten legitur. & flore bit amygdalum & impingu
abitur lucusta & dissipabitur. capparit quo ibit homo in domū & in ta
tis sue; **R** Tradunt pro hec humanorum membrorum fieri signi
ficantiam; Nam in flore. amygdali canos capillos. in impinguatio
ne. lucustę tumore pedum. in dissipatione capparit. cum concupis cen
cie frigus ostendit. que cumque sem in postrema & tē itē tempus. ce
derint. tunc necesse ē inter ram. idē quasi in & n̄ tatis sue domū redat;

DECAN
TI CO CAN
TI CORUM

I

Benetamen hec & nra tis domus & iam ille infuturum; Terra acci
pitur de qua scribitur; Placebo dno in regione uiuorum;

Quid e illud quod de ecclesia scribitur. fuit casum & speciosae filiae ier
rusalem; sicut ea quomodo speciosa; R quia ante examinatorem sui
ecclesie p diuersitate in se consistentiam. biperta e. in scis speciosa e.
in peccatoribus fuit ea; Sic & ierusalem modo sciam ciuitatem scrip
turae compellat. modo peccatorem;

II

Nomen fratruelis quid sibi uult in cantica canticorum; R ecclesia
cuius nomine illic ad saluatorem ista dicuntur. fratruelem uocat xpm.
quasi filius synago & sororem in scis nostri. interdum sentire uoluer.
idcirco secundum quandam scripture. eloquutionem. xpi ecclesie fratru
elii appellatur & sponsus;

de euang
secundum
matheum

I

Quam ob causam in propheta euangelistae quatuor diuersae animae liu
specie designantur; R Matheus optine formam hominis quia ana
tuitate hominis orditur dicens; Liber generationis ihu xpi. filii
dauid filii abraam; Marcus leonis specie prefiguratur. eo quod
ut leo ingens intulit uoce. uox clamantis in deserto parate uia dno;

II

Lucas adnuntiat in utulum quod sacyficius. uel asacer d ogo. su
mac exordium scribens. fuit in diebus herodis regis iude.
sacerdos quidam nomine zacharias; Johannes aquila preno
tatur quia spu euolans ad supra tamquam de sublimi profert
dicens. in principio erat uerbum & uerbum erat apud dnm & dnm
erat uerbum; cum utique natus non sit ex ioseph qui ex dauid.

III

Quomodo accipiendum e quod dnm ihu xpi. dauid filius dicitur.
stirpe descendit; R in contugium tunc iudei secundum legem
de consanguinitate. proxima adsumebant. nec dubitatum est.
quod hac ratione & iam manna ex eodem thubueniens sicut ioseph
ex dauid stirpe processerit; Ideo autem p generationem ioseph origo
manne significatur. quia consuetudo scripturarum est uirorum
potius quam feminarum seriem in generatione. continere. cuius
manne quia cognita sicut legitur. fuit helisabeth. que fuit se scribit.

Defiliabus cearon manifestissimum e quod in xpo secundum car-
nem & utero que genere conuenerit regum scilicet sacerdotum que
sue cessione; (casum & heli commemorat;

III Euangelista matheus ioseph gentium & iacob dicit. & quomodo lu-
ca Ideo quod ab eo secundum naturam alter ei secundum legem pater
fuit; Consuetudo namque apud iudeos & lege erant. ut defuncti fra-
tris uxorem ad suscitandum semen supstet frater acciperet; Jacob ergo
ad que heli uterini fratres fuerunt; Quorum superiore defuncto por-
terior. usus e. & lege coniugio in eorum commemoratione matheus
ioseph prosapiam p regiam originem. & sicut lucas generationem eius sa-
cerdotali sue cessione deduxit; Pater tam ioseph secundum natu-
ram aut dubie iacob fuit; (iurarium ut & ia sponsas. appellat uxores;

III Quare in euangelio maria ioseph coniuge dicitur; R Consuetudo est scilicet
V Quid e quod legimus. ipse uos baptizauit in spu sco & igni; R quia spm
scm uel peccata & ueruntur in nobis. uel scificatione tribuitur. uel
caritatis in passionibus tollerandis fauor accenditur; Aut certe
quia spu baptyzati diuino iudicio & aminabimur; Sunt quidam
apostolos spu sco baptyzatos esse cum sup eos ignis apparuit;

VI Qualiter accipiendum e. de columbe illius corpore in aqua ad sal-
uacionem. sps scs patuit manifesta descensio utrum ante iam fuerit
an ad tempus factum subito apparuerit; R Utrique ad tempus
ostensum. nam ut signum uisibile scs sps. quierat inuisibilis monstra-
retur. uerum quidem corpus columbe illius p diuinam potentiam;

Sed in tempore factum ad horam apparuisse ac deinceps desitisse
crendum e & angelu uero cum se humanis offerunt oculis cre-
duntur. ut quorundam opinio est & isto crassiore aere id e uicino
terris ad presens corpus ad sumere; porro autem uocem aliquam
ita putantur & primere. cum in latus huic aeri ictus tamquam palato
uerborum sonum redat; (quo ipsi possidebunt terram;

II Iustus promittetur regnum celorum & quomodo & iam hoc dicitur
R quoniam nouum celum & noua terra in futuro repmitte. iustis ut tunc
I Eundo sic angeli uerique possideant;

similitudinibus apparuisse signa uirtutum.

VIII
CUM DICAT SALUATOR TYRUM & SYDONEM penitentiam agere potuisse. quia propter illic facta non sunt. quae salutem fuis sent. signa uirtutum. credentibus ad latitudo. R quia ad saluatore pro diuina dispensatione non uenerat nisi ad oues que perierant domus israel;

VIII
Et quidem quod non uenerat nisi ad oues domus israel. R quia inter reliquas usque quaeque nationes specialis unus israel. dñi coluit. ad que uita dixerim peculiari. di quondam populus fuit. Obmerita abraha. ac patri archa. uel dauid. quibus xps p pte repro misit sed que & eorum stirpe descendit. In ipsam carnem in qua uerit apparuit adsumpsit. sed tamen quia uirtutes postea & in gentibus facte sunt. ita testimonium hoc intelligi potest. ut ubi dicit non ueni nisi subaudiatur illo prius. ut sic. & testimonii ueritas & misericordia di uirtutis prompte magis clareat;

X
In euangelio dicit dñs saluator noster iugum meum leue est. & onus meum leue est. & quomodo legitur in psalmo propter uerba labiorum tuorum ego custodiui uias tuas. R equidem manifestum est. quod dñs qui uolunt in xpo pie uiuere psequutionem patiuntur. sed tamen diligentibus dñm que sunt dura in presentia. efficiuntur leuia in spe futurorum;

XI
Quid intellegendum est. de loco illo. in quo scribitur. Orate ne fiat fuga ustra hieme uel sabbato. R secundum historiam ita intellegendum est. ne fiat fuga ustra hieme. id est. ne hybulatio fugae temporis ac cumulat & iniuria. ne fiat fuga ustra sabbato. ne eo utique die. quo habere requiem uacationem que consueuerat. Ad uero secundum intellectum superiorem. ne fiat fuga ustra hieme uel sabbato. ita accipi potest;

4
Huius fuga illic deprehendat. aut in peccatis. al gentes. aut in bonis operibus. otiantes. gemmire utat usque diem illum quod illuc

XII
In eodem mattheo scribitur. dico autem uobis non bibam amodo de hoc bibam uobis cum nouum. in regno patris mei quod hic sequimur;

R Regnum di ut docti interpretantur. ecclesia. est in qua a cotidie bibit. sanguinem suum. xps p scos suos tamquam caput in membris suis;

XIII
Quid cause est quod dicatur. amodo uidebitur filium hominis sedentem ad

F

de terra uirtutis & uenientem in nubibus caeli & alio loco dicitur. non uisus
 surus uenientem in nubibus caeli nisi nouis simo tantum die plangentem omni
 tribus terre. & tunc uidebunt filium hominis in nubibus caeli; Requiritur
 in hoc primo corpore. id est ecclesiae aduentus adnuntiatur per manifestatio
 nem claritatem que signorum. Ille uero alius aduentus capitis est. id est ipsi
 us christi. In illo aduentu per membra sua christus uenit in hoc primum; De Marco s;

Quid significat in euangelio quod dicit que enim habet dabitur ei & quia
 habet ^{quod habet} auferetur ab illo; R uerbi gratia ut si fidem habens caritatem
 non habeat & iam ipsa fide careat quam forte habere uidebatur;

Sicut iudei per scripturam diuinam non intellegentes christum & iam ipsam
 reputabant tenere dei notitiam perdidit & filium non recipientes & a
 patrem non habent; modo alius euangelista horum sextum quae cruci

Marcus euangelista tercia die hora dnm significat esse crucifixum & quo
 fixus sit fuisse commemorat; R quia hic illa poene horum inscriptis suis re
 tulit. quatuor crucifixus est. Ad uero ille hore anterioris tempus commemo
 randum putauit. quod de iudeis ad clamantibus iudei catum e quasi participa
 tionem relationis ea hora crucifixus sit quia uisus est crucifigi; Sed tamen
 in hac ipse passione eius sic tenere debemus quod ita homo ille qui ad
 sumptus sit pro eiusdem uoluntate ptulerit; Ut uerbum illud quod
 in principio apud patrem erat in uisio lacum incemeratum que per man
 serit; Ergo illud iniurie obnoxie fuit quod pro humance infirmita
 te suscipere illud uero incorruptum mansit quod diuina & uitas
 posse debet; (ce abice;

de Luca

Quid e quod scribitur in luca de zacharia sacerdote quod esse dnu
 R uiginti quatuor sortibus in ministerium templi distributa fu
 erant sacerdotum ut in ordine uicis sue quisque sacerdotali funge
 retur officio in hoc ergo ordine octauam sortem. auita. habuit.
 De qua uice zacharias sacerdos fuit;

Quid illi sunt qui scripturis sacris nomina antequam nascerentur
 acciperint; R In nouo testamento praeter saluatorem legimus
 baptistam iohannem; In ueteri uero quatuor sunt. isaac. ismahel

salomon. uel osias. qui ortu uidebantur. iuniores esse quam nomine;

Aduentum matris dñi. quomodo iohannes adhuc sensu carens in utero potuit
gaudere materno. aut matris sensu uel gaudio; **R** Aquibusdam factum
existimatur. ut etiam in utero potuerit. gaudere uisceribus;

Aut certe si hoc ad iohannem potius refertur placet inter miracula diuina
reputandum est; Sicut & illud. cum uox asine in sonum sermonis erupit;

In eodem euangelio quid sibi uult illud quod legitur. factum est autem in
sabbato. secundo primo. cum transiret per sata uellebant discipuli eius spi-
cas. & manducabant confringentes manibus; **R** quidam hoc loco. diem
dominicum ita appellatum existimant. eo quod uideatur secundus ab
ille legalis obseruatione sabbati. & primus sit euangelice sit gratie
celebritate; Si cui autem hoc minus facere uideatur quod diem ipsum
magis sabbati. fuisse. contendant quia scriptum sit de eo quod faci-
tis quod n̄ licet in sabbatis; Potest forsitan & ipse nihilominus. dies
sabbati. ita & hoc intellegi ut nunc obseruatione iudaica. Rectissi-
me enim. dies primus dies dominicus deputatur;

Quomodo uisionem illam in quadris adsumptis tribus discipulis glorifica-
tur. est; Lucas post octo. alii uero euangeliste. post sex dies. sub se-
quitam esse commemorant; **R** Lucas qui habito dñi apud discipulos
sermonem post octo dies scribit uisionem hanc discipulis ostensam. & e-
diem quo dñs loquutus est. conprehendit & eum quo ih̄s glorificatus
apparuit; Hi uero qui sex dies indicandos putauerunt. me diu-
tantum adque integris diebus adnumeratis quasi semi plenū. pri-
mum illum diē postre mūque tacuerunt;

In eodem rur sus dicit. erunt enim & hoc quumque in domo una diuisi
tres in duo & duo in tres diuidentur pater in filium. & filius in patre
suum. mater in filia & filia in matre. soctus in norum sua. & nu-
rus in soctum suam; **R** quidē. quodcum superius quumque uideat
proposuit se p̄sonas sex. in subsequentiibus cum p̄sonarum significa-
tione. subiecit mater & soctus. eadem intellegi potest que p̄ filia
& nurum duobus sic conpellata nominibus ac p̄inde. & in subsequenti;

quinque uideri potest numerus personarum;

VII In parabola Lazari & diuitis aliquante questiones. Incurrunt aut quomodo diues litor mentis sit ante iudicium. Aut quomodo digetum lazari dicitur num quid corpora apud inferos sunt. aut ipse aquam desideret & num quid sitam corporis sentiebat; **R** Haec omnia secundum eos affectos loquitur quos aliquando pro necessitate corporis gesserat. Ceterum ille ante iudicium tormentorum sensus quasi pro loco custodiae in qua erit accipiendus est; Reis quippe ipsa custodia & iam non est absque tormentis. in hoc quoque quod apud infernum abraham uidet. haec subesse a quibusdam ratio putatur. quod omnes & iam sci ante aduentum dñi ihu xpi. ad infernali & in refrigerii locum descendisse dicuntur. Alii opinantur locum illum in quo abraham erat ab illis inferni locis. in superioribus constitutum propter quod dicit dñs de illo de uite; Eleuans oculos suos cum esset in tormentis uidit abraham de longe sinumque ipsum abrae designari illius regionis quidem;

VIII Quomodo istud accipiendum est. quod legitur regnum dñi intra uos est; **R** In uno quoque pro bonorum malorumque actu discrepantia. aut dñs regnat aut diabolus. quia necesse est. ut cuius uoluntate opere percurat ei imperio uideatur esse subiectus; Itaque si iusti sunt. dñs in his regnare dicendus est. Diabolus si iusti. Potest & fides regnum dñi dici. quattuor ad regnum. quatenus iustus uiuit. & pro qua xpi habitat in cordibus; scilicet suorum;

VIII Quomodo in luca latroni saluator dicit hodie tecum eris in paradiso cum utique die illo secundum hominem corpore in terra. anima apud inferos fuerit. **R** Potest forte hic paradiso accipi ille adtribuit. qui & locus ubi abraham esse cum lazaro. in euangelio saluator ostendit; Aut certe ita intellegendum est. quod hanc missionem dñs secundum effectum diuinae potestatis impleuerit quia ubique dñs esse noscendum est;

Quadragesima sex annis ad firmantibus iudeis secundum euangelium iohannis in edificatione templi quomodo ostenduntur impleri. **R** Salomon quidem septem tantum annis domum dñi edificasse. scilicet

de iohann

constat scriptura & hoc dicente. edificauit que annis septem. quadragin-
tas & uero anni in templi restauratione ponuntur. quae habitae in diebus;
herodis. post subuersione hierosolime captiuitatemque iudeorum; Por-
ro ipsa reparatio & edificandi templi diutrac ta e. uicinis in circuitu
nationibus opus ad sicua in festatione prohibentibus;

Quomodo saluator adsumptum hominem dixit in celum. aut quo
modo celum pmititur scis cum dicat nemo ascendit in celum nisi
qui descendit de celo filius hominis qui e in celo. aut quomodo celo
erat cum adhuc esset in terra; **R** Secundum carnem in terra
erat. secundum deitatem celo non de erat. Ideo & ipse ascendit. qui
qui alicui adsumpsit hominem. tamen homo & est hoc e xpi una persona
e. & utique cum ille sit caput. scis autem membra sint. Necesse e. ut sequan-
tur. membra quo caput processerit ut sit in celo xpi cor portis. ple

Qualiter illud accipiendum e. quod scribitur. non enim ad mensuram. In caelo;
dicitur dicit spm; **R** Hoc quidam de filio proprie. intellegendum esse confir-
mant quia homines. dum alii alii plus minus. ue capiant. utq; ad mensuram
spm accipere uidentur; Juxta illud apostoli habentes autem donationes
secundum gratiam. quae datae nobis differenter sicut in pph&ia. secundum
mensuram fidei & cetera;

Saluator dicit uos ascendite ad diem hunc. ego non ascendo ad diem fes-
tum istum. & quomodo postea scribitur de eo ut autem ascenderunt
fratres eius. tunc & ipse ascendit ad diem festum; **R** Ueritas mendacij
um loqui non potest. ad que idcirco n̄ aliter ait. ih̄s factum e. quam qd
renuntij a ueritate. esse facturum. Scenopegia sollemnitatis iudeorum
non unum diem. sed plures dies. sollemnitate. compl&ctitur. sicut &
pasche festiuitas ergo qui adixerat non ascendo ad diem festum hunc
utique ad diem festum ipsum. sicut pre dixerat n̄. ascendit; Nam
& sequitur in euangelio. hec cum dixisset & ipse hoc e saluator mansit
in galilea. ut intellegamus. in ea quidem sollemnitate sed non eun-
dem diem fuisse. de quo postea scribitur. ut autem ascenderunt fra-
tres eius. tunc & ipse ascendit ad diem festum;

Potest & figuratè intelligi hic dies festus. ad quem saluator se non ascensurú.
et se p̄ se s̄. ut in semutandam festiuitatem doceret;

V Qualiter sentiendum ē. de loco illo in quo de h̄c x̄po. saluatore nostro scri-
bitur nemo misit in eum manus quia non dum uenerat hora eius; R̄ Ho-
ra hec non secun dum mathematicos intellegendae. sed potius hora illa
quae ipse crucifigi. quae ipse pati uellet. & ideo non dum uenerat hora ei.
quia non dum cuncta p̄positae operationis impleuerat. Propterque
homines terramq. uita uerit;

VI Quomodo intelligendum ē. quod saluator dicit. cum loquitur men-
daciū & p̄p̄rius loquitur quia mendax ē & pater eius; R̄ Supra dicit
erat dñs ad iudeos si dicit pater uester esse diliget & uti queme. & post
ecc. uos & diabolus pater estis. & desideria patris uestri uultis facere;
Ille homicida erat ab initio & in ueritate non stetit quia non ē ueri-
tatis in eo cum loquitur mendaciū. hic subaudiendum ē. unus quisque
uim & p̄p̄rius loquitur quia mendax ē. & pater eius idē diabolus; Sunt
qui ita disputant. cum loquitur mendaciū. idē diabolus. de p̄p̄rius
loquitur quia mendax ē. & pater eius hoc ē mendacii ipsius pater ē quia
ab ipso uideatur ortum esse mendaciū. ut sic dicit filium ueritatis
genuit ita & diabolus filium genuit falsitatem;

VII Quomodo accipiendum ē. illud quod dicit. abraam pat̄ ur̄. & uultant
ut uideret diem meum & uidit & gaudius ē; R̄ Prophete uidenter appel-
labantur. ideo quod sc̄i sp̄s munere. eaque ceterant elausa quasi futu-
rorum uidebant inter: quos & abraam x̄pm uidit in sp̄m;

VIII Dicitur in euanḡelio scimus quae p̄p̄rius cecores. d̄s non & audiat & quo
modo alio loco saluator dicit omnis qui p̄p̄rius accipit; R̄ Sunt qui hoc
ita sentiunt ille inquit qui dixit peccatores. non & audiri. cecus
fuerat & plenam adhuc quasi infusus colliryo uidere non poterat
ueritatem; Certum ē aut̄ diuine misericordie aurempatere pul-
santibus; Potest & hac ratione intelligi. quomodo d̄s non & audiat.
peccatores ut & iam sic & audiantur insignis; (cum ego in hunc

q

VIII Dñs & saluator quid ē quod in euanḡelio. iohannis dicit in uidi

mundum ueni. ut qui non uident uideant & qui uident cecifiant.

¶ Non minima questio sed nos breuiter. p. necessitate. quid hinc doctorum
opinio habeat p. ferimus. ueni ut qui non uident uideant & qui uident ceci-
fiant. idē ut hi qui se non uere confitentur & medicum querunt uideant.
hi uero qui se putant uideri & medicum non requirunt in sua cecitate
p. maneant. Itaque in hoc iudicium ueni se sed hinc quod dicitur. nec & cau-
sam credentium & in cre dulorum; Ergo ut qui non uident. uideant
potest intellegi. de gentibus qui uisuri erant p. fidem. & qui uident ceci-
fiant accipite uideat potest quia ce labantur p. propria infidelitatem;

Quomodo saluator loquitur pater maior meē. & alio loco dicit. ego & pa-
ter unum sumus; **¶** Dñs ih̄s ita uerus homo ut uerus dñs. de patre
dñs. de matre homine homo. Illud secundum hominem. hoc secundū
dñm. loquutus creditur. iuxta quā rationem diuinitatis & iam in reli-
quis. que aut equalitatem cū patre. aut humilitatem eius sonant fa-
cile intellectus p. ceuit; De apōs ad rōm;

Que intellegentia ē capituli illius quod apostulus p. p. & dicitur. si autem
iniquitas nr̄a. iusticiam dñi cōmendat. quid dicemus. numquid iniquus
dñs. qui infert iram. secundum hominem dico absit. Alioquin quomodo
iudicauit dñs mundum; Si enim ueritas dñi in meo mendatio abunda-
bit. in gloria ipsius. Quid adhuc ego tāquā peccator iudicor. & sic
blasphemamur. & sic iaiunt nos qui dam dicere faciamus mala dū
ueniunt bona. quorum clam natio. iustae; **¶** Obscuris simus ad q.
p. p. in apostulo locus. & multis ad excucien dum p. ferendum q.
sensum uerbis indigent. nobis tam p. festi nati one sermonis artandus;
Dixerat supra ē aut dñs uerax. omnis aut homo mendax. sic scriptū ē
ut iustif. fieris in sermo nibus tuis. & in cas cum iudicaris; Dū & iam
adiect; Si aut iniquitas nr̄a iusticiā dñi cōmendat quid dicemus hic
detesta monis que supra p. posuerunt nascentem euentilat questio-
nem. & adiungit. num quid iniquus dñs qui infert iram. idē in die
tam secundum hominem dico hoc ē secundum humanum eloqui-
tionem quod quasi iniquum dñm appellauerat uel quod irū eius dixerat.

cuius portio in dñm ñ cadat absit hoc est absit ita credi ut iniqui esse dica-
 mus. quisi hec ita ñ inferat delinquenti alioquin. quomodo iudicavit
 dñs mundum. nisi summa equitate. ad que iusticia. deinde. sequitur. si enim
 ueritas dñi in meo mendatio abundabit in gloria ipsius. & hoc ita pponit
 ut refellentur sic non ad probentur. Quia si ueritas dñi mendatio hominis in-
 dignum. nec peccator tñ quā peccator iudicatur. & que blasphemant in
 apostulos uera uidebuntur. Ergo quidē quod dicit & & comparatione
 iniusticiae. iusticia clarescit. homo iniustus esse debet. ut dñs iustus appareat.
 Damnatio autē eorum iusta ē quinos hec ad firmant dicere quid dicere.
 faciamus malice. ut ueniant bona. Putabantur autē apostuli istuc dicere
 apud eos qui male interpretabantur dictum. Apostolicum illud utiq;
 ubi abundauit peccatum sup abundabit iusticia;

ii **Q**uid ē quod legimus ut quid enī xps cum ead huc infirmis semus secun-
 dum tempus pro impiis mortuus ē. uix enī iusto quis moritur. Nam p
 bono forsitan quis & audeat mori; **R** Hoc ē quod uult intellegi ille
 pro impiis mortuus ē cū uix quā repperiatur. mori uelle pro iusto.
 Nā pro bono idē xpo mori possit. *Forsitan aliquis mori & audeat hic & dñs esse uere cande in h. caris qd xpo*
 & aliter uix enī iusto quis moritur
 in uetere lege in qua ē p mandatorum seueritate iusticia. uix pauci
 martyres sunt repperiti. In nouo autem instrumento in quo ē p priba-
 te. p ceptorum bonitas in numerabiles martyres gesserunt;

iii **A**postulus dicit de dō patre sed p omnibus nobis tradidit illum. idē
 filium. quid in hoc significat; **R** Tradidit traditōni ad que uent.
 In tē crī nā que libris facere. in cer dum dñs dicitur in quibus facien-
 dis uidetur prestare patientiam. Alia quippe sunt que fieri dñs uult
 alia que fieri sinit uult ergo fieri que facta appareat esse meliora
 ad uero dē uero p mittit ut libertas humani constet & arbitrii.
 In qua arbitrii libertate bonorū malorū ue sectatoribus diuino
 iudicio exhibeatur retributio iusta meritorum;

iiii **I**n hac eadem epistula quid intellegendū ē. de hoc quod legimus
 quis accusauit electos dñi. dñs qui iustificat quis ē qui condemnat. xps
 ih̄s qui mortuus ē in mo qui & resur. rēxit quis ē ad dexterā dñi quis iū

Interpellat p nobis;

7 **R**haec in quibus sibi ipse respondit quasi hironicos legenda & e sensus iste nisi forte electos suos accipit qui iustificat. accipit qui plus mortuus condonavit minime utique & iam interpellat pronobis. hoc est ergo quod dicit nemo contemnavit electos;

Quid sentiendum est in loco hoc in quo apostolus loquitur. optabam enim ego ipse. anathema esse. christo pro fratribus meis. qui sunt. cognati mei secundum carnem. & reliqua; Anathema interdum. ut & hic occasionem interfectionis significat. Ergo hic apostolus perire optat in carne. ut alii salventur in spiritu;

Et aliter ita hic apostolus. in nimie caritatis expressit. & optans si fieri possit christo anathema esse pro fratribus. sicut & moyses qui cum pro populo suo dominum precaretur ait. & nunc domine siquidem dimittis illi peccata illorum dimittes. si autem deleme delibrotuo quem scripsisti; sequimur;

Idem loquitur de deo ergo cuius vult miseretur. & quem vult indurat quid hic **R**nduratur cor ad o dum criminum poena diffundatur;

Rursum ipse adfirmat dicens quod querere ista. non est consequutus electio autem consequuta est. cetero vero ecce ceciderunt qui huius rei sensus est; **R** Non quia illum deo volentem aspiceret ceciderunt. peccata qui omnia sicut scribitur. vult salvas fieri sed illos qui se ipsos ecce cauerunt pro tributione malitiae dicitur tradidisse dum deserit. tradere enim domine est derelinquere;

Qualiter accipiendum est illud quod scribitur. si fuerit inimicus tuus cibus cibus illum sicut potum clausi. hoc enim faciens carbonem ignis congeres super caput eius. **R** hoc est igne conpunctionis. congeres cum bona pro mala reddis. **R** aliter. non quod hoc animo inimicus pascebeas. ut carbonem ignis supra caput eius congeratur. Sed quod inimicus ille cum bona pro malis recipit. si nulla malitiae suae. poenitentia commouetur. ipse sibi potius carbonem ignis supra caput suum congerat; **R** tunc est prope quod;

Cum potestas non sit nisi ad o. sic apostolus dicit. quia non omnes bene accipiunt **R** Quia & vitam hanc omnes. equaliter capiunt nec tamen omnes equaliter

Omne inquit peccatum quod sum que fecerit homo & traxit corpus est. **R** Quia autem fornicator in corpus suum peccat quid hic sentiendum est. **R** quod cetera peccata pro corpore & traxit secus admittantur. fornicatio sola in corpore

passionibus admittitur;

ad cor
vult

63
Qualiter locus ille accipiendus est in quo scribitur. Numquid domos non ha-
bent ad manducandum & bibendum. aut ecclesiam dicitur contemnentes & con-
fundunt eos qui non bibent. R. Apud corinthios quondam sic aliqui adserunt
prava inualuerunt. consuetudo ecclesiarum passim dehonestare conuiuium
in quibus uerecebantur ante dominicam oblationem. quam post cenam noc-
tibus offerebant. Cumque diuiter ebrui ad eucharistiam uenirent usque
abantur inopi fame. Nos uero iste ut referunt de gentili adhuc supersticio
ne ueniebat. unde & iam quibusdam locis per egypti rura uel iuxta dies sabbati
nocte post cenam dicitur ad ecclesiam conueniri.

Quis modi prophetiae de qua scribitur. si autem omnis propheta in re & ueritate
quis infidelis. aut idiota conuincitur ab omnibus. diudicatur ab omnibus oc-
cultata cordis eius manifesta fiunt. R. Prophetae genus duplex est doctrine
unum ^{aliud} diuinationis. Sed diuinationis praesentis temporibus magis uiguit doe-
trina praesentibus. Occulta autem cordis eius manifesta fiunt. dum in ecclesia
prophetae. id est moraliter disserentem conscientia compungit audientes.

Quid est quod scribitur traditurus filius regnum dei patri. Traditurus qui-
dem sed tamen non ita traditurus ut careat. traditio autem regni nostra
pro uectio est tunc cum esse & inter filium et uerum imperium regnum.

Quid sibi uult illud quod scribitur omnes quidem resurgimus. sed non omnes
inmutabimur. R. Id est non omnes in gloriae inmutabimur. quia resurrectio
& incorruptio communis est omnium inmutatio autem ad gloriae prophetarum.

Apostulus dicit obscuramus pro christo. reconciliamini deo eum qui non nouerat peccatum
pro nobis peccatum fecit. ut nos efficieremur iusti iudicium in ipso quod hic sequimur.
R. Reconciamini inquit deo qui christum fecit hostiam pro peccato. Peccatum uero
appellatur ipsam hostiam si in ueteri testamento requirit inuenies. Potest ista
& ita intelligi factum hostiam pro peccato christum qui filium suum misit in simili-
tudine carnis peccati.

Datus est inquit mihi stimulus carnis meae. angelus satanae qui me colasit &
quomodo istud accipiendum est. R. dicunt quidam. apud sepe dolore captus
esse usque ad mortem. melius autem uero ita accipi. ut colasit. nullis passionibus in-
tellegatur quas enumerauit ipse dicens. Ter uisus sum. semel lapsum.

Fussit & cetera.

ad cor
12 theos

si mulum erigo carnis appellat tribulatione carnis. & angelum satane illu
quo quasi inmissio retanta illa patar & ur;

adephe
si o e

Quomo intellegem dume. quod ap[ostolus] scribit. quod p[ro]posuerit d[omi]ni. in dispensatione
plenitudinis temporum instaurare omnia in xpo. que in celis & quae in terra
sunt in xpo; R. Veremurum e quid nunc reparatur in celo. Reparatur ergo secun
dum opinionem quor[um] da illa que cu[m] prim[us] ap[ostolus] cecidit angelorum portio
p[er] augm[en]tum societatem que scorum de quibus scribitur scribitur sed sic angel[is]
in celo. Reparantur omnia quoque in terra cum & iam in locum deficientium
iudeorum admittuntur credentes & gentibus & aliter instaurantur que sunt
in terra dum nos p[er] medi[um] atoris nostri sanguinem reconciliatio nem que repa
ramur. Reparantur celestia cum de salute nostra gaudium nascitur angelorum;

Quid e quod ap[ostolus] loquitur de deo patre & quo. omnis pater noster in celis e. & in terra
nominatur. R. quia cum ille nobis pater prim[us] & uerus sic ab illius nomine diu
uatur quam illi patres appellatur;

Quomodo apostulus dicit. honore patrem & matrem quod mandatum primum cum
in mandatis ut qui dam ordinauit quasto sic loco; R. Aliqui de hoc ^{tra} disserunt dicen
tes. Tre illa mandata quae superiorum sunt. omnia ad d[omi]n[u]m p[er]tinent septem sequen
tia ad hominem & trae illa ad d[omi]n[u]m p[er]tinentia in unalegi tabula tenebantur;

In alia uero tabula precepta illa erant que ad hominem p[er]tinebant; Hoc
itaque mandatum in septem mandatis. que ad proximum p[er]tinent. primu[m] est.
Alii uero qui hoc mandatum. in quarto. sed quinto. loco quod & nos p[ro]batum esse
confir mant. Itade hoc disputant de alio loco ipsum totum quia in illa pri
ma lege conscriptum e. Recte primum mandatum appellari quod utique
primum faciat or do postea aliorum in lege consequens preceptorum;

Item & hoc aliter. honore patrem & matrem. quod e mandatum primu[m] & sub iun
git in p[ro]missione. in qua p[ro]missione ut bene sit tibi. & sis longeuus super ram;

Igitur in mandatis hoc e primum mandatum. quod habeat hanc qua supra
diximus p[ro]missionem; id e fugare p[er] opera iniquitatis. unde dauid.

Quid sibi uult illud quod scribitur. sp[iritu]m nolite & tinguere. R. Extingue
sp[iritu]m s[an]c[t]u[m] tuu[m] ne auferas eum; rella in ad uertudni n[ost]ri ihu xpi seruetur.

Sequitur paulo post in eodem. & integer sp[iritu]s u[ost]er. & anima & corpus sine que

quid hic intelligendum est: **R** **S** **p** **m** hic dicit illa utriusque scilicet de quo supra dixerat spiritum nolite extinguere qui quidem insubstantialis est. non possit extinguere. Extinguitur nobiscum auferatur a nobis: donum namque eius uel gratia in hominibus. sicut eorum uirtutibus ac conditur: ita eorum uirtutibus extinguatur. Alii adserunt spiritum hic ac capiendum esse anime ipsius intellectum ad sapientiam de quo alio loco idem apostolus dicit. & per spiritum testimonium reddat: spiritum nostrum quod sumus filii dei hoc est quod ille sanctus spiritus. hanc intellectualis spiritum nostrum testimonium reddat. quod sumus filii dei alio quoque loco apostolus loquitur. prae illam spiritum prae illam & sic quid hic sequimur: Hic spiritum proceponens. & uoce dicitur prae illam & sic prae illam. **estis cum christo ab elementis mundi. quod adhuc tanquam uiuentes in**

ad colosenses

VII **Q**uid hic intelligendum est in capitulo illo in quo ad colosenses scribitur: Si mortui mundo decernatis. **ne & gesseris** neque gustaueris neque contractaueris. quae omnia in interitu ipso usu. secundum praecipua & doctrinas hominum. quae sunt ratione quid est habentia sapientiae in **superstitione** & humilitate ad non parcendum corpori non in honore aliquo ad saturitatem carnis: **R** **P** stringamus ut possumus locum summi obscuritatis in uoluntate dispartit contra eos. qui & uelut christiani propriis contendebant ceremonis inherere: Etiam supra dixerat de improbabili torum obseruatione in cibo. ut prae illam. & quod nec moenia eorum & sabbata umbra futurorum praeculissent: Post haec rursum in consequentibus dicit. Si mortui estis cum christo ab elementis mundi quod adhuc tanquam uiuentes in mundo decernatis. hoc est diiudicatis quod diiudicatis. dicendo utriusque **ne & gesseris** neque gustaueris quae sunt omnia in interitu ipso usu quia omnia in quod illa quae neque contingenda neque gustanda creditis ipso usu suo deum absumuntur intereunt: secundum praecipua & doctrinas hominum quae sunt rationem quid est habentia sapientiae in **superstitione** & humilitate & ad non parcendum corpori doctrinas hominum dicit quae praecipua ipsa carnaliter intellegant praecipientes in lege prohibita non manducari sed hoc sic ipse subiungit in **superstitione** & humilitate super uacua & in corporis afflictione. cui utriusque corpori non parcatur uel per uisum mochi abstinentiam per cunctationem. sequitur autem non in honore aliquo ad saturitatem carnis: Ergo hoc est quod uult intellegi omni ille obseruationes licet & rationem aliquam sapientie praefere uideantur. qui apertentur legem praecipuorum tenere tamen in **superstitione** non in honore aliquo dicit quia sunt ad implendam uoluntatem obseruatione carnalis;

Questingularum rerū ē accipiendā dicitur creatio in his quas ap̄t p̄fert dicens. obsecro igitur primo omnium fieri obsecratio nec orationes gratiarum actiones;

Robsecratio nec si sunt p̄ peccatis p̄teritis uel p̄sentibus. orationes p̄ adipsos dicitur quæ speramus postulationes cum p̄ alius interuenimus. Gratias actiōnes cū ea que poscimus impetramus uel cōte cū p̄ in m̄is dī beneficiis gratias laudesque rependimus;

Locus ille quomodo accipiendus ē in quo scribitur. quorum dā hominum peccata manifestata sunt p̄ cidentia ad iudicium quos dā aū & subsequuntur. **R** Supradixerat aduersus presbiterum accusationem non recipiendam nisi sub duobus testibus. & paulo post addidit quorū dā hominum peccata manifestata sunt p̄cedentia iudicium utiq̄. dū omnibus notat quos dā aū & subsequuntur uti que dū postea iudicio exhibentur. quod si sit aliquid iudicio dī magis accipiendum putant. potest ita intelligi p̄cedere ad iudicium illa peccata que ante hic unus quis que commiserit. subsequi uero illa quibus nos quidē causas dedimus. Sed iam post transitū n̄m cōsumata intelliguntur. Ergo subsequuntur nos ad iudicium huiusmodi peccata si uerbi gratia cum in op̄e nos causas adtulimus fame post obitum n̄m at que egestate consumptus sit. **I**tem p̄cutit & de dñi paries de albatē quomodo hec intelligenda sunt;

ad
moche
uon

Alexander erarius multa mala mihi ostendit reed. dicit dñs secundum opera eius. **R** P̄cutit & te inquit non p̄cutiat & rursum reed dicit. Non reed dicit. unde fit ut n̄ tam male dicentis animo distaret unde ait. quam iudicium dī ad que uindictā denuntiatur. Item aliter & si p̄ administrationē p̄phēcie in motu animo mole dicit p̄phēcia ut illuc obscurentur oculi eoz. dicit quid eorum meritis debeat. quia omnis p̄ uolūtas & in obediētia accipit iustam operis ad que mercedis reed;

ad
breos

Quid in hoc sequimur quod ap̄t dicit. fidei iacob moriens singulos filios ioseph benedixit & adorauit fastigium uirge eius. **R** Sceptri significatio ē accipiendā uirgā & p̄ hoc regni potestatis que fastigium. In quo x̄p̄s legitur coracur. qui uoluit futurus erat regni hebreorum caput; dicit ap̄t s̄p̄.

Quid indicat illud quod legitur sabbati habens iter. **R** Idē mille passos sabbato aū. usque monte oliuē. iudicis licitum erat. uel certe sic ubi fuissent tanto spatio de ambulandi licentiam p̄sumebant; ap̄tulis insūflatur cū secum elum

Sp̄s̄er quomodo ante ascensionem saluatoris. secum dū euangelistā iohannem actus ap̄tuloz post decimū ascensionis die ap̄tulos misit sic;

88
R Multe scilicet gratiarum donationes sunt secundum illud quod apostolus dicit. Aliquid datur pro spiritu sermo sapientie. Alii sermo scientie. secundum eundem spiritum. Alii gratie sanitatum in unum spiritum & cetera. Igitur ante ascensionem gratia: scilicet spiritus acciperunt quae possent peccata dimittere & baptizare. & credentibus spiritum ad optionis infundere. secundum quod & tunc cum eis a saluatore spiritus insufflatus dicitur. dictum fuerit. quorum remisistis peccata remittuntur eis. & quorum retinueritis retententur.

Ad uero post ascensionem multo maiorem scilicet spiritus gratiam preceperunt. in operatione uirtutum & gratia sanitatum. & diuersarum preceptione linguarum. Iuxta illud quod eis de eodem die promissum fuerit. ut baptizarentur spiritu sancto & induerentur uirtute qua euangelium christi uniuersis possint gentibus predicare.

In hac ergo preceptione scilicet spiritus secundum dominice gratie distributionem apostolorum demonstratur perfectus non conpugnantiu diuersitas scripturarum. & aliter quarebis datur sic spiritus sanctus. Egrege quidam doctor exposuit dicens deo quem primum hic saluator pro ipsum dedit & de celis postea sic ut signifi caratur. dilectio proximi & dilectio dei. que in cordibus sanctorum pro ipsum sanctum diffunditur. quod dicitur.

Ad euangelizandum diuerbum qui apostuli quibus se se orbis partibus intulerunt.

R quantum narrat historia bartholomeus in indos. thomas in ethiopia.

in parthos. matheus. & thiopt. andreas scythas predicatio nemolliuit.

iohannes asiam diuino sermone corripuit. petrus cap padoliam ad que calatia.

bythia partem & pontum punitias que confines. dum iudeis predicant circuit postremum roma illustraturus accessit. paulus ab hierusalem usque

illyricum. cum euangelio repleuit se. tam innumeris ac dispersis nationes precepit tamquam armis uictor edomuit.

se apostolo stabant stupentes audientes qui

cum in actibus apostolorum primu legatur. uirtu qui co itabantur. cum hoc

de uoce nemine audientes. quomodo postea apostulus dicit. & qui mecum erant

lum quidem uiderunt. uoce autem non audierunt eius qui loquebatur mecum.

R Superius ubi audis se uoce referuntur ad deum. non uocem sed in cognita

sonum uocis acciperunt. ut eos postea dicit. uocem non audis se. id est

& per se uerborum significatiam. quae possent intelligere quod dicitur

acptinde idcirco diuersa uoce & audis se & non audis se referuntur

quia quantum ad sonum pertinet audierunt quantum ad uerba non audierunt.

contra int̄dictum tunc di in commune ceteris.

V Quare prius cōmunis cybus uocabatur qui putaretur immundus; R quod pater & hominibus qui in ciborum discretione legis obseruantia non tenebant. p quā iudei partem di se esse iactabant purificatus ē aū & iam ad nō dicente ad p̄rum quē di purificauit. nē in cōmune dixeris.

bapti s̄ati fuerant bapti s̄antur apaulo;

VI Quid illud ē quod in actib; apostolorū duodecim illi qui iohannis baptis̄mo

R hoc idcirco quia non in nomine trinitatis bapti s̄ati erant. Baptis̄mum enim iohannis licet in eū qui uenturus ē bapti s̄aret. tam p̄prie iohannis baptis̄mus dicebatur unde & ab hereticis ueni enter non rebapti s̄antur a nobis. si bapti s̄atus constat in nomine trinitatis nisi impositio tantū manus ad fidem rectam conuersis adhibetur ut p̄ hanc sc̄i sp̄s suscipiat infusio;

de ept̄ jacobī

Quomodo dicit̄ dī in tēptat̄ malorū ē & ipse neminē tēptat cum nihil omnis scriptum sit temptat uos dñs dñs ur̄t; in passionibus a concupiscentiis

R temptatio dñi p̄ batio appellatur neque enim ille quem quā tēptat n̄r. ille tēptatio ē cū humiliat; deicimur. ad nō ē tēptatio cum p̄ bati glori ficanur & ideo dñs in tēptor malorū ē; dñi castus p̄ manens in sc̄m sc̄li;

de ept̄ jōh̄

Quomodo p̄fecta caritas foras mittit timorem. cū tū sū scribitur timor qui quis dñi diligit utique absque dō esse formidat hūc timor di quis mans̄ in sc̄culū. Igitur hūc timor de p̄fecta dñi caritate descendit; Ad uero alius timor ille de temporaliis rebus nascitur. quā ū sepe amissionem ueremur. hūc timorem foras mittit diuine p̄fectio caritatis;

Item iohannis in epistula sua ponit. tres sunt quę testimonium p̄hibent. aqua sanguis & sp̄s. quid in hoc indicatur. R Simile huic loco. & iam mihi illuc uidet̄ quod ipse in euanḡeliosuo de passione xpi loquitur dicens; Unus militum lancea latus eius aperuit & continuo exiit aqua & sanguis & qui uidit testimoniu

neodem ipse de ihū dixerat. inclinato capite tradidit sp̄m; [phibuit;

A

R Quidam ergo hoc ita disputant. aqua baptis̄mum. sanguis uidetur indicare martyrium. sp̄s uero ipse ē qui p̄ martyrium. transit ad dñm; in trinitatem. eo quod p̄fecta ipse p̄hibeat testimonium xpo. aqua p̄p̄t̄e indicans quia ipse de se dicit. me derelinquent. uis fontis aque uiuę.

plures tam hic ipsa in tēptationē mistica intellegunt.

Sanguinem xpm de mont̄ trans utique p̄ passionis cruore. sp̄m uero sc̄m. sp̄m

[manifestans;

hec autem tria de xpo testimonium ita phibent ipso me uangelio loquen-
 te. ego sum qui testimonium phibeo deme. & testimonium phibuit
 deme qui misit me pater. Et item cum autem uenerit paraclytus
 que ego mit tam uobis spm ueritatis qui a patre pcedit ille testimo-
 nium phibeat deme. Perhibet ergo de testimonium pater. cum dicat
 hic est filius meus. filius cum dicat ego & pater unum sumus. Spis scs cum
 deo dicitur. & uidit spm di descendentem sicut coluba & uenientem sup se.

Quid est quod rursus in epistula sua pferit esse p quoniam debeat orari
 peccatum usque ad mortem. **R** Utrique usque ad mortem peccat ille pec-
 cator. qui in huius temporalium cursum penitentiam non agit. In acti-
 one illius quoque oportet intelligi. quia uicium blasphemauerit in spm scm.
 non remittetur. ei neque hic neque in futurum. Blasphemat enim qui diu-
 nit promissis spm qd scdm nime credens in quo est remissio peccatorum & con-
 ciliatio in hac uita p factis factionis opera detractat.

Quid significat quod in eodem legitur mundum in maligno esse positum.
R Non quod ad mundus in maligno sit positus. sed quod uita hominum in
 mundo uiuentium sint maligna. Hoc modo & iam illud patebit quod
 scriptum est. qui aduersus malisunt.

Quid sunt illi septem sps di. qui in apocalypsi commemorantur.
R Huiusmodi quos & propheta isaas enumerat. Spis sapientie & intellec-
 tus. sps consilii uirtutis. sps scientie & pietatis. sps timoris dei. In quibus
 tam spiritualia opera significantur. omnia autem illa operatur unus adq.
 idem sps. & quidem hec de optimis doctis simorum & igenti tibi ame-
 prolata sunt. Siquis tamen in predictarum questionum disputationibus
 adulerit quem magis pbentur reprehendens ptnaciam que impleris que
 esse solet non ab inuicem sequiturum esse meliora. AMEN.

III

de apocalyp
10h.

7

**FINIT LIBER FELICITER
 SAI EULHERII INTERROGATI-
 ONUM;**

INCIPIT PROLOCUS SANCI IULII NILII

SANCTO ac beatissimo episcopo primasio iunior. Scripsit uenerabilis
pater primasi qui uicem meam & positum meum conscius. Sicut diuine studium
habere non denego ita doctorem non presumo. illud propheticum inuenit.
Peccatori autem dixit quare tu enarras iustitias meas & adsumis tes-
tamentum meum pro tuum. Sed dum te inter alios reuerentissi-
mos episcopos tuos usque ad constantinopolim peregrina prouincie
coegissent utilitas affectu innoticiam conloquium que peruenimus.
Tu autem more tuo illo nihil ante quesisti quam si quis esset qui in greco
diuinorum librorum studio intelligentie quae flagrant. Ad haec ergo
respondi uidi semel quendam paulum nomine per lamgenere qui in
seulammisibi urbe est doctus ubi diuina lex per magistris publicos sicut
apud nos in mundanis studiis grammatica & rhetorica ordine ante
regulariter traditur. Tunc diuque sitis siquid & eius dictis habe-
rem. Dixi quod legissem quasdam quibus ille discipulorum animos di-
uinorum scripturarum superficie instructos prius quam expositionis
profunde pate facere solebat imbueret ut ipsarum interum causa-
rum que in diuina lege uersantur intentionem ordinemque cog-
noscerem. Ne parum & turbulente sed regula inter singula do-
cerent. Hec ut pater nescio quare ratione omnibus christi anis eru-
diti uolentibus necessaria iudicasti. & eusantem quem mediu us-
que ad deentionis impudentiam contulisti. Unde in duos breuis-
simos libellos regularia haec instituta colligi addens ipsius
dictionis quantum potui utilitatem. Formam ut uelut disci-
pulis interrogantibus & magistro respondeat breuiter singu-
la & preluce dicerentur & ne aliqua confusio partem quoniam
ut ad solam negligentiam perueniret. Magistro in grecam
litteram. Discipulis. A prepositis ut sperere grimus caracteribus
& quibus latina scriptura rimum non ut in uer error omnis penitus
auferatur. Sunt alia illius uiri predecece munimenta. Nam
& beati pauli ad romanos epistulam audiuisti subtilius ut arbitror.

89
Sponnentem quam ego ex ore eius memoria laboratur exiit. Sed cu-
rarum negotiorum que spem Ne aliquid Agro dominico fructificamus
impediunt: Sufficit hec ^{una} temeritas que diuino gazo philatio uisua paup-
tate confessa. Duo h' audeo minuta lactare. Sunt qui talentis hono-
rent unde egentibus preterogentur qui uirtutum gemmas aurum ui-
te. Argentum scientie diuinis posunt offerre sacra. ut. mihi nil ampli-
us positis duobus his subp'et minutis. & ipsi ab alio commodatis. Veru-
enim multum mihi de euangelio quo examinatore pollicior quam licet.
Alio ex pretio preiosa. ex plurimis ualent plurala. gire egotam quod
totum dedi plus obtuli. & pluri pro loco. CUS.

INCIPUNT TITULI HUIUS LIBRI PRIMII

- I. De partibus diuine legis que p'tinent ad sufficientem scripturarum.
- II. De historia. III. De prophetia. IIII. De pro uerbi. V. De simplici
doctrina. VI. De auctoritate. VII. De scriptoribus diuinorum
librorum. VIII. De modis scripturarum. VIII. De his que scriptura
nos edocet. X. Quot significationibus. scriptura de do loquitur.
XI. De significationibus. diuine essentie. XII. De significationibus tri-
nitatis. XIII. Quot modis significatur pater. XIII. Quot modis signifi-
catur filius. XVI. Quot modis p'sona sp's sc'i significatur. XVII. Quid
habet proprium uel commune p'sona trinitatis. XVIII. Quot modis
diuinitas significatur. XVIII. De ordine scripturarum. XVIII.
Quot modis & conlatione ad creaturam d'i significatur.

INCIPET LIBER PRIMII IUNII

I. In quot primas partes diuinas legis scientia diuiditur. IC. Indu-
as. quarum una ad ipsam speciem dictionis p'prie p'tinet. alia in re-
bus e. quas ipsa scriptura nos edocet. A. Que p'tinent ad sufficientem scrip-
turarum. IC. Ad ipsam sufficientem. dictionis p'prie p'tinentias
quinque. A. que IC. Species dictionis auctoritates. conscriptor-
modus. ordo. A. Species dictionis quot sunt. IC. Quatuor. Na-
aut historice. aut propheticce. aut prouerbialis. aut simpliciter docentis.
De hystoria.

Δ Hystoriae quid ē. **¶** Præteritarum rerum presentium ueritatis;

Δ In quibus libris diuina continetur hystoria. **¶** In xii. Genesios. 1. Exodus. 1. Leuitici. 1. Numerorum. 1. Deuteronomii. 1. Iosuae. 1. Iudicium. 1. Ruth. 1. Regum secundum nos. quattuor. Secundum hebreos. duo euangeliorum. quattuor. Sed mattheum. Secundum. marcum. Secundum. lucam. Secundum. iohannem. Actuum apostolorum. 1. **Δ** Nulli alii libri ad diuinam hystoriam pertinent. **¶** Adiuunguntur plures paralipomenon. 11. 10 B. 1. hesdre primum. Iudith. 1. ^{hest.} Machabeorum. 11. **Δ** Quare hi libri. inter canonicas scripturas non currunt. **¶** Quō apud hebreos quoque sup hac differētia. recipiebantur. sicut hieronimus testatur.

Δ Nulla in his libris alia species inuenitur. **¶** Accedunt ceterae sed non principaliter. quia & ipse quibus dictesunt primum secundum. ceteras species sunt locute tamen. ab eo qui librum scripsit. ut hystorice sunt. relatae. Sicut benedictiones iacob patri archie ab ipso quidem ut propheta dictesunt. Sed moyses qui refert. ordinem narrat. hystorice. & cum ipse moyses. dicit. In principio fecit deus celum & terram. prophetaico quidem spū dicit sed specie narrat hystorice. Similiter & pro uerbaliiter. non nunquam sonat hystorice. ut ē. ambulancia. ambulauerunt. ligna ungerē sup se regem. aliquando simpliciter docet. ut ē. audi uis. dñi dicitur dñi unus ē. omnia tamen ut dixi specie contexuntur hystorice. **Δ** quid hystorice. speciebus ceteris prestat. **¶** quod ipse ceteris subiacent ipsa non nulli.

Δ Quid illi commune cum ceteris. **¶** habet commune cum simplici doctrina quod utrumque sufficere plane uidentur. cum simplici intellectu plerumque difficiles nam alie contra.

Δ Quid ē propheta. **¶** de propheta.

¶ rerum latentium præteritarum. aut presentium. aut futurorum. sed diuina inspiratione manifestata. **Δ** ad am præteritæ propheta. **¶** uerbo dñi celis magis sunt & quō

ipse dixit & factus est. & in principio creavit deus celum & terram; Δ
 de presentibus. $\text{I} \text{C}$ cognitionem futuri facti. ieremias propheta in
 sente uidit & ananie. ac saphire petrus apostulus. Δ de futuris
 $\text{I} \text{C}$ ecce ceur go concipiet & cetera. Δ Quare in definitione posi
 tum est latentium. $\text{I} \text{C}$ quia si quis iam cognita dicat licet futura
 sint tamen propheta non est. Sicut nos cum resurrectionem precha
 mur propheta non sumus. Si uero cuius cumque temporis latentia ma
 nifestat. Tunc propheta est sicut iam ostendimus. Δ Probat hoc. $\text{I} \text{C}$
 apostuli testimonio in epistula ad corinthios ait. si conuenerit uni
 uersa ecclesia in unum & omnis lingua loquantur in trement autem
 idiothe nonne dicent. qui amentis. si autem omnes prophetent. Inter
 autem quis infidelis uel idiotus conuocatur ab omnibus Interroga
 tur ab omnibus occulta & iam cordis eius manifesta sunt. Et tunc
 cadens in faciem adorabit deum adnuntians quod manifeste deus in uobis
 est. ecce apostoli propheta uim in occultorum manifestatione
 signauit sed & sequentia in eadem epistula in eadem multis sunt talia;

Δ Quare ad diuina inspiratione. $\text{I} \text{C}$ quia illi qui autemo
 num instinctu aut alio modo latentia dicunt. licet propheta
 dici possunt. tamen inter diuinarum scripturarum non nu
 merantur. auctores; Δ In quibus libris propheta suscipitur. $\text{I} \text{C}$
 In xlii psalmorum. $\text{C} \text{L}$ LIBER 1. osee. lib. 1. esae. lib. 1. iohel
 lib. 1. amor. lib. 1. abacuc. lib. 1. ione. lib. 1. micha. lib. 1. Naum
 lib. 1. sophonie. lib. 1. hieremie. lib. 1. ezechiel. lib. 1. daniel. lib. 1.
 aggei. lib. 1. zacharie. lib. 1. malachie. lib. 1. ceterum de iohannis.
 apocalypsin. admodum apud orientales dubitantur. Δ nulla in
 his libris alia species inuenitur. $\text{I} \text{C}$ accedunt & cetera sed non
 principaliter. nisi ad preparationem prophetie. sicut in esaias. achaz
 ezechie regum uelut que dam refertur historia sed prophetie
 inuentio est non gesta contigere sed predictio. & tunc compro
 bare. & in hieremia cum dicit terra. terra. audi uerbum domini
 terra uerbi alter habitantes. in eis homines nuncupat;

& cum esaias dicit. Non tale ieiunium elegi dicit dñs. Sed solue omne nodum iniquitatis & cetera uelut simpliciter docet. Sed ut propheta corpus ius suis haec predicat. Δ quid prophetae commune cum ceteris habeat. Et habet commune cum prouerbis quod utraque sufficienter difficultas. Sed plerumque intellectu non ardua; De pro uen BLS.

Δ Quae est prouerbialis species. Et quedam figurata locutio. alit sonans alit sentiens. & in presenti commo inens tempore. Δ In quibus libris haec accipitur. Et in duobus salomonis prouerbiorum lib. 1. & ierusalem. filii syrach lib. 1. Δ Nullius alius lib. hunc speciei subditus. Et ad iungunt quidam librum qui uocat. sapientia & cantica cantecorum. Δ Accidunt in his libris aliae species. Et sola simplex doctrina accidit. Sed non principaliter nisi ad explanationem uel commendationem prouerbiorum. ut est. initium sapientiae timor dñi. Δ quid prouerbis commune cum ceteris. Et habet commune cum prophetia quod sufficienter difficultas uidetur cum intellectu plerumque non sit. Δ quid habet prouerbialis species proprium. Et quod ei neque historia neque prophetia misceatur quae ita intellegitur ut quodam modo uerborum sufficienter auferatur. Δ quare in actantium licetum nobis est non tantum scripturae ipsius considerare sed sensum. Cum in ceteris tribus ita allegorice mystice admittimus ut narrationis fide presentare. necesse sit. Et quia si uolumus prae prouerbialem speciem ubique allegoria sic recipere ut narrationis ueritas infirmetur locum damus inimicis prae uoluerunt diuinos libros interpretari. Δ Quot modis diuinae lege allegoria cognoscitur. Et quattuor aut secundum translationem. uel metaforum. ut est. iratus est dñs. & discendit & similia. Qui ad insinuandas causas & humanis motibus. transferuntur ad dñm. aut secundum imaginationem uel passim. ut est. in euangelio. Homo qui dam descendebat ab hierusalem in hiericho. & rursum parabula uineae atque agricolae. Ordo enim eorum qui gerebantur a xpo uelut imaginis persone & negotii. ab eis referatur impletus. aut secundum comparationem.

uel similitudinem. sic dicitur. Simile est regnum celorum grano sinapis. & cetera;

Non enim nar. rat. sic in superiori exemplo contextur. Sed causarum solum modo comparatur. affectus. aut secundum proverbialem modum comparatur. ut est in beaqua dicitur uasis. & de cetera natura. & dicitur putat;

Cum uellet scriptura mouere carnalem concupiscentiam in tralientiam coniugii referendam. DESIOPHICI DOCTRINA. Δ

Que est simplex doctrina. I. C. Que de fide aut demeritis in presentem tempore simpliciter edocemur. Δ quare hoc nomen accepit.

I. C. Quia omnis quidem scriptura aliquid docet. sed sub aliis speciebus quas supra diximus. agitur. haec autem neque historicam coe.

Neque prophetiam. neque uerbi aliter. loquitur. Sed tantummodo simpliciter docet. Δ Qui libri ad simplicem doctrinam pertinent.

I. C. Canonici xvi. id est. ecclesiasticus. lib. 1. & epistulae pauli. ad romanos. 1. ad corinthios. 11. ad galatas. 1. ad ephesios. 1.

ad philipenses. 1. ad thesalonicenses. 11. ad thimotheum duo. ad titum. 1. ad philomonem. 1. ad hebreos. 1. Beati petri ad gentes & beati iohannis prima.

Δ Nulli alii libri ad simplicem doctrinam pertinent. I. C. Ad iungunt quidam plurimi. V. alias apostolorum. quia nonitas nunc cupantur. id est. iacob prima petri secunda iude. una iohannis duo.

Δ Nulla in his libris. alia species inuenitur. I. C. Accedunt cetera. sed non principaliter. nisi ad probationem doctrine. Nam cum dicitur.

apostulus. & dum uenis sem. troecede. in euangelio u. xpi. hostium mihi aptum est. & ubi petrus dixit. in faciem restitit se. uelut

historiam uidetur. texere. Rursum cum dicit. ecce mysterium uobis dico. Omnes quidem resurgimus. sed non omnes immutabimur.

Prophete opus adgreditur. Item cum dicit. ceteris semper mendaces. male bestie uentris pro gri. Pro uerbi alibus uerbis. Omnia tamen ut diximus ad doctrine. probationem. inseruntur.

Δ Quid commune habet. cum ceteris speciebus. simplex doctrina. I. C. Habet cum historice commune quod utraq. superficie facili uidetur.

cum in inspectione aut intellectu. plerumque. difficilis. VI.

DE AUCTORITATE SCRIBTURARUM. Δ

Quomodo diuinorum librorum consideratur auctoritas. Et quod quedam perfecte auctoritatis sunt. quedam medie. quedam aut nullius sunt. Δ Quae perfecta auctoritatis. Et quae canonicae appellantur in singulis speciebus absolute numerabimus. Δ quae medie. Et quae adiungi pluribus. ut diximus. Δ quae nullius auctoritatis sunt. Et reliqua omnia. Δ in omnibus dictionibus haediferentiae inueniuntur. Et In hystorice & simplici doctrina omnis. Nam prophetae medicae auctoritatis libri non propter apocalipsin. reperiuntur. nec in propheticis specie omni no casata; DESCRIPTORIBUS DIUINORUM LIBRORUM.

Δ Scriptores diuinorum librorum quatuor cognoscimus; Et Tribus modis. aut extrinsecis. & che mus ut propheticis scilicet & apostoli epistulas aut extrinsecis tantum. ut euangelistas. aut extrinsecis ueterum. ut moyses traditur scripsisse; u. Libros primos hystorie canonice. titulis hoc nec ipse refert. dixit dñs ad me sed quasi de alio dixit dñs ad moysen. similiter. & iesu naue liber ab eo quinuncupatur traditur scriptus. & primum librum regum samuhel scripsisse. phibetur sciendum propter ea quod quorundam librorum penitus ignorantur auctores. ut iudicum. & iudith. & regum. u. ultimi. &c. & similit. Quod ideo credendum est diuinitus dispensatum ut alii quoque diuini libri non auctorum merito sed dei spiritus gratia tantum culm auctoritas obtinuisse noscantur; Uiii

DE MODIS SCRIPTURARUM;

Δ Modi diuinae scripture quot sunt. Et duonam aut in hebraeis. in sua lingua conscribuntur aut oratione simplici. Δ quae sunt in hebraeis conscriptae. Et ut psalmi & iob hystorice. & ecclesiastes. & in prophetae quidam. Δ quae simplici oratione conscriptae sunt. Et Reliqua omnia. Δ quae apud nos his de modis conscripta non sunt. Et quod nulla dictio in hebraeis

in alia lingua conseruat. suum uerborum ordinē que non motū; **Uiii.**
DE ORDINE SCRIPTURARUM: Δ

Quod ē odo diuinorum uoluminū; **Et** quedā ueteris testamenti **Et**
quedā aut noui. **Δ** que ad nouum testamentum pertinent. **Et**
euangelii. ut supradictū ē. in ueteris apostolice. epistule aut actus. **apost.**;
Δ quod uetus testamentum pertinent. **Et** Reliqua omnia. **Δ** que testa-
menti ueteris & noui sunt. propria **Et** ueteris intencio ē nouū fi-
guris renotatibus que monstrare nouā ad eternam beatitudinis
gloriā humanas mentes ascendere. **X.**
DE HIS QUI SCRIPTURA NOS EDOCET: Δ

Quō scilicet dictum ē de his qui ad ipsam scripturam. sufficienter proprie
pertinebant nunc requiro quis sunt qui ipsa scriptura nos edocet. **Et**
Tria quidā aut de deo loquitur aut de presenti seculo aut de futuro. **Δ**
que significat omnia scriptura de deo loquitur. **Et** quatuor aut
enī essentia eius significat. **gloriam** & substantiā nuncupamus ut
est ego sum qui sum. aut personas. aut secundum grecos substantias.
ut ē ite de deo omnes gentes baptizantes eos in nomine patris
& filii & spūs scī. aut operationē ut scriptū ē. secundū operatio-
nem potentie uirtutis eius. quā operatus ē in xpo suscitans eum
amortuis & sedere faciens ad dexterā suā aut conlationem eius
ad creaturas ut ē regi aut seculorū. incorrupto inuisibili. so-
lido honor & gloria in secula seculorum. **XI.**

DE SIGNIFICATIOMIBUS DIUINE ESSENTIE

Quot modis diuina significatur essentia. **Et** duobus princi-
paliter & consequenter. **Δ** Principaliter quibus uerbis. **Et**
aut dicitur enī aut dī aut dñs. aut simul dñs dī. aut adonai. aut
sabaoth aut heli. aut heloim aut est. **Δ** Nihil aliud quā dñm hec
uerba significant. **Et** duotantum nonnūquā & de alius ab us siue
dicuntur dī & dñs teste paulo quod dii multi & dñi multi & diestis
& filii & ceteri omnes reliqua uero. ut nū quā nisi de deo dicuntur.
Δ quid de deo hec uerba significant. **Et** Non quid ē sed quid ē quid enī.

deus comprehendi non potest; **Δ** quibus modis deus consequenter significatur.
De Cumpsona aut operationem. aut conlationem eius ad creaturas &
ponte. nam ut cum nominat patrem licet primus auditus generantem signi-
ficat & consequenter tamen intellegimus deum similiter & quando nomi-
nat filium uel spiritum sanctum & cum dicit omnipotens licet operatione eius primus
sermo denunti & consequenter tamen intellegimus deum & cum dicit in-
uisibilis licet eum qui uideri a mortalibus nequeat principaliter so-
ne & collatione nostra id quod non sumus eius qui nos fecit ad signum
consequenter tamen intellegimus deum; **Xii.**

DE SIC NISI CAUTIONIBUS TRINITATIS: Δ

Quot modis personarum siue substantiarum diuinitatis scriptura significatur;
De duobus principaliter & consequenter. principaliter ut cum dici-
mus pater filius spiritus sanctus. consequenter postea quibus significatur
essentia aut operatio aut ad creaturas conlatio. Nam cum dico deus quod
ad essentiam. & cum dico omnipotens quod ad operationem. potentia & cum dico in-
motabilis quod & conlatione ad creaturas dicitur. licet aliter primus
auditus sentiat tamen patrem & filium & spiritum sanctum simul uel singulos
consequenter. deum intellego; **Quot modis SINE PATRE XIII.**

Δ Quot modis pater significatur. De patris nomine unam personam in-
tellegimus. sed non uno modo ad filium enim proprie dicitur ad crea-
turam communiter ibi nature ueritate. hic gratie & bonitate;

Δ Hoc uno modo pater significatur. & ex his quae sentia detrahitur aut
operationem. aut conlationem ad creaturas quo libet modo. significant
in super & filii uocabulo consequenter. De principaliter hoc conse-
quenter. intellegitur pater & scilicet spiritus nomine ipse scilicet pater cuius
est spiritus ibi intellegitur. **Δ** In trinitate ipsa nulla alia personae uocabu-
lum patris adscribitur. De de filio dictum est pater futuri seculi
sed secundum carnem dictum est & significatiue non proprie ut os-
tenditur. ipsa est causa & genitor beatitudinis nostrae. quod post
carnis resurrectionem humana natura futura uitam & sperare. in-
cipit & sumere; **Xiiii.**

Quot modis filius signifi-
catur. Δ.

Quot modis loquitur scriptura de filio. De quin que. Nam uelut sola
non numquam deitatis significatur & consequenter intelligitur carnis
adsumptio. ut ē. unigenitus filius. qui ē. in sinu patris. Non numquam. uero
solutus homo ab eo susceptus & deitas consequenter. ut ē. nouissime locutus ē
nobis in filio. Non numquam simul utrumque. ut ē. hoc sentite in uobis quod
& in xpo ihu quicum informandi esset non rapinam arbitratus ē esse se
equalem deo sed se & ipsam & inani ut formam seruare accipiens. Nonnum-
quam ad corpus uideatur dicta qui ad deitatem sunt principaliter referen-
da. ut ē. filius hominis qui ē. in celo. Rursus diuinitati nonnumquam uideatur
ad scriptura. qui specialiter referuntur ad carnem. ut ē. si enim cogno-
uissent numquam dominum glorie crucifixissem. Δ quare his quinque mo-
dis loquitur scriptura de filio. De distincte quidem. ideo secundum natu-
ras loquitur ut in confusis eorum proprietates ostendat. communiter
ideo ut asserat unitatem. altera natura uero humana diuinis & diuina huma-
nis utrumque. unius persone indiuisum que monstratur. Δ Quot modis sola
persona filii significare. De duobus & ipse principaliter & consequenter.
Principaliter quidem significatur cum xps dicitur absolute. Nam cum alii
xpi uocantur. aliquid adiciatur. ut ē. xps dñi. aut xps meus. solus dñs.
diuinaliter filius. xps absolute dicitur. unde & hoc solus esse propri-
um declaratur. consequenter uero intelligitur persona filii & illis
tribus & pater & & ipso patris uocabulo & sps sci. & quod & sps dicitur
patris & filii. Quot modis persona sps sci. in tr. xii.

Δ Quot modis significatur sps sci. De Principaliter. uno uel legit.
In te baptizate omnes gentes in nomine patris. & filii &
iterum templū enim estis sps sci. & consequenter uero & ex
gratia quā ipse largitur quia & ipsa similiter sci sps dicitur.
ut ē. sps sci sup ueni & in te. & accipite spm scm. Similiter
& ex his quibus diuina significatur essentia uel operatio. uel ad
creaturas collatio. Sicut di filio diximus sed & patris filii que.
Persona spm scm. significat consequenter. quā que quid horum dicam.

& iam personam scilicet ut quo operatricem aut ita consubstantialem In
tellegimus consequenter. XVII

TRINIS

Quid habet proprium uel commune personarum

Quid habet proprium personae singulae trinitatis. Et quod pater nunquam
dicitur filius. nec coniunctis sermonibus spiritus sancti licet diuise. & spiritus
dicitur sit & sic. Nec filius pater proprie dici potest. aut coniuncta
tue ut spiritus sancti. nec rursus scilicet spiritus patris aut filii nomen adscribitur.

Que sunt his personis communia. Et Communia quoad significati
onem aut essentiae. aut operationis. aut ^{ad} creaturas conlatio
nis pertinere noscuntur. unde & constat trinitatem unius esse
substantiae. **P**atris filii & spiritus sancti uocabulis quid in his personis
significatur. Et Non quod sunt. nam quod sunt supra deo dixi
mus sermonem non potest explicare. XVIII

Quot modis diuinitas significatur. **A**

Per quot species diuinitas efficiencia siue operatio designatur
quod greci enargien nuncupant. Et III. Et aut operatione
aut providencia. circa creaturas. aut futurorum circa preparati
ones. aut preparatorum. & ita uel euentu. **A**d ad operatione p
tinentia. Et aut cum dicitur bonus & eo maxime quod que non
erat esse fecit. ac facit. tam mirabiliter & sapienter eo quod ab eo cer
nimus ordinata & fortis eo quod potuit. quia bene & sapienter
uoluit adimplere. **I**ndeo hec essentia sunt. & uoluntas. Et
Dei simpliciter nec est in eo essentia. aliter quam uoluntas. unde & omnia no
mina. operationis eius licet inter se distinctionibus deferunt apud ipsum.
tam nulla differentia uel diuersitas inuenitur. Itaque essentia. uel
natura facit quod est nihil accidentis. & tam & iam uoluntate. qua
nihil necessitate efficit aut coactus. Non enim sicut ignis natu
re necessitate ^{ut per aut per naturalis necessitate.} fabricant cera uel tales harenas. Ita & iam de
operatur sed deus ideo natura. uel essentia facere dicitur ne uolun
tas. in eo quasi aliud aliquid demonstratur. Et ideo uoluntate
que nihil operari compellitur. sed essentia aliter uult & uoluntate

Subsistit.

Δ Daspecialiter ad creationem pertinentia. Et ut cum dicitur
 factor. artifex. creator. & similia quae uis dicatur. & facere
 disponere ut est fecit salutem in medio terre. sed tunc secun-
 dum speciem providentiae dicitur. Δ Daqui. ad providentiam.
 specialiter. pertinent. Et ut dicitur. creator. precus. omnipotens. & si-
 milia. Δ Da ad preparationem pertinentia futurorum similia.
 Et ut cum dicitur. uia. & spes. & refugium & similia. Δ Da ad uen-
 tum preparatorum pertinentia. Et ut cum dicitur. exultatio. gau-
 dium & cetera similia. omnia autem ad operationem pertinentia si-
 in omnibus tantum sed & iam in uerbis uel reuelationibus similibus.
 agnoscuntur. Δ Hic autem modis diuina operatio declaratur.
 Et est alius figuratus modus cum humane operatione diuina signat.
 Δ quot modis fit. Et duobus. cum aut que ad animum nostrum. pertinent fu-
 guraliter dicuntur. in deo ut est furor & ira & anima & penitencia.
 aut eaque ad corpus uel per corpus tractantur ut est pedes manus
 digiti. Aliquando enim humane operationes transferuntur ad
 deum ut est dicitur. apprehende arma & scutum. Omnia tamen hoc per electas
 in speciebus operationis presentiarum qualitate uigenda sunt. **XVIII.**
QUOT MODIS EX CONLATIONE AD CREATURAS DEUS SIGNI-
ficatur
 Δ Quibusmodi ex conlatione. ad creaturas deus significatur. **ficatur**
 Et duobus modis confessione & negatione. confessione quidem cum
 eaduntur de deo qui iuxta eundem modum nulli creature conueniunt. ut
 est simplex & uisus dierum & ante omnia spiritus. idem enim scriptus &
 primus & nouus simus. & similia. Hec enim omnia dicuntur quia nulli
 creature contra conlatione conueniunt. In negatione fit conlatio
 cum propositione probatiua. & in deo negantur quia creatura sunt
 ut est. ingentus incorporeus. increatus. immortalis. incorruptibi-
 lis. impassibilis. & similia. Δ Quid hec ergo uerba numquam de crea-
 tura dicuntur. Et dicuntur quidem. sed non secundum eandem
 rationem. Nam cum homo dicitur. simplex. non quod compositus. non est
 solus enim deus. essentia simplicem.

L
P

Sed simplex homodi dicitur quod non habet. doli duplicitate sic & cum dicitur
aliquo inuisibile. non quod a nullo in quantum est. uideri potest. hoc est o
lur die. Sed aliquos latet & similice. & cetera. Δ Que sunt conla
tua que de dō sic dicuntur ut de creatura dici non possint.
De quae in eo summa sunt & singularia ut ingenitur. sempiternus
sine initio & similia. **EXPLICIT LIBER LXXVIIII PRINCIPALIS**

INCIPIE DE NOTIS SENTENTIA RUOD:

- P**roter ea que dam scripturarum. note. apud cele uerri mos. auctor et sub.
S quas que antiquis ad distinctiones. scripturarum. carminibus. & hystoriis adposuerunt.
Nota ē figuræ proprie in littere modum posite. ad demonstrandumq; unam quā que
uerbi sententiāq; ac uerbum rationē. Note aut uersibus adponuntur numero ui
ginti & que nomimbus infra scriptis.
- X** Asteriscus. adponitur in his que omnia sunt. ut in lucis cant peccat. notam que esse uident.
Stella enim. aster dicitur. dicitur grece sermone a quo asteriscus ē **de ueritate**.
Obulus. id est uirgula iacent adponitur. uerbis uel in sententijs supflue iteratis. seu
in his locis ubi lectio aliqua falsitate notata est. ut quasi sagitta iugule & si quæ uacua ad
que falsē confodiat. Sagitta enim grece obulus dicitur. obulus supne ad
punctum ponitur in his de quibus dubitatur. ut tolli debeant nec adponi. In
nis cuius. idem uirgulam inter geminos ponitur punctos. in his que sacre scripture
inter preter eodem sensum. sed diuersis sermombus transfulerunt. **Y** Anagra
phus cum puncto adponitur ubi intrans latronibus diuersis sensus habetur.
X Asteriscus cum obulo hac proprie. aristarchus utebatur. in his uersibus quibus
suo loco positus erunt. **P** Paragraphus ponitur ad separandas res arebus que conser
concurrunt quem a modum in catalogo. loca a locis. & regionibus. a regionibus. inago
nem. premis. a premis. certamina aduersus. certaminibus. separantur. **T** postu
r figura paragrapho contraria. & ideo sic formata quia sic ille principia note
ita ista fines a principis. separatur. **O** Crypta circulari inferior cum puncto.
ponitur in his locis. ubi questio. dura & obscura aperiri uel solui non potuit.
D Antesymma ponitur ad eum uersum post quando preordo premitandus est. sic & in anti
quis auctoribus position inuenimus. **D** Antesymma cū puncto ponitur in his locis
ubi in eodem sensu. duplices uersus sunt. & elubricatur qui potius elegendus sit.

7 Diple hanc scriptores nostri adponunt in libris ex clasticorum uirorum ad sepe-
 dam uel ad demonstranda testimonia scripturarum sciant. 7 Diple prestichon hanc pri-
 mus Leogorus sicracusanus posuit homericis uersibus ad separationem olympi a celo;
 7 Diple pftigmine id est cingemini punctis hanc antiqui in his adponebant que Zenodotus
 ephesius non recte adiecit. ac destraxerat ac mutauerat in his & nomini ea uis;
 7 Diple holismene Interponitur ad sepeandos Incomodis uel tragoe diis periodos;
 Quarta obolismene quogens strophe & anqstrophus Infertur; Quarta cu obulo
 ad exponitur que ad aliquid respiciunt ut nos n&ibi phrygie res uetere fundo comanus
 nos ammiseros quicquid achiui subegit; 7 Diple supne obu late ponitur ad con-
 ditiones locorum ac templorum; R Reta & aduersa supne obulata ponitur finiatu
 loco suo mona designificantem. similem sequente que que esse; K Ceruicium
 ponitur quogens multi uersus in pbanitur nec p singulos obulatur. Ceruicium enim
 fulmen dicitur; R crimone hoc etala & uoluntate unius cuius que ad aliquid
 notandum ponitur; P Phi&ro id est frontes hec ubialy quid obscuritatis e obfolli
 ctudine ponitur; Q Ancora superior ponitur ubi aliqua res magna omninoe;
 Ancora superior ponitur inferior ubi aliquid uilis sine uel inconuenien-
 tius denuntiatus est; U Chronis nota tantum in fine libri adponitur;
 Xlogus nota que ad mendas adhibetur. fuit & alie notule librorum paginas
 cendit his que p extremitates paginarum exponuntur. uel actor in luminare
 cu huius modi signu inuenit ad textum decurrens eiusdem sermonis uel
 uersuuli sciat esse expositionem cuius similem sup iacentem nota inuenit;
INCIPIT DE DIEBUS QUOD IN LIBRO ROTARUM PRENOTATUR;
 Dies solis oritur pntia quo usque ad occasum pueniat. Dies gemini appellari
 sol & pprie a solis ortu usque ueniat ad occasum; Spacia diei duo sunt hanc diuina
 & nocturnu. & dies horarum xxij. spacia horarum xii. Partes abusiue diei iii sunt
 maneat er die. & suprema Integradie. Alii a solis ortu putant. Alii ab occasu
 Alii a medio nocte. Nam calder a solis ortu diei. Intertum faciunt. totum id spaciū
 unum die appellantes; Egypti autē. Gemino noctis sequentis diei. originem
 tradunt. Romani autē a medio noctis ortu die uolunt. Kinmedu noctis finit;
 Dies in principio operu est. alumine habet & orchum. Ad significandū hominis
 lapsum. Nunc autē a tenebris ad lucem. ut non dies obscuratur in nocte. sed nox luciscat in die;

Sicut scriptum est de tenebris lumen clarificare. quia delictorum tenebris liberatus
homo ad lucem fidei scientiaeque peruenit; De ebdomada.

Ebdomada apud grecos & romanos. vii. dierum cursu agitatur. apud hebreos. vii. annis.
declarat hoc. daniel. de hebdomadis. ebdomada autem vii. feriis constat. FERIA
quoque. a fando dicitur. quasi fari. eo quod in creatione mundi. dixit. fiat. Item qui
ad ieiunium ab initio feriat. habetur. Inde dies solis prima feria nuncupatur. qui
primus est. a feria. Item lunis proinde secunda feria. quia secundus est a feria. id est sabba-
to qui est feriat. sic & ceteri dies. tali numero. super. uocabulo. Apud ro-
manos autem huiusmodi. a splendentibus. id est errantibus stellis nomina acciperunt;

Primum enim diem a sole uocatum. quia princeps est omnium siderum. sic & idem dies
capit. est cunctorum dierum. Secundum a luna. quae solis. & splendore. & magnitudi-
ne proxima. & ex eo mutat lumen. Tercium a stella martis quae uel uocatur;

Quartum a stella mercurii. quae quidam candidam circumculum dicunt; Quintum a stel-
la iouis. quae foecum dicunt. sextum. aueneris stella. quae luciferum a ferunt. quae in
omni sidera plus lucis habet. Septimum. a stella saturni. quae sexto. celo locata
xxx. annis fertur explere. cursum suum; DE MEN SIBUS

Mensis est luminis lunaris circuitus. ac redintegratio. sibi noua ad noua; Cuius
figura plerumque. huius uite cursus intellet. quae suis incrementis. quae amissis
agitatur. ac diminutionibus certis finibus terminat; Mensis autem antiqui quidam
quae diuina. sodyacu. circumculum perducit; Antiqui autem gentes mensibus nomina
quae dant. ex diis suis. quae dant. ex causis. quae dant. uero ex numero imposuerunt. Incipien-
ter a maius. quia ex ipso anni exordium ordinem seruauerunt; Hunc autem maius
propter honorem romuli. sic appellauerunt. quia eum maius filium. appellauerunt. esse
crediderunt. Aprilem uero. nullum deorum suorum nomine. sed de re. propria.
quasi a perile nominauerunt. eo quod tunc plurimum. geminis. aperiuntur. inflores;
Inde mensis maius. prima mercurii mater re. quae dea sibi propter maius; Deinde
iunius. a iunone. quae soror re. uel coniugem iouis fuisse. testantur. Alii autem sic
maius pro maioribus. itanium oribus. iunius. uocare dixerunt; Item iulius. a iulio.
ceptare; Augusto uero. a boetiano. agusto uocauerunt; Nam prius iulius. quin-
tilis. & augustus. sextilis. uocabatur. sed eorum nomina a caesaribus. iulio. siue agus-
to. sunt nominata; Ita septembris. eo quod septimus sit. a martio. quae principium uentis.

simili quoque ordine. & october. & nouēber. & decēber. & numero imbrū. ac que uentis.
 ac ciperunt. uocabulo; Porro ianuariū. & nomine. iam. uocaber. sed specialiter
 ianuarius. appellat. eo quod ianuā. anni ac que principū; Februariū. autē. a fabru.
 factus. sup. cor. appellauer. Itaque. ^{apud} apud quos. latinos. x. mensib; cursus anni con-
 putatur. sed ianuariū. roman; februariū. nū. apom filius ad elect. & que. mxi. m.
 sibus. annū. distinxit; Plerique autē. asserunt. cingū. sabinorū. regē. prius annum.
 menses diuisis se. Jous K^{H} q. & int. calares dies instruit se. Incodici bus. autē. scilicet.
 scripturaz. xii. mē. fuisse. anni & iā. ante diluuiū. ostendunt. Sic enī. legit. aqua
 autē. manebat. usque ad undecimū. mē. un. decimū. autē. mē. prima die mē. s.
 apparauer. capita montū. sic enī. tunc denumerabant. mē. sic & nunc. sed non quos.
 kalende. sed quos. luna cepta. & finita concludit. Kalende autē. a colendo dicitur. Apud
 antiquos enī. sē. mensū. principia colebant. Jous quoque. dicitur. ad heb; & nonas. amon-
 dunt; Menses autē. omēs. apud latinos. & kalendū. sumunt principū. Apud hebreos &
 lune. nascentis recur. su; Apud egyptios autē. principia mē. suū. ante K^{H} mē. aut
 quinque. dies. p. n. u. t. i. a. n. t. u. r. ; **DE IIIOR PARTI. BUS. MUNDI.**

Partes mundi quatuor s. ignis. aer. aqua. terra. quarū. hec ē. natura ignis.
 tenuis. acutus & mobilis. aer. mobilis & crassus. aqua. crassa obtusa & mobilis. Terra
 crassa obtusa. immobilis. que & iā. sibi ita cōmiscuntur. terra quidē. crassa obtusa
 & immobilis. Cū. ~~ergo~~ crassitudine. & obtusitate colligat. Deinde. aqua. aer. crassitu-
 dine. & mobilitate coniungit. Rur. sus. aer. igni cōmuni om. acuti & mobilis. eligit.
 terra autē. & ignis. a se separantur; **DE V. CIRCULIS. MUNDI.**

Indefinitione. autē. mundi. circuli. a uic. philosophi. quinque. quos. greci. parallelorū.
 idē. zonas. uocant. In quibus. diuidit. orbem. terre. Has. uirgilis. in georgicis. ostendit.
 dicens. quinque. tenent. celū. zone. sed. fingamus. in modū. dexter. enostre. ut. p. b. l. e. s. i. t.
 circulus. arcticus. frigore. inhabitabilis. secundus. circulus. temperatus. habi-
 tabilis. tertius. circulus. heremus. torridus. inhabitabilis; Quartus. circulus. &
 temperatus. habitabilis; Horū. primus. septē. thonalis ē. secundus. tō-
 li. f. t. a. l. i. s. ; Tertius. equinoctialis. Quartus. hiemalis. Quintus. australis. De
 quib; uirgilis. ita dicit. ad quinque. & herus. zonis. ac cingit. orbis. hac. uastant. hiemas. mediā.
 a coloris. sic. t. r. e. & t. r. e. m. i. a. s. in media. que. colunt. quā. scolis. ualido. nū. quā. ut. a. u. f. e. r. a.
 ignē. quorū. circuli. diuisione. talis. distinguit. figura; **DE ANNIS.**

Annus est circuitus solis. ac reditum xxii. mensis. cuius quidem nomen figurate signi-
ficat omne tempus. utte huius. sic per etiam die predicare. annu dñi acceptabilis;
Sed & haec totum tempus iuxta quod ait. apostulus. Ecce nunc tempus acceptabile. finē
denique huius anni die. iudicii aduertit. dicens. predicare annum dñi & diem tribu-
tionis; Annu autē quosdam dicit qui dā putant. idē circulum. unde & anuli dicitur. diminu-
tiae; Principiū autē anni. Alii ab roma putant ut populi romani. Alii ab equinocti-
tium uerno. ut hebrei. Alii ab aequinoctium ut greci. Alii ab aequinoctium ut egypti.
Annus autem sapienter huius mundi. partē ciuilem. partē naturalem. partē magnum.
et sedixerunt. Ciuilis annus. ē. qui in huius. astris recur su sup menses. duodecim ter-
minatur. Annus naturalis ē. cui soli luna supponit. ut in orbem solis & oculos in os
media facta tenebras totius orbis. efficiat. quod dicitur. eclipsis. Cuius ratio diu-
us obscura fuit. sed amelasio. quodā philosopho. exposita ē. Annus lunaris comu-
nis ē. idē qui xxii. lunares menses. decurrit. Id ē dieb. ccc. lviij. Annus em-
bolismus ē. qui lunas. xiiij. & dies. ccc. lxxviij. habere monstrat; In quo anno lon-
gus dies pasche. pten dicitur. Annus bis septilis ē. in quo unus dies. p quodrien-
nium. & quā dicitur. rationē summa collegitur. Annus iubilaeus ē remissio-
nis. qui septem annorum. ebdomadibus idē. xl. iiii. annis texitur; In quo
iuxta legem. clangebantur tube & ad omnes. reuertebatur. antequam pos-
set rō; **De lapsu stellarum;**

Falsa autē & uulgari. opinio ē nocte stellas cadere. Cū sciamus. & heret lapsos.
ignicolos in celum portari que uentis uagi que lumen. sid oris imitari;
Stellas autē immobiles. fixasque. pmanere in celum; Nam illud quod ait posse.
sepe sciam. stellas uento impellente uidebit precipites celo labi. noctes que p umbras
flāmarū longos. ac ergo albisere. tractatos. & iterum lapsa p latū aere. dis-
pōtrahere candētia sulcus sidera & summis & iam que fixa tenent astrapo-
lis. sed hic posse uoluntari. ad opmonē uulgis contuler; Ceteri philosophi
quibus cur ē mundi inquirere ratio onē. ita asserunt. que superius innotuit;

Tonitrua autē & fragore nubium gene **DE TONITRUO;**
runtur. Concepti enim in tra senubium uentorum sps uersantur; Ibi dē cum
que uehementer. sese erupturos. eliserint & uirtutis suae mobilitate.
in quā libet. partē eruperint. magnum. concrepant. murmurē. & in more.

exultantium. de stabulis. quod hinc riu sonus fragoris eius. ad aures nra emittatur;
 Niasau. tunc truum diuina uoc. sup nae. increp. ego. siue clara p dilaio scoru
 que clamore. fortiter totum orbem terrarum manibus fidelium. p strept
 p quod possit. culpa sua. ammonitus. agnosceret mundus;

DE TERRA MOTU.

Sapienter dicunt terra in modum spongie esse. conceptum que uentura ta
 re. & irruerit nas; Cumque tantu ierit. quantum terra capere non possit.
 huc at que illuc. uentus fremtu. & murmur amittit. Dehinc querentis uia
 euadendi. dum sustinere cu terra non potuerit. aut tremu succidit. ut
 uentum egerat. Inde aiunt fieri terre motum. dum uniuersa. uentus in
 clusus concitat. Unde & salustius. uenti inquit p cauatere. p cipiat in rupta.
 Aliquod montes tumolique sedere; Ergo ut diximus tremore terre uel sp.
 uenti p cauatere uel ruina inferiorum motuque unde g. ista;

Sic enim & lucanus ait. tra que desicant. insolentis tremuerunt montibus
 alpe terre motu au illuc. assidue fieri. ubi aua terrar. i in quibus uenti in
 grediuntur. & faciunt tremotu; Nam ubi are noru e. aut solida e tra
 non ibi fit tremotus. p tunc ad iudicium quando p & caures & tremi homi
 nes spu. oris di. conclusi comouebunt. Jam tre com motio hominu tremoz
 e ad fide conuersio. unde & scriptu e. pedes eius steterunt & com motio
 e tra utique ad credendu; DE NIUE:

At ambrosius quod pleru que. glacialibus uentorum. flagibus.
 rigentes. aque solidantur in niuem. & repto. aere nix fructur;

Iste lib' est dnge i' agra i' egali

Incipiunt Glose ex no et uer

Adonai dnr;
 Agnus ser;
 Angelus nuncius;
 Archangelus summus nuntius;
 Atte lau date dm;
 Amen uere n p delictis;
 Apostolus missus;
 Aphyfa mee aperitio ostensio manifesta;
 Antestis princeps auctoritas locorum;
 A loquan na si u i si non a sic ederum;
 A dserer dicent disputans adfirmans;
 A dsero disputatio;
 A dseror confirmator;
 A dseruat hys uita confirmat zolupstinae;
 Admim culu helpa subfidium folzult so
 laii trost ugalii helpa aduocoru helpa;
 Admirete slawte optulante helpantari
 adiuuante folz eo hartan;
 Ad hie ut far slahit aserit far spang
 cedun gte kimahot; ti ligant hoptant;
 Adneltom far slahant notant hoptant;
 Adnixa kimahot conuicta kiso cegit
 adulta keelo mature rissi;
 Anus artop& uculce arhaltce;
 Abbae fater lih pater fater;
 Ambrosius theomoti humilis sancte moti;
 Arrogantia hroani pualaricia suahant
 iattancia kelp supbia upar hucti;
 Arrogant hroamliho elate prethetge;
 Algor chaeta frigus frost;
 Angor angida anxior angust tristia
 unfrau coastor kemoit conseringor
 kaidun gan; Angore ku du ungan;

anxi etate me angustia;
 Affatum follo abunde tenuoc scas ubi spar tenuoc;
 Affare folli locutus sprehana;
 Ambrosie lupli^{diuine} cot chund lih pulere fagar;
 Abunde far laagnen^{uideron} renuore laugnd;
 retu scere fo uua gan reficare furtoiban;
 Alce rati emertan uicarie uita quem
 idete dag ist admucon unar mite re
 cipea kacee;
 Alitanti zuheonti dubitari di quiflora;
 Adamant murtan lapis facter ro isar
 ne durior hartaro ide dagist gemur
 chunta geme kem mun;
 Alceer fruoer l&is plidi gaudens
 mendanti hilaru stehomou uitalia
 so ander fortis strengi spectas pidar ber;
 Armonia mutuari competens arpitanti
 conuictio kemahide uitalia so ande
 gmutis fornamane gem uocabulis hamon;
 Aptu kefori modulatio ut mudite so fun
 tan ite duplge gnuat sonus hluti archuisinape;
 Altus haoh grauis suar difficilis uro di;
 Aruce angar fumce ruh kei humus fultu
 telur molte;
 Aulce seliur domus hufregra cuninh lih;
 Aulcees camarara ministri apaliti regis;
 Amocua lupli^{li} loca scas delicta bilia
 lust lih fortis peranti u amo em & as
 edo lup lih uicanditas nun gund lih;
 Adoncia pidonarot intentas seliant
 aut fau pore edo ar chuonuen desgeur
 keffti not (rusti canus erdbizbigio;
 Agrestis undar lih rusticus rusta hort lih;
 Adstapula tus kefokenti aduictus kimahot;

Adscipulorum. kiofokentur. idoneus. ka
 nuht samat. totis. sagentes. adpbat
 keie horat.
 Adscipulagone. qstetinde. adspionone.
 gagahega. comar. rogectione. qstetingu.
 Absque foedere. anuicino. scif. absq. am.
 ctia. anufruunt scif. scif. for. auuier. fante.
 Abmouentes. analeic. teianta. abmmten
 Auxspicia. suaria. da. somnia. slaf. signe. qsthan.
 hutta. ag. o. stin. rudimenta. laeru.
 Auxspiciat. sunt. ac. sua. i. scint. consecuat
 kofolgdri. sint.
 Acer. sarpsfer. durus. h. ar. ter.
 Aceruntat. sarpsida. crudeliditas. uualu. henda.
 Aceruus. sarpsfer. comulus. huffo. rissi.
 Acerus. grim. malus. upil. immaturus. un
 Acer. saluier. mgb. suer. q. obfcur. a. tu. uel.
 Adu. saluo. nigr. suar. go. tenebro. sa. fimo. ro.
 Adu. salu. nigrum. suar. q.
 Atrox. onftri. tanti. crudelit. erun. lih.
 Atrocem. uui. dar. chuk. amoz. p. tr. r.
 Alma. uuih. clara. hlutar. scartat. o. chan
 se. tonanti. pul. chra. fazar.
 Alma. uuih. claru. hlutar. aut. ter. rui. edol. h. ar.
 Anis. skunt. falze. piplicet.
 August. ungnagal. serpsit. natoru.
 Angia. nazale. ferru. uicor. bucilla.
 Angina. huua. si. glangula. dros. a. mor. bus
 edo. s. h. t. faucibus. commono.
 Augusta. uun. d. h. c. pul. chra. fazar. sca. uuih.
 Augustoru. p. r. h. o. g. o. r. o. scoru. uui. h. e. r. o.
 Augustus. p. r. h. e. t. i. c. magu. fic. en. ci. u. s.
 Adsi. uer. ac. ante. p. x. i. m. o. s. u. a. h. i. s. t. o.
 Adfinitas. ac. en. t. o. m. p. p. i. n. q. u. i. t. a. s. u. a. h. i. d. a. s.

Agnes. fornatic. cor. nu. horn. u. m. u. l. t. a. t. u. d. a. e. d. o.
 Acie. or. te. tur. ba. i. m. e. g. n. g. l. a. d. i. s. u. e. r. t. e. s.
 Aciem. huua. sa. o. c. u. l. o. r. u. m. a. u. g. o. n. o. a. u. t. u. m. e. d. o.
 Agone. for. non. i. g. e. m. o. p. u. g. n. a. s. e. h. e. t. e. e. l. e. t. a. r.
 ar. cor. ce. n. e. m. i. s. u. e. m. i.
 Arbitr. uual. t. a. n. t. i. u. i. d. g. e. u. i. t. e. l. o. d. u. o. b. u. s.
 Ambro. pinomari. contuipor. patri. monio.
 Ambros. p. f. a. n. g. a. n. e. d. e. t. r. a. c. t. o. r. e. s. b. i. s. p. r. e. c. h. a. r. e.
 Ambrosius. l. i. s. t. i. g. e. r. s. e. p. e. n. t. h. o. n. o. r. e. m.
 Aruina. u. p. a. r. s. p. i. e. t. e. i. c. a. r. o. f. l. e. t. e. p. i. n. g. u. i. d. e. f. e. i. t.
 Alar. k. e. s. e. d. a. r. e. a. u. e. r. s. o. g. a. l. a. u. o. l. u. e. r. e. t. f. l. e. o. g. g. i. g.
 Alar. k. e. s. e. d. a. r. e. p. i. n. n. a. c. e. s.
 Alalix. k. e. s. e. d. e. r. e. u. o. l. a. t. i. a. s. a. u. u. m.
 Aucupatur. p. i. s. a. h. a. n. t. i. c. a. p. t. a. t. i. u. u. e. n. e. t. o. r. s.
 Aucept. q. u. e. r. i. o. a. m. b. i. g. u. u. s. u. n. t. a. r. q. u. e. r. i. m. d. u. b. i. t.
 q. u. a. l. i. i. i. n. e. e. p. t. u. s.
 An. c. i. p. t. e. m. q. u. i. h. u. e. n. t. a. r. d. u. b. i. a. m.
 Astra. q. e. h. a. n. t. s. i. d. e. r. a. c. e. l. i. i. s. t. e. l. l. a. s. i. n. c. e. l. o.
 Ar. d. u. s. f. o. r. n. o. n. t. i. e. x. u. i. t. r. o. m. a. n. a. l. i. s. i. i. s. i. d. i. t.
 Aclam. s. e. r. u. p. a. t. i. c. u. m.
 Ambtus. k. e. i. d. u. n. e. c. i. r. c. u. t. u. s. i. i. p. o. t. e. n. t. a.
 Ambaga. k. e. i. d. u. n. e. c. i. r. c. u. t. o. n. g. s. i. u. m. o. n. o.
 Ambaguer. k. e. i. d. u. n. e. l. o. c. a. s. t. e. i. f. l. e. x. u. o. s. i. t. e. r.
 Anfracta. k. e. i. p. r. o. h. u. e. i. i. t. o. r. t. u. o. s. e. e. d. o. l. e. r. i. d. a. r.
 a. u. t. d. i. f. f. i. c. i. l. e. e. d. o. u. n. o. d. i.
 Apocata. f. a. r. t. r. a. g. a. n. r. e. f. u. g. a. t. a. a. r. f. l. a. u. g. i. t.
 Aligatio. h. r. o. f. f. i. d. a. l. i. t. e. r. c. o. n. t. e. n. c. i. o. d. i. s. c. e. p. t. a. t. i. o.
 Altagat. p. a. g. e. l. e. i. g. a. t. e. s. a. h. i. t. o. b. u. r. g. a. t.
 Allobroga. i. n. g. i. l. i. m. u. s. i. g. a. l. l. u. s.
 h. A. p. t. e. r. s. u. a. s. c. o. n. g. r. u. i. u. i. t. a. l. b. n.
 Aptemus. s. u. a. h. e. n. e. s. a. d. u. n. g. i. m. u. s. k. e. i. m. a. h. o. m. e. s.
 Apflata. p. i. s. u. n. d. a. n. i. n. s. p. i. r. a. t. a. l. u. l. u. m. i. n. a. t. a.
 Aclat. g. o. s. u. n. g. e. s. a. c. c. e. d. e. r. s. o. g. a. l. i. d. e. s.
 Adeptus. p. i. s. a. n. s. a. d. u. p. i. e. r. p. i. g. u. s. u. t.
 h. a. p. t. e. r. s. u. a. s. a. u. t. i. m. p. l. e. t. e. d. o. g. i. f. u. l. l. i. t.

man. ag.

Amidum unpius far uel inditu seuat r indum
 tum. In laus
 Astripe. fona drume. abozine. fonaufgange.
 Aliquant. ed de manege. paliquan diu.
 Artus. for nuntie. digraus. fangar. m bra lid.
 Asta uudar. pere. angustia. eng. for idu p f h t e.
 Antu. hol. spe lum. spkulie.
 Admasum. seprumit. pkaui. rectum.
 Absit. for si. longesit. h r v mo si.
 Abē. for it. de ē. uuan it.
 Adē. ag. it. preto. et.
 Adstare. agstantan. auxiliare. hel fan.
 Adero. acpim. auxiliabor. hilfu. occurro.
 Adidit. gogitot. maulit. / gihengit
 Annuit. pauhit. fauit. pmt. it. consent.
 Abdicat. far chut. abomnae. ladag. de ne
 zat. for. sah. sepuchat. far tri pit.
 Amnis. aha. flu. uis.
 Alueus. struum. pfundus. torrens.
 Aluis. sinu. er. pal. uentor. elatus. uatit.
 Altum. mosora. uat. bichum.
 Altyedn. equal. trin. uat. r con.
 Amittere. far. saintan. pdere. far. leosan.
 Amisit. far. saintem. far. sainton. pdit. far. losor.
 Apex. a. b. c. d. mē. dum. distandio. uotuelsum
 moe. part. caeli.
 Audē. katar. ausuē. katar. ita. est.
 Aucloner. katar. lino. Confidit. inabilis.
 Ariathema. altung. p. elcio. siue. abom.
 Arundine. rōta. canna. uel. calamo.
 Anudus. ma. fona. ga. ch. int. ce. ge. ad. it. ce.
 Apert. in. luit. ostē. dit. in. auge.
 Agebat. to. &. gere. bot. / uel. palatia. mung.
 Arce. mē. fra. edificia. gip. da. sum. ha. hosta.

Arce. crif. summa. lugamont. um.
 Architecor. tres. e. pi. g. h. io. qui. dom. u. ce. ge.
 dō. huf. de. i. ce. ge.
 Archidus. cote. heroston.
 Arce. sulag. uel. p. h. b. e.
 Archia. uolag.
 Arcire. t. p. an. repellere.
 Arcti. bus. pi. peot. ce. ge. p. h. b. d. g. bus.
 Archarius. in. u. t. p. o. r. o. d. i. p. e. n. s. a. t. o. r.
 Arcanum. secretum. oc. cul. tum.
 Arimus. u. u. y. o. d. o. b. l. a. t. i. o. n. i. b. u. s.
 Audis. fona. drom. A. e. n. a. c. u. l. u. s.
 Agre. to. an. strata. siue. uia. publica.
 Aucumant. ar. pl. a. h. a. n. t. d. i. c. u. n. t. s. e. i. m. a. n. t.
 Austeritas. apohus. si. seueritas. amara.
 do. p. t. t. r. i.
 Austerior. crum. m. i. t. e. a. g. r. o. r. s. u. r. a. r. u.
 Arce. sine. sohan. acere. halon.
 Adit. gogane. h. t. r. o. i. t. u. s. i. n. g. u. e. a. c. c. e. s. s. u. s. g. o. g. a. l. i. d. i. t.
 Aculeus. osthuuasia. stimulus. gart.
 Argues. d. r. e. u. u. s. i. n. c. r. e. p. a. t. d. o. c. e. t.
 Artyus. far. chos. kan. d. i. m. i. t. u. t. u. s.
 Absortum. ungi. mah. clandestinum.
 uudar. zomi. latens. seiporgan. oc. cul. tum. tunc. lo. si. re. u. e. r. e. m. o. t. u. s. a. m. a. h. i. r. o. n. t.
 Abstractu. far. gogun. sub. ductu. ur. l. e. n. t. e.
 Auertus. arc. auclut. keri. insaciabilis.
 Adculmina. zahohidu. sublimpe.
 Aer. riep. mē. celum. dē. r. o. m.
 Aeron. lul. f. e. a. c. u. m. e. m. u. e. l. s. u. m. i. t. a. t. e.
 Argeu. luca. g. r. e. c. i. u. e. m. e. d. i.
 Arriani. lant. scap. gre. ci.
 Ausonice. itelice.

Anticipat. far. stahit. pre. lumbat.
 Adan. si. ut. pihantant. lino. diligenti.
 Administrat. go. amparat. pro. curat.
 Ad officium. go. amparat. ab. minister. un.
 ad. obsequiu. go. gecty. unanne. (mo.
 Ad liquidum. gem. ualtono. ced. puf. g. lute.
 Adoleat. uuoht. cre. ut.
 Adolore. so. uuel. char. linc. sum. off. re.
 Ad. chuced. die. canit. fatit.
 Asperit. scri. pf. or. n. de. m. st. ad. ud. se. i. uer. se.
 Annua. i. ar. pi. gane. ann. uo. tar. ce. i. ar. i. pi.
 Absurdum. un. g. mah. dis. par. in. congruam.
 Auam. au. uel. ci. g. tra. uic. u. gan. uue. g.
 Auella. ar. go. gan. tollit. sumit.
 Ambit. fu. g. e. cir. cut. cir. cum. dat. ubi. g. ibit.
 Ambire. g. uil. on. cir. cure.
 Abluit. ar. uic. se. te. em. undat.
 Angde. ce. gan. lace. rare. cr. uare.
 Agli. sc. r. p. femo. ac. ite. u. ual. femo. se. uo. s. p. bo.
 sc. me. p. it. o. mo. malo. u. p. lono.
 Abor. rea. fon. ce. hor. thul. ma. in. nat. go.
 Aruspex. par. tu. ay. qui. ad. ar. de. e. g. d. no. se.
 pe. e. h. it. p. lo. g.
 Ariolus. in. list. eo. u. ect. qui. e. s. ay. olus.
 Austa. go. de. in. s. on. y. po. ta. ta.
 Abominatur. for. u. uo. g. it. al. id. i. ab. it. ar. frem. dit.
 Absolit. ar. tu. fa. ad. sum. it. far. n. im. it. de. g. l. u.
 ut. far. st. at.
 Adhor. l. ut. se. s. g. re. cur. (u. d. ro.
 Anum. ad. u. d. ro. mot. u. uo. p. u. ar. n. u. il. lic. ad.
 Anua. clud. no. mot. go. u. uo. ay. u. co. gn. mo. in. tel. lo. g.
 Are. ar. tu. ab. ce. re. ab. te. y.
 Are. flag. g. ubi. g. r. an. u. t. y. tur. at. ur. (p. d. ar. p. l. h.
 Ad. com. mo. da. go. k. a. me. z. an. a. p. r. u. s. o. mah. u. al. e.

Ad. com. mu. ta. t. ur. k. a. me. z. li. bor. u. al. i. u. s.
 Anare. go. s. u. m. m. a. r. i. a. t. e.
 Ad. r. it. l. a. h. e. e. g. a. u. s. u. s. e. s. a. r. d. r. e. a. s. c. h. a. n. n. e. s.
 Alien. g. o. n. e. s. t. r. e. m. d. i. c. h. u. n. m. a. l. t. e. r. i. u. s. g. n. e. r. i. t.
 Aduena. go. ch. u. m. f. a. c. p. e. r. e. g. y. n. u. s.
 Acolae. l. a. n. t. si. d. i. l. o. q. u. a. l. i. e. n. a. e. t. r. a. e. m. c. o. l. i. t.
 Ad. l. a. o. r. l. i. d. e. o. p. r. a. n. d. i. t. o. r.
 A. t. e. s. t. a. t. u. s. r. a. h. e. a. y. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. m.
 Ad. u. m. b. r. a. t. s. e. c. u. r. t. e. f. f. i. n. g. e. s. i. m. u. l. a. t.
 Ad. g. r. e. s. i. g. o. g. a. n. s. e. u. t. e. a. o. o. f. y.
 Ad. p. e. n. s. i. g. o. g. a. h. a. n. g. a. r. i. e. s. u. s. p. e. n. s. i.
 Ad. g. r. e. d. i. o. r. g. o. a. g. a. m. c. o. n. o. r. i. u. a. d. a. r.
 Ad. p. l. i. g. o. r. g. o. d. u. m. g. u. m. e. l. i. t. o. b. p. r. e. m. o. r.
 Al. t. e. r. n. i. u. u. n. d. a. r. l. i. t. e. m. d. i. u. r. t. i. s.
 Ambobus. p. e. d. e. m. e. u. t. r. i. q. u. e.
 Abor. ret. u. u. d. a. r. r. u. g. i. t. m. a. n. c. e. t. i. o.
 Ar. g. u. m. e. n. t. a. s. t. u. d. i. o. e.
 Astucia. s. u. f. f. y. i. n. g. e. m. a.
 A. g. u. m. b. r. t. r. a. s. t. g. e. t. i. r. o. u. b. i. c. a. m. f. i. d. e. m.
 Al. i. m. e. n. t. a. n. i. c. a. s. t. e. f. t. u. e. t. u. m. u. e. l. c. i. b. u. m.
 Al. i. m. e. n. t. a. f. u. a. t. a. r. n. u. m. e. n. t. a. u. t. r. i. g. u. h. t.
 Am. p. l. a. r. e. p. r. e. t. t. a. n.
 A. f. f. e. l. t. u. s. t. u. d. i. o. l. u. p. u. i. l. u. n. g. a.
 Ad. i. c. e. a. t. u. s. f. o. r. u. u. o. r. f. a. n. c. e. d. p. o. s. t. a. t. u. s. g. o. g. a. s. e. y. t.
 ad. d. i. t. u. s. g. o. h. e. r. a. n. i.
 Ad. d. i. m. u. s. g. o. a. s. e. h. a. l. d. i. t. i. n. c. u. m. b. e. n. t. h. u. m. i. l. i. o. r.
 Ad. u. l. t. u. s. g. o. a. p. r. i. n. g. a. m. e. a. d. p. o. r. t. a. t. u. s.
 A. u. c. p. r. o. c. u. l. e. d. o. t. h. r. u. m. o. s. i. l. o. n. g. e. u. p. p. e.
 Ad. t. o. l. l. i. t. n. u. m. e. e. r. e. g. i. t. e. d. i. f. i. c. a. t. c. o. n. s. t. r. u. i. t.
 Ad. s. i. g. n. e. a. g. a. h. n. i. t. t. r. i. c. o. t. r. e. s. t. r. u. i. t.
 Ar. t. a. p. r. o. c. e. c. o. n. d. a. d. i. t.
 Ad. h. u. m. i. t. n. i. m. i. t. p. r. i. m. i. t. u. s. u. s. u. r. p. a. t.
 Ab. s. e. o. n. d. i. t. f. a. r. p. o. s. i. t. p. r. e. r. m. i. t. t. e. (l. o. c. u. s.
 A. u. s. t. r. a. l. i. s. p. l. a. g. a. s. u. n. d. a. r. u. u. m. t. a. u. t. y. o. n. a. l. i. t.

- Abu siue. sonator uisus nom. abut uerbo. num.
 Aduenti cum. frumec. hrasian. auctoritate. ple
 Ante cellit. sis. richumet. ante exet. furilidit
 Ardentes. prim. nanti. festi nantes.
 Ardebat. pran. cupiebat.
 Anime quis. moter. uuelih. paxent. longarumit.
 Aluecra. chaetere. uasa. apium.
 Aspiciat. furhugit. dispicit. contempnit.
 Adheserunt. ac. klipun. edypm. querunt.
 Ad uate. gouuerpi. intellege.
 Adlimina. yadris. diuum. ad domum.
 Abolere. argeyan. dememo. yoc. excludere.
 Ademit. faryuhic. abstulit. furrimit.
 Admum. agruderoftin. inprofundum.
 Animatus. selhst. uegetatus. efortatus.
 Aquilinum. nor. de. nontic. nigrū. fū. cum.
 Ampliū. pret. uastum. spaciosum.
 Angustionibus. anc. hlihem. strictio. bus.
 Abacta. obheranemo. immo. latee.
 Acceptator. pigmnater. auctor. ur. frū. mo.
 Austri. sindar. uuntom. uentis. si. ces.
 Africus. frosta. uentus. me. dianus.
 Allabitur. umpit. lipent. lenitur. delurru. J.
 Atergo. ihpim. ego. ai. ih. uue. yod. lih.
 Ariet. uua. dar. genus. u. mta. spugnatorus.
 Adanuat. he. dunt. &. xelis. gratilis. sub. hst.
 Astrologus. sindar. stic. estimat. siderum.
 Apustia. uue. y. crapula. satuy. taf.
 Alab. atrum. salpa. uasculū. genus. mo. mon. s.
 Apollonia. ant. rahoc. ex. cuscetio.
 Ancilia. he. laupo. arma. ex. leftia.
 Allegoria. spel. patih. aluit. paliut. significat.
 Anagogen. uflih. supen. or. intellectus.
 Analogia. uustom. ratio. u. on. go. as. ap. d. na. a.
 Altrifecus. ingimoy. seffi. ab. muicem.
 Amlic. liupli. am. t. a. m. m. ne. om. l. h. i.
 Azaet. ic. em. alo. sta. ex. re. m. or. d. m. es. u. m. e. ar. f.
 Ancie. em. alo. di. capilli. ad. missi.
 Adp. d. it. y. o. ah. eng. it. est. im. ac.
 Arbitrium. he. u. u. al. t. i. da. op. in. a. t. o. m. d. r. g. s.
 Arbusta. per. ip. a. u. m. u. m. e. x. fr. u. c. t. u. o. s. c. e.
 Arypit. pig. r. i. f. i. t. a. d. p. h. b. i. d. i. t. e. p. i. f. a. h. e.
 Astenus. ch. u. d. i. n. g. u. u. s. q. u. e. t. u. n. e.
 Abitus. ab. e. r. u. n. t. y. p. r. o. f. u. n. d. u. m.
 Apocalypsis. in. d. e. c. h. n. e. s. r. e. u. e. l. a. t. i. o. l. i. n. r. i. g. a. n. i.
 Achademius. sp. a. h. i. p. h. i. l. o. s. o. p. h. i. s. u. n. m. e. y. u. u. y. o.
 Achademia. he. m. a. h. o. c. l. o. c. u. s. u. b. i. p. l. a. c. e. t. r. a. l. t. a. b. a. t. e.
 Armilustor. u. u. a. f. a. n. q. d. a. r. m. i. s. l. o. c. u. s. l. u. s. t. r. a. t. u. s.
 Alectis. he. i. c. h. u. n. n. e. e. l. e. c. t. i. s.
 Ansteti. u. u. a. y. a. r. c. h. u. n. n. i. m. a. r. e.
 Amos. h. e. r. e. t. i. c. p. o. t. e. n. t. i. s. i. u. e. f. o. r. t. u. s.
 Ageus. f. e. t. u. s. d. u. l. t. i. t. a. t. e. g. o. s. e. s. i. u. e. s. o. l. l. e. m. p. n. i. s.
 Abdias. u. u. e. y. a. g. o. s. e. r. u. u. s. d. n. i.
 Abba. e. u. c. a. m. p. l. e. x. a. n. s. h. a. l. s. e. n. t. y.
 Andreas. u. n. y. l. i. s. c. o. m. m. a. n. l. i. h. g. r. e. e. u. m. e. s. t.
 Baratrium. t. o. a. l. l. e. g. u. r. g. r. o. m. t. u. n. c. u. l. l. e. u. o.
 r. a. g. o. c. r. a. f. t. f. o. u. e. a. c. r. o. p. a. u. e. l. f. o. s. s. a. e. d. o.
 a. r. u. u. o. l. i. t. a. u. t. a. l. e. r. e. y. i. a. c. t. u. s.
 Bardus. he. p. a. r. l. o. s. f. o. l. i. d. u. s. f. t. u. m. p. a. l. f. t. u. l.
 t. u. s. u. e. l. e. b. i. e. d. o. t. u. s. i. c. b. r. a. u. s. u. n. f. r. o. s. i. l. n.
 r. a. t. i. o. n. a. b. i. l. i. s. s. o. s. a. m. e. s. o. m. u. n. r. e. h. a. u. u. s.
 Barbarus. u. n. g. i. d. i. u. s. t. u. r. c. u. l. b. i. t. u. s. u. n. s. p. r. a. h. i.
 Britus. c. u. r. t. a. s. t. o. p. e. n. t. f. t. u. l. t. i. f. u. n. t.
 Bructū. f. o. r. a. t. i. l. a. m. u. n. u. s. h. e. p. a. u. i. t. o. r. i. e. s. i. g. o.
 n. o. m. o. a. e. t. a. l. i. a. g. e. n. u. s. p. a. l. m. e.
 Beatus. o. t. a. g. e. f. e. l. i. c. e. s. s. a. l. i. g. e.
 Beatus. s. a. l. i. d. a. b. e. a. t. t. u. d. o. h. e. i. l. h. a. f. t.
 Beneficius. f. r. u. m. a. h. a. f. t. b. e. n. e. f. u. l. t. o. r.

fol:

B em uo lut. uuala uulih. benignus fruma
 Ber illus. pildit. genus. saxi. candi di.
 Bap tismum. rausi. lauce. Erü. thual. di
 luum. pil. licti.
 Bal. strü. pah uua. cer. balneü. pad.
 Bar gine. ur lorte. pere grine. el. lence.
 Buda. taceo. stona. keire. d. dec. f. d. u. m. a. e.
 Biblioti. ca. po. ah. faz. ubi. libri. re. cum.
 Bip itum. qui. uat. duobus. aliquid. diuisu.
 Biap. e. i. quous. ke. dupli. qui. fat. e. h. a. r. e. t. e. consuet. ke. no. y. se. mot. co. apt. re. se. fit. on.
 Bigamus. quiro. gi. uuit. quid. uat. habet.
 Bac. e. ac. plo. stro. sal. fi. ca. e. z. ber. plo. y. t. e.
 Bac. lum. str. an. humu. u. u. u. m.
 Bac. chi. for. nige. at. qui. em. tr. i. ke.
 Bac. e. ac. um. ma. g. ar. t. a. tum.
 Bac. e. ac. ur. z. ir. m. n. t. d. i. s. a. r. r. e. z. h. i. l. a. u. f. t. e.
 Bac. i. u. u. r. m. no. men. ser. pen. tal.
 Bac. i. u. u. r. m. ch. un. m. an. for. e. an. sul. h. m.
 B. r. u. g. i. t. a. l. u. e. s. e. a. f. g. u. l. l. i. o. e.
 Belli. g. e. r. i. t. h. e. r. m. e. o. bell. a. t. e. fa. e. h. t. a. y.
 Bell. a. g. e. r. o. ke. se. h. t. u. m. i. m. m. i. c. i. a. s. h. e. c. e. o.
 Bü. r. i. s. t. u. f. f. a. e. l. a. s. t. i. l. l. a. c. o. m. i. s. q. u. i. q. u. a. s. i.
 Buc. u. l. a. r. u. n. t. p. a. u. e. u. e. r. c. u. l. a. e.
 Bust. u. m. f. u. r. t. i. t. a. u. l. i. h. o. m. i. n. e. s. e. b. u. r. u. n. t. a. e.
 Bust. u. m. an. m. u. r. a. i. g. n. i. s. f. u. r.
 Bore. e. s. u. u. m. u. e. n. t. u. s. a. q. u. i. l. o.
 Bo. a. r. e. i. u. s. e. n. s. i. c. h. e. l. e. m. a. r. e. r. e. s. o. n. a. r. e.
 Bil. u. e. u. u. o. l. f. b. e. s. t. i. e. m. a. y. n. s. t. e. x. f. u. r. m. d. a. r. t. e.
 Bed. e. n. t. i. s. p. l. a. z. a. n. t. o. u. i. s. b. e. l. d. u. e. t.
 Bul. i. m. u. s. u. u. d. n. e. m. e. t. f. a. m. i. s. m. a. g. n. e. e.
 Bar. d. i. u. s. l. u. a. d. a. y. c. a. r. m. i. t. u. l. e. o. d. s. l. a. g. o. e. d. u. a. e.
 Bum. b. o. s. o. l. u. c. o. n. t. o. s. o. n. o. s. o. f. u. r. b. u. n. d. o.
 Bi. u. e. r. a. a. n. d. r. u. s. e. c. u. n. d. a. c. o. m. i. t. u. s.
 Bone. e. c. o. t. a. d. u. e. c. e. z. a. r. s. e. n. t. a.

bysian. ke. z. u. r. n. e. l. s. i. r. i. e. u. m. k. e. d. r. a. t. e.
 tor. t. u. m. k. e. i. e. l. b. n. h. e. t. e.
 Uil. s. z. i. k. i. r. a. t. a. m. h. r. e. b. o. l. g. a. m. c. o. m. m. o. t. o.
 Bell. u. m. c. i. u. i. l. e. k. e. i. f. e. h. t. k. e. p. o. r. s. e. l. i. h. d. o. m. e. r.
 t. i. l. u. m. b. e. l. l. u. m. h. u. u. s. e. l. i. f. e. h. t.
 Babilon. c. o. n. f. u. s. i. o. u. e. l. t. r. a. n. s. l. a. y. o.
 Bay. u. n. c. e. e. i. n. f. a. t. a. f. i. l. i. u. s. c. o. l. u. m. b. e.
 Bar. t. h. o. l. e. m. e. u. s. f. i. l. i. u. s. s. u. s. p. i. d. e. n. t. i. s. a. q. u. a. s. i.
 Con. p. u. l. a. t. k. e. i. f. o. g. t. c. o. n. d. u. c. t. u. n. a. t. k. e. l. i. m. i. t.
 Con. s. u. e. t. u. s. k. e. i. n. o. y. s. e. m. o. t. e. c. o. a. p. t. a. r. e. k. e. i. s. t. o. n.
 Con. n. e. c. t. e. r. e. k. e. i. n. i. d. a. n. c. o. n. i. u. n. g. e. r. e. k. e. i. f. o. g. a. r.
 Con. n. y. e. p. i. z. o. g. u. n. e. l. i. g. a. t. e. p. i. p. i. u. n. t. a. n. c. o. m. p. a. c. t. e.
 p. i. f. a. n. g. a. n.
 Con. i. u. g. a. t. e. k. e. i. u. u. l. l. a. n. c. o. n. i. u. n. c. t. e. p. i. z. o. g. u. n.
 Con. p. l. e. c. t. a. p. i. s. t. i. o. r. a. h. a. n. e. p. h. e. n. d. i. p. i. f. a. h. a. n.
 c. o. n. s. t. r. i. n. g. i. p. i. d. u. i. g. a. n.
 Con. p. e. r. i. p. i. f. a. u. d. c. o. g. n. o. u. i. d. i. d. i. c. i. i. n. u. e. n. t.
 Con. s. p. i. r. i. t. u. s. a. n. a. p. l. a. s. t. c. o. n. h. i. b. e. n. t. i. a. e. f. o. l. z. u. h. e.
 c. o. n. s. e. n. s. i. o. k. e. i. h. e. n. k. e. i. d. a.
 Con. s. u. l. t. u. m. i. u. d. i. c. i. u. m. s. i. n. o. d. a. l. e.
 Con. s. u. l. t. a. t. f. l. i. k. a. t. i. u. d. i. c. i. u. m. q. u. e. r. a. t.
 Con. t. r. i. o. h. u. e. k. e. i. u. e. s. t. i. m. o. a. r. b. i. t. r. o. r. r. e. o. r. h. e. r. u. s. i.
 Con. t. o. m. a. x. z. i. p. l. a. n. e. r. e. t. e. m. p. t. o. r. f. a. r. d. e. n. s. e. b. i. t. g.
 Con. t. r. a. t. i. o. f. a. r. m. u. l. i. d. a. m. o. d. u. p. l. a. z. a.
 Con. s. t. r. a. g. o. s. e. p. i. h. a. r. e. z. e. a. s. p. e. r. a.
 Con. s. t. a. u. m. k. e. i. s. t. o. t. c. o. m. p. o. s. i. t. a. m. k. e. i. s. e. x. t. e.
 Con. d. i. c. t. p. i. u. u. n. t. i. t. e. r. e. p. o. n. i. t. p. i. l. e. g. i. t. r. e. s. o. u. a. t.
 Con. d. i. d. i. t. k. e. i. s. e. a. s. s. f. o. t. e. d. i. f. i. c. a. u. t. i. n. s. t. r. u. t.
 C. u. n. c. t. a. m. i. n. i. f. a. r. s. e. u. n. t. e. n. t. i. s. i. n. t. e. r. o. g. e. m. i. n. i.
 Con. u. u. l. s. e. u. u. a. l. z. i. t. s. e. p. a. r. a. t. e. e. r. e. d. i. c. a. t. e.
 Con. t. a. g. i. o. p. i. s. t. i. m. e. z. m. o. r. b. u. s. u. c. o. n. l. u. i. u. o.
 Com. m. o. d. e. k. e. i. m. e. z. l. i. h. o. h. o. n. e. s. t. e. b. e. n. e.
 Com. m. o. d. i. u. s. k. e. i. m. e. z. l. i. h. o. u. a. l. i. u. s.
 Com. m. o. d. u. m. k. e. i. u. u. m. l. u. c. r. u. m.

Comagus. pihinnāta. p. ximus. ū. cōminus.
 Comas. kiscamānūga. conuētus. kadine.
 Copiose. kinuhtada. habundantia. kinogi.
 Culmen. uflīh. altitudo. haohi. fastigiū. upirece.
 Culmis. urrirangillōnis. idēstrām. spīlarū.
 Celeps. hremhast. urgo. uel. ur. sine semine.
 Celebem. ein seductum. soliternam.
 Coku. kiscami. in dec. conuentu. dinc. ū. multa.
 Celatam. pihauuā. sculptam.
 Cita. inuicem. uel. com.
 Citatus. sahōti. agilis. in lingua. (su).
 Cito. trumite. inimo. soupseht. ueloci. ur.
 Celacet. hracle. uelocet.
 Cerium. doft. lucum. horo. sterco. dase.
 Crepus. culum. fulubit. luce. oridite. ū. uespere.
 Cerimonia. cenchaza. relegone. si. scē. fīga.
 Client. inhapē. susceptus.
 Clientella. infahant. officiū. clidit.
 Clemens. kinao. hast. pius. er. hast. placidus.
 Carere. prunchulle. nūmpha. mussē.
 Caullatio. triugan. calumnia. harm. f. q.
 Clippeū. skirmuuafan. scutū. parma. pītan.
 Clibanus. ouan. camera. stanouan. for. n. g.
 Clerus. galce. sori. h. lo. g. uel. heris.
 Celeber. er. uir. die. fire. quens. uel. scē.
 Celebre. uuer. d. h. i. solemne. tiur. l. h.
 Censura. scauda. setencia. to. amchutg.
 Celsa. hohi. excel. sa. uf. h. h. i. sublimae.
 Casus. stur. z. per. ē. cula. freisē. (zoc. com).
 Casubundus. in. zuer. ca. hōta. t. cubant. in. qu. h.
 Cato. uatim. k. i. mah. id. ca. multipliciter.
 Causidicus. ein. ein. nu. ch. ta. ad. uo. ca. us.
 Carpit. p. f. l. h. t. e. d. e. r. a. h. i. t. e.
 Clangit. keling. lot. tur. bar. ū. sonus. p. a. p. t. e.
 Cacanne. k. i. h. e. z. e. n. risus. in. u. l. i. s.
 Calculus. stengstem. gladius. lapideus.
 Calculum. gala. numerum. h. r. m.
 Cauo. uuer. n. a. y. qui. unum. uendit.
 Cerulū. chorn. chunn. t. y. a. cū. uuer. z. i.
 Clam. sunt. ur. oc. culce. tunchalo. la. d. i. t. e. r.
 Cateyizat. ar. st. a. u. p. i. t. e. r. e. f. u. c. t. a. r. e. d. a. r. z. u. t. e.
 Cathologus. re. h. e. l. i. h. u. p. a. r. a. l. r. e. t. t. u. s.
 Cano. nōi. in. u. a. t. e. r. e. d. a. n. t. e.
 Caulx. auste. oule. scaphus. (munungu).
 Curiam. k. i. m. a. h. i. d. o. c. e. g. r. e. g. a. t. i. o. n. e. k. e. i. s. e.
 Chau. sahō. p. f. u. n. d. ū. ū. c. o. n. f. u. s. i. o. o. m. n. i. u. m. p. e. r. t.
 Cautus. k. i. m. a. h. i. d. a. c. o. n. u. e. n. t. i. s. e. m. b. e. d. a.
 nae. u. ū. (natae est).
 Cohortē. spananteo. uueptentē. subico.
 Cif. ū. c. i. t. r. a. i. n. e. n. c. e. h. a. l. p. e. d. o. u. p. t. u. r. i. d. e. s. t.
 de. i. s. t. a. p. a. r. t. e.
 Cuneus. drupo. turba. mē. u. g. m. i. n. o. r. u. m.
 Cunctans. quom. dubitans. quu. l. o. n. t. e. s.
 Colaphus. fluzena. pugnis. fust. f. o. r. t. i. g.
 Coaceruatis. k. i. m. a. h. o. n. t. a. c. o. n. g. l. u. c. i. n. a. n. s. k. e. i. s. i.
 Condensce. far. h. o. l. a. n. s. e. g. r. e. g. a. t. e.
 Constipata. c. i. t. i. g. h. i. t. e. r. e. p. o. s. i. t. a. e.
 Circumseptus. u. m. p. i. p. i. f. a. n. g. a. n. e. r. d. ū. c. i. n. t. u. s.
 Circumplectus. u. m. p. i. p. i. h. a. l. s. e. n. t. a. c. i. r. c. ū. d. a. c. u. s.
 Cudare. clo. k. o. n. s. a. b. r. i. c. a. r. e. i. m. i. d. o. n.
 Consultus. k. a. d. u. a. n. g. a. n. l. u. c. t. a. u. s. r. i. g. a. n. t. e.
 Consule. p. i. d. e. n. s. e. r. p. u. i. d. e.
 Computa. k. e. i. p. t. a. t. a. c. o. e. g. i. t. k. e. i. m. o. t. a.
 Commisati. ombur. u. i. m. e. z. l. i. h. o. n. c. o. m. u. u. i. t. e.
 Collega. k. i. m. a. h. u. d. a. s. o. t. i. u. s. k. e. i. n. o. z.
 Colone. l. a. n. t. p. u. u. m. i. n. c. o. l. o. n. e. i. n. q. u. i. b. u. t. e.
 Consorti. k. a. l. e. o. z. e. n. t. a. p. a. r. t. i. c. e. p. s.
 Correm. for. e. p. a. l. a. m. a. u. r. z. o. r. t. i. c. e. u. i. d. e. n. t. i. s.

Commerciū. hominūda. conpōdiū. hōmōnscāf. Dignif. uruūf. ignobilif. undar lih.
 Corrupte. u. r. r. r. cecidit. p. fellit. (nēl. Dedicatio. h. i. u. h. t. sacra. t. i. u. cōf. t. i. t. a. t. a. :
 Contuberos. far. dor. r. d. s. r. i. c. a. t. u. r. t. u. n. e. l. e. Deuotione. scil. dicitur se. bonitate. r. a. t. a. :
 Cantu. ub. r. i. x. u. u. r. d. a. r. u. u. a. d. i. l. i. c. i. s. e. h. u. : Defenerunt. h. e. f. r. e. t. i. g. o. t. a. d. i. t. a. u. t. h. e. p. e. r. o.
 Culpat. m. i. f. a. h. t. i. n. f. a. m. a. t. u. t. t. a. p. e. r. a. t. : Deuotissimo. u. n. z. i. m. a. h. o. n. t. i. i. n. s. e. p. e. r. a. b. i. l. e. :
 Cruor. m. u. p. l. o. t. s. a. n. g. u. i. s. : D. r. e. c. e. n. s. c. o. t. e. r. o. n. t. d. i. n. o. u. i. s. c. o. t. n. u. u. i. :
 Cruclerit. u. u. a. l. u. g. i. y. m. m. e. r. i. s. : Delibutus. p. i. s. i. m. u. s. i. t. u. n. d. u. s. p. d. f. u. s. u. s. :
 Cruentum. m. u. p. l. o. t. e. n. t. i. s. a. n. g. u. i. m. a. l. i. b. r. a. : Denum. u. h. i. n. t. i. r. o. t. i. n. p. o. s. t. r. e. m. o. :
 Cana. f. o. r. n. i. c. e. a. n. t. i. q. u. a. u. s. c. u. s. t. o. r. c. a. r. i. o. s. e. : Demcept. f. o. n. a. d. i. u. d. e. i. n. d. e. d. i. u. c. e. p. o. s. t. e. a. :
 Canora. h. e. m. g. i. l. o. n. t. i. c. a. n. t. o. g. r. a. u. a. u. s. i. u. a. u. a. : Difficultas. u. n. i. c. a. m. f. a. d. i. f. i. c. i. l. t. a. s. u. n. o. d. i. :
 Concinnat. s. i. n. g. i. t. e. c. o. n. s. o. n. a. n. t. i. n. d. r. e. p. a. r. t. : Diffidit. u. n. o. d. e. m. q. u. e. n. e. q. u. i. u. r. t. :
 Cataractar. h. u. m. i. l. h. e. b. r. o. i. n. u. o. c. e. t. o. m. e. t. r. u. a. r. u. : D. d. a. t. u. p. r. a. h. t. d. u. c. t. a. h. e. l. a. t. t. :
 Cedros. h. e. b. r. i. g. i. m. o. n. t. e. s. a. l. t. i. s. : Delator. f. a. r. l. i. t. a. n. t. i. d. i. a. b. u. l. a. t. u. n. o. l. d. a. :
 Carnifices. f. l. e. i. s. e. h. e. r. n. e. i. n. t. e. r. f. e. c. t. o. r. e. s. : Disserta. z. i. l. a. z. e. d. i. s. p. o. n. t. e. h. e. i. s. p. a. n. o. t. f. o. n. e.
 Callidus. u. n. g. b. r. u. h. i. d. u. r. i. s. m. a. l. t. o. s. u. s. : d. o. c. e. n. e. m. h. i. n. c. e. f. o. n. e. :
 Calute. m. u. u. a. r. m. e. c. e. m. a. u. t. d. e. l. e. g. i. t. : D. i. d. o. u. n. m. u. z. d. e. h. i. n. e.
 Crapulae. u. n. m. a. z. i. z. b. y. d. a. s. n. a. u. s. i. a. p. p. o. t. u. m. : Delubra. p. l. u. p. t. a. r. t. e. m. p. l. a. c. o. r. e. i. d. o. l. o. r. u. m. :
 Crapulatus. u. p. a. r. t. r. u. n. k. a. n. s. u. b. r. o. s. : Distraxit. z. i. z. u. h. e. t. a. b. s. t. r. a. z. e. m. z. i. u. h. e. t. :
 Calabris. u. u. n. t. o. m. u. e. n. a. s. s. i. c. e. s. : Dissidia. u. u. u. l. l. i. d. o. i. g. n. a. u. t. e. u. n. u. u. l. l. i. d. o. p. i. s. t. i. g. a. :
 Classis. h. e. i. z. o. a. n. a. u. t. i. c. e. m. i. l. i. t. a. m. : Deuellerant. a. r. u. u. a. l. z. t. u. n. d. i. s. t. u. m. p. e. b. a. n. t. :
 Cateclis. m. u. d. i. l. u. u. u. m. d. a. z. i. s. t. u. m. m. a. z. f. l. u. a. t. : Deuellimur. z. i. u. u. e. r. f. a. m. e. s. d. i. u. i. d. i. m. u. r. :
 Cere. m. a. h. t. l. i. h. u. a. l. e. m. e. g. i. : D. e. r. i. m. u. n. f. u. r. t. e. n. o. s. t. a. d. e. m. a. l. o. p. i. o. r. e. :
 Creptus. s. t. r. i. p. l. o. n. t. i. s. o. n. t. a. s. s. t. r. e. p. t. a. s. : D. e. y. m. u. n. u. s. p. e. r. u. t. e. p. r. o. f. a. r. p. r. i. n. g. a. n. t. :
 Cristectus. h. e. i. u. u. a. r. a. n. o. t. g. a. l. l. e. c. t. u. s. : D. a. p. e. s. m. a. z. i. c. i. b. u. s. m. u. c. e. s.
 Cesaris. f. a. h. t. e. s. c. a. p. i. l. l. i. h. a. r. u. : D. i. u. e. s. o. r. m. a. l. i. o. p. u. m. g. h. a. h. a. b. u. n. d. a. n. s. :
 Cladis. s. t. e. h. t. p. e. f. a. s. p. i. l. e. h. t. c. a. l. a. m. i. t. a. t. e. s. : D. i. u. e. s. d. i. c. i. e. d. i. u. i. t. e. s. u. u. a. l. o. e. h. e. e. r. :
 Cacu men. o. p. a. n. o. n. t. e. s. u. m. m. i. t. a. t. e. s. : D. i. u. u. m. c. o. t. o. m. d. e. c. e. y. c. o. t. o. :
 Cecidit. r. i. s. i. h. a. m. p. h. o. r. a. s. e. m. i. s. : D. i. t. a. o. n. e. m. e. g. i. n. u. p. o. t. e. s. t. a. t. e. :
 Car-do. a. n. g. o. u. b. i. u. d. t. a. u. r. i. a. n. u. e. : D. e. l. e. p. t. e. f. a. z. g. n. i. t. a. t. d. e. l. e. r. o. e. f. a. r. t. a. g. i. l. o. t. :
 Capa. c. e. a. s. z. a. l. o. n. t. i. a. m. p. t. a. d. o. : D. i. s. t. i. n. a. t. h. e. i. s. t. o. t. d. i. s. p. o. n. t. e. h. e. i. s. o. z. y. t. :
 Contemplet. a. n. u. a. t. o. s. s. e. c. e. f. f. o. n. t. i. s. i. n. t. u. t. t. u. r. : D. e. p. o. p. u. l. a. t. u. s. a. r. t. a. l. e. d. e. a. u. s. t. o. r. u. s. a. r. u. d. i. t. :
 Declinat. h. e. p. a. r. t. e. t. r. a. d. i. o. n. e. s. e. l. l. a. n. t. : D. i. g. a. m. o. n. z. i. u. u. e. b. t. b. i. d. i. z. i. u. r. u. r. h. e. t. a. n. :
 Desertus. i. n. l. u. h. e. r. t. a. s. p. e. r. y. e. n. s. i. n. z. i. d. i. t. i. s. i. n. m. i. d. i. s. : D. i. u. o. r. t. u. u. v. h. e. i. s. e. e. t. r. e. p. u. d. i. u. m. z. i. l. a. z. a. m. :
 Incedit. p. r. a. e. f. a. c. i. e. n. s. o. f. f. a. n. h. e. t. a. n. : D. e. n. s. i. t. a. t. e. d. i. e. n. s. i. s. e. s. p. i. s. s. i. t. a. d. i. n. e. d. i. e. h. e. i. d. o. :

Delega. indec ket. denudat. in nachu tot.:
 Dogmae. laer. - haft. difinitio. hec tungae.:
 Decalogum. decem uerbalegiz. zehan uuo rre.:
 Dacero nomini. iteratio. doctyne. uuar roele.:
 Diseri mdr. unkei steer. periculū. pre. iudiciū.:
 Deud. sorium. missi lihero. domū hospitalem.:
 Domicilium. selida. domus uel habitacio.:
 Diud. tculum. uuiditng. deflexio. mala pān.:
 Deuac. au uekot. errat.:
 Deditus. far kepan. sub iktus. seruidis.:
 Diadēnae. uuitahric. capiti. regalis.:
 Decus. scōm. gloria uel digni tas.:
 Dimittat. keimizu. diuidat. ziscedu.:
 Delinquit. misto & pēcat. succēor.:
 Desertae. far oclt. derelicta. far lazan.:
 Defamator. keipretta. manifesta. kechandi.:
 Diuico. piuuur. fu. diud. to. pi uuer bio.
 Dilululo. fruo. maene. in mor. gan.:
 Decuriae. zeechaenun. ga. numerorū hominum.:
 Diurnum. taga. lhi. doe. diuic. nū. taga. lhi.:
 Dispidi. didm. unzimoti. daem num. unfrumae.:
 Diuā. men. int. diu. dan. nē. sine. dubio.:
 Deploidis. uuit. lahan. segū. keclacuah.:
 Dirimit. zisnida. diuidit. zitel. let. dēra. hta.:
 Defurtor. fonaxstalu. peculato. unfar. holan.:
 Decretum. z. keizemida. defintū. keientada.:
 Decrepitus. keiproh. ualde. senex.:
 Diuisus. zitel. dispidatus. urmo. ca.:
 Dimb. sit. far. serket. deglutit. far. sualh.:
 Diripiunt. pi. g. f. aufer. pinemant.:
 Defectū. zislagan. decollatū. up. ar. hal. it.:
 Deferabilis. lido. lhi. abhominabilis.:
 Dilatasta. zizuzi. dissulusta. inpunt.:
 Demicat. uuan. nbtq. pugnat.:

Direx. far. phi. amos. uim. pte. tāt.:
 Distinat. keistag. dispone. keiseg.:
 Districtio. keidungam. rigor. no. ac. da. mit.:
 Delusit. umpiho. hatae. Eritum. uant. upi. chu.
 Deueta. ce. fonaxstalu. de. sum. mitate.:
 Discolor. unsemsta. difficilae. unod. lhi.:
 Disert. piprin. gte. honorat.:
 Differat. uuar. diu. di. honorate.:
 Dēnsi. screot. rasi. minus. uel. dedigi.:
 Delimor. In. tag. in. mo. lor.:
 Desipit. u. Einsty. am. conditū. an. h. a. ro.
 Delabunt. keistat. deficiunt. ke. l. g. e. n.:
 Desitor. keis. lagon. desimre. zis. lazan.:
 Demencia. un. falida. in. san. ca.
 Dembit. Euf. upar. pte. tō. q. am. d. t. Euf.:
 Diuinctus. pi. zo. gan. ligatus. pi. pur. ta. en.:
 Deum. d. r. a. t. a. pi. h. a. e. s. t. a. con. lig. a. u. e. r. a. t. a.:
 Defessi. far. pro. ha. e. n. e. fa. a. g. e. t. a. ar. mo. t. e.:
 Dispicibilis. far. se. ha. n. t. l. h. con. d. n. t. i. b. i. l. i. s.:
 Depndit. ar. p. u. a. t. e. r. e. c. l. d. e. t.:
 Discors. u. g. m. h. e. r. z. d. i. s. s. i. m. i. l. i. s. c. o. r. d. i. s.:
 Disto. in. z. u. h. u. d. i. s. s. i. m. u. l. o. z. u. i. u. l. o. n. d. i. s. e. r. o.
 Desolauit. zis. l. o. s. t. e. d. i. s. s. i. p. a. u. i. t.:
 Dexte. ke. y. e. s. o. p. r. o. s. p. e. r. u. m.:
 Distrum. p. a. m. u. s. z. i. s. p. a. t. e. m. e. r. f. r. a. n. g. e. m. u. s.:
 Dolosus. f. a. h. a. n. i. n. s. i. c. h. o. s. u. s. f. r. a. u. l. d. e. a. u. s.:
 Dum. w. o. n. d. b. t. ke. i. s. c. a. f. o. t. d. u. c. o. n. s. t. r. u. d. i. t.:
 Distrauit. ob. l. i. p. u. n. c. e. s. s. e. u. e. r. u. n. t.:
 Derogant. p. i. l. i. s. t. a. n. o. n. t. a. d. e. r. a. h. e. n. t.:
 Dē. r. a. d. u. r. e. p. i. f. a. n. t. o. n. r. e. c. u. s. a. r. e.:
 Denarius. s. c. a. z. p. o. n. d. u. s. e. s. t. x. x. i. i. i.:
 Disceptat. p. i. s. u. h. e. m. s. c. u. r. t. a. t. a. s. s. e. c. e. u. u. o. m. e.:
 Disceptator. p. i. s. u. h. a. r. l. e. a. g. a. t. s. a. h. t.:
 Damus. u. o. m. a. m. m. u. n. t. a. s. p. i. n. e. a. a. s. p. e. r. t. a. t. a. s.:

Denitua. z. l. i. h. t. discrepauit. z. i. p. i. h. t.
 Demolitur. far. mult. & minatur.
 Distinguntur. z. i. s. c. e. d. e. n. t. i. u. a. r. i. a. n. t. u. r.
 Draagma. d. r. i. m. i. s. s. e. s. c. r. i. p. t. u. l. o. s. i. i. i.
 Didregna. z. i. r. o. d. r. a. g. n. e. d. u. o.
 Eligant. h. e. i. c. h. o. r. a. r. i. g. r. a. t. a. u. p. u. l. e. r. a.
 Elegancia. u. r. m. a. r. i. p. u. l. c. h. r. i. t. u. d. o.
 Editio. h. e. i. s. c. a. f. s. e. p. o. s. i. t. i. o. h. e. i. s. e. z. d. a. p. l. a. c. i. o.
 Edidit. s. c. a. p. p. o. t. e. s. e. p. o. s. u. t. h. e. i. s. e. z. t. a. p. u. l. t. i.
 Expromimus. h. e. i. s. u. a. c. d. u. m. s. e. p. o. n. i. m. u. s. h. e. i. s. a. z. u.
 Edoct. h. e. i. s. c. a. f. f. a. n. e. r. u. s. e. d. i. s. l. o. c. o.
 Eura. r. e. p. i. p. e. r. g. a. n. a. c. u. d. e. f. u. g. i. r. e.
 Entes. s. e. n. t. e. f. u. l. g. i. t. p. i. p. l. i. c. h. a. t.
 Entes. c. e. r. e. p. i. l. i. u. h. e. d. i. c. l. a. r. i. f. i. c. e. r. e.
 Eminet. m. i. h. i. l. & s. t. a. t.
 Eminent. p. r. e. c. e. d. e. n. t. i. & c. e. l. l. e. n. t. i.
 Emicat. p. i. s. u. e. b. i. t. e. f. f. u. l. g. i. t. p. i. p. l. i. c. h. a. t.
 Exilat. a. r. t. i. u. s. t. i. c. a. p. d. i. t. u. c. l. a. r. e.
 Eminat. h. r. i. n. n. e. s. e. i. t. f. l. u. a. t. e. r. u. p. t. i.
 Eminus. m. i. t. t. i. l. o. d. i. n. o. n. l. e. g. e. u. p. p. e.
 Elimertis. h. e. i. m. a. h. u. d. e. c. r. e. a. t. u. r. i. s.
 Exortur. u. n. f. a. r. c. h. u. i. m. i. t. e. n. a. s. c. i. t. a. t. h. e. i. p. i. r. a. t.
 Exorsus. u. f. c. h. u. m. i. n. t. a. c. e. l. a. r. u. g. n.
 Edidit. s. a. g. e. d. e. e.
 Exotus. p. a. l. a. u. e. o. d. i. o. h. a. b. i. t. a. u. s. o. d. i. o. s. u. s.
 Exosa. p. i. f. u. n. d. a. n. m. a. n. i. f. e. s. t. a. p. e. c. c. a. t. e.
 Effatus. m. u. n. l. o. n. t. i. l. o. c. u. t. u. s.
 Efficax. c. a. e. h. i. a. c. u. t. u. s. u. u. c. e. s.
 Effi. c. a. c. i. o. r. h. r. a. d. o. r. a. g. l. i. o. r. h. o. r. t. i. c. i. r. u.
 Effcedibus. h. e. a. h. e. m. p. i. s. t. a. n. t. a. b. u. s.
 Ensis. h. u. u. a. s. s. e. m. u. c. r. o. s. u. e. r. t. g. l. a. d. i. u. s.
 Exegerat. l. e. i. d. a. z. e. t. a. b. o. m. i. n. a. t.
 Exagerat. h. e. t. a. u. a. h. e. t. e. s. p. l. o. r. a. t. a. r. p. i. t. i. t.
 Exacerbac. g. r. e. m. i. y. o. t. s. e. a. s. p. e. r. a. t. a. p. u. h. o. t.

Excubias. r. u. i. p. a. u. i. g. i. l. i. a. s. u. e. l. c. u. s. t. o. d. e. i.
 Exubices. r. u. i. m. f. e. l. n. d. u. m. d. i. t. a. t. e. i. s. p. l. a. h. o. s. t. i. u. m.
 Effigere. f. u. l. o. n. f. o. r. m. a. r. e. s. c. e. i. f. f. a. n. s. e. p. r. e. m. e. r. e.
 Exausta. a. r. h. r. o. s. p. i. a. e. n. c. o. n. s. u. p. t. a. f. o. r. n. o. m. a. e. n.
 Esu. l. i. p. l. e. t. a. e. t. e. a. c. o. n. s. u. m. p. t. u. r. s. l. u. t. e. o.
 Edax. e. z. o. g. l. u. a. t. o. s. u. e. l. c. h. o. u. o. r. a. x. s. l. u. n. d. o.
 Eximpusia. u. n. f. a. r. s. e. h. a. n. t. e. s. u. b. i. t. o.
 Elabe. p. i. s. e. r. t. e. u. a. d. e. r. e. e. f. f. a. g. i. r. e.
 Eluere. a. r. f. l. a. u. i. d. i. n. a. r. g. u. e. r. e. f. u. n. d. e. n. g. i. o.
 Exul. r. e. c. t. e. i. o. p. f. u. g. u. s. a. n. t. r. u. n. n. o. r. a. u. s. f. r. a. g. u. s.
 Exortent. p. i. g. e. n. g. i. o. s. e. p. u. l. s. u. s. f. a. r. t. i. p. a. n.
 Exilis. s. m. a. l. g. r. a. d. i. l. i. s. l. u. z. i. e. a. d. a. n. u. a. t. u. s.
 Exinanre. s. e. i. l. e. o. n. s. e. q. u. e. r. e. r. e. i. s. o. h. e. n.
 Examinae. h. e. i. f. o. z. e. s. e. p. l. o. r. a. t. h. e. i. s. l. i. h. t.
 Examinafi. p. i. f. o. r. s. e. o. r. i. p. b. a. s. t. i. p. i. c. h. o. r. u. t. o. s.
 Examinis. f. o. n. a. s. e. l. u. s. e. l. a. n. g. u. i. s. f. o. n. a. p. l. o. t. u.
 Enxius. o. f. f. a. n. l. i. h. o. l. a. r. g. i. u. s. h. r. u. m. l. i. h. o.
 Ergastulum. a. n. o. t. i. c. a. r. c. e. r. u. c. u. s. t. o. d. i. c. e.
 Erus. h. e. r. r. o. u. e. l. u. s.
 Erce. h. e. r. r. e. d. o. m. i. n. t. e.
 Erucet. m. a. g. a. n. e. f. o. r. t. i. s.
 Edoct. f. o. a. t. t. n. u. o. r. e.
 Effeb. f. a. r. z. e. t. t. e. p. u. e. r.
 Edropicus. u. u. a. z. a. r. h. a. f. t. a. q. u. a. e. m. a. t. i. c. u. s.
 Effentia. h. e. a. s. s. e. a. f. f. e. i. s. u. b. s. t. a. n. t. i. u. m. n. a. t. u. r. e.
 Expta. h. e. i. u. s. t. i. c. o. d. o. c. t. a.
 Experire. c. h. u. i. n. d. i. r. t. a. m. p. t. a. t. e.
 Expiata. h. e. i. h. l. i. a. r. t. i. e. x. p. i. a. g. r. a. a. r. f. u. r. p. i. a.
 Expiabat. h. l. u. a. r. t. a. e. f. f. u. n. d. e. b. a. t. h. e. o. a. z.
 Eximus. e. i. n. m. a. r. i. e. g. r. e. g. i. u. s. h. e. i. c. h. o. r. a. e. n.
 Eximietas. s. u. n. t. a. r. l. i. h. i. s. u. b. l. i. m. i. t. a. t. e. s. p. e. l. a. r. u. s.
 Exatens. d. i. u. d. i. n. g. u. e. c. c. e. r. a. t. i. o. n. e. e. o. m. o. d. o.
 Eundem. d. e. m. i. p. s. i. u. m. s. e. l. p. a. e. n.
 Eglogice. u. n. r. a. t. f. o. r. m. a. h. u. n. g. e. r.

Exillogi. churra. uersiculi. uersiculi.
Euge. uuelae. bene.
Epulorion. keu maerican.
Efflagrat. arflehot.
Effuclire. keilegen.
Excidio. tur. na. lungae.
Exicio. frei. see. periculum.
Euruf. uuit. chunni. uentis. subliſo laenus.
Exuberant. ubiri. gant. pfluunt. abundante.
Exulcus. ir. rari. diuisus.
Exul. hertm. luctus. uulff.
Exum. uzfur. egressum. uzfane.
Exultate. hefiat. exultate. obinck.
Exultant. keu uigotun. inpbauerunt.
Exultatio. fact. muc. fact. suffocatio. fir. densit.
Exultat. keimachant. defect. zigat.
Exultat. argizit. inobliandm. uenit.
Exultant. & inde. dant.
Exul. pidiu. postea. aſt. diu.
Exul. inſlogan. unculi. liberat. dſ.
Exemplaria. pileid. lih. similia.
Exuror. inlage. p. p. or. (dſe).
Exurire. ſuel. gan. cremare. ſue. dan. in. cen.
Elimatus. keigarut. or. necus. kehrustat.
Elucubratus. impreant. euiglatat.
Explet. kefullit. pficiet. dur. hro. &.
Exigat. petat. agat.
Edicto. kei. chukan. p. cepto. pipo. tann.
Euidit. auzorant. p. cent. aptum. (ſanta).
Euidit. kei. han. lih. p. p. cur. g. ſper. uue.
Exita. ar. rade. eu. cat. ke. ladote. ſet. ca. ti.
Extrusit. ar. g. ſp. t. ſp. ulit. for. uol. it.
Electus. uuer. alt. tur. id. a. d. u. y. ſ. ar. g. d. r. a. m.
Ebur. neis. dur. lih. an. ſ. col. ſe. ſ. penom.

Eligant. keicor. en. lih. ur. bo. ne. ke. chun. n. &.
Enormis. unſcaf. ſupra. mo. dum.
Epistularis. pigm. n. ſ. ſpon. ſ.
Enubibus. ſona. uol. chon. om. de. a. ere.
Eubius. an. aſ. che. in. cur. ſus.
Exilia. ſona. ke. ſi. le. ſel. ap. id. ſona. ſ. t. e. ne.
Exremus. ſ. in. to. ro. ſto. ſ. ex. rem. u. ſ. u. zoro. ſto.
Exodus. dan. ce. fundi. ſ. ex. t. u. ſ. u. z. k. a. n. e.
Exu. ch. a. r. i. ſ. t. a. ſ. ſona. u. u. i. g. o. d. e. g. r. a. e. e.
Exorabilis. aer. haſt. ſ. a. c. i. l. i. ſ.
Exemplo. ſ. in. ſ. mo. com. a. n. u. o.
Erudita. ar. h. ro. ſ. ſ. a. g. e. a. c. o. r. d. e. e. m. i. t. t. a.
Expressit. p. i. ſ. a. h. t. e. ſ. p. l. a. n. a. u. t. k. i. e. p. a. n. o. t.
Edisere. ke. in. o. en. ſ. p. l. a. n. o. c. e. n. a. r. r. a. r. e.
Exultat. u. u. i. n. n. i. ſ. e. m. i. t. e. g. l. o. r. i. a. t. c. o. l. i. h. &.
Exultantia. u. u. u. e. r. f. ſ. u. p. d. r. e. n. t. i. a.
Ezechiel. u. u. a. r. ſ. p. e. l. l. o. f. o. r. t. i. t. u. d. o. d. i.
Epod. a. h. ſ. a. l. p. e. a. n. q. u. o. d. ſ. u. p. u. m. e. r. e. c. e. l. e. a. p. p. e. l. l. e. u. r. ſ. i. n. e. c. u. c. u. l. l. o. (k. e. n. t. i.).
Festus. ſ. i. r. u. u. u. z. i. c. o. n. t. e. m. p. t. o. r. ſ. u. r. d. e. n.
Festus. ſ. r. h. a. f. t. e. ſ. e. l. t. e. z. e. n. c. l. e. m. o. n. i. ſ.
Festor. ſ. i. t. e. o. q. u. i. ſ. a. u. t. d. e. r. l. i. m. i. t. e. u. e. ſ. e. n. t. i. e.
Festore. h. l. i. m. u. n. t. t. e. ſ. t. a. m. o. n. i. u. m. l. a. u. d. i. ſ.
Flagrat. h. l. o. h. o. t. q. u. e. r. t. e. p. o. ſ. t. u. l. a. t. e. ſ. p. o. ſ. t. e.
Flagris. ſ. u. m. g. a. n. ſ. l. a. g. e. l. l. i. ſ. u. e. l. u. e. r. b. e. r. i. b. u. ſ.
Flabri. u. n. m. e. z. ſ. a. b. u. l. o. ſ. i. ſ. u. d. i. c. o. ſ. i.
Flabris. u. u. a. d. i. t. u. e. r. t. a. ſ. ſ. i. c. e. ſ. i. (m. e. i. n. t. a. e.).
Facinus. ſ. i. r. i. n. o. r. m. a. l. e. ſ. i. c. u. m. ſ. a. p. a. r. ſ. e. d. u. ſ.
Facinum. q. u. e. l. m. e. d. a. ſ. a. d. u. ſ. ſ. e. d. u. m. (ſ. l. e. r. a. e.).
Facinorae. q. u. e. l. ſ. i. d. a. ſ. l. a. g. r. i. a. c. r. i. m. i. n. a. ſ. e.
Flagitiosus. ſ. a. c. t. u. o. r. a. n. t. e. c. r. i. m. i. n. o. ſ. u. ſ.
Facilitas. o. c. l. i. h. p. o. ſ. ſ. i. b. i. l. i. t. a. ſ. ſ. e. m. p. t. a.
Funda. ſ. o. r. ſ. o. m. a. l. o. q. u. e. n. d. e. c. e. a. l. i. c. a. n. d. e. c. e.
Fatur. ſ. o. r. ſ. e. o. t. l. o. q. u. e. t. u. r. d. i. ſ. ſ. e. r. a. n. a. r. r. a. t.

Facundia: facundia. eloquentia ce.
 Facundus: kinoy scem. cupiosus.
 Facere: unce nist. uis e. nudast. lece & conudat.
 Falax: heiz iugi. ornamenta. keiruti equoz.
 Factus: tobria. urbanus. frumidra.
 Familiaris: hold lih. domesticus. amicus. fact.
 Flagor: suel keana strepitus. streplona. frem.
 Flagoris: elcisin. contruac. fulgora flumina.
 Flagoribus: hluada. magni. sonus.
 Flamma: keplac. uenta. u. flatus. uentoz.
 Falax: ein glihi militum. ser. casus.
 Fra mea: uueridac. egi de ploh. asta u. gladius.
 Falurca: sum speoz. lantia spd. quod teli. maxim.
 Falus: lugi. sparahceri. indax. luc lei. edflosay.
 Farum: ploz. hus. templum.
 Far sine: pira. au. fulere. pira. ungan.
 Famulus: ofar. scuba. tripil.
 Fax: facia. facula. hluhtenta.
 Facultas: ahte. possessio.
 Facultatem: raac. condra onem. keiseft.
 Fallax: hluigre. decipit.
 Flauellum: uuita. miscer. flugono. ueril.
 Frustra: ar. uau gom. sine cur. u. particula.
 Frustrat: triugre. decipit. seduct.
 Fama: clauum. terre.
 Fucata: misli. tinta. u. colorata.
 Fundus: offa. rona. ministrant.
 Funus: terrane. mors.
 Funere: pikampot. luctuose. mortis.
 Funeris: pikampidoc. selesca.
 Fundum: ein kemp. p. nra osum. palauue.
 Functus: pikampot. mortiferis. tot dragruni.
 Fulcit: fulgit. munit. pihnuat. firmat.
 Fulcitur: in ruc ket. subleuat. us.
 Fulceat: folaxeo. he. auxiliet. adiuue.
 Fultus: folaxo gan. auxiliatus. hel fana.
 Fundi: heiz iug. precl. keirsp.
 Fructus: pifualot. pottur. pim. utit. haft.
 Frugalitas: furperata. simidiocri. edomez.
 Funiculū: strengi. tractorum. refca.
 Fortis: uuanu. quam quis. huueo lih.
 Fortuna: unford. uuit. lugu. subeo. casu.
 Fundatum: keistudic. firmatum. stabilitum.
 Fulmen: lohacener. flammica.
 Fuluum: ferouue. rubigundum. rodent.
 Furax: hramac. nigra.
 Functione: dionost. misterio.
 Fungimur: ufanomes. uetamur. solumur.
 Fructu: spridachi. arborum. densitas.
 Fructu: diekinoci. remiesta.
 Frondose: zuoht. ramosa. astolohet.
 Fluctuat: fleozit. uacellat. undalot.
 Fluxerunt: fluxun. ceciderunt.
 Furor: heiz herzi. temeritas. keitaur. fadac.
 Furi bandus: kepulud. ualde iracundus.
 Formidans: insig. diti. timens.
 Fomix: fahsum. radix. uur. zun. origo. intau.
 Fomites: fahsolra. incantata. pikelpanti.
 Fount: forte. nutrit. quidit. refect. kaumit.
 Fomenta: salpa. adimicu. la. folaxgult.
 Formae: scassot. creat.
 Fornicem: outen. arcum. um. phalem.
 Fortuna: heil. haft. felicitas. salidoc.
 Flor: plo. amo. decus.
 Fore: noh. esse. uel futurum.
 Fore: forn. esse. u. ualere.
 Fores: uzana. introitus. ingane. u. uantia.
 Fere: nah. forte. uuanat. u. aliquotidit.

Forme istis. ar crater p pe:
 Feda un chus kei turpia scate lih:
 Foe duc. keiso aciam. pabus. idē usiurandū:
 Foe. dore. fogdi. pacto. machēle:
 Foeob. aut. keiso adu pacifi caute. keiso omte:
 Fodur. mam muntg. filii agnorum. habent:
 Fodur. kei sub panti. ēfusus. keifleo. gānti. fiducia:
 Fofa. keisup. marice. seuuet:
 Fofum. pifleo. mare:
 Fenus. laon. usura. uahar. p pncio:
 Fenera. uuehseclot. mutat. chrim mit:
 Fema. fei mit. rugit. crif. keimnot. furit:
 Fidibus. keilidde. cithare. astary:
 Fimant. keimigont. streptum. faciunt:
 Fimdit. pizot. fidi. crif. crim mot:
 Fabrarum. muud. ce. cordarū. her. gono:
 Fero. pringu. dico. ubd. is. ufona:
 Fdralis. pringate. lih. fructuofus. uahar. lih:
 Fimami. unpited. lom. uicini. uel. confines:
 Fessit. ungi. uult. tige. faci. gāt. arm. mutae:
 Figit. zu. uult. simulat. yuehot:
 Figulus. raba. ^{fidor} ruada:
 Fidimentum. keilidde. compositio. humana:
 Fista. fro. comp. ta. kumah. composita:
 Fetti. uul. fro. lēus. compositus:
 Fero. cu. simus. uer. lihofa. acris. simus. crim. msta:
 Ferebrum. hreo. mortuorum:
 Fas. uuzic. rationabilibus. uel. honoribus:
 Fascibus. uur. digm. post. tribus:
 Fastigium. por. cul. mē. uel. ab. tuda:
 Fastidium. ungi. part. da. sup. buon. concē. tum:
 Femur. upar. tenu. u. genu. dum. unpit. emu:
 Fluxa. ar. floyan. resoluta. ylosit:
 Fetor. gihu. confiteor.

Fero. lic. dolōt. lih. luctuofe. uiofate. lih:
 Furi. bun. dur. furi. uure. lihio:
 Glosce. keimah. da. congre. gāto. ser. monum:
 Glos. kei. mah. da. opaz. deat. bore. fructus:
 Glow. chli. uue. collēto. mubto. rum:
 Gombat. keimahot. conun. gre. conuolunt:
 Gomor. me. y. mē. sure. keime. y:
 Carite. kei. rit. subtilit. ^{mur} mor. roet:
 Carrolus. kei. rari. uer. bosus:
 Camus. acris. ta. mumpae. purt. hāte:
 Cras. sima. uero. lihofa. to. lun. dī. simae:
 Cras. mē. cras. hū. boe. uir. ga:
 Gram. ma. kei. her. hū. cu. uofa. lē. dī. poh. stap:
 Gramina. far. sero. uahar. dē. ar. da:
 Cruda. uul. urate. green. di. senke. ^m uny. hāt:
 Grad. uul. p. lē. dē. gratulit. men. dilot:
 Cras. sator. mau. huay. inu. ator. in. lihio:
 Cra. uul. kei. su. uofe. onera. uul. keilid. ed:
 Grad. am. ein. y. gen. paul. at. qm. lug. y. gon:
 Canes. horse. golosus. uftat:
 Gnepul. scient. p. d. r. u. doctus:
 Casphe. la. quum. aat. mē. ly. di. uita. f. uuel. da:
 Cigne. ar. te. mē. pullulat. kep. r. p. f. g. d. e. t. o. k. l. l.
 Ceste. tok. op. d. u. uul. kei:
 Cestant. foront. cogitant:
 Gene. cr. a. nu. loca. fta. sup. b. l. l. l. l. unpimund:
 Gentalia. kei. zu. kei. uere. cun. dī. o. f. e. sam. al. i. h.
 Gerulus. trigam. bau. l. u. l. for. ay.
 Gemina. kei. nu. gē. d. r. a. t. o.
 Chiro. itas. co. ke. un. m. pul. chro. tuda. u. nob. l. r. u. l. l.
 Geum. b. l. y. ca. sp. a. h. da. m. b. i. s. u. r. a. t. i. o. n. e.
 Gata. l. u. a. g. a. h. i.
 Gremium. pu. a. s. u. m. sin. u. l. part. m. u. p. f. a. t. u. r. a. l. e. d. i. l. i.
 Gremia. dur. r. sic. cam. nae. trun. chae. ni. lignae.

Griper. sunkara. aliter. id est.
 Gliscat. foete. cret. ca.
 Celi dum. kistronen. frigidum. serunt frost.
 Cectul. ka chunni. macuritanis. stem.
 Gregarii. ar. hleonem. uulgar. bus. ar. map.
 Grus. san. uul. f. gruis. piflooy.
 Grumerus. kispere. ta. ager. ac. kar.
 Gur. gibus. suarpim. fluctibus.
 Gyrum. umpi. uer. f.
 Haut. pcul. edo. sona. rilonge. mhrumo.
 Haurit. seffit. Sei. namut. ar. talit.
 Haustu. chunen. gustatu. impizit.
 Haustu. suffa. potate. edo. keliupit. kton.
 Habite. zaum. frenum. pital. lora. kano.
 Habelis. stusam. aptus. oportunas.
 Hambis. ur. mot. scupidus. ar. chudnen.
 Hactenus. desudmga. usque. nunc. unyind.
 Harundo. hro. ara. sagit. tee.
 Hums. molte. ter. roe.
 Human. di. pital. panca. seplidndi.
 Hae. aer. bio. aue. kapo.
 Hecitare. zaulon. trepidare. pipbi.
 Hystium. ur. gailih. drufam. ungrisi.
 Hydor. uiazar. aqua.
 Herugo. ezala. sanguis. suga. fuerun.
 Hedy. uir. mi. ser. pntas. aqua. diet. uiazar.
 Hieulans. uum. ndra. luduosis. cuos. fclit.
 Hypocritza. quita. dunne. crista. ni.
 Hymnus. lob. san. car. m. leod. In. laudedi.
 Hyacens. ke. ndrae. os. apt. r. d.
 Hy. lus. in. na. na. m. est. an. in. her. darom.
 Hy. aus. lo. chi. lin. fit. sura. ser. un. tui. sa. uozago.
 Hyps. bolice. un. gimez. liho. ael. co. ce.
 Hydrographum. henta. ke. ser. ip.
 Hyacens. scara. latta. plinc. cur. pipille. lapides.
 Hympt. uir. tar. tep. et. as. un. u. ut. ay.
 Holo. d. u. ta. an. chey. in. egra. hostia.
 Horror. ego. pauor. ar. chu. em. ce. tu.
 Horr. rit. it. ar. scua. iot. p. am. is. ce. ar. for. hat.
 Heresit. ar. rida. latta. ke. m. d. r. d.
 Hero. ce. k. e. f. t. ic. for. cu. ur.
 Hyberia. lura. scam. sp. ce. ma.
 Hysp. it. ce. lara. scap. it. alia. lara. par. ce.
 Helicore. playara. hor. to. lant. kar. tar. ce.
 Hierusalem. un. io. paci. si. he. som. du.
 In. l. u. str. ar. l. u. str. clar. is. h. l. u. c. t. r. em.
 In. l. u. str. ar. m. sc. i. n. t. In. l. u. m. i. n. a. t. In. l. u. h. a. t.
 In. cl. i. a. s. fr. om. is. e. nob. i. l. i. s. p. o. t. e. n. s.
 In. d. u. s. t. r. i. a. u. s. t. r. i. u. g. i. l. a. n. t. i. a. s. c. i. e. n. t. i. a.
 In. g. n. u. m. sp. a. h. i. d. e. f. e. u. d. i. u. e. l. u. n. g. a. e. s. s. i. l. a. g. a.
 In. s. i. g. n. e. m. a. n. g. e. l. h. a. n. e. r. e. g. r. e. g. i. u. m. k. e. i. c. h. o. r. a.
 In. o. p. t. a. n. i. m. o. ar. m. o. t. a. d. i. s. t. r. a. t. u. s. u. p. a. u. p.
 In. s. t. a. t. a. n. a. s. t. a. t. m. i. s. i. t. a. t. a. n. a. s. t. e. n. t. a.
 In. s. t. i. g. a. t. ar. s. t. a. n. g. i. t. m. e. r. a. t. ar. u. u. e. c. l. e. a.
 In. r. t. i. a. t. z. u. a. n. g. o. t. f. a. m. u. l. a. t. s. t. e. h. o. t. s. t. r. i. a. m. a.
 In. r. t. i. c. u. m. f. a. r. m. e. r. r. i. d. a. s. i. n. e. a. f. f. e. t. u. a. n. a.
 In. r. t. a. b. o. u. u. r. f. u. p. u. o. c. a. b. o. l. a. d. o. m.
 In. s. t. a. u. r. a. m. u. r. k. e. y. e. h. o. m. e. i. r. e. n. o. u. a. m. u. r.
 In. c. o. n. s. u. l. t. i. f. r. a. u. u. l. o. s. e. i. n. d. o. c. t. i.
 In. p. u. b. e. t. k. e. r. e. t. i. l. i. n. u. e. l. t. e. i. n. u. i. a. t.
 In. s. e. q. u. o. r. f. o. l. g. e. m. p. s. e. q. u. o. r.
 In. c. a. s. u. m. u. n. d. u. r. f. e. o. n. o. f. r. u. s. t. r. a. u. a. c. u. i. o. n.
 In. l. u. s. t. e. p. i. l. u. a. h. o. t. i. n. r. i. s. i. t. p. i. s. m. e. r. o. t.
 In. l. u. b. i. e. s. p. i. s. m. u. z. i. q. u. a. l. o. r. u. n. c. h. u. s. k. e. s. o. n. d. i. s.
 In. u. l. t. u. s. f. u. a. r. t. u. s. i. n. p. o. r. t. u. s. t. r. u. g. r. a. n. t. i.
 In. u. e. r. t. u. r. k. e. f. u. a. r. t. i. n. p. o. r. t. a. k. e. t. r. e. g. t.
 In. u. e. r. t. i. z. u. u. r. f. i. c. i. n. s. t. r. i. g. i. z. i. l. i. z. a.
 In. l. e. f. a. r. l. e. r. a. t. s. e. d. u. z. p. i. l. u. h. a.

Inolat. inmar. kesse. innotat. keichundit.
 Ina ma. inun. uuerd. p. ciosa. tuur. lih.
 Ina mare. saghi. sugere. spanth. indicare.
 Indertus. pih. nu. serq. adepat. secutus.
 In uisus. unfort. a. hana. quiri. uodbur.
 Inuise. so. ohen. uisitare. uuison.
 Inestae. pro. uisibit. contaminat. p. simyit.
 Inuit. pauhit. innocuit.
 In dicit. keise. x. inposit.
 Inca. in. laye. in. m. it. in. u. it. fa.
 Ingru. an. asig. in. ru. an. asellit.
 Incupit. an. ah. lenel. in. sit. an. ah. asf. et.
 Inglu. uer. mago. gu. y. lo. placra. gluo. to.
 Indagne. for. come. in. quisi. g. one. fra. g. un. gu.
 Inquis. spr. ih. us. ag. th. rahos. dicit. q. ch. u. di.
 In qua. ih. ch. u. ad. d. y. si.
 In quent. un. stille. in. pac. em. un. d. u. l. ac.
 In quid. as. un. stille. da. in. ce. as. in. r. id. a.
 In mo. ma. a. a. u. ce. pot. u. s. ed. o. ma. er.
 In mo. lo. plo. ay. u. u. l. t. i. m. o. p. i. s. l. u. h. u.
 In moderat. un. g. i. m. e. z. h. a. f. in. p. a. t. i. e. n. s.
 In mo. d. u. s. un. m. a. z. f. a. s. t. in. m. i. a. s. un. m. i. l. i. t. y.
 In m. b. r. e. s. t. a. u. p. l. a. u. a. u. e. f. o. n. t. e. s. I. d. a. i.
 In dice. for. ch. u. t. i. t. e. s. t. a. m. o. n. i. a. e. k. e. u. u. a. r. i.
 In d. p. o. c. u. l. o. e. u. n. t. a. r. t. r. i. a. n. c. h. o. m. in. e. p. u. l. a. s.
 Incuria. un. r. o. h. i. c. e. n. e. g. l. i. g. i. a.
 In alligori. a. in. g. e. n. t. e. l. i. t. e. m. in. s. p. i. r. i. t. a. l. i. a.
 In d. a. g. n. a. in. m. o. t. e. c. i. u. s.
 In d. e. n. t. i. a. e. in. g. u. r. t. a. d. a. l. u. p. i. c. i. t. a. s. u. r. t. i. o. r. u.
 In g. b. i. u. m. m. e. z. m. a. g. n. u. s.
 In ma. n. e. l. un. m. a. n. e. h. e. r. e. o. c. r. u. d. e. l. i. a. c. e. r. u. i.
 In ma. n. a. un. m. a. n. a. l. o. m. o. r. d. a. e. q. u. a. r. a. s. p. e. r. a.
 In g. n. a. r. u. s. un. f. r. o. t. in. s. e. t. u. s. in. d. o. d. a. s.
 In g. n. a. u. s. un. p. a. u. h. i. n. o. in. o. r. t. i. g. n. i. s. p. i. g. e. r.

Iteta. un. h. o. r. t. e. i. m. b. i. c. i. l. i. c. e. un. s. i. n. e. l. l. i.
 Infimus. l. i. t. e. l. i. h. h. u. m. i. l. i. s. s. i. m. u. s. s. i. g. u. i. s.
 In biclis. un. m. a. h. t. i. c. e. in. f. i. r. m. u. s. s. i. u. h.
 In s. p. t. i. s. un. c. h. u. n. s. t. i. g. e. n. in. d. o. d. a. s.
 Inbut. p. i. z. u. h. t. e. in. f. o. r. m. a. t. p. i. s. c. a. f. f. o. t.
 In n. e. c. e. n. t. e. s. a. u. n. a. h. n. e. g. e. n. t. e. in. s. i. f. e. n. t. e. s.
 Inpen. d. e. t. f. o. r. s. p. b. i. t. o. t. e. r. o. g. a. t. k. e. t. e. l. i. t.
 In s. i. l. t. o. h. o. h. o. m. in. r. t. o. p. i. s. m. e. r. e. n.
 In s. o. l. e. t. o. r. e. k. e. a. l. e. n. s. u. p. b. i. r. e. u. b. a. r. h. u. e. s. c. i. a. n.
 In s. o. l. e. r. e. t. e. r. un. r. u. h. l. i. h. o. in. s. o. l. t. e. un. s. c. o. l. o. l. t. h. o.
 In s. o. l. e. n. t. i. a. k. e. i. m. e. t. t. h. e. t. in. s. t. a. b. i. l. i. t. a. t. e. s.
 In u. d. e. t. e. in. m. r. a. h. i. t. in. u. o. l. u. t. in. u. u. i. t. e. t. a.
 In n. e. a. y. i. g. o. g. u. n. in. l. i. g. a. t. a. in. p. u. t. a. n. t. e. t. e. t. y.
 In n. e. u. u. s. a. n. a. c. h. m. g. a. n. t. o. in. c. u. b. i. t. a. n. a. h. e. n.
 In h. i. b. i. t. e. u. u. d. i. t. e. p. r. o. h. i. b. i. t.
 In p. e. r. y. u. m. k. e. h. e. i. s. a. r. t. o. r. i. r. e. g. a. l. e. m. p. o. t. e. s. t. a. t. e.
 In s. i. m. a. t. a. in. u. u. a. r. t. u. u. s. i. o. n. e. k. e. i. s. i. h. e. s.
 In g. o. n. i. s. m. e. k. e. l. i. h. i. d. e. a. i. m. a. g. o. k. e. l. i. h. in. s. i. s. i. g. u. a.
 In s. e. i. a. un. u. u. y. o. i. g. n. o. r. a. n. t. y. m. i. h. i.
 In b. e. r. b. i. s. un. b. a. r. t. h. o. t. i. s. i. n. e. b. a. r. b. e. a. n. d. b. a. t.
 In e. r. m. i. s. un. u. u. a. f. a. s. i. s. i. n. e. a. r. m. a. a. n. u. u. u. e. f. a. r. i.
 In s. t. o. u. i. u. u. s. in. u. i. t. e. a. t. o. u. n. g. u. u. o. n. o.
 In g. n. o. s. c. e. in. l. a. z. p. a. r. e. x. a. e. r. e.
 In e. d. i. e. i. l. t. e. i. f. a. m. i. s. h. u. n. g. a. r. u. s. t. r. i. d. o. r.
 In e. h. e. r. u. m. m. e. r. i. k. e. r. t. e. c. a. d. e. s. t. e.
 In g. e. b. e. n. e. d. i. c. i. o. n. e. in. p. i. g. a. n. g. u. in. o. p. t. r. a. t. i. o. n. e.
 In g. e. s. s. u. in. d. a. a. l. m. e. in. p. a. u. o. r. e. u. i. n. t. i. m. o. r. e.
 In o. c. l. a. s. u. in. s. u. n. n. u. i. s. e. d. a. l. o. e. in. s. i. n. e.
 In t. e. p. e. s. t. a. k. e. i. s. t. a. l. l. a. n. t. i. n. a. h. t. m. e. d. i. o. n. o. t. t. i. s.
 In p. e. n. s. a. b. i. l. e. un. d. u. l. h. f. a. r. a. n. t. l. i. h. in. t. e. r. i. o. r. e.
 In a. c. c. e. s. s. i. b. l. e. un. g. u. l. i. h. l. i. h. q. t. a. u. d. i. s. i. p. o. t. e.
 In t. r. a. m. o. n. i. e. n. a. in. n. a. n. c. e. u. i. e. r. u. n. in. t. r. a. m. u. r. o. s.
 In s. t. e. m. u. n. d. i. t. e. in. f. e. r. e. m. u. n. d. o. z. e. in. d. e. d. i. c. h. e. in. a. p.
 In s. e. r. u. e. p. r. i. n. g. i. t. in. p. o. r. t. a. t. e. g. r. e.

In forma mur. scaffomes. instruuntur. gimpmbi.	Jactant. hromary. uanai. pi heigari. ur uirt.
In habitabilis. unpuaclih. indetero. Inuuoq.	Jactura. pi uuerf. damnu. un frumca. d&g m&u.
In gemis. cumus. ar. fuf. teomes. plangemus.	Jantor. tun uuar. cuffus. pi haltau.
In iudina. uulce. indetero.	Janditlum. lgiuorn. lam am&. iud&.
In iudibulo. ingapulo. in ingressu.	Jlico. far. mox. in uimo. confetam. cahun.
In iudis. in scaf. in iudis. In iudis.	In celo. In gaumom. In iudis. in in chom.
In iudis. In iudis. odi osum. fiant scaf. lih.	In cestu. monstia. adulteru. huor.
In iudis. unfruant. saf. comarua. uudar. uurt.	In cendor. in uant. pim. stimulo. stehetom.
In iudis. uncar. diu. frequenter.	In fons. unscalo. in noctis. unscul. dthc.
In iudis. capido. uncar. suclat. In iudis.	In pbus. ungi chorot. inconsiderat.
In iudis. ungi chundli. sinofideteftum.	In tollerabilis. ungi dolant. lih. inportabilis.
In iudis. hlustoria. In iudis. pi haltau.	In lecebris. unar. locupit. lih. inuoluptabus.
In iudis. pido narot. insonit. pihluat.	In frontis. unfar. helit. inde. g&us.
In iudis. puz. yera. sanguine. plenus.	In opinata. un uuanibit. in spirata.
In iudis. fir. sli. kenta. consider.	In ege. alone. in tactus. ungi horte.
In iudis. unli. hant. lih. usque foedere.	In malulatus. unpi simyan.
In iudis. unar. p&on. lih. In gaudiabilis.	In reprehensibilis. ungi refent. lih.
In iudis. unglacta. ingruat. un uuit. In iudis.	In conuulsa. unpi uualze. immobilis.
In iudis. und& h&gan. in erudis.	In concus. ungi scut. immobilis.
In iudis. fir. nipolce. In abrupta loco.	In plura. ar p&ot. obse. erit. ar p&ot.
In iudis. in naperes. domesticum. huius. lih.	In incrementa. un uas m&da. augm&um. uuo har.
In iudis. hanalim&. in sifer. ahah leug&.	In iudis. k&ezida. & exemplum.
In iudis. loh. lot. ingerit. anco&. in sinuat.	In iudis. k&estinat. in fixam. k&negi. l&.
In iudis. eli. lot. peregrinus. si. aduenit.	In iudis. ungi hont. in un d&dam. ungi uuz mot.
In iudis. in p&it. humiliat. in sinuat.	In iudis. in situ. ingruam. in stahafet.
In iudis. mur. drit. n&ca. far. slahit. p&em.	In iudis. ungi n&die. in misen. e&ot.
In iudis. anauat. iuste. reht. merito.	In iudis. erantia. auar. huk&it. leuitas.
In iudis. plie. k&ida. splendor. skemo. u. lucifer.	In iudis. septa. uncar. lohan. in clusa.
In iudis. iaguno. dice. conus. lio.	In iudis. frehtic. urta. sac&. dotalis.
In iudis. simplom. p&euer. antur. dur. huus. nen.	In iudis. bolice. upar. prahi. sup. bus.
In iudis. uuat&. strept&. str&pl&. u. uant&.	In iudis. g&fir. d&g&. nec. die. di. dum.
In iudis. uun. nit. pugnat. Aht.	In iudis. uncluf. unscama. h&st. in pud&it.
In iudis. uunna. conditio. paga. at. caao.	In iudis. k&isur. in ege. saluis.
In iudis. uun. nar. q& p&nd&. flig&.	In iudis. in farun. g&om. dolis. fe. h&um.

- Inuergit pispitit infundit pizuzit. gom.
 Infolat aer-hasta dignitacibus uuerdun
 Inuunt core. ar suellan. Inflare ar plaen.
 Inuadit ar-lahit. Ingre dit. ar-stesfit.
 Inert. tragi. piger. mutalis. umpi dar pi.
 Inpalat tribus inhuaro. auunemo.
 Kalpi. chruetia fur-ca pdrca. lit.
 Kalendat. 12 erite. manodes. Inuunt. mditit.
 Liquei dum. Lindi. spendidum. skindiq.
 Lique. hatare. c. lar & hlur & .yent.
 Liqueuntur. flotebrydit. defluunt. zfluo.
 Liquid. far-lazit. deserit. relinquit
 Liqueuntur. far-lazemet. deserit. mu.
 Umact. slitac. mulca. seh hit.
 Ucat. ar ploc. p. cat. ploc. obseita.
 Utopifilahu. sacrificio. ploguo offero.
 Ubare. pifelahan. im. molare. kiare. hdyon.
 Umir. dicit. ufl. finit. emi. tmmus. dicit. losta.
 Uir. seke. utemus
 Uuent. nithoni. Inuidit. apantio.
 Uibit. lustbra. uolant. uuelletit.
 Uimina. dicit. lodi. cogitac. omi. tēptamenta.
 Uibamina. ant. hdyico. oblectac. omi.
 Umpido. clac. puro.
 Uibaralis. teetar. tēri. munificus. m. & ay.
 Uuor. chund. inuidia. uel dolor.
 Uidit. tenuit. equat. epanot.
 Uimpha. feruum. aqua. u. uncla.
 Uixce. uniuad. lih. ulis. undar. lih.
 Uimrata. teiscerhan. tmmata. teidite. oc.
 Uiban. rith. potemat. seculi. u. fortet.
 Uimumum. strigilac. seruatium. offar. on.
 Uinchindn. Leotifay. candele. cicuntenne.
 Uepere. samfclih. mollet.
 Inocim. ce. Leida. seductiones. p. tēuac. ones.
 Uelut. tēri. emi. offensus.
 Ukalit. tēri. am. lih. mor. a. fera.
 Uepos. raha. orbanitas. eloquentia.
 Uepidit. leffera. uoluptarium. firin. lust. lih.
 Uesia. man. munt. paradisi. um.
 Uente. Lenka. sinistra. uum. d. tra.
 Ueuem. Luplih. for. mon. te. fir. uay. lih.
 Uegule. uuyod. lih. selege. fona. a. euu.
 Uegit. lator. p. uuy. p. r. t. ant. legifac. tor.
 Uetac. letana. crebrius. of. to. leg. lit.
 Uegiones. seffina. cho. ortet. cumpal.
 Uignima. eu. lih. iudicia. poron.
 Uurda. uuertan. palda. plehi.
 Uut. ar. hlut. solut. po. enas.
 Uuere. Luhen. laxare. hrumen.
 Uupinar. zate. mer. etri. cum.
 Uustrum. keit. lof. ferarum.
 Uustrum. luht. da.
 Uustrare. luht. hon.
 Uuer. u. par. te. an. pestis.
 Uuxus. ur. lust. luxoria.
 Uupa. lupin. mer. & x. zate.
 Uucubre. u. h. y. ant. luctuosum.
 Uultantes. chuelana. c. b. t. ant. z. e. r. ant.
 Uus. com. le. c. h. am. deu. or. t. or. e. s. h. y. an.
 Uonga. ord. me. Lager. uen. p. r. ur. di.
 Uocasima. st. b. a. u. u. ar. t. o. t. o. inculta. u. m. p. i. g. a. g. o. n. o.
 Uoquax. sp. r. e. h. am. t. u. er. b. o. s. u. s. u. u. o. r. t. a. l. a. y.
 Uocuplex. ke. y. u. e. h. a. s. t. habundans.
 Uongeruis. lane. liper. sen. & .
 Uocus. Luht. lauac. us.
 Uadac. fugit. fouit. fortit.
 Uubg. unchus. kei. for. de. un. sup. ar.

- Lapis. i. lithrume. fal. u. macula.
 La rus. lehot. ignis.
 La cone. tragulih. fossa.
 Lantone. stemon. idē uasce. ludēne.
 Laucone. strichei. catene. chunuu di.
 Laurus. kelopot. elctus. mlystris.
 Laureatus. sehaupt. panteot. coronatus.
 Labru. tuf. informam.
 Laceratus. uohfance. brāma.
 Latebra. gouuan. refugece. (mi).
 Latibulum. uueri. defentculum. kensir.
 Labret. sliftra. acularces. huuaazant.
 Lasciue. uuotena. feru de. uunltiq.
 Lasciutus. uunnt. ligo. r. atur.
 Lautumie. emgind. di. carceris. redaltus.
 Labefaltus. ylotere. kitan. ad nihilum.
 Lancie. uudar. uiazi. pondere. m. sure.
 Landimiosum. ystuzan. panno. ludrom.
Maui. nohuuli. magius. maer. uuli.
 Malus. se. uuelci. magis. uolus. se.
 Manat. hrimit. currit. fluit.
 Madica. uuelc. humidec. fult.
 Madefaltus. uuelc. kitan. humifadus.
 Materice. zim. par. causa.
 Machera. uua. fan. gladius.
 Mancipandum. manahaupt. uon. iungendū.
 Mantolū. hlazo. sepulchrū. crap.
 Maculosus. flē. chotra. pollutus. uayus.
 Matuzus. froi. mane. immor. gan. Inatu.
 Malum. punicum. upil. pulle. ohta. malagra.
 Marsupium. pital. sac. colū. sac. clinchim.
 Mas. com. man. masculus. degan.
 Mares. cōmana. masculi. degana.
 Manua. pigrist. manipula. karpa.
- Manuue.** hantfol. quimanu. dērahurē.
Macerne. pslatgun. seper. yuni. / yada.
Martirium. mar. tra. testimo. mion. kiuui.
Magistratus. maistrari. princeps. herosto.
Mancipatus. kideonot. uinctus. kerpuntari.
Macta. uir. git. iugulac. chuelta.
Mantulae. sacot. fruuelac. tarot. furat.
Mulcel. simlyta. delectat. lusta. tēna.
Mulcendus. simlytra. delectandus. lus.
Murnat. festinot. aedificia. u. firmatus.
Murtus. pifest. not. circum. datus.
Munificus. mezhast. honon. ficus. aerhast.
Munificia. muazigo. libera. libestus.
Musitan. mitalom. mur. muram. / tordi.
Murina. puz. ya. potio. diuina. q. agre. ca. nē.
Multifarie. manage. raliom. multa. termomib.
Micro. spiz. ye. summa. parteli. cuius. libel.
Mulosus. hrudeo. canis. rusticus.
Mundus. m. d. l. k. celum. u. terra.
Musica. hufc. neli. nest. sun. dum. museo.
Multatus. p. simahel. contemptus. far. dē. k. r.
Mutator. for. uuantolom. foneror. far. uul. l. u.
Municeps. for. darosto. princeps. p. ymas.
Muscipula. falla. laqueus. stric. temptacio.
Medella. lahida. medi. Eanenaum. lahtom.
- Melchorem.** mezh. lih. temperatum.
Mestus. unfro. tyf. t. uimpli. di.
Mert. unfrauit. tyf. t. plorat.
Meror. for. ga. la. trame.
Mero. animo. hlaturum. uocu.
Mera. dat. pura. / auctel.
Moenia. fah. edificiorū. mbr. or. u. u. ciuitas.
Molum. for. h. uin. ter. ror.
Mellum. stein. genus. mar. moris.

Melo dicitur lupi lib. amar. lib. dulcis caritur.

Mermis uerm. formica. and. un.

Merte. halp. anfora. faucti. di. medice.

Mka. drum. finis. erca. mens. animus.

Merceclis. mka. pelicio.

Mb. cator. marchot. comparator. clausi.

Micostent. ruciat. rot. fulgel.

Mystorum. kerrati. sacru. u. absconditum.

Myrra. unguent. salpa. pigm. erum.

Myrra. nefala. amictus. capillorum.

Minutatur. chun. & minatur.

Meminte. kemun. dit.

Mirificum. firuuz. lib.

Mystica. frontis. sacra. diuina. u. celestia.

Molitur. uisite.

Modo. laur. scappat. formatur. scessit.

Modol. cau. marida. dulcis. uocis.

Moderare. kemeyon. gub. nare. stir. regere.

Moderatio. kemeyida. temperantia.

Moderatus. kemey. haft. rectus.

Morbis. sult. egrotatio. suero.

Mos. uisita. consuetudo. ki. uona.

Modifice. kemey. haft. uere. cuncta. scama.

Maneo. manom. testor. chun. diu.

Molle. uerhem. hominibus.

Momia. kelatoh. p. eton. a. halp. er.

Monarchus. einher. osto. singularis. rge.

Monarchia. einher. oti. pugna. singularis.

Monstru. pauhan. signum. ostentum.

Monagamic. ein. luyi. ueluce.

Monum. erast. memoris. ki. huoc.

Martima. kistor.

Macies. magar.

Malti. osus. pala. uue.

Nagec. reus. nazaris. cho. sc. u. u. ha.

Nauus. nar. ro. scultus. unfrot. piger. tragi.

Naulice. scaef. loca. in. qua. nauet. educuntur.

Nauiter. hor. sco. strinuc. sueffro. ual. ter.

Nare. sue. p. di. nature. sui. man.

Nando. sue. p. di. nando. sui. man. ta.

Nauide. hro. sc. pro. elio. uue. pugna. man. ma.

Nandus. p. mu. sit. in. u. d. t. u. s. p. i. f. u. n. t. e. n. a. d. e. p. t. u. s.

Nandici. p. mu. sit. in. u. e. n. i. r. e. a. d. i. p. i. s. e. r. e.

Natura. ke. ch. u. r. i. n. i. c. o. r. p. u. s. i. n. g. e. n. i. u. m.

Nimirum. nisi. ke. u. s. u. e. r. e. p. r. f. u. s. p. e. c. t. u. b. i. o.

Nidus. h. n. e. z. e. r. i. i. n. d. u. m. b. e. n. t.

Nimpha. ke. l. i. n. c. o. n. d. e. a. q. u. a. r. u. m.

Nimbus. ke. s. u. o. r. e. t. e. m. p. e. s. t. a. t. u. n. u. i. t. a. t. y.

Nimborum. ke. s. u. e. r. e. n. u. b. i. u. m. n. i. g. e. l. l. i. n. i. g. y.

Nasce. ke. m. i. t. e. s. p. l. e. n. d. i. s. c. e. t.

Nidores. f. r. a. n. c. o. d. o. r. e. s. s. u. e. c. h. e. i. a.

Nisus. m. u. s. a. t. i. c. o. n. a. t. u. s. y. l. e. n. t. i.

Nicolai. ch. a. t. y. l. a. s. f. o. a. y.

Nihil. h. o. m. i. n. u. s. n. e. o. i. h. a. m. i. n. u. o. m. i. n. o.

Nihil. o. b. f. u. r. n. e. o. i. t. e. n. t. a. u. e. n. i. l. i. m. p. e. d. i. u. e. m. m. a. r. t. a.

Neque. u. i. t. i. m. a. g. u. a. r. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t.

Nemus. h. o. l. z. s. i. l. u. a. u. u. a. l. d. o.

Nemora. h. o. l. z. i. l. i. n. s. i. l. u. e. u. u. a. l. d. i. n. n. a. s. c. e. t. a. t.

Nauum. s. i. m. y. m. a. c. u. l. a. f. l. e. c. q. u. o. d. i. n. h. o. m. i. n. a.

Necolaum. l. u. e. s. t. a. m. f. e. i. t. a. u. a. c. c. t. l. a. n. g. u. i. t. e.

Nige. p. i. k. e. n. i. s. t. e. l. i. g. a. t. e.

Nette. p. i. s. t. r. i. k. e. t. a. l. l. i. g. a. t. p. i. n. e. t.

Nectere. s. l. a. h. a. n. i. m. i. t. a. t. e. s. i. u. a. u. t. a. t. a. s.

Nectur. s. t. e. n. t. e. s. a. p. o. r. r. a. u. m. u. o. d. o. r. s. u. m. m. e.

Nectus. n. o. h. u. e. d. a. r. m. e. d. i. u. s.

Necat. s. l. a. h. t. e. o. c. i. d. e. a. t. s. l. a. h. t. e.

Nemas. r. u. h. a. f. a. b. u. l. a. s. s. p. e. l. u. r. e. s. u. p. u. a. c. u. a. s.

Nonpe. k. e. u. u. a. s. t. o. n. i. m. e. u. m. u. z. a. r. y. u. e. b. i. s.

Nefario. firmitat. scelerato. mentat.:	O rap. p ^o lom. p ^o lo. patu. mandate.
Nefarium. meinli. Erudicum. firinli.:	O rucula. kupa. response. antelgi. p ^o cepta. u.
Nullatenus. noh heimclingu. nullamodo.:	O r ^o claus. d ^o gristan. incipit. p ^o ginnt.
Nemca. spinnanta. fila. tor. quibter.	O uor. hrado. uelocior. t ^o tero. d ^o taor. uua. sa.
Nigro. manticus. hleo. dar. say. umbra. rum.	O uis. k ^o cho. cicus. t ^o tero. plidita.
Nebula. nebul. umbrose. scuhast. obscure.:	O uant. fraueta. gaudet. mendanta. letant.
Nobnora. sce. kelihda. frondosa. k ^o parida.:	O pisse. maister. ar. t ^o se. smerdar. fabreat.
Medispi. cices. nifar. seher. necontepna. u. spnas.:	O fficuum. offar. obsequium. ampah. ministeru.
Nefinas. nilayer. nepmetas.	O b ^o temperare. ampron. obscur. dare.:
Neophicus. k ^o seyt. nouella. plantacio.:	O b ^o caus. p ^o caute. uisus. aspectus. intatus.:
Nundina. nundinas. m ^o cati. k ^o imahot.:	O p ^o pulo. fuara. castra. k ^o sey. uelocitas. timemus.:
Nobilis. adallih. genere. clarus. u. opere	O n ^o ur. ufchumit. nas. erat.
Nurus. inor. bruta. proatun.:	O p ^o emil. prett. saginatus. feyit. magnus.
Nuz. ce. fo. atur. eidi. gerule. z ^o htae.:	O buir. gat. uuir. dar. moat. culpa. mistok.
Nota. chund. cognita. einchundalih.:	O r ^o baus. ar. stausit. priuatus. pilate. seperatur.:
Nutu. mahta. uoluntate.	O pulentia. k ^o uma. feratitas. uua. sine.:
Nuncupat. namot. nominat.:	O p ^o culantia. helfa. suffragia. folla. z ^o htae.:
Nup. nu. nunc. nu. uel. modo. (nimoz)	O p ^o dm. k ^o enada. augelium.
Nulli. fas. in. ei. mnc. nulli. licet. manine	O p ^o culantia. k ^o scannenta. d ^o geliatu. conuua.
Num. mis. ma. silih. n ^o mp ^o culsa. id ^o e. denayt.:	O p ^o ta. eha. diuicie. uuelagi.:
Nonnullos. malle. foe. multos. aliquantos.	O m ^o cto. far. layu. p ^o re. co. dimitto.:
Noxa. scul. die. p ^o cati. rea.:	O b. pidu. p ^o re. force. (conten. co
Norma. sprata. regula. r ^o hta. or. dom. sura.:	O b ^o stinatio. uuidar. p ^o ulit. nequata. palo. u.
Norat. k ^o han. se. ebat. uuisa.:	O b ^o scenus. mentates. famosus. mari.:
Non. e. fas. nist. chus. ke. si. e. uist ^o . mistreht.:	O b ^o ressus. p ^o seyt. occupatus. p ^o sesta. not. (dungan.:
Non. ad. ias. n ^o z. ouer. fet. non. ad. das.:	O b ^o ngus. p ^o sesta. note. sub. d ^o ta. ret. estridus. kei
Non. con. lict. mur. n ^o mulle. met. sic. strangim ^o .:	O b ^o ngus. k ^o ir. th. h. l. i. h. o. intente
Non. sil. el. nisi. uig. el. fit. ac. el. nid. ag. el.:	O b ^o ngus. p ^o sesta. note. sub. d ^o ta. rei. untar. de. os. a. hu.:
Naum. frauu. g ^o m ^o ri. plo. anno. siue. esolatio.:	O lus. k ^o hol. olera. cart. cras.:
Nocti. cor. ax. nah. tagala. noctua. nah. fogal.	O lor. nanno. cignus. kelih. demo. andremo.
mult. l ^o bon. en. ee. conten. dunt. al. u. a. u. n.	O lo. res. flogar. onta. uolucres. flugant.:
non. h ^o re. que. noctur. nos. cur. uos. appella. J.	O p ^o pressus. pidun. gan. ne. caat. far. tagan.:
Or. sus. uf. chu. emeen. lolitus. spre. hant. u. cept. De. casus. fal. finis. anti. u. m ^o rtus.:	O c. ubat. kelid. m ^o ter. it. occidit.:
O. remund. uultu. uel. fa. cie.:	

O blicus: honorosus non rectus: u. transuersus:
 O bsidione: hinc gnta uallatione: taloni:
 O bsidi auerunt: helagotum: insidit: sunt:
 O paca: tau gal: obscura: tunchal: tenebrosae:
 O blustrans: inluclitici: circum: spectant:
 O bliteratum: ut pohl: obliuione: obscurum:
 O blic: terata: e: arge: anist: obliata est:
 O uerte: pur: eli: sar: ci: na: pur: din:
 O nustum: kescop pot: plenu: oneratu: grauatu:
 O lumphum: uflit: celum:
 O ptio: uunt: uoluntas: u: potes: tas: aut: arbitrium:
 O boechent: kihorsam: dido: chuta: partu: scoro:
 O bice: far: uurf: repelle: far: trip:
 O bicium: far: uerfant: obponunt: arte: keat:
 O bstaculis: uudar: sili: impedimentis: marrunga:
 O bam: dbe: pftozan: phibere: uuey: br
 O btansus: pftumpolot: ob: catus: ar: plbit:
 O btandites: pftumpoloni: abscondites:
 O pimo: mayda: nottia: u: fama:
 O bsecrat: pite:
 O btuncat: far: steen: ket: occidit:
 O bpbrium: itauiya: myprum:
 O bstrutum: pizumbrot: p: elusum: pilohari:
 O bcumbere: hlinen: cadere: mori:
 O bstac: uudar: stat: contra: dicit:
 O buallatum: pislagan: unaque: munitam:
 O bilum: stueki: dimidium: scri: buli:
 O lim: forn: quan: do: uel: aliquan: do:
 O ny: stan: genus: marmoris: popularit: adus:
 O melia: taga: spraha: grecue: qd: hanc: edr
 O bstinatus: einkirpi: dispertatus: ur: uiam: in
 reuocabilis: unguuer: uant: lih:
 Pasim: samfco: leuit: lico: uel: ubi: que:
 Parimonia: telon: frugalitas: furi: purt:

Parum: luxie: pparum: durh: luxie: helahan:
 Paludim: entai: uunt: hlahan: clamide: nus
 Paulisp: luxig: paululum: durh: luxie:
 Pandram: traere: auste: fialam: bibit:
 Palmitez: uun: pepun: sar: manta: uudi: edoz: om:
 Placco: lhdta: tranquillo: sleht:
 Patramus: durh: frum: memet: pagamus:
 Patruut: durh: frum: p: fice: sepleur:
 Par: ki: lih: simile: aquile:
 Palmus: signum: st: uictoria:
 Plimitem: fehtalari: fedar: fecht:
 Papat: ar: folio: fouit: flehtic: blandit: flehtic:
 Pange: pinte: coniungit: kumahot: eligat:
 Patefacit: off: anto: d: aperit: inluht:
 Pantu: ardeat: apta: offan:
 Palam: auuiz: orate: publice: auguuar:
 Pascha: ostar: gauma: transitio: fact:
 Paracelum: trostbiti: conso: con: uin:
 Parus: udi: aofor: taga: pparato:
 Plaustra: uiazana: car: ra: uehiculu: scod:
 Plaustrum: uiazan: car: pentum: languid:
 Paltio: mahal: cohibetia: kimahida:
 Patruus: fetaro: fractu: patys:
 Patruelis: feturum: filium: fratru:
 Pharis: ki: uun: sirin: ga: princeps: uedorum:
 Patricium: facti: slaho: quipate: occidit:
 Plausus: deoh: slahanti: risus: stultorum:
 Plaudat: pleste: manibus: sonat:
 Plaudite: dahez: giat: suadete:
 Parca: for: scot: quetate:
 Pauxillum: luxie: paululum: u: modicum:
 Pabulum: paum: lih: stips: stultete: ko:
 Paralipomion: fur: iten: antero: p: car: missio:
 uel: roquum: de: regu: m: libris:

P redi a herinumft. fundi. u. possessiones. tedi. P epige. pumar. chor. unte. analoi.
 P rima legio. steruenlib. qet exure. tenuial P culite. slaoe. spondit. kihet. etc.
 P ipe. cae. zispet. pcpue. pipo. tan. apte. P reiolem. herostun. principdu. defensore.
 P ipe. cabili. zispet. hafe. conspicabilis. P enet. hur. nipolla. caput.
 P rique. die cho. frequenter. ofco. P enet. seffina. arbitros. uualante. uodier
 P restigia. hystorica. fallacia. laghest. P iucto. hluciu. uocifero. stamma. pringu.
 P stolarum. fur. libantian. gspetantem. P re inopia. furi. dur. f. ppaup. tate.
 P refacio. foro. notie. locatio. P fundat. kemahot. transitus. kilitankitan.
 P riuata. fun. chuta. ante. dicta. P fundat. a. h. f. g. transitona. nure. f. g.
 P restitior. tur. libora. melior. potae. P fructus. pruhit. iatav. nuze.
 P ordite. teheosei. considerate. P nite. emgenliho. celeru. hirado. agilit.
 P empus. archu. dit. mar. f. d. ut. P nox. dur. h. n. h. p. nodant. dur. h. n. h. t. o. t. i.
 P ipe. cacdn. urto. dli. uigilantiorum. P recipiut. meisto. pfectus. hidi. h. u. degans.
 P fectus. dur. fluzi. p. undat. P p. d. r. a. dur. h. f. r. u. n. t. e. committit. kemahot.
 P re saga. coel. h. p. i. c. u. for. u. u. z. o. diu. na. P uo. dur. h. u. u. e. transitus.
 P re sagium. fora. pauhan. p. s. a. d. m. a. u. s. i. g. n. u. m. P reconium. z. e. n. d. e. u. o. x. l. a. u. d. i. s.
 P re sumit. p. h. e. u. t. e. u. s. u. r. p. a. c. t. e. c. e. t. u. r. f. e. o. t. P ignora. u. i. d. e. t. i. l. i. b. e. r. y.
 P residuum. fallazult. auxilium. u. refugiu. P ristinam. a. e. n. t. r. a. p. r. i. o. r. e. m. a. n. t. a. q. u. e.
 P eulencia. p. i. h. a. z. o. n. i. a. l. d. u. n. t. a. h. r. o. m. P ilo. s. t. a. m. f. a. s. t. e. e.
 P nox. dur. h. n. o. t. c. o. n. s. t. a. n. t. e. m. h. a. r. t. p. s. e. u. e. r. a. n. t. P era. p. u. r. a. l. s. a. e. c. u. l. u. m. r. u. c. h. i.
 P nita. e. f. r. a. t. a. t. i. m. a. l. e. t. t. a. m. a. x. P y. r. a. p. u. r. d. i. r. o. g. u. s. e. t. i. g. n. i. s.
 P uex. an. f. e. y. m. e. d. i. c. i. o. n. e. d. u. r. u. s. u. c. o. n. t. a. P r. i. s. t. a. f. o. r. t. u. e. a. n. t. i. q. u. a.
 P tanox. an. f. t. y. t. i. m. r. e. u. o. c. a. b. i. l. i. s. u. c. o. n. s. t. a. n. t. i. P i. g. n. i. a. s. l. a. s. t. a. s. t. a. p. o. r. a. r. c. h. u. e. m. a. r.
 P anata. an. f. t. y. a. d. u. r. t. a. e. P i. u. s. a. e. r. h. a. s. t. e. r. e. l. e. g. i. o. s. u. s. a. e. r. l. i. h.
 P p. d. e. p. i. d. d. i. k. e. i. p. p. e. n. s. a. p. i. s. c. a. u. u. o. P r. i. u. a. t. p. i. l. o. s. i. t. e. f. r. u. d. a. t. a. r. o. t. s. u. b. o. r. u. h. i. t.
 P cuncta. p. i. u. u. s. i. m. e. t. r. o. g. a. P r. i. a. c. u. l. u. m. f. i. r. m. a. s. e. c. l. u. s. f. l. a. g. r. a. u. m. p. b. u. a. p. u. h.
 P dicitur. dur. h. f. e. n. t. m. e. r. a. s. i. u. e. s. e. i. r. e. d. a. P r. i. a. t. u. m. n. a. m. o. m. a. t. t. h. u. n. m. a. t. a.
 P e. n. e. r. a. l. i. a. d. u. r. h. f. a. r. a. n. t. l. i. b. u. m. m. a. y. o. r. a. P r. o. r. s. u. s. s. o. i. s. t. p. e. n. t. u. s. z. i. s. p. d. y. o. m. n. i. n. o.
 P ipima. hluc. tri. pur. zam. d. r. e. u. fur. b. i. d. a. P r. o. t. a. n. u. s. h. r. a. d. o. s. t. a. t. i. m. c. o. n. t. i. n. u. o. c. o. n. f. e. s. t. a.
 P er. t. a. k. e. i. p. i. n. o. t. e. d. o. c. t. i. s. u. p. p. r. a. t. a. e. P r. o. l. a. z. u. h. t. a. r. e. i. n. f. a. n. t. e. s.
 P ambitionem. dur. h. f. l. i. z. l. i. s. t. e. o. d. e. h. o. n. o. r. i. s. P r. o. p. a. g. a. r. n. i. s. n. a. h. u. m. e. t. e. x. t. e. n. d. i. m. u. s. d. e. r. i. n. e. m. e. s.
 P redia. fora. ch. u. d. a. n. e. i. n. s. t. r. u. c. t. i. h. a. l. e. r. t. e. P o. l. l. e. u. u. a. h. s. i. a. f. l. o. r. e. p. l. o. d. e. c. e. l. l. e. t. t. y. u. u. i. t.
 P re dicit. for. i. s. t. p. o. t. e. n. s. a. n. t. i. p. o. s. i. t. u. s. P o. l. l. e. n. s. u. u. a. h. s. a. r. t. a. u. a. l. e. n. s. u. i. e. n. s.
 P re uis. fora. p. r. e. c. u. r. r. e. n. s. f. o. r. a. h. l. u. s. f. a. r. t. y. P r. o. b. l. i. s. i. m. a. f. o. r. a. s. p. r. a. h. a. p. p. o. s. i. t. i. o. u. p. a. r. a. b. u. l. a.

Profana: ^{lib} mem pulluta com quinae::
 Prora pro: prior: part nauis:
 Puppis: ultima pars nauis:
 Promulgat: kima hoc instituit ppositit:
 Poscit: petit: pposit: arpitit: pdit:
 Polum: humil: glo buri: humilibr: celum:
 Poli: ceteri: caelmina: quene: nae cha: celiduum:
 Polita: kistrustit: or: naca: puuun: ^{taon} rotunda:
 Phabita: pipu uarta: posita: u possesita:
 Pomum: mery: moere: hico: lacum: uiue:
 Procella: unistalle: uis: megin: uarta: uuntes:
 Promam: pnygu: pferam: dicunt:
 Progenit: chunni: sobolon: zuher: storpem:
 Prodigium: foragehan: deformem: ungi: zani:
 Portentum: tragata: inditium: kichuta:
 Prodigus: unispa: hira: euerios: deuorator:
 Plorata: forapraht: omista: furilazan:
 Profectuunt: kridigane: uic: pmoud: unt:
 Profratua: lant: kethice: mdr: ege: zate:
 Prosapia: adal: pgenet: origo: cognatio:
 Proud: bi: um: fur: uir: rti: uerbi: figura:
 Proba: apuh: crimina: uita: inuirta:
 Posterior: uis: dat: uis: t: posterior: afer: uis: t:
 Proca: kahosoma: uerbofus: uis: ualonia:
 Posterior: gum: hincanonia: pdor: sum: afer: uelie:
 Proteruis: abli: un: ge: cellent: commant: kaha:
 Prologa: foragehan: longu: kescaffot:
 Protoplastum: aysto: primoplasmatu: a: z: et: st:
 Proditibus: kima: hi: dom: p: sociis: kimo: z: scif:
 Procerum: ferro: na: abum: plangum:
 Proceritas: craft: magnitudo:
 Pollici:
 Pro:
 tacio: kahog: pmissio:
 piatio: kanada: misse
 h cordia: armhag:

Prosperitas: kison: felicitas: salida:
 Profugus: recheio: depatya: expulsi:
 Promiscua: kimo: kit: diuersa: mit: li:
 Porro: prior: uerū: ceterum: farsenka:
 Profundum: erunt: alium: tuis: dima: sa:
 Proterit: kima: hoc: plongat: ar: lengit:
 Puppis: erit: erit: uis: erit: erit:
 Pudulare: uis: uis: germinare: uis: erit:
 Pudore: scama: sordes: unis: by: squalor:
 Pugnare: klauudra: scalpibreda: scapbra:
 Puber: haodun: unlice: commant: li:
 Pubis: kimo: hi: k: imber: bis: ungi: z: amot:
 Pubertas: chinxi: adulescentia: uis: uis: mada:
 Pudicitia: scama: hafa: integritas: castitas:
 Pusillum: hluzic: modicum:
 Pumptuaya: kellara: cellara: frax:
 Pupulicinus: auue: z: or: uic: telonazus: zolla:
 Pupulicet: keneor: adium: suffraginet: deoh: pratum:
 Precipit: ar: uis: uis: impellit: puuel: z: t:
 Precordia: un: p: h: z: a: cor: t: e:
 Pellicia: has: ur: seductiones: puu: h: ar: z: ogan:
 Preualui: pirahta: for: cior: fui:
 Pudendum: keneht: p: d: uita: pudum: generant:
 Promissio: pih: z: ota: locutus: e:
 Postumus: afer: h: la: bo:
 Proterit: cum: fin: uis: quinqueli: bro:
 Podere: alba: linea: linn: sacer: dotalis:
 Portentum: pahar: pdigium: signū: u: indicū:
 Prerogativa: p: uelice: p: p: a: dignitas:
 Proterocinia: h: el: fa:
 Placuit: uis: z: uer: th:
 Passus: e: scer: t: i: scatum: scueli:
 Purporace: uis: or: m: p: r: uis: scatum: uis: uis: m:
 Palleus: laban: quileus: luctilo:

h proceres fordarom pny or p rincipes

Quam obrem holdera saku idarco uel ideo:	Rapidus noot me mo uelox kaher rapage:
Quam uuegt concitat mact mouit tdyt:	Rapido sin amo ueloci hrado caa sic:
krimfit ubat uuy mot quasia hnotat:	Ratus uuanbna arbitratuf:
Quaere huueckian mouere hroyan:	Ratum festa ualidum fulu defintum u certu:
Quatenus duhuuiduru quatione:	Ratet keola nauer scet:
Quandam suman aliquam:	Rar dornhus ramos dor nom spine uirgulu:
Quintallum fmfcton mbitit que uent uolq:	Rarchor rangofon inuolox:
Quando huuarne quide uuyod liho omnino:	Racha ar uioftam manf uel uacuis:
Quere monice luppi maleficia zaupar:	Radiatus pitkman inluminatus:
Querilla sahan culpa ficilis explicatio:	Rarifcent keuffert pacifcent offanont:
Questio sahunga concatio dir cepatio aucti:	Reclentur ki hauptpantot coronatus:
Questione: sohhdia caufit inquitit onit:	Repperit pihmufic inuenit:
Quempiam emingan qudm huuenan:	Repridebat ar fazyta red depar ar gap:
Quidam suman u aliqudm:	Reptice faringun subitaneuf kehingun:
Queto for fcom rogo ptau:	Relata prahc reportata ketragan:
Queat megrt ualeat:	Reiecta ar uurfic respuit far spuuut repudiat:
Questio: ar nary mdr cent melanemun:	Relicut far fuk daut dagel:
Quistur kuumi lucrū kiferzum uel adqulfatio:	Remotaora khrortora fectiura funt rgora:
Questor sciffin uoqz adquerendum:	Reciproca uncurzum aducon remiffa:
Quispicem emic ulluf u aliquit:	Recolere kalean recor dare kahuc kbn:
Quippiam eouitit aliquid:	Remifficent kihuekita inmdice habent:
Queuer maham potubruat:	Referum prungan repldum:
Quidam stillan filitau quillu placitum:	Reconditum kepor kan repostam kufegyt:
Quippe kiuufio certe nimirum sine dubio:	Re chuninc rector rihari regnatur yhm:
Quin nolim immo fin quod qua:	Referare inleoyan apere into an pandre:
Quin licetm doh kiuufio infup etiam magis:	Reuma piyogan reuolutio puurtan gur gnt:
Quo ue huueo uel quid hemidi:	Recisam far flagan fuafum:
Quilias ludilo palleat lahan cydrias:	Reclentare pidmibi reclenere pihabit:
Quorumdam sumoro aliquorum:	Reuolox kuladon reduebre kilitan:
Quondam iu olim forn u aliquando:	Reor falu arbitror:
Quoque forama diuus:	Reyrouf unprah duruf unghoric:
Quercus poaha eih genus ligni:	Reatu feulche culpa:
Queri monia fluz za querilla fectia u culpa:	Reliduu krafalot
Quanto tiuf huueo kero liho:	grufus fona fallu
	renafcent kimeran:

Rudundat: upar: eundecor: guberna: ubigat: refur: Rubiginem: rost: eruginem:.	Rudimenta: ag: est: initia:
Reclar: gationis: kefluchtac: n: habent: fiduliacura:.	Rudibus: un: reht: pccat: sunt: com:
Reuo: colat: ke: scapof: recreas: ke: scapfi: p: ant:.	Rudera: denc: fec: cora:.
Resipi: curat: aere: h: cont: relapiant: ar: uide:.	Rugiebam: raoy: plorabam: uiuofa:.
Reuocatur: uudar: hapd: resistat:.	Rurce: ke: huffe: ulla: dorf: uelagros:.
Restauro: afta: ke: yehotof: reparat: ke: nuu: uotof:.	Ruralore: rocen: micare: luhelri:.
Reuelat: in: rh: hie: aperit: ob: non: strata:.	Rumphea: uiuofan: gladius: fuerit:.
Reuil: ar: huus: palot: resonat: ar: h: lueat:.	Rufus: prun: rubeus: rodena:.
Reuerdicia: uuir: di: honoy: fica:.	Rubus: aftolohet: lignum: spinofum:.
Relexit: p: ad: re: uoluit: puu: uic: replicat:.	Roma: uir: tus: romani: sub: limes:.
Rece: sibilus: in: uic: dom: in: ce: nor: ibus:.	Sane: heilliho: cerce: chundliho:.
Redole: flagayt: flagrae: flogarot: refryct:.	Sata: ke: sate: seminat: ce:.
Refuge: pip: lilit: resplendit: p: k: eme:.	Sator: sa: cor: seminator:.
Relegio: colim: se: itat: hringit:.	Satum: sacala: unum: & dimidiu: modium:.
Reiul: uudar: hapd: re: uoluit: uudar:.	Saucius: ke: nuu: sorot: uul: nerat:.
Recubans: hal: dendi: recumbent: h: lundig:.	Sacrum: fretac: sanctum: diuinum:.
Redubias: mahti: reliquias: uuhida:.	Sacrum: unguis: tystacia:.
Redactus: ke: sru: uita: p: ductus: ke: lita: auar: gae:.	Sacramenta: kiruni: mystera: ampahes:.
Remeat: uuir: ut: redig: ed: itur: chumit: eoo:.	Salubris: ha: lare: lih: sanus: u: in: colomus:.
Reuocit: p: stoyt: re: cludit: p: h: lueat:.	Sanc: ce: uuhit: sem: fact: cauit:.
Reconite: ke: yalag: dimumerat: ke: ropot:.	Sapient: uuhit: disim: ut: ke: uer: ce: u: di: iuda:.
Resurrectio: ur: rist: refectio: ur: flectida:.	Sacra: ta: sedis: ke: nuu: hit: stat: re: legio: sus: locus:.
Regimen: re: tra: nza: gub: natio: stuyda:.	Sarcina: pur: din: pondus: suay:.
Rimare: fawon: sericure: scauon: inspicere:.	Sacrapi: puofa: p: pofita: p: sary: quis: uic: dulci:.
Rite: rehta: consududine: more: auer: tete:.	Salus: hakt: aue:.
Rimus: hnoe: iundat: ur: ke: sfo: g: tabularu:.	Salum: saly: mare:.
Ritus: pigane: sine: sacry: ficum: anuzepar:.	Sacry: stey: acer: dact: celer: sinumit:.
Rigant: leihdri: dirigis: rih: tena:.	Sacacissimus: seey: uelocissimus: ke: rudi:.
Robore: ke: refa: uirtute: for: titudine:.	Sar: mēta: zoagur: rami: quide: uinea: & cidunt:.
Robum: et: instruelignorum:.	Sacim: mit: dunt: u: aut: lē:.
Robustus: stranc: lih: fortis: simus: ualidus:.	Saltus: hoy: silua: uel: montes:.
Ruof: hroayt: in: ooda: un: glerce: erudelis:.	Sane: ramihel: con: ruptus: sanguis:.
Rupes: fcan: saxa: felusa: in: g: h: tum: may: ye:.	Sacelles: sacam: elin: soci: lacronum:.
Rudricium: strangi: funes: re: sfo: ueloy: seclo:.	

- Sabat. scobant. mōtis. lana. agas. (man).
 Samo. sante. uuerf. insula. uuerid. in medio.
 Satan. uuidar. uasto. aduer. sahus.
 Salathel. helfa. pēciomea. dī.
 Septum. pizunt. cir. cū. dātū.
 Seta. que. men. greoza. corona.
 Seta. festa. or. do. tenor.
 Sequestrati. ziffriat. diuisi. seperat.
 Seclus. man. manta. sine. du. bio. idē. ueris.
 Seta. agana. spine.
 Seta. festa. ar. dualoca. piduungano. steli.
 Seta. stioic. malus. pessimus. crudelis.
 Seditio. pifanda. disceptatio.
 Seta. herid. natiua.
 Serpellum. namo. pulegium.
 Seta. folgida. institutio.
 Seta. folget. psequere. alibi.
 Seta. at. sennum. at.
 Seta. sum. sun. yn. gun. seperat. u. segregati.
 Seta. stelit. modestus. mezhast.
 Seta. stizunga. iracundia. kisternel.
 Seta. stilit. mita. gat. stilit. compasero.
 Seta. stica. da. secido. izistigu.
 Seta. trago. tardus. laggo.
 Seta. simplom. as. iduis. keliho. frequens.
 Seta. opam. sinonsic.
 Seta. sugunga. mortuorum.
 Seta. sterno. stelle. u. signa. status. kisternel.
 Seta. senodie. sennum. kumahida. comi.
 Seta. nannunga. uocabala.
 Seta. licitona. finitae. liz. zicune.
 Seta. keliho. effugiam. manaliho.
 Seta. sugbico. ladin. tar. min. gom.
 Seta. kilaupo. optima. kistor. u. clā.
 Synagoga. dinc. conubitus. ganli. x.
 Syllogismus. simplingom. inuitabilis. unipor.
 Synoro. tunchalo. graui. u. sonans.
 Synchronia. nar. rabet. stulticia.
 Sopire. let. kē. conper. cere. stilt. (aut).
 Soptus. kitudin. exandus. aut. somno. graua.
 Sodalis. scado. ki. mah. soci. kanoza. latronū.
 Sodalitas. kumahida. amicitia.
 Solita. urstodi. scibria. u. uigilantia. lili.
 Solocimus. kuuuntan. lili. flē. uosa. kipiugant.
 Solert. suet. far. sollicitus. pidahic.
 Solennia. romal. festus. tuldi.
 Solennitas. aer. hafa. da. relogiositas.
 Solus. stuc. chulle. fustis. acuta.
 Soluat. sum. na. pifel. soloc. cidit. sum. na. pif. da. oc.
 Solus. kistunt. sauis. saluus. uel. in. calomus.
 Solus. rante. nocent.
 Superos. suparostun. sum. mos.
 Suspecti. ur. sahae. dubie. cogitanti.
 Sustentent. deo. nost. nuchant.
 Suppeltile. hel. fan. lili. uentilia. pr. uhan. lili.
 Supplex. arunt. poro. submissus. rogans.
 Supple. fullit. complē.
 Subleat. kenuffera. ligans.
 Subnatus. en. fāt. humilis. ood. muadi.
 Subdit. uncar. to. k. sub. pont.
 Subidit. uncar. deo. subiugati. kiuuegane.
 Soboles. zult. ppaga. zubi. filij. gener.
 Suet. suet. sum. por. ci.
 Subulcus. suem. pastor. por. corf.
 Suasor. scuntay. orator. spanay.
 Subsida. follazuhit. auxilia. hel. fa.
 Suffragia. follazugida. patrocina. fruma.
 Sufurho. runa. sinociosus. zui. ual. u. bilingus.

S ubannat. skernot. in rōt. p̄smbrot.

S uculic. ystoyte. segregauit. h̄scadit.

S ugillat. mur. dicit. strangulat. uirgite.

S ugillare. uultrān. accusare. rogan.

S us cepit. infahre. uenerator. uuerdot.

S us pendit. p̄h̄yā. pollicetur. facatur.

S us pensat. uir. h̄yā. m̄catur. uinchund.

S uitor. aualonca. cultor.

S eptum. kertia. uirga. regalis.

S coraon. laime. m̄r. b̄r. x. y. aare.

S tupte. scarea. fornicationis.

S pontanea. feh̄yā. ant. lih. uoluntaria.

S tipit. stura. elemosinaria. tui. k̄st̄m̄.

S tipidia. stura. munera. m̄k̄a. luly.

S tipat̄. k̄st̄m̄. turba. cir. uundat̄.

S tipulatus. rahonca. refificatus.

S tupte. h̄p̄. aban. trunca. yllagan.

S eandit. ufstige. al. oendit.

S eicetare. for. seon. m̄catur. ro. gare.

S p̄ctaculum. sciuo. sp̄ctatio. p̄scharq.

S tagnum. falli. lacam. uuae. si. quod. stat.

S tydor. ch̄r. k̄m̄mon. streptus. str̄pl̄n̄.

S peluncis. hol. concavit. saxit.

S eupolis. scopst̄m̄. saxopondis. offendiculi.

S tadium. stueki. passus. sc̄m̄ab. c. xxv.

S accit. k̄st̄m̄. t̄n̄t̄. sc̄m̄uot.

S p̄nt̄. uullit̄. uloro.

S p̄r̄ut. far. man̄. com̄p̄sit.

S tropha. strup̄ka. fraus. unfruma.

S cenophēgia. k̄m̄. si. templi. fabricatio.

S cema. k̄m̄. orn̄m̄. k̄hr̄st̄. rega.

lis. quasi. pam̄. scrib̄.

S tonographus. storia. leirect̄. con.

S t̄renuus. langar. locut. sollicitus.

S t̄at̄. k̄m̄. duedi. dragme.

S cidola. enenti. poho. pagina.

S pecialit̄. k̄m̄. lih. omnino.

S t̄rps. stueki. ongo. p̄. ḡm̄.

S t̄ho. namo. m̄m̄. k̄l̄h̄da.

S t̄er. qualinus. m̄st̄m̄. acerius. uelruder̄.

S t̄p̄ata. k̄st̄m̄. fulta. p̄st̄o. zan.

S t̄ripulo. f̄m̄st̄. squalit̄. tr̄m̄.

S t̄ribula. scrips̄. ep̄t̄. la. for. n̄t̄. ar̄m̄.

S t̄upte. arch̄. m̄m̄. m̄m̄. uuerot.

S celerare. f̄m̄. n̄. contaminare. p̄m̄. zan.

S ubprimos. uita. heroston. nouis. simus.

S ompes. h̄m̄. equus. cor. n̄. alipes.

T abes. uueh. macies. magar. uuetan.

T rabes. p̄. k̄. ḡ. uueh. uueh. sinaturia.

T ax̄. cor. uueh. estimat̄.

T r̄. am̄. sc̄. puḡ. uueh. uueh.

T antillus. h̄m̄. modis.

T ranquillus. st̄. placidus. nouis. simus.

T andm̄. eddes. dem̄. h̄. uueh. ne. postre. m̄.

T antandm̄. eddes. h̄. uueh. ne. eade. similitudo.

T hala. mi. k̄. hem̄. cubicula. camera.

T erminat̄. k̄. m̄. f̄. m̄.

T echarche. m̄. h̄. quarta. part. regni.

T repidate. pipi. n̄. gaudio. sc̄. t̄.

T enerte. k̄. m̄. lih. m̄. fundit̄.

T emulor̄. k̄. m̄. f̄. m̄. f̄. m̄.

T erga. a. f̄. d̄. uueh. uueh.

T elum. sc̄. quod. uueh. n̄.

T r̄. m̄. uueh. m̄. m̄. p̄. d̄.

T enus. diu. uueh. uueh. uueh.

T emerica. p̄. m̄. uueh. p̄. m̄.

T encoria. h̄. m̄. m̄. p̄. m̄.

T egurum. dect̄. hosp̄. k̄. m̄. uueh.

- Templic farmanck. concempit.
 Tedit. for gk. tristatur. angre. p. dicit.
 Teftrudo. dicknot. densitas. ramorum.
 Tenax. einstrici. p. seuerant. strictus. auarus.
 Testa. nach. capiti.
 Territus. kiscuht. turbatus.
 Tegmen. deckt. uelamen. pihullt.
 Tenactus. einstrici. firmitas. continetice.
 Terri. scuhit. confundit. kiscenat. incatus.
 Tres. solis. drisunt. triduum. drate. keio.
 Trea. titan. sol. sunna.
 Titania. hlukada. luna. maxio.
 Triuphu. signumpfe. sollennitas. uer. dunc.
 Triuphato. signemo. deucto. edos. ligata.
 Tyrannus. uuotan. hdy. malus. upil. u. seuis.
 Typus. kiliht. si. figura. uel. aspectus.
 Tympanum. trane. unum. uum. (ger.
 Timolatus. upar. truncan. uinolatus. uuma.
 Titus. uuzat. mare.
 Titulat. kitta. lot. significat. zechint.
 Tiamata. suoyi. odor. suauitatis.
 Timens. kellanti. sonant. lucata.
 Tytus. unupar. rusticus. nonlaudabant.
 Tympanis. cymbalom. trar. u. cantabant. u.
 Torre. uuzod. lge. eua.
 Totidem. manege. eiusdem. numen.
 Torrens. clinam. fluuius. expluuia. collidetur.
 Toga. stoy. flaus. pal.
 Torridum. durri. tostū. stupent. sic. cum.
 Trochus. rad. scipa. rota. ludicium.
 Toler. membra.
 Trophæa. regil. spolia. hraupa. punitorum.
 Thorus. resti. latus. siuere. cubitas.
 Thorigma. slip. stein. tornatura. uulnencia.
 Tuta. kiscunt. secuta. ur. fore.
 Thronus. sedab. sedis. sella. regularis. siue. celū.
 Trophologia. uul. lih. moralis. intelligentia.
 Tullus. far. nunt. del. far. str. hic. scangut.
 Torpor. troapi. crimin. error. signata. et. stupor.
 Tutilla. kiscunt. pcuratio. si. defensiculum.
 Tundit. paoyenti. p. scora. prust.
 Tumida. kiscuollan. irate.
 Turbulatus. uul. uer. bic. obscurus.
 Turbo. tropi. p. cella. un. falli. caligo. tunc. hal.
 Tutus. scauunga. miser. tui.
 Tutione. scauunga. defensiculum.
 Turbulum. rauhkar. ubi. tui. in. cendit.
 Taurora. unperanti. stegit.
 Tritanet. khun. n. rependit. p. p. h. sac.
 Trux. ayupo. crudelis. asper. abuohe.
 Trucis. ungratium. g. taler. herdanis.
 Trucidat. pinot. debilitat. uiana. herit.
 Tonsa. piscorum. cesapintan.
 Tumulus. hleo. sepulcrum.
 Tur. gk. p. clipit. crescere. incipit.
 Tyrum. engi. angustia.
 Ualuas. loh. fendit. u. ianuas. port. u. hostia.
 Uallata. calohi. cir. cum. data.
 Uastus. ar. taler. magnus. ingent. alit. cler. tui.
 Uades. pugent. fide. uis. sorer.
 Uacillatur. marit. diuina. uuzod. p. or. bat.
 Uacuum. man. da. p. ph. d. t. i. o. p. sagiū.
 Uaser. sinu. umi. calidus. siue. p. ri.
 Uagrus. hracy. ploratus. huos. ululatus.
 Uestibulū. opera. cardines. susun. edou. f. h. u. s.
 Ueluti. sosama. quasi. so.
 Uenerandum. uer. donci. honorandum.
 Ueter. nasus. ar. al. t. k. ubi. t. u. s. ar. fir. n. k.

Uenificus: zuufrag. herbarius uirgari:.
 Uenilabrum: uunpretan. uita lacunum:.
 Uenigalia: narahelmer. auchen di. md. ceelib:.
 Uenitia: unuualdliho. tot. aserencia:.
 Uenit. mndict. lictur.
 Uenabunt. labaygdt. florebuunt:.
 Uenaculus: sunthe. pprus.
 Uenort. urhdz. animomilera. & angio:.
 Uenusta: froc. setta. docti. egra grata:.
 Uenustas. liupli. pulchritudo. faguri.
 Uenustant. heliupliota. decorant:.
 Uellere. hrespan. colligere. kiramunon:.
 Uelant. helliant. regunt.
 Uerac. uubite. mutuat. uuhelit.
 Uerbotanus: soist. kuuusio. dico.
 Uerac. uuer. n&. fagur. mo&. adfligit:.
 Uerbrugo. apandster. n. foelleuespere:.
 Uerpret. pram mia. senter. huafatue. spine:.
 Uergit. uuer. fit. inclinat.
 Uerama. heilhaft. malerana.
 Uerperuit. scate. increpauit. inpparauit:.
 Uescere. exan. manducare:.
 Uestus. pringenti. portatus.
 Uestis. herimala. serre. floy. selingit:.
 Uibra. ar. yuhit. meac. seim. crispit.
 Uiberare. hnutten. muntare. huudnen: y potuis. mah. substantiae. spot.
 Uigor. megin. uolditua. not. uuegida. imiau: y elera. uunt. uubiti:.
 Uicissim. ingtas. he. alē. natam. yustie. u. y elus. anto. inuidia. apante:.
 Uicidetur. in. yustia. compensatur: y elosus. ellan. haft. y elotaput. anshel.
 Uirgulta. hrispali. silua. mimica. fominua: y izana. turd. chruapilay. rcaur.
 Uirguta. hrisit. qui. uir. et. magru. idē. silua. y ar. da. ar. scopan. aliditatus. ar. frem. dte:.

Uiolant. pismizant. rapiunt.
 Uiolasse. kihant. trafen. ligasse.
 Uirogo. strangiu. fortissima. femina:.
 Uiscer. prust. pximapatat. membrorum:.
 Uidama. karu. hostia. ant. heiz.
 Uilibus. huudl. dntem. conatibus. y ilentae:.
 Uipge. gangar. plaga.
 Uiricus. astaro. secundus. martus:.
 Uolumine. poh. longotradato:.
 Uoluptas. firmlust. oblectatio. kuuu. aut. etc:.
 Uollet. flugit. uolat.
 Uoluit. uuantalot. cogitaciones. repdit:.
 Uolubilitas. huudli. uub. bic. mentis. uay&. etc:.
 Uulgata. kuuffit. passim. kerpentat. palā:.
 Ultra. mer. uuh. sponce. uullihafco:.
 Ultra. uuginay. uindge. rchay:.
 Usurpat. kicut. scicut. usum. facta. kuuu. not. etc:.
 Ulcus. reiz. p&. staramilun:.
 Ultras. huud. mic. habitancia:.
 Ultrima. spotic. fructuosa. peruit. lih:.
 Ultimus. uzer. craftu. nouis. simus:.
 Ultosus. unstraw. tyfal.
 Utinam. alder. uox. optantat. ē:.
 Xpi. kerist. undur. kiralpot:.
 Y mneus. restentia. dormitans.
 Y potuis. mah. substantiae. spot.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Christus heros terre dei clivus

Faint, illegible handwriting in a cursive script, possibly from the 17th or 18th century. The text is arranged in several lines across the upper half of the page, though the characters are too faded to transcribe accurately. Some words like 'Herrn' and 'den' are faintly visible.

A large, irregularly shaped piece of translucent paper or vellum is pasted onto the right side of the page. It appears to be a repair or an addition, as it partially covers the original text. The paper is heavily stained with brown spots and has a wavy, torn edge. The text underneath this piece is almost entirely obscured.

Fuit namq; in laudomaco quedam mulier paupcula quæm gerasi.
raptâ rediens multa ac miranda narrauit; ducebat aut illam
ut ipsa refereret quidam homo in monachico habitu constitutus
ubi requiem sèorum & penam iniquorū cernebat. talē qualē paul
apt in epistula sua scripsit; Quod oculus non uidit nec aures audi
uit nec in cor hominis ascendit. Ibi uidebat quendam principem
italiæ in tormentis multosq; alios uictos quosdam in poena quor
dam in gloria. Interrogauit aut illa eundem ductorem illius si ille
ad eam ultra uitam redire ualeat; At ille utiq; debet nam si ludo
uui cur inquit in p̄r natus eius vii agapes p̄ illo plene dispensat se
solutus est. Picconem uero huius regis qui quondam fuit amicus sup̄
nam iaceat in tormentis ceterosq; sp̄r duos aurū liq; facere & in ore ei
infundere dicentes; hinc sitisti in isto n̄desaturari potuisti. modo bibe
ad salutem. huiusmodi uero reginam eq; in tormentis quæ sup̄ se
habebat cautes in quas molares unam sup̄ caput alterā sup̄ pectus
et eius sup̄ dorsum quæ semper in profunda mergebant. Miraculum
sū elamauitque ad istā dicendo. Vade & rogā dñm meū in p̄r ut mihi
miselle adiuuare dignē & da ei signū ut sciat amemisse te fore istud
q̄t me depositionis tempestate solacium ipso loq; bar in unopomeno.
& hoc statim bene cognoscit quia adhuc hodie cunctis locis eadem
locutio n̄ in nos tantū; Cūq; id egerent ostendit ei ductor illius murū
cuius cacumē celū usq; tendebat et p̄ eū alterā q̄ uoluit scripsit erat aureus
textus; Interrogauit illa q̄d hoc eēt t̄stis i q̄d paradisi eēt ubi nullus intrabit nisi q̄
scripti uiderentur. Imperauit illi ut loqueret̄. At illa n̄ didici litteras scio i q̄t tam lege
legit n̄ illa & uenit nom̄ bernhardi quōdā regis tam luculentis litteris & uenit
sicut nullas ibidē fuit. Per ludo uenit nom̄ tā obscurū & obliteratū ut uix
agnoscipotuerit. At illa q̄d eēt i q̄t q̄d istud nom̄ tā obliteratū eēt. utroquā ait i ber
hardū regē homicidū p̄ p̄rari & nullius nom̄ clarior uiderat. Illius in t̄fectio
istius fuit obliteratio; Uade & caue diligenti ne horū q̄d regem zelaueris. Illa uo
cā uia eēt uenit. N̄ p̄ multū rursum ammonuit & dixit q̄d eēt quod n̄ gestis obsecundat
i uodi quæ respondit dñe uis sup̄ rona & istā uia uide medi q̄ p̄ fere. Et hoc ait ille
Lumina tuorū n̄ gaudebit donec ea corā te seponis. Cuius co pupilla caligine
obducta eēt p̄ dies multos uenit i p̄sentia regis eandē tradidit lumq; se cepit. hinc
quedā q̄ mihi narraū minus cōmoda sup̄ sedendā ut eam introducantur. unde
totā oratio sumit & ordiam;

VISIO QUE FRATRI NRO UETTINO OSTENSA

FUERAT PRIDIE ANTE TRANSITIONE EIVS;

¶ Nam predictus frater die sabbati cum aliquibus fratribus nostris
 propter adpuidendam salutem corporis accepisset
 ceteris salubriter eum digerentibus; ipse cepit magna
 difficultate ingestam recipere & statim adpceptionem
 cibi quam adrefocilandum corpus sumere debuerat fastidire;
 Crastina uero idest dominica in lucascente leuius quidem
 habuit; Et cum ceteris quos adp curandas predictas corpo-
 rales necessitates sibi sociauerat refecit. Sed in medio pre-
 dicti fastidii perdurauit; Nullummodo tamen uitae corporalis
 discrimen ob hoc se passurum fore estimauit quia ad-
 spem presentis uitae refectio secunde & terciae feriae de-
 crescente fastidio in nullo nam diffidentem anima
 uerat; Feria uero tercia incipiente crepusculo uespertino
 conuertitur sibi adrefectionem fratribus dixit se ibidem
 cum eis finem refectiois expectare non posse. Sed inter
 illis cenantibus in aliam cellulam eidem cellule contiguam
 tantum paruis unius interpositione remotam. Stratum
 laticius fecit esse de loco confessionis predictae ut ibi
 dem quiescendo prestolaretur finem eorundem refectio-
 nis & suam iterum regressionem ad locum laticium
 crenbris ergo in laticulo compositis oculis tantummodo
 clausis & necdum in somnum ut ipse fatebatur resolutus;
 Uenit malignus spiritus effigiem pretendens clerici in tanta de-
 formitate ut ceca & tenebrosa facie nec signa oculorum
 in eo apparerent; Ferens in manibus diuersa tormentorum
 genera in tantum gratulabundus adstantis captiueius
 quasi crastina eum torturus esset; Illo ergo tantis ter-
 roribus inuitante subito apparuit cateruas spirituum maligno-
 rum totum cellule ipsius spatium implens cum stragulis
 & lanceolis & omni parte circumfusa edificium quoddam
 factum in modum armorum italicorum figuratum
 ad inclinationem eius; In tanto ergo orrore & tam intole-

rabiliter rore circum uallatus frat̄ p̄dictus. & Intantum
anxius factus ut iam spem euadendi signā mortis huius
nullatenus haberet; Ecce subito adfuit diuina miseratio.
Nam statim in eadem cellula apparuerunt uis magnifici.
& uultu honorabilis sub monachico habitu in scāmnis se
dentes. Quorum unus in medio eorum residens dixit lati
ne eisdem uerbis ut hic scripta sunt sicut ipse facebatur;
Non ē equū ut isti magister talia faciunt; Nam homo sp̄ssat
istos iubele recedere; p̄ cuius uocē conuertus malignorū
spirituū euanuit & recessit. In mensitate igitur tantiter
ris sublata, uenit angelus in credibili splendens pulchri
tudine ueste purpurea circū datus stans ad pedes eius.
amicabili eū uoce conpellans; Ad te inquit uenio dilectissi
ma anima, cui isdem frat̄ latine respondit; Sicut meus
p̄ccatis meis ignoscere uult. miā agit. si nā in manu eū
sumus faciat quod sibi uidet. Nam patri arche p̄fete &
ap̄ti om̄q; dignitas celestis siue terrestris p̄ genere huma
no laborabant. & uos modo magis laborare debetis. Quia
istis temporib; fragiliores sumus; Talis er motinatione
ipsius angeli. & p̄dicti fratris finitā prior uisio;
Quam ipsis uerbis & ad inuicē conlati correfertēte
sen̄bi fecimus nihil inde dem̄ter aut denro adiciones
nos qui hec scripto com̄ mendauimus. Exper̄z factus
isdem frat̄ residit circumspiciens si quis ei ad eēt in
uenit duos p̄positū ipsius monasteri. & alterum
frat̄ ad solatiū eius derelictos; & eris p̄ cenā ad
repausandum iam dimissis; Ipsi ergo conuocatis
& posuit eis omnia p̄ ordinem. que ei in tōm angustis
temporis articulo ostensa fuerant. iuxta quod hic
scripta tenentur; Intantum iam p̄ scripte uisionis horrore
tremebundus. ut totius corporalis molestie grauidine
oblitus intolerabili estu timoris uexaretur. in ipsa ergo
immensitate amoris auxiliū p̄ruit in t̄ram corā p̄dictis
fratrib; distensa om̄ni corpore in crucis modū postulauit

ut omni in uirtute quae possent peccatis eius in se caderent.
Illo ergo sic prostrato ceperunt praedicta fratres cum septem
psalmos penitentiae quam etiam ceteros tante anxie-
tati aptos qui sibi ad memoria occurrent per de-
cantare, his ergo finitas surrexit. in lectulo postulans dialogum
beati gregorijsibi legi, Principia ergo ultimi libri ergo eius-
dem dialogi audiente eo lectasunt usque ad consumationem
nouem aut decem foliorum; finita ergo lectione hortatus
est praedictos fratres ut lassitudinem quam pro eo uigilando contrax-
erant qui de corporum temperant. sibi qui paulo noctis
spatium quod super fuerat ad se pausandi inducias cederent;
Illis ergo recedentibus & in partem ipsius celle corporibus ad quietem
collocatis. ipso etiam praetantam lassitudinem tam anime quam
corporis in somnum resoluta; Uenit isdem angelus qui et per
uisione ad pedes stans purpuratus apparuit. candidis amic-
tus uestimentis ad caput stans splendore incredibile fulgidus.
eumque blandis alloquens sermonibus confugium eius laudauit.
quod ad lectum in angustis positus tam studio psalmodie quam
lectionis fecerat. hortens eum decetero sine defectu similiter
acturum; Inter ceteros etiam psalmum cxviii qui amoralis
in eo uirtus describitur. sepe repetendum ammonuit. seque-
ualde delectari; cum aliquem instantia lectionis & iteratio-
ne psalmodie intentum uiderit dominusque ob hoc placabilem
fieri posse. si uisus iste ueraciter & non fecte teneatur;
huius igitur dictis adsumpsit eum isdem angelus & duxit per uiam
amoenitatis in mensis praedictae; In qua dum pergerent
ostendit ei montes in mensis altitudinis & incredibilis pul-
chritudinis qui quasi essent marmorei uidebantur; Quos circum-
stabat maximus fluuius igneus in quo innumerabilis multi-
tudo damnatorum poenaliter inclusa tenebatur; Quorum
multos se agno uisse fatebatur; Et in ceteris locis in numeris
tormentis diuersi generis cruciatus aspexerat; In quibus
plurimos tam minoris quam maioris ordinis sacerdotes
stantes dorso stipitibus in herentes in igne stricte longis ligatos;

15
8
9
11
Ipsarq; feminas ab eis strupratas similimodo constrictas ante
eos in eodem igne usq; ad loca genitaliū dimeras; Dictūq; est
ab angelo quod sine intermissione unodie tantum in t̄misso.
die tercia semp in locis genitalibus uirgis cederentur;
Plures eorū sue agnitioni notos dicebat; Sacerdotū inquit
angelus maxima pars mundanis lucris inhando & palatinis
curis inseruendo. cultu uestiū & pompe feraciorū se & tol
lendo questum putcent eēpi & atē animab; lucrando non in
uigilant; Dilicis affluentes in scorta propuunt & ita euent
ut nē sibi nē alius intercessores eē possint; Sæculo enim pestilentia
& fame laboranti sua p̄ce succurrese potuissent. si lucrū dō tota
uirtute conferre uoluissent. & ideo tali remuneratione in
fine donantur qui a p̄cedentib; meritis tali patiuntur; Ibi se
& iam quoddam opus in modum castelli ligno & lapide ualde inordinate
coniectum & fuligine deforme uidisse fatebatur. fuma & eo multū
uaporante; Cui interroganti quid esset. Responsum ē ab angelo ha
bitationem fuisse quorundam monachorū de diuersis locis & regio
nib; in unum congregatorū ad purgationem suā; Quid eodem
numero unū specialit̄ nominauit. quem dixit ibidem in archapla
bea inclusum prestolari debere diem magni iudicii. p̄t opus p̄culi
are quod manania & saphira ad corruppendeē communis uite inte
gritatem p̄cesserat; De quo fratre damnabiliter incluso eundē
peregrino in extremitate uite p̄cessum raptō ante decennū temp̄
ostensū fuerat sicut tunc fama uulgauerat; Iamq; diu ob littera
rū obliuione fuerat isto fratre. h̄c ante minime audiente; Et
ad memoriā eandem causam simili uisione reuocante; Unde
apparet in uase bina iteratione rep̄ta hoc quod male pulu
lat crebrius succidi debere; Nehis qui nomine monachorum
censentur. opus p̄culiare ibidem uertatur in plūbi grauidinem;
Ibi & iam ostensa ē et cuiusdam mortis altitudo. & dictum ē ab angelo
de quodam abbate ante d̄cennū defuncto quod in summitate eorū
eēt deputatus ad purgationem suam n̄ ad damnationē p̄p̄uā;
Ibidemq; omnem in elemtiam aens & uentorū in commoditate
imbrumq; pati; Adiunxitq; idem angelus de eo quod quidā ep̄s.

nup defunctus ipsi abbati salatio p̄cum suarū ad imp̄grandā uenā
subuenire debuisset. sicut ei in uisione apparet p̄quendā deſcū
eius mandauerat; Prescriptus uō ep̄ hoc negligenter p̄tractans
caritatis ardore non condoluit ut ei certamine adibito succurreret;
Et idcirco n̄ sibi iam subuenire poterit; & ubi est in quens ille
& ce ait. & altera parte ipsius montis sua damnationis penas diluit;
De uisione uō quā paucis p̄libauimus ab ipso quih̄c ante th̄ennū
sonnauerat audiuius; Ueni inquit in quod dā habitaculū
ambitu parū & d̄struātū in quo idem abba tibus residentis cruen
tatis uocauit me; Uade ait cede p̄m & dic ei quod p̄sens mansio
mih̄ & alia data contubernali meo prop̄ hoc sorduit quia duob;
hic comitib; in th̄ennū se lauauit; intolerabilis f̄lor. inde con
surgens pene eā ob hoc nobis inhabitabile reddidit; & ideo
certū quomodo collectis undiq; sumptib; patentia claudat
Quod si p̄se sumptus ad concludendū eā non habuerit legatione
dirigat ad monasteria denominata in desolatis gratanter ad
ministratis subplebuntur omnia clausurae huic necessaria;
quod audiens ep̄ deliramenta inquit somniorum non sunt ad ten
denda; Sed ipsa eadem angelus in presenti uisione remouit
quod ep̄ solatia p̄cū suarū & iam amor tuis conuentus non sub
ministrauit; Ipse uero fr̄tri qui hec quasi de inferis ad superos
reporabat p̄scitum ante non fuerat; Illic & iam quendam prin
cipem qui talie & populi romani sceptrum quondam rexerat uictis
sestantem dixerat & uerenda eius cuiusdam animalis morsulana
reliquo corpore immuni ab hac lesione manente; Stupore igitur
uehementi attonitus ammirans quomodo tantus uir qui in
defensione catholice fidei & regimine sc̄e & ecclesie modernis sc̄to
pene in ceteros singularis apparuit in uiri tanta deformitate
pene potuisset; Cui ab angelo ducto resuo protinus responsum ē;
quod quamuis multamiranda & laudabilia & dō accepta f̄sisset
quorum mercede p̄uandus n̄ ē; Tam stupri in lecebris resolu
tus cum ceteris bonis dō oblati longeuitatem uitae in hoc
terminare uoluisset ut quasi parua obsecras & concessa fra
gilitati humane libertas mole tantorū bonorū obrui & absumi
potuisset;

Quam in sorte electorum inquit ad uitam predestinatus est.

125
Ilic etiam dona p̄ magnifica & innumerabilia p̄npati ce a malignis
spiritibus ad p̄ferendū ordinata uiderat in palleis & uasis argenteis
equis & in teaminum sup̄talitate candentibus; Interrogante eo cuius
essent & quid in p̄figuratione sua p̄tenderent; Comitū inquit
angelus diuersarum p̄uinciarum iura regentū sunt hæc;
Ut huc uenientes ea inueniant & sciant quam unierib; rapi
nis & auaritia congestasunt. Quorum aliquos nominatim
deprimens dixit ea numquam defectura aut delenda pri
us quam ipsi uenirent & ea in sinū suū reciperent; Quam
bilem uō sententiā de conuersatione comitū intulit. quis e
narrare sufficiat; Cum quosdē eorum non uinices eni
mā eē dixerit sed uicediaboli p̄secutores hominū iustos da
nando & reos iustificando furib; & sceleratis cōmanican
do; onerū enim inquit p̄ uencione cecati p̄mercede
futurorum nil agunt sed cum mandatis leges
p̄ coercenda mali audacia administrant; Damna
legalia que debitorib; infligunt absq; ullamā qua
si iure sibi sue auaritie reponant hic iterū inuenienda;
Iustitiam uero spem futurorum numquā agunt sed
cum eam gratis offerre omnib; p̄nitentiū mercede
debeant. semp̄ eam uenciam sicut & animā suā portant;
Quosdā enim iam iudicatos nominatim dixerat sicut
de incredulis euangelium p̄loquitur; Quib; non credit inq̄
iam iudicatus ē; Innumerabiles etiā se uidisse & uide
tam de plebeio quam de ordine monachico diuersorū
cenobiorū & regionū aliquos in gloria quosdā eorum
in pena de p̄ssos; His ergo & ceteris innumeris conspec
tis que causa compendi stilo cursente & elusimas;
Dixit eam ad loca pulcherrima naturali constructio
ne fundata cum arcibus quasi aureis & argenteis opere
anaglifo discretā que tanta magnitudine & altitudine
& iam pulchritudine incredibili claruerant ut nec me
concupi nō ore humano p̄ferri tantū in mensitas operis possit;

Tunc processit rex regum & dñs dominantium cū multitudine
scōrum tanta gloria & maiestate fulgurat. Ut homo
corporeis oculis uideret tantaluminis & dignitatē glorie
scōrum que ibidem apparuit suffesse nequi uerit.

Tunc ipse angelus qui eius ductor & ostensor fuerat
dixit ad eū; Crastina migrate debebis sed int̄m ceterū
pmā. Tunc p̄ eunte angelo perrederunt ubi confessus
scōrum sacerdotū in gloria & dignitate inestimabili fuit;

Tunc dixit ei; Isti sunt apud dñm meritis operum bonorū
coronati quib; uos officia & ecclesiastica impenditis;

Rogemus illos ut tibi micē apud dñm impetrent; his dicitis
supplices facti orabant eos int̄cessores fieri; Scī uero sa

cerdotes sinemora surgentes p̄reuerunt ad thronū & p̄stra

ti ante thronū postulabant miā p̄dicto fratri; Ille uero
angelus cum eodem simul fratre illis int̄cedentib; de

longe in parte stetit; Quib; ante thronū suppliciter pmā
postulantib; uox de throno audita ē in responsū eis data.

In exemplo edificationis alius facere debuit sed non fecit; Nihilq; eis
amplius in responsis additū ē; In illo ergo tam p̄electo ordine

sacerdotū scōs dionisiū martirem amianū hilariūq; cognouisse
scasserit; Tunc iterum cohortante angelo simul p̄reuerunt ubi

beatorum martyrum multitudo innumerabilis inestimabili
gloria p̄fulgebat; Isti sunt aut̄ quos gloriosus certaminis trium

phis at tantam gloriam p̄uexit; quos uos in ecclesia honore & co

litis ad honorem & laudem dī. Quos intercessores p̄ indulgentia
p̄ccatorum tuorū querere debemus; Quos cum simili supplicationē

humipstratos cernerent. stetit sine ulla dilatione ad thronū
diuine maiestatis tendentes p̄strati ueniam p̄ indulgentia p̄c

catorum eius poposcerant; Quib; a throno uox ut ante emissa ē
dicens: Sic os quos male do cenda & exemplo suē praerattatis in lēgerat. & a

uia ueritatis in uiam erroris deprauando eos deluxerat cor
uiam ueritatis reduxerit remissasunt
Illis aut̄ interrogantib; quo modo hęc
correctio habeo fieri potuisset ut ad remissionem postulata

ad eos

puerum potuisset. Iterum uox de throno facta; Conuocet inquit omnes
quos suo exemplo aut doctrina admilita agendae in laqueauerat
posterat se ante eos. & p[ro]fiteatur se male egisse & docuisse. & postu-
lauerunt; Ipsosq; p[ro]lat p[ro] d[omi]n[u]m omnipotentem & sc[ilicet] om[n]i[u]m. ut h[ec] mala ul-
tius n[on] agant n[on] doceant. Illis int[er]im in parte de longe stantib; sicut
in p[ro]p[ri]o sacerdotu[m] int[er]cessione int[er] quos sc[ilicet] sebastianu[m] & ualentinu[m]
agnouit se facebatur. Unde ergo angelo p[ro]ducente tendentes ad locu[m]
in quo innumerabilis sc[ilicet] uirginu[m] multitudo morabatur. in co[m]-
parabili dignitate. & splendore corusciluminis fulgens; h[ec] inquit
sunt sc[ilicet] femine quib; uos famulatu[m] & ecclesiasticu[m] ad honore[m] nomi-
ni d[omi]ni impenditis. h[ec] ad int[er]cessione[m] apud d[omi]n[u]m p[ro]longatur nauita
p[ro]mittere debemus. his dictis eodem modo ut antep[ro]strauerunt se
ante eas. Ille statim sub omni festinatione ad thronu[m] tendentes p[ro]-
longatur nae uita postulantes. Ipsi enim int[er]im ut p[ro]p[ri]us in parte
stantes. antequam uero solo ad p[ro]ces p[ro]ster nerentur. apparuit magis-
tar d[omi]ni obuia & eleuans eas dixit eis. Si bona doceat & exemplum bona
agat & eos quib; mala exemplum b[er]at corrigat est p[ro]latio ura.

Post h[ec] inde recedentes cepit ei angelus exponere in quantum uicioru[m]
uicib; uol uatur humanitas. Licet enim inquit in diuersa crimina
numerositate ab auctore suo recedat humanu[m] genus diabulo seman-
cipando. in nullo tamen d[omi]ni magis offenditur quam cu[m] contra natura[m]
p[ro]ccatur. Et ideo multa uigilantia certandum e[st] omnib; in lo-
cis ne in sceles[is] sodo mitico d[omi]ni habitaculum ueritatur in delubra
demonu[m]. Non solum enim inquit ^{hic} morbus uirulenta contagione
inrepens inficit animas int[er] se concubitu masculorum pollutas sed
& iam in coniugatis multiplici peste concretas inuenitur. dum
inrabiem u[er]satione libidinis u[er]si. Et instituta demonu[m] agitati nature
bonum ad o[mn]e concessum in uxorib; p[ro]p[ri]is p[ro]clant ita ut thronu[m] immacu-
lato in stupri maculam u[er]so ambo coniuges p[ro]stituti demonib; fiant.
Unde precipio tibi & auctoritate diuina ut h[ec] publice p[ro]dicet & qua[m] quan-
tum duxerim in luxu concubinarum h[ec] at non celer.
Quamdiu enim in illa obscenitate polluantur ⁱⁿ regni celoru[m]
aditum numqua[m] inuentur. Cui ait. Domine ^{hic} h[ec] p[ro]ferre
in mediu[m] non audeo. quia p[ro]p[ri]e uilitate[m] in e[ss]e p[ro]p[ri]e. ad hoc me p[ro]p[ri]um
non sentio.

98

Cui angelus cū magna indignatione respondit. Quod uult & p me
tibi iubeat tu non audeas pferre. Posthęc coepit eum amonere modo ^{diuino} de em
datione sua. Ego inquit sum angelus ad custodiam tuam deputatus. qui
quondam samson illi quem liber iudicū describit ab eius ortu.
ad dō sum ordinatus. Et in omni conatu operum mirandorum.
dō fauente cooperatur existens. usq; dum carnis inlecebris emol
litus in dalila dī offensam incurrens. Et consecrationē suā scoto
uendens ad dō ē derelictus; Tunc recessit ab eo. Tu ergo in pueritia tua
bene placuisti sed p quā ad ultus tuo iam arbitrio uiuere copisti ual
de displicuisti; Nunc uō in mesura & pentudine cordis ad dō con
uersus iterum places. In coenobis & enum monachorū amonen
dum ē ut uirtuorū radicib; arborū uirtutū possit germinare pu
lulare. Quia maiori numeri frequentia reperitur eorū qui
mundanis necessitatib; quā qui spū dī acti ad hęc spūalia castra se con
ferant; Animalis enim homo non percipit ea que sunt spū dī. Et ideo
certandum totis uirib; ē ne multitudine carnaliū reuertat.
uita spūaliū. Ne abundante iniquitate refrigescat caritas multorū.
Cauatur auaritia quā dominante ad paupertatē spū non descenditur.
quā celorū aditus reseratur. Ciborū & potus in glauies uertatur
in uix sufficientē uictus necessitatē. Aqua inquit ualde ad potandū
laudabilis ē. quia naturalis potus ē. Nitro uestiū mutetur in ne
cessariū arce de nuditatē & frigoris temperamētū. Superbia tumor
mutandus ē in humilitatē non fictā. In quib; dā enim uidetur cesuicū
inflatio. sed non deponitur in eis cordis erectio. In hoc enim maxime
ipsa uita apostolici ordinis confunditur quā uirtutes uitae fugantur.
Et dā culpa que sub specie pietatis intravit in usū reuertitur. Jam
quasi p lege recte uiuendi defenditur. Ideoq; in occidentis regionib; germa
nię uidelicet & galie istius ordinis homines ut ad uerā xpī humilitatē
& uoluntariam paupertatem in formantur. Ammonendi sunt ne in uia
uite dō p me hęc terribilitē p nunciante repellantur. Quanta & uon
in congregationibus feminarum culpe se creuerit & clamnū dō factū
in lucrum diaboli profecerit ordinatione confusa non tacuit.
Cum enim inquit angl mortuę femine uiuis pferuntur quia uida
in dīcū uiuens mortuā ē. mortuis operib; cōmunicando se uiuis.

eis subidete mortui fiunt. Et dum secularibus dantur inexplabiliter
opes terrenas scientibus in terrenas & perituras voluptates ordine confuso
uertuntur / operibusque adseruandam castimoniam celestis uite a fidelibus
congestesunt. Et ubique illius uite apostolice formula in corrup
ta seruatur. Interans marinis aut regionibus adhuc apostolicis gongis
constantia uiget. Quia paupertate spiritus peruenit sine ullius impedimenti ob
staculo caelorum regna capescunt. His dictis iterum atque iterum
descelere sodomitico uerbum intulit. Cetera enim uitia uitanda
semel tantummodo notauit hanc uero pestiferum animemorbum con
tra naturam commoto diaboli suggestionem quinquies & eo amplius ui
tandum reprobauit. Interdixit quoque carpestilentia grassante tanta populi
numerositas in terris in mensitate aut criminum mundo peccate
peccatorum puncto & signum adno denuntiatum presagiosuo de
monstrans mundi terminum cito uenturum. Ammonuit & iam
inter cetera ut celebritas operis dei tanta uirtute & diligentia ordine
in confuso sine alicuius tedu aut negligentie subreptione in ecclesiis
ageretur. De generali & iam quondam comite dixit idem angelus
quod in requiem esse glorie martyrum adequatus. Zelo in quibus
dei in defensione sancte ecclesie infidelium turbis congressus temporalis
uite dispendia passus. ideo & ne esset ut particeps factus. His igitur
& alius pene innumeris ab eodem angelo ostensis & auditis que huc scrip
to causa compendii & clausimus idem fratrem iterum se per se factus alitibus
iam uicinia diei concrepantibus. Conuocatis eiusdem fratribus quibus
& cubus pernoctauerant uisionis magnitudine per motus & intolerabi
bili timoris anxietate iactatus per ordinem deposuit secreta uisionis
sue. cupiens statim ut ueniente patre monasterii eo presente deciper
rentur sermones eius. Cui cum dicerent quod sit meditatione nocturno
occupata claustra silentii intrumpere non auderent. Uoluit inter ea
liquenta esse. hinc imprimite ut audita in lucifcente paratione redderent.
Timeo enim ne lingua torpente uisa & audita nequeant per proclari. Quia
cum tanto mihi obligationis damno in publicam produenda in uindictam
ut reatu silentii huius sine uerna fessum timeam si meo silentio ita
depereant. ut per me publicate non pateant. Namque illa ultima
scarpum uirginum intercessio que per longiturnam uita ad deum facta

97
fuerat in ancipitane positum dereliquit. Utrū namplongitudine
hinc aut istius temporalis uite plura fuerit. Si ergo eadem inter
cessione quam p̄ factum istius temporalis uite inducere p̄tulerit
mihinon fuerit. Omni scrupolositate postposita iuxta sponsio
ne angeli ductoris mei. crastina sum migraturus. His igitur
sermonib; cohortata omnia p̄ ordinem ab ea secepta cere in pre
sunt. In ea matutinalib; finitis hymnis. uisitandigratia aduentu
pat̄ monasterii cum quib;dam fratrib;. Cui cū iacenti adisteret
secretum p̄dicit. Egredis ergo ceteris. abbas secum retentis fratrib;
ibidem quatuor remansit. Pro latas ergo in mediū quenocturno
silento trepida uelocitate tabulis impressa fuerant. uerbo & scripto.
recapitulauit uniuersa. Et de lectulo surgens humi p̄stratus p̄com
missis ueniam postulans. & ut intercessores pro eo ad dñm fierent deo
rans. Quem cum cernerent nepallose deformem. nō emacie taber
centem. nō dolose membrorum queritatem. ne tactu uene aut
ullius leuialis signi lesione p̄uertam. Uerbis consolatoris ad spem
p̄sentis uite. tota fiducia animabant. Quibus eadem responsa que
supra retulit. in nullo sedubium crastina migraturum. Totā ergo
diem illam & noctem sup̄ sequentem & spatium totius diei succedentis.
usque ad uesperam in hoc consumperat. Nō uocationis sue seponendo.
gemitu & suspiris laborando. Nunc singulis quib; q; secomendando breuib;
ad diuersos destinatis p̄ absolutione p̄ccatorum. intercessores querendo.
Ad septimum circusculo uespertino. subsequenti diei in noctem uerso.
Fratribus conuocatis uite presentis melas in se dekursas ee p̄
nunciavit. Et ideo psalmodice eos insistere omni modis postulauit.
Antiphonas omnes & psalmorum initia quasi p̄ceptor ordinis
pro se fecit decantare. His ergo finitis paululum respirauit. fratrib;
ad sua strata redeuntib; huc illucq; deambulando. destans in mi
nente uelocitate transitus sui decedit in lectulum.
Sumpto uatico altumam huius instabilis uite clausit horam;

Exhortationes ducū et allatū

ex ea citus
Temptantia quippe vitia que in uisibili contra nos proelio regnata super se superbie militant. aliam ore ducum preceunt. aliam ore & exercitus subsequantur. Neq; enim culpe omnes pari accessu cor occupant. Sed dum maiores & pauci neglectam mentē preueniunt. minores & innumere ad illā se cateruatim fundunt. Ipsa namq; uitiorum regina superbia cū delectū plene cor coeperit. mox illud septē principalib; uitis quasi quibusdam suis ducibus deuiandū tradit. quos uidelicet ducer exercitus sequitur. quia & eis pcul dubio importante uitiorum malitudines oriuntur; quod melius ostendimus sup̄ ducer atq; exercitum sp̄cialit̄ ut possumus enumerando pferamus.

Radix quippe cuncti mali superbia est. De qua scriptura attestante dicitur. **I**nitium omnis peccati superbia. **P**rima autē que soboles septē nimisū principalia uitia de hac uirgine radice proferuntur. scilicet
Inanis gloria . Ital gelp.
Inuidia . abunst
Ira . abulgi
Tristitia . us freuuda
Auaritia . sca z girida
Ventris ineluctio . helagirida

Luxuria . firin lust.
Nam quia his septem superbie uitis nos captor doluit. Idcirco redemptor noster ad spiritualis liberationis proeliū spū septiformis gratiæ plenius uenit. sed habent contra nos hęc singula exercitum suum. **N**am de inanigloria.
Inobedientia . un horsami
Jactantia . h ru om.
Hypocrisis . Li ha.
Contentiones . bag
Pertinacia . kreg.
Discordia . unge Zunft
Et nouitatum p̄suptiones onant.
De inuidia .
Odium . haz.
Susurratio . keflor.
Detractio . bisprahi.
Exultatio in aduersis proximi . mendis lo.
Afflictio autē in prosperis noster . uegis lo.
DE I R A
Rixi . STRIT
Tamor mentis . hoh maati
Contumelię . harm.
Clamor . gehraasti
Indignatio . un uardi
Blaspheuię p̄ferunt . men spraha
DE T R I S T I C I A
Malitia . ubili
Ran cor . gersti
Passillanimitas . uuehmo
Disperatio . ur uuan
Torpor circapcep . ta
Tragi .

98
vagatio mentis ERCAIHLICITA
NAS CITUR. moat scahi.

DE AVARITIA. nissi.

PROBITIO. meldunga siac forradan

FRAUS. bisauuh.

PALLATIA. gedueog

PERIURIA. memerti.

INQUIETUDO. unstilli.

VIOLENTIAE. not nunft

Et contra misericordiam obdura
tionis cordis oriuntur.

DE UENTRIS INCLUIAE.

INERTALITICIA. unstilli fteuuda.

SCURILITAS. unharkei iern.

INORDITIA. unseimda.

MULTILOQUIUM. filo sprachi.

EBRIDIO SENSUS. circumtellegen
tia appagat. moat fleuuisiae dabi.

DE LUXURIA

CECITAS MENTIS. moat plinti.

INCONSIDERATIO. ungeuerida.

INCONSTANTIA. un stata hafte.

PRECIPITATIO. unmez cahi.

AMOR SUI. selber minna.

ODIUM DEI. haz cotes.

AFFECTUS PRESENTIS SECLI. CERO.

HORRORAM. ut desperatio futuri
generatur. egiso.

Quia ergo septem principalia uitia
tantam de se uitiorum multitudi
nem proferunt cum ad cor ueniunt
quasi subsequenter exercitur ca
teruas trahunt. Ex quibus

uidelicet septem. quinque spiritalia
duoque carnalia sunt. secundum
quodque eorum tanta sibi cognati
one iungitur. ut non nisi unum
de altero proferatur.

Primumque superbiae sobolis
inanis est gloria. quae dum oppressa
mentem corruperit mox inuidiam
gignit. Quia nimirum dum
uani nominis potentiam appetit
nequis hanc alius adipisci ualeat
tabescit. Inuidia quoque iram generat.

Quia quanto interno laeoris uul
nere animus sauciatur. tanto etiam
mansuetudo tranquillitatis amittitur.
& quia quasi dolens membrum
tangitur. Idcirco oppositae ac
tionis manus uelut grauius
pressis sentitur.

EX IRA QUOQUE TRISTITIA ORITUR.
Qui turbatamens quo inordinate
reconcitit. eo addicendo confundit.
Ita cum dulcedinem tranquillitatis
amiserit. Nichil hanc nisi ex per
turbatione subsequens medius pascit.

TRISTITIA QUOQUE AD AVARITIAM DIRIGIT.
Quia dum confusum cor bonum
interius amiserit. unde consolari
debeat foras querit. Et tanto
magis exteriora bona adipisci
desiderat. quanto gaudium non ha
bet ad quod in trinisecus recurrat.
Porro haec uero duo carnalia uitia

id est uentris ingluuies & luxu-
ria sup sunt. Sed cunctis liquid
quod deuentus ingluuie luxu-
anas citur. Dum in ipsa distri-
butione membrorum uentri
genitalia subnixta uideantur.
Unde dum unū inordinate
reficitur aliud p̄ caldubio ad con-
tumelias & citatur.
Bene autē daces & hortari dicitur
& exercitur ut alaxē qui prima uita
decepte menti quasi sub quada
ratione se miserunt. Sed in ma-
mera quiescuntur. Dum hanc
ad omnē insaniam p̄ trahunt
quasi bestiali clamore confundunt.
INANIS NAMQ; GLORIA de uictu
cor quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit; Debes maiora
appellere ut quo potestate ualueris
multos & cedere. Et & iam uale-
as & pluribus prodesse.
INUIDIA quoq; de uictu cor
quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit. In quo illo uel illo
minor es. Cur ergo eis ut equa-
lis ut superior non es. Quanta
ualet que ipsi non ualent. Non
ergo tibi aut superior esse aut
& iam equaler debent.
IRA & IAM de uictu cor
quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit. que exzate aguntur
equanimiter ferre n̄ possunt.

hęc in mo patienti tolerari possunt.
Quia & si non eis cum magna se
asperatione resistitur contumace
deinceps sine mensura cumulant.
TRISTITIA quoq; de uictu cor
quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit; Quo habet unde gaudet
cum tantamala de proximo portantur.
Perpende cum quo merore omnes
intuenduntur. qui tanto contra
te amaritudine felle uertunt.
AUARITIA quoq; de uictu animi
quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit. Valde sine culpa ē
quod quedā habenda
da concupiscis quia n̄ multiplicem
appellere sed exere per timere ē.
quod male alius & in d̄ ipse melius &
pendis; **UENTRIS** quoq; in c̄ lu-
uer de uictu cor quasi & ratio ne
solē & hortari cum dicit.
Ad esum d̄ manda omnia condidit
& quis satius cibos respuit quid aliud
quam muneri concessio contradicere
LUXURIA quoq; de uictu cor
quasi & ratione solē & hor-
tari cum dicit. Cur te in uoluptate tua modo non
dilatari cum quate sequatur ignoras.
acceptum tempus in desideris p̄dere
non debes. quia quam citius p̄tra uer-
nescis; Si enim miseris d̄ hominis
in uoluptate coctur nollet in ipso
humanigenis & ordie masculi
& feminam non fecerit.
hęc est ducū & hor-
tatio que dicitur

Itte lib' reded' est dñi Tangid

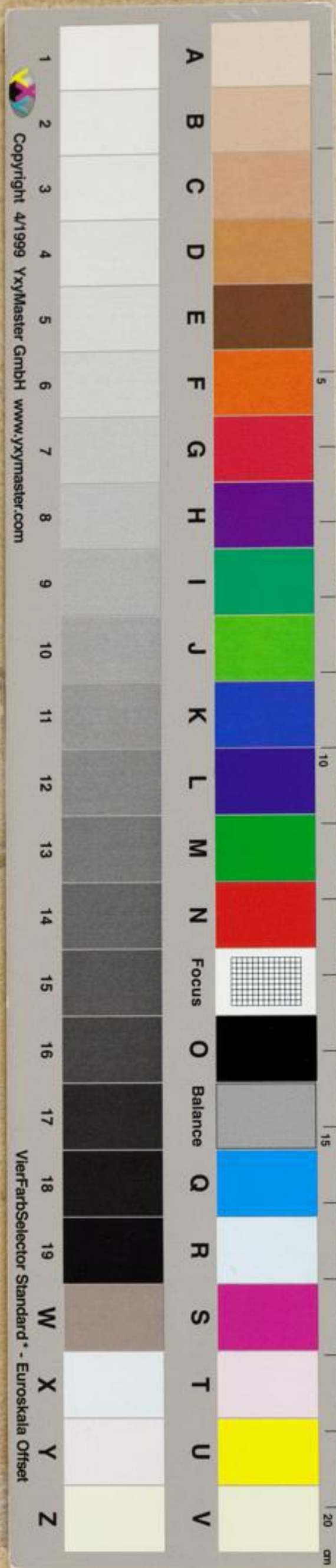

renoviert Febr. 1964, R. K.

renoviert Febr. 1964, R. K.